Sfântul cuvios Eftimie cel mare

(20 ianuarie)

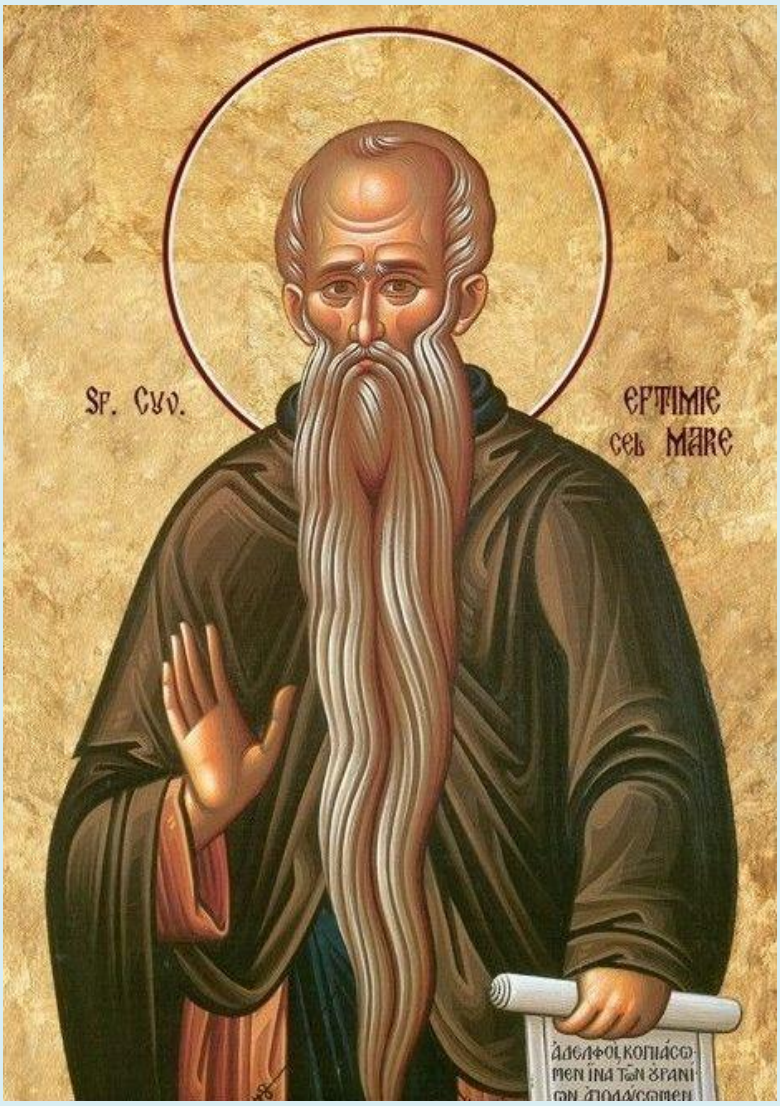

Acest cuvios părinte, Eftimie cel mare, a trăit pe vremea împăratului Graţian. S-a născut în Melitina, în cuprinsul mitropoliei Armeniei, din pântece sterp şi neroditor, ca şi Sfântul Ioan Botezătorul. Părinţii lui, Pavel şi Dionisia, erau oameni cucernici. Numele şi l-a primit potrivit cu făgăduinţa de sus, căci pe când părinţii lui se rugau să aibă fii, glas de sus a venit spunându-le să se bucure şi să fie cu voie bună (iar numele Eftimie pe elineşte înseamnă voie bună). După moartea tatălui său, a fost dus de maica lui la Evtroiu, marele episcop al Melitinei, şi acesta l-a rânduit în ceata clericilor. Când a ajuns în vârsta de 29 de ani, s-a dus la Ierusalim şi s-a sălăşluit într-una din peşterile din munte, împreună cu cuviosul Teoctist (prăznuit la 3 septembrie). Aici a izbăvit pe mulţi din boli grele. Se zice că şi el a hrănit, cu puţine pâini mici, patru sute de oameni călători, care veniseră la mănăstirea lui. Şi pe multe femei, care nu năşteau le-a făcut roditoare, cu ruga lui, aşa cum şi el, cu puterea lui Dumnezeu, se născuse

din cea care vreme îndelungată fusese stearpă.Ca şi Ilie a deschis porţile cerului şi a tămăduit pământul de nerodire. Strălucirea lăuntrică a sufletului acestui cuvios a vădit-o şi stâlpul de foc, care se pogora din cer, când cuviosul slujea, şi sta lângă el până se sfârşea Sfânta Jertfă, văzut fiind de toţi cei din jurul lui. El vedea cu mintea şi gândurile celor ce se apropiau de Sfânta Cuminecătură, cunoscând pe cel ce venea cu cugetul curat şi pe cel ce era întinat, iar acesta era semnul curăţiei celei mai desăvârşite. Cuviosul Eftimie era cunoscut şi cinstit chiar şi de cei trei mari îndrumători ai vieţii pustniceşti din vremea lui: Simeon Stâlpnicul, Sava cel sfinţit şi Teodosie din Palestina; şi toţi patru apărau dreapta credinţă statornicită la Sinodul din Calcedon (451), vorbind împotriva ereticilor din vremea aceea, mai ales împotriva monofiziţilor.Iar fericitul Eftimie a întors la dreapta credinţă chiar şi pe împărăteasa Evdochia (†460), care căzuse şi ea în rătăcirea lui Eutihie. N-a căutat niciodată vreo mărire omenească, ci toată viaţa a rămas un simplu iubitor de străini şi un îndrumător de sihaştri. Astfel a adormit în Domnul la 20 ianuarie, în anul 473, fiind cinstit de atunci în toată Biserica Ortodoxă la aceeaşi dată. Astăzi, părţi importante din moaştele sale se găsesc la Mănăstirile Marea Lavră şi Iviron din Muntele Athos, dar şi în alte locaşuri ale lumii creştine.

Index

În această lună (ianuarie), ziua a douăzecea - Prea cuviosul părintele nostru Eftimie cel mare (Minei) 4
Canon de rugăciune către Sfântul cuvios Eftimie cel mare (1) 31
Canon de rugăciune către Sfântul cuvios Eftimie cel mare (2) 36
Acatistul Sfântului Eftimie cel mare 46
Vieţile Sfinţilor - Viaţa cuviosului părintelui nostru Eftimie cel mare 58
Sfântul Eftimie cel mare - drumul spre sfințenie 96
Sinaxar - Pomenirea prea cuviosului părintelui nostru Eftimie cel mare 98
Arhid. Ştefan Sfarghie - Sinaxar - Sfântul cuvios Eftimie 100
Iulian Dumitraşcu - Calendar Ortodox - Sfântul cuvios Eftimie cel mare; Sfinții mucenici Vas și Eusebiu; Sfinții mucenici In, Pin și Rim 102
Proloage - Pomenirea prea cuviosului părintelui nostru Eftimie cel mare (473) 106
O minune a Sfântului cuvios Eftimie cel mare 111
20 ianuarie: Cuviosul Eftimie cel mare 112
Sfântul Eftimie cel mare şi pilda actuală a vieţii sale 120
Părintele Agapie Corbu despre fanatism, fanatici şi reacţia faţă de societatea apostaziată 124
20 ianuarie: Sfântul Eftimie cel mare, ajutătorul femeilor ce nu pot avea copii! 126

Eftimie cel mare ține bărbații sănătoși 127
Icoana Maicii Domnului „Vlahernskaya” (Vlahernitissa) 129
Orthodoxwiki - Eftimie cel mare 131
Pr. Silviu Cluci - Chilia „Sfântul Eftimie” din regiunea Sfântul Nil, Athos ...137
Pr. Silviu Cluci - Lexicon athonit - Lavră 140
Nicolae Pintilie - Candela Sfântului Eftimie cel mare din pustiul Iordanului 142
Nicolae Pintilie - Sfântul Eftimie cel mare - Schitul eroilor români 144
Mănăstirea Sfântul cuvios Eftimie cel mare - Cireşoaia - Tg.Ocna 147
Îngerul pustiei, Sfântul Eftimie cel mare, a fost cinstit la Schitul de pe masivul Cireșoaia 148
Constantin Ciofu - Rugăciuni în cinstea Sfântului Eftimie cel mare, la Cireşoaia 151
(Foto) Singura mănăstire din Mitropolia Moldovei și Bucovinei închinată Sfântului Eftimie cel mare 153
(Foto) Închinare în Paraclisul Sfântul Eftimie din Basilica Sfântului Dimitrie din Tesalonic 162
Icoane 170

În această lună (ianuarie), ziua a douăzecea - Prea cuviosul părintele nostru Eftimie cel mare (Minei)

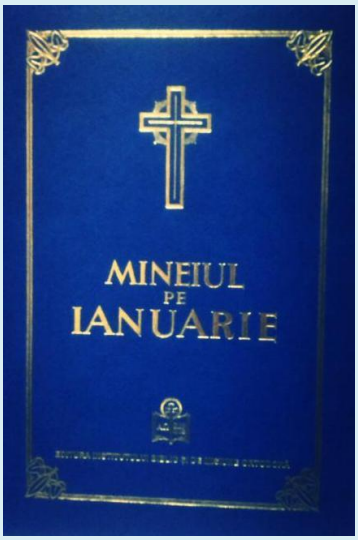

La Vecernia cea mică

Stihirile pe 4, glas 1:

Podobie: Ceea ce eşti bucuria cetelor cereşti şi pe pământ oamenilor tare folositoare, prea curată Fecioară miluieşte-ne pe noi cei ce scăpăm la tine. Că nădejdile noastre, după Dumnezeu, întru tine le-am pus, Născătoare de Dumnezeu.

Peste sferele cereşti, zburând prin dumnezeiasca faptă bună prea fericite părinte, ai intrat în nor cuvioase, prin care cu adevărat nu în vorbe întunecate, ci în darul lui Dumnezeu te-ai arătat, strălucire luând. (de două ori)

Cu bunătăţile luminându-ţi sufletul şi mintea, la Cer te-ai mutat, la Împărăţia lui Hristos, Eftimie de trei ori fericite, aducându-i Lui mănunchile ostenelilor tale, şi între sihaştri arătându-te ca un luminător, cu hrana cea nemuritoare te desfătezi.

Treimea, Cea de o Fiinţă cu adevărat şi fără început, lăcaş Duhului întru tine punând, luminător prea luminat te-ai arătat de Dumnezeu purtătorule Eftimie, şi trecând toate cele pământeşti, în ceruri lăcaş ţi-ai aflat.

Slavă..., glas 2

Cuvioase părinte, din pruncie cu osârdie spre fapta bună nevoindu-te, te-ai făcut organ Sfântului Duh, şi de la Dânsul luând lucrarea minunilor, ai îndemnat pe

oameni să urască dulceţile. Şi acum cu dumnezeiască lumină m-ai luminat fiind strălucit, luminează şi cugetele noastre părinte Eftimie.

Şi acum..., a Născătoarei

Pe tine te mărim Născătoare de Dumnezeu, strigând: Bucură-te, uşă încuiată, prin care s-a deschis oamenilor Raiul cel de demult.

La Stihoavnă

Stihirile, glas 2:

Podobia: Casa Eufratului, cetate sfântă, a proorocilor mărire; împodobeşte-ţi casa, întru care Cel Dumnezeiesc se naşte.

Amăgirile viclenilor draci, biruindu-le cu puterea Crucii, luminat ai arătat slava lui Hristos, părinte Eftimie.

Stih: Scumpă este înaintea Domnului, moartea cuviosului Lui.

Ridicatu-te-ai ca Ilie în car de foc, şi ai mers fericite fără mijlocire la Treime, Eftimie prea cuvioase.

Stih: Fericit bărbatul care se teme de Domnul, întru poruncile Lui va voi foarte.

Purtând în mâinile tale, Crucea Domnului, părinte, nălucirile dracilor, până în sfârşit, Eftimie le-ai pierdut.

Slavă..., Şi acum....

Bucură-te, ceea ce ai luat bucuria lumii, pe Hristos, Dătătorul de viaţă, şi ai oprit întristarea strămoaşei.

Tropar, glas 4: Veseleşte-te pustie ceea ce nu năşteai; bucură-te, ceea ce nu aveai durere, că ţi-a înmulţit ţie fii, bărbatul doririlor celor duhovniceşti, cu bună credinţă sădindu-i, cu înfrânarea hrănindu-i, spre săvârşirea bunătăţilor. Cu ale căruia rugăciuni Hristoase Dumnezeule, mântuieşte sufletele noastre.

Slavă..., Şi acum..., a Născătoarei, învierii

Taina cea din veac ascunsă şi de îngeri neştiută, prin tine, Născătoare de Dumnezeu, celor de pe pământ s-a arătat, Dumnezeu întrupându-Se întru unire

neamestecată şi Crucea de bunăvoie pentru noi primind; prin care, înviind pe cel dintâi zidit, a mântuit din moarte sufletele noastre.

La Vecernia cea mare

După obişnuitul Psalm, cântăm: Fericit bărbatul... Slava dintâi. La Doamne strigat-am..., **Stihirile** pe 8, glas 1:

Podobie: Prea lăudaţilor mucenici...

Părinte Eftimie, naşterea ta mai înainte o a vestit îngerul ceresc cel trimis, ca şi a lui Ioan, celui ce a odrăslit din pântece sterp, că aceluia râvnitor te-ai arătat şi asemenea cu obiceiul, neagonisitor, fără de casă ca Botezătorul şi în munţi hrănindu-te, ai strălucit cu nemăsurate minuni. (de două ori)

Părinte Eftimie, rod din cea stearpă ai odrăslit, dar te-ai arătat cu adevărat mult roditor. Că din sămânţa cea duhovnicească, de monahi s-au umplut pustiul, care mai înainte era neumblat. Şi acum te roagă, să dăruiască sufletelor noastre pace şi mare milă.

Părinte Eftimie, viaţa ta este prea aleasă şi credinţa cu adevărat ortodoxă. Că din cele lucrătoare la privirea cea prea înaltă ai ajuns, făcându-te lăcaş înţelepciunii, pe Unul din Treime, Hristos, în două firi cinstind, pe care roagă-L pentru sufletele noastre.

Alte **Stihiri**, glas 4:

Podobie: Cela ce de sus eşti chemat...

Cela ce din pântecele maicii tale ai fost sfinţit, când ochiul Cel ce vede toate, mai înainte a văzut bun gândul şi voinţa ta, care te-a dus fără de întoarcere la cele mai bune, atuncea prea fericite, pe tine dar de Dumnezeu dat cu numele mângâierii numit mai înainte vestindu-te, a dezlegat întristarea părinţilor. Pentru aceasta din pruncie făgăduindu-te, lui Dumnezeu făcătorului de bine, ai plăcut, pe care roagă-L să mântuiască şi să lumineze sufletele noastre.

Cela ce ai fost plin de daruri dumnezeieşti, pe tine ca pe o oglindă neîntinată a dumnezeieştilor arătări, părinte aflându-te Hristos, razele luminii Sale cele strălucitoare ţie ţi-au luminat, de unde izvor îndestulat de tămăduiri te-au arătat, hrănitor flămânzilor şi setoşilor prin ploaie adăpându-le pofta. Şi sufleteştile voinţe văzând, cu cuvântul înţelepţeşte mai bune le-ai făcut lui Dumnezeu. Pe care roagă-L, să mântuiască şi să lumineze sufletele noastre.

Cela ce cu privirea la cele de sus şi cu lucrarea ai strălucit, viaţa asemenea cu a îngerilor ţi-a fost, îndreptătoare de faptă bună şi pildă prea adevărată, celor ce vor să slujească lui Dumnezeu întru săvârşire. Iar cuvântul tău de Dumnezeu înţelepţite Eftimie, Treimea a o cinsti a învăţat şi pe Hristos unul a fi cunoscut în două firi, şi soboarele cele întocmai numărate cu patru Evanghelii ale lui Hristos. Pe care roagă-L, să mântuiască şi să lumineze sufletele noastre.

Slavă..., glas 3

Sfinţit fiind lui Dumnezeu din pântecele maicii tale, ca alt Samuil părinte Eftimie, după numirea ta te-ai făcut mângâiere credincioşilor, călugărilor toiag şi întărire, al Duhului Sfânt curat lăcaş, cere nouă, celor ce te cinstim, mare milă.

Şi acum..., a Născătoarei

Cum să nu ne mirăm de naşterea ta cea cu bărbăţie dumnezeiască, cu totul cinstită ? Că ispită de bărbat neluând, ceea ce eşti cu totul fără prihană, ai născut fără de tată pe Fiul cu trup, pe Cel născut din Tatăl mai înainte de veci fără mamă, care nicicum n-a răbdat schimbare, sau amestecare, sau despărţire, ci a păzit întreagă osebirea amândurora firilor. Pentru aceasta Maică Fecioară Stăpână, pe Acela roagă-L, să mântuiască sufletele, celor ce cu dreaptă credinţă, de Dumnezeu Născătoare te mărturisesc pe tine.

Vohod: Lumină lină a sfintei slave a Tatălui ceresc, Celui fără de moarte, a Sfântului, Fericitului, Iisuse Hristoase, venind la apusul soarelui, văzând lumina cea de seară, lăudăm pe Tatăl şi pe Fiul şi pe Sfântul Duh, Dumnezeu; vrednic eşti în toată vremea a fi lăudat de glasuri cuvioase, Fiul lui Dumnezeu, cel ce dai viaţă, pentru aceasta lumea Te slăveşte.

Prochimenul zilei şi citirile.

De la înţelepciunea lui Solomon, citire:

Cap. 5, Vers 16.

Drepţii în veci vor fi vii şi întru Domnul plata lor, şi purtarea de grijă pentru dânşii de la Cel Preaînalt. Pentru aceasta vor lua împărăţia podoabei şi stema frumuseţii din mâna Domnului, că cu Dreapta Sa va acoperi pe ei, şi cu braţul Său îi va apăra. Lua-va toată arma dragostea Lui, şi va întrarma făptura spre izbânda vrăjmaşilor. Îmbrăcase-va în zaua dreptăţii şi-şi va pune luişi coif judecata cea nefăţarnică. Lua-va pavăză nebiruită sfinţenia, şi va ascuţi cumplită mânie întru sabie şi va da război împreună cu Dânsul lumea asupra celor fără de minte. Merge-vor drept nimeritoare săgeţile fulgerelor şi ca dintr-un arc bine încordat al norilor, la ţintă vor lovi. Şi din mânia cea zvârlitoare de pietre, pline,

se vor arunca grindine. Întărise-va asupra lor apa mării şi râurile îi vor îneca de năprasnă. Sta-va împotriva lor Duhul puterii şi ca un vifor va vântura pe ei. Şi va pustii tot pământul fărădelegea şi răutatea va răsturna scaunele puternicilor. Auziţi dar împăraţi şi înţelegeţi, învăţaţi-vă judecătorii marginilor pământului. Luaţi în urechi cei ce stăpâniţi mulţimi şi cei ce vă trufiţi întru popoarele neamurilor. Că de la Domnul s-a dat vouă stăpânirea şi putere de la Cel Preaînalt.

De la înţelepciunea lui Solomon, citire:

Cap. 3, Vers 1.

Sufletele drepţilor sunt în mâna lui Dumnezeu, şi nu se va atinge de dânsele munca. Părutu-s-a întru ochii celor nepricepuţi a muri şi s-a socotit pedepsire ieşirea lor şi mergerea de la noi sfărâmare, iar ei sunt în pace. Că înaintea feţei oamenilor de vor, lua şi muncă, nădejdea lor este plină de nemurire. Şi puţin fiind pedepsiţi, cu mari faceri de bine se vor dărui, că Dumnezeu i-a ispitit pe dânşii şi i-a aflat luişi vrednici. Ca aurul în topitoare i-a lămurit pe ei şi ca o jertfă de ardere întreagă i-a primit. Şi în vremea cercetării sale vor străluci, şi ca scânteile pe paie vor fugi. Judeca-vor limbi şi vor stăpâni popoare şi va împărăţii într-înşii Domnul în veci. Cei ce nădăjduiesc spre dânsul vor înţelege adevărul, şi credincioşii în dragoste vor petrece cu Dânsul! Că dar şi milă este întru cuvioşii Lui şi cercetare întru aleşii Lui.

De la înţelepciunea lui Solomon, citire:

Cap. 4, Vers 7.

Dreptul de va ajunge să se sfârşească, întru odihnă va fi. Că bătrâneţile sunt cinstite, nu cele de mulţi ani, nici cele ce se numără cu numărul anilor. Şi cărunteţile sunt înţelepciunea oamenilor şi vârsta bătrâneţilor viaţă nespurcată. Plăcut lui Dumnezeu făcându-se, la iubit şi vieţuind între păcătoşi, s-a mutat. Răpitu-s-a, ca să nu schimbe răutatea mintea lui, sau înşelăciunea să înşele sufletul lui. Că râvna răutăţii întunecă cele bune şi neînfrânarea poftei schimbă gândul cel fără de răutate. Sfârşindu-se peste puţin, a plinit ani îndelungaţi. Că plăcut era Domnului sufletul lui. Pentru aceea S-a grăbit a-l scoate pe dânsul din mijlocul răutăţii. Şi popoarele văzând şi necunoscând, nici punând în gând una ca aceasta. Că dar şi milă este întru cuvioşii Lui, şi cercetare întru aleşii Lui.

La Litie

Stihirile, glas 2, singur glasul a lui Ghermano:

Veseliţi-vă a zis părinţilor îngerul Domnului, că prunc se va naşte vouă, numit cu numele veseliei. Şi te-ai zămislit în pântece, aducându-le lor făgăduinţa, şi din scutece cu rugăciunea te-ai hrănit, părinte Eftimie.

A lui Studit: Întărindu-ţi mintea cu dumnezeiască cunoştinţă, părinte Eftimie, cele trecătoare le-ai trecut, nimica mirându-te de cele pământeşti. Şi în necazuri cu inimă îndrăzneaţă arătându-te prea viteaz; şi în pusnicie şi întru sufleteasca linişte smerit şi blând. Şi, noianul cel nestătător al acestei vieţi de acum arătat trecându-l, la limanul cel cu bună linişte ai ajuns. Pe Hristos roagă-L, să miluiască sufletele noastre.

A aceluiaşi. Lucrurile cele dintru această viaţă le-ai defăimat, părinte Eftimie, că de petrecerea cea de sus dorind, bogăţia cea vremelnică întru nimica o ai socotit; şi îmbrăcându-te în smerenie, desfătarea ai urât şi ai iubit înfrânarea, nedreptatea ai lepădat şi ai urmat dreptăţii; pentru aceasta Părinte cuvioase, pomeneşte-ne şi pe noi întru cuvioase rugăciunile tale cele către Domnul.

Slavă..., glas, 4

Strălucit-au faptele tale cele bune ca soarele, pe pământ şi în Cer, sluga lui Hristos, Eftimie. Că cu dreapta credinţă ne-ai propovăduit nouă credinţa lui Hristos cea adevărată şi fără prihană. Pentru aceasta roagă-te cuvioase părinte, întru pomenirea ta de Dumnezeu purtătorule, să ne dăruiască nouă mare milă.

Şi acum..., a Născătoarei

Caută spre rugăciunile robilor tăi, ceea ce eşti cu totul fără prihană, potolind pornirile asupra noastră cele rele, şi din tot necazul izbăvindu-ne pe noi. Că pe tine una te avem anghiră tare şi nemişcată, şi a ta folosinţă am dobândit, să nu ne ruşinăm Stăpână, cei ce te chemăm pe tine. Grăbeşte spre rugăciunea celor ce strigă către tine cu credinţă: Bucură-te, Stăpână ajutătoarea tuturor, bucuria şi acoperământul, şi mântuirea sufletelor noastre.

La Stihoavnă

Stihirile, glas 5:

Podobie: Bucură-te, cămara...

Bucură-te, cela ce ai fost ca o începătură de mângâiere Bisericii, părinte cuvioase, că prin naşterea ta toate pornirile ereticilor din dumnezeiască rânduială s-au izgonit. Pentru aceasta pe tine cu numele bucuriei te-a numit Eftimie. Că cetele fiinţelor celor cereşti le-ai umplut de bucurie prin strălucirea vieţii. Cu

care împreună sălăşluindu-te, şi de lumină umplându-te, şi cu strălucirea cea prea fericită şi dumnezeiască desfătându-te acum, pe Hristos roagă-L, să dăruiască sufletelor noastre mare milă.

Stih: Scumpă este înaintea Domnului, moartea cuviosului Lui.

Cu toiagul Crucii întărindu-te, pâraiele fărădelegii le-ai uscat, şi din râul dumnezeieştii desfătări, şi din izvorul raiului duhovniceşte prea fericite adăpându-te, izvoare de mântuire în pustie ai arătat. Şi cu apele Dumnezeiescului Duh, cuvioase hrănit fiind, ca un finic te-ai suit la cerească înălţime, şi stâlp în chipul focului te-ai arătat de Dumnezeu înţelepţite, şi plin de lumina cea mult strălucitoare a lui Hristos. Pe care roagă-L să dea sufletelor noastre mare milă.

Stih: Fericit bărbatul care se teme de Domnul...

Cu adevărat până la cortul cel minunat, până la casa lui Dumnezeu, prea fericite, ai trecut întru bucuria şi veselia sufletului, unde glasul cel frumos al celor ce prăznuiesc, părinte ai auzit, şi întru împărtăşirea cântării celei dulci şi a negrăitei veselii şi frumuseţi eşti Eftimie. De care singur dorind, trupul ţi-ai omorât, care ai şi dobândit, cu dumnezeiasca dreptate fiind împodobit. Roagă pe Hristos, cel ce dă lumii mare milă.

Slavă..., glasul al 5-lea

Cuvioase părinte, nu ai dat somn ochilor tăi, nici genelor tale dormitare, până ce sufletul şi trupul de patimi ţi-ai curăţit, şi pe tine însuţi te-ai gătit lăcaş Duhului. Că viind Hristos cu Tatăl, sălăşluire întru tine au făcut, şi Treimii Celei de o Fiinţă slugă făcându-te, de lucruri mari vestitorule Eftimie; roagă-te pentru sufletele noastre.

Şi acum..., a Născătoarei

Fericimu-te Născătoare de Dumnezeu Fecioară, şi te mărim credincioşii după datorie, pe tine cetatea cea nemişcată, şi zidul cel nesurpat, şi folositoarea cea tare, şi scăparea sufletelor noastre.

Tropar, glas 4: Veseleşte-te pustie ceea ce nu năşteai, bucură-te ceea ce nu aveai durere, că ţi-a înmulţit ţie fii, bărbatul doririlor celor duhovniceşti, cu bună credinţă sădindu-i, cu înfrânarea hrănindu-i, spre săvârşirea bunătăţilor. Cu ale căruia rugăciuni Hristoase Dumnezeule, mântuieşte sufletele noastre.

Slavă..., Şi acum..., a Născătoarei, învierii

Taina cea din veac ascunsă şi de îngeri neştiută, prin tine, Născătoare de Dumnezeu, celor de pe pământ s-a arătat, Dumnezeu întrupându-Se întru unire neamestecată şi crucea de bunăvoie pentru noi primind; prin care, înviind pe cel dintâi zidit, a mântuit din moarte sufletele noastre.

La Utrenie

La Dumnezeu este Domnul... Troparul Sfântului de 2 ori. Slavă..., Şi acum... al Născătoarei.

După întâia Catismă, **Sedealna**, glas 4:

Podobie: Arătatu-Te-ai astăzi lumii şi Lumina Ta, Doamne s-a însemnat peste noi care cu cunoştinţă Te lăudăm, venit-ai şi Te-ai arătat, Lumina cea ne-apropiată.

Cu lumina cea neapropiată luminat fiind, ca o stea ai strălucit în pustietăţi, cu învăţăturile luminând Eftimie, pe cei ce veneau la tine cu suflet neîndoit.

Slavă..., alta asemenea

În Egipt ai strălucit ca un luceafăr, şi lumea ai luminat cu strălucitele tale bună-tăţi Eftimie, strălucind tuturor lumina sihăstriei.

Şi acum..., a Născătoarei

Rugăciune primind de la noi, cei ce alergăm la acoperământul tău, prea curată Fecioară, nu înceta rugându-te Iubitorului de oameni, să mântuiască pe robii tăi.

După a doua Catismă, **Sedealna** glas 5:

Podobie: Cuvântul cel împreună...

De grijile lumeşti lepădându-te, şi primind viaţa cea îngerească, cu înfrânarea sufletul ţi-ai împodobit, şi dar de minuni de la Dumnezeu ai luat din destul, Eftimie de Dumnezeu purtătorule, roagă-te pentru noi, cei ce te lăudăm pe tine cu bună credinţă. (de două ori)

Slavă..., Şi acum..., a Născătoarei

Preasfântă Fecioară miluieşte-ne pe noi, cei ce scăpăm cu credinţă la tine cea milostivă, şi cerem acum a ta caldă folosinţă; că poţi cu adevărat a mântui pe

toţi, ca ceea ce eşti Maica Dumnezeului Celui Preaînalt, cu rugăciunile tale cele de Maică pururea îmblânzindu-L, ceea ce eşti de Dumnezeu dăruită.

După Polieleu, **Sedealna**, glas 8:

Podobie: Pe Înţelepciunea şi Cuvântul în pântecele tău zămislind fără ardere, Maica lui Dumnezeu, în chip de negrăit ai născut pe Cel ce a făcut toate şi în braţele tale ai avut pe Cel ce ţine toate şi la sân ai hrănit pe Cel ce hrăneşte lumea. Pentru aceasta, te rog pe tine, Preasfântă Fecioară, să mă izbăveşti de greşeli, când va fi să stau înaintea feţei Ziditorului meu, Stăpână Fecioară curată, atunci să-mi dăruieşti ajutorul tău, că pe tine te am nădejde eu, robul tău.

Sărăcia Celui ce S-a născut din Fecioară pentru noi cu adevărat luând, ai socotit cele trecătoare ca iarba, fericite. Că din pomul cunoştinţei gustând cuvioase, călugărilor te-ai arătat dumnezeiesc învăţător. Pentru aceasta şi spre râvna vieţii îngereşti ai ridicat pe toţi, şi spre cunoştinţa credinţei, purtătorule de semne Eftimie. Roagă pe Hristos Dumnezeu, iertare de greşeli să dăruiască, celor ce prăznuiesc cu dragoste sfântă pomenirea ta. (De două ori)

Slavă..., Şi acum..., a Născătoarei

Pe tine Fecioară, ca pe ceea ce numai tu între femei fără sămânţă ai născut pe Dumnezeu cu trup, toate neamurile omeneşti te fericim; că Focul Dumnezeirii întru tine S-a sălăşluit; şi ca pe un Prunc cu lapte ai hrănit pe Făcătorul şi Domnul. Pentru aceasta neamul îngeresc şi omenesc, după vrednicie mărim prea sfântă naşterea ta, şi cu un glas strigăm către tine: Roagă pe Fiul tău şi Dumnezeu, iertare de greşeli să dăruiască celor ce cu credinţă se închină naşterii tale.

Apoi Antifonul dintâi al glasului al patrulea.

Prochimen, glas 4: Scumpă este înaintea Domnului, moartea cuviosului Lui.

Stih: Ce voi răsplăti Domnului pentru toate, care mi-a dat mie?

Evanghelia de la Matei: Zis-a Domnul ucenicilor Săi: Toate îmi sunt date Mie de la Tatăl...

Şi după **Psalmul 50**

1. Miluieşte-mă, Dumnezeule, după mare mila Ta
2. Şi după mulţimea îndurărilor Tale, şterge fărădelegea mea.
3. Mai vârtos mă spală de fărădelegea mea şi de păcatul meu mă curăţeşte.
4. Că fărădelegea mea eu o cunosc şi păcatul meu înaintea mea este pururea.

5. Ţie unuia am greşit şi rău înaintea Ta am făcut, aşa încât drept eşti Tu întru cuvintele Tale şi biruitor când vei judeca Tu.
6. Că iată întru fărădelegi m-am zămislit şi în păcate m-a născut maica mea.
7. Că iată adevărul ai iubit; cele nearătate şi cele ascunse ale înţelepciunii Tale mi-ai arătat mie.
8. Stropi-mă-vei cu isop şi mă voi curăţi; spăla-mă-vei şi mai vârtos decât zăpada mă voi albi.
9. Auzului meu vei da bucurie şi veselie; bucura-se-vor oasele mele cele smerite.
10. Întoarce faţa Ta de la păcatele mele şi toate fărădelegile mele şterge-le.
11. Inimă curată zideşte întru mine, Dumnezeule, şi duh drept înnoieşte întru cele dinlăuntru ale mele.
12. Nu mă lepăda de la faţa Ta şi Duhul Tău cel sfânt nu-l lua de la mine.
13. Dă-mi mie bucuria mântuirii Tale şi cu duh stăpânitor mă întăreşte.
14. Învăţa-voi pe cei fărădelege căile Tale şi cei necredincioşi la Tine se vor întoarce.
15. Izbăveşte-mă de vărsarea de sânge, Dumnezeule, Dumnezeul mântuirii mele; bucura-se-va limba mea de dreptatea Ta.
16. Doamne, buzele mele vei deschide şi gura mea va vesti lauda Ta.
17. Că de ai fi voit jertfă, Ţi-aş fi dat; arderile de tot nu le vei binevoi.
18. Jertfa lui Dumnezeu: duhul umilit; inima înfrântă şi smerită Dumnezeu nu o va urgisi.
19. Fă bine, Doamne, întru bună voirea Ta, Sionului şi să se zidească zidurile Ierusalimului.
20. Atunci vei binevoi jertfa dreptăţii, prinosul şi arderile de tot; atunci vor pune pe altarul Tău viţei.

Slavă... glas 2

Pentru rugăciunile cuviosului Tău, Eftimie, Milostive, curăţeşte mulţimea păcatelor noastre.

Şi acum...

Pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, Milostive, curăţeşte mulţimea păcatelor noastre.

Stih: ***Miluieşte-mă Dumnezeule după marea mila Ta, şi după mulţimea îndurărilor Tale, curăţeşte fărădelegea mea.***

Apoi **Stihira**, glas 6: Cuvioase părinte, în tot pământul a ieşit vestea isprăvilor tale. Pentru aceasta în ceruri ai aflat plata ostenelilor tale; taberele drăceşti ai

pierdut, cetele îngereşti ai ajuns, a cărora viaţă fără prihană ai urmat; îndrăznire având către Dumnezeu, cere pace sufletelor noastre.

Canoanele al Născătoarei de Dumnezeu cu Irmosul pe 6. Caută-l înainte în 27 de zile ale acestei luni. Şi ale cuviosului două canoane pe 8.

Canonul cel întâi al cuviosului

facerea lui Ioan Damaschin

Cântarea 1-a, glas 4

Irmos: Nu este asemenea ţie...

Dezlegat-ai întristarea celor ce te-au născut, prea mărite, de la Dumnezeu făgăduit fiind, şi mai înainte de naşterea ta, dar numit cu numele bucuriei.

Strigă cu mulţumire Biserica, cuvioase, primindu-te pe tine de la Dumnezeu odraslă mai înainte veselitoare de paşnică veselie.

Alt Canon, al cuviosului

facerea lui Teofan

Cântarea 1-a, glas

Irmos: Pe gonaciul Faraon...

Cu rugăciunile şi cu cererile tale îmblânzind pe Dumnezeu, întunecatul nor al întristării mele, prea fericite, risipeşte-l, cela ce eşti plin de veselie şi de mângâiere, înaintea Împăratului tuturor stând.

Ca alt Samuil de Dumnezeu dat, şi mai înainte de zămislire făgăduit fiind părinte, tuturor bisericilor te-ai arătat cuvioase chemare după numire, după amândouă adus fiind prin strălucirea bucuriei.

Rugăciuni şi cereri făcând părinţii tăi către Dumnezeu, dar dumnezeiesc pe tine te-a luat, şi odrăslire purtătoare de lumină, care prin naştere ai vestit strălucirea bunei credinţe şi vădirea eresurilor.

Slavă...

Tu din pruncie te-ai sfinţit, cuvioase, lui Dumnezeu Celui ce te-a dat; şi spre Dânsul privind, şi îndreptat fiind cu poruncile Lui cele făcătoare de viaţă, de Dumnezeu purtătorule, la înălţimea cea prea înaltă a faptelor bune te-ai ridicat prin credinţă.

Şi acum..., a Născătoarei

Pe tine Maica lui Dumnezeu folositoare avându-te, nu ne vom teme de tabăra vrăjmaşilor, care se luptă împotriva celor ce slăvesc cu bună credinţă, pe Cel ce S-a născut din tine, Dumnezeu şi Domnul tuturor, pe care roagă-L pentru noi.

Catavasie: Pământul cel roditor de adâncime, uscat l-a trecut oarecând soarele; căci ca un zid s-a închegat apa de amândouă părţile, trecând poporul marea pedestru şi lui Dumnezeu cu plăcere cântăm: să cântăm Domnului, căci cu Slavă S-a prea slăvit.

Canonul cel întâi al cuviosului

Cântarea a 3-a

Irmos: Nu întru înţelepciune şi în putere şi în bogăţie ne lăudăm, ci întru Tine, Înţelepciunea Tatălui cea Ipostatică, Hristoase. Că nu este sfânt afară de Tine, Iubitorule de oameni.

Pe tine ceea ce te-a născut râvnind Anei, ca pe cuviosul Samuil cel de demult, jertfă vie te-ai adus lui Dumnezeu, Celui ce te-a prea mărit şi mai înainte de zămislire.

Cu îndestulată dragoste spre Dumnezeu fiind aprins, cu gând prea bine credincios ţi-ai înfrânat patimile, prea cuvioase. Pentru aceasta dumnezeiescul dar întru tine S-a odihnit.

Alt Canon, al cuviosului

Cântarea a 3-a

Irmos: Cel ce ai întărit dintru început cerurile cu înţelepciune şi ai întemeiat pământul pe ape, întăreşte-mă pe piatra poruncilor Tale, Hristoase; că nu este sfânt afară de Tine, Unule Iubitorule de oameni.

Din cea stearpă născându-te, lucrător mult roditor de bună rodire duhovnicească te-ai arătat, tăind spinii păgânătăţii, cuvioase, şi dumnezeiască sămânţa bunei credinţe aruncând.

Sfinţit slujitor vedeniilor celor mai presus de fire şi de taină, de Dumnezeu purtătorule făcându-te, pe cei necredincioşi i-ai adus lui Hristos, care cu dumnezeiască cuviinţă crezând, cu învăţăturile tale părinte s-au învăţat cele mai bune.

Cu gând prea curat şi bine credincios fiind cuprins, decât cele trecătoare şi stricăcioase, îndată şi mai mult ţi-ai ales viaţa şi desfătarea cea veşnică, prin înfrânarea cea multă omorându-ţi trupul tău Eftimie.

Slavă...

Cu suflet arzător şi cu dragoste umilită, de pândirile vrăjmaşilor draci cele ca focul arzătoare scăpând, cu darul cel răcoritor te-ai luminat părinte, purtător de minuni făcându-te.

Şi acum..., a Născătoarei

Graiurile dumnezeieştilor prooroci şi proorociile lor le-ai pecetluit, născând pe Cuvântul cel ce a grăit printr-înşii; şi au plinit ale lor grăiri de Dumnezeu, ceea ce singură eşti binecuvântată, Preacurată.

Catavasie: Întărirea celor ce nădăjduiesc spre Tine, întăreşte Doamne Biserica Ta, care o ai câştigat cu scump sângele Tău.

Sedealna, glas 8:

Podobie: Pe Înţelepciunea şi Cuvântul în pântecele tău zămislind fără ardere, Maica lui Dumnezeu, în chip de negrăit ai născut pe Cel ce a făcut toate şi în braţele tale ai avut pe Cel ce ţine toate şi la sân ai hrănit pe Cel ce hrăneşte lumea. Pentru aceasta, te rog pe tine, Preasfântă Fecioară, să mă izbăveşti de greşeli, când va fi să stau înaintea feţei Ziditorului meu, Stăpână Fecioară curată, atunci să-mi dăruieşti ajutorul tău, că pe tine te am nădejde eu, robul tău.

Cu untuldelemn al înfrânării ţi-ai umplut candela sufletului duhovniceşte, şi dorind de venirea cea pururea luminoasă a Mirelui tău, cu rugăciuni neadormite o ai aşteptat cuvioase, şi în cămara Lui te veseleşti, fericite. Pentru aceasta după vrednicie desfătarea cea pururea vie ai luat şi lucrarea minunilor, de Dumnezeu purtătorule Eftimie. Roagă-te lui Hristos Dumnezeu, iertare de greşeli să dăruiască, celor ce prăznuiesc cu dragoste sfântă pomenirea ta. (de două ori)

Slavă... Şi acum..., a Născătoarei

Laudă de mulţumire după datorie aduc ţie, Stăpână, ca văduva acei doi bani pentru toate darurile tale; că tu te-ai arătat acoperământ împreună şi ajutor, ferindu-mă pururea de supărări şi de nevoi. Pentru aceasta izbăvindu-mă de cei ce mă necăjesc, ca din mijlocul unui cuptor cu văpaie, din inimă strig ţie; Născătoare de Dumnezeu ajută-mi mie, rugând pe Fiul tău şi Dumnezeu, ca să-mi dea iertare de greşeli, că pe tine te am nădejde, eu nevrednicul robul tău.

Canonul cel întâi al cuviosului

Cântarea a 4-a

Irmos: Plecat-ai cu pogorârea Ta, Hristoase...

Păzindu-ţi mintea neschimbată din scutece, viaţa ta suire la Dumnezeu o ai arătat, de care apropiindu-te, te-ai înălţat părinte, din putere în putere.

Iubit-ai smerenia lui Hristos, şi nemernic de aici spre cetatea cea de Dumnezeu primită făcându-te, împreună te-ai răstignit prin minte, cu Cela ce a pătimit pe Cruce pentru tine.

După lege a pătimi voind, te-ai dezbrăcat de lume, şi gol luptându-te cu luptătorul împotrivă, după asemănarea lui Hristos, în pustie biruinţă ai ridicat.

Alt Canon, al cuviosului

Cântarea a 4-a

Irmos: Tu eşti Tăria mea, Doamne, Tu Dumnezeul meu, Tu Bucuria mea, Cel ce nu ai lăsat Sânurile Părinteşti şi a noastră sărăcie ai cercetat-o. Pentru aceasta cu proorocul Avacum strig către Tine: Slavă puterii Tale, Iubitorule de oameni.

Pe tine tot părinte te-ai sfinţit lui Dumnezeu, dorind de slava cea nemuritoare, şi la Dânsul ai alergat cu căldură prin vieţuire curată, prin postnicie şi prin viaţă prea luminată, neîncetat strigând: Slavă puterii Tale, Iubitorule de oameni.

Tu izvorul bunătăţii cuvioase iubindu-l din toată puterea, pustnicilor te-ai făcut izvor de dumnezeieşti daruri, pe ei, însetoşaţi fiind, vindecându-i. Că izvoare, precum şi Moise de demult în pustie, cu strălucire, prea fericite, ai izvorât.

Arătând din cele de taină ale Duhului, pe fiii robiei i-ai slobozit, fii lui Dumnezeu pe aceia cu dumnezeiască cuviinţă înnoindu-i, prin Botezul facerii de fii. Că urmând vieţii dumnezeiescului Mergător înainte, botezător te-ai arătat Eftimie.

Slavă...

De la Dumnezeu cu darul fiind luminat, celor ce nu te ştiau, te-ai cunoscut Eftimie, că nu era cu cuviinţă adevărat, fapta ta cea bună în pustie să se tăinuiască şi să se acopere. Pentru aceasta pe tine ca pe un sfeşnic purtător de lumină, Stăpânul a toate te-a arătat tuturor.

Şi acum..., a Născătoarei

Bucură-te, cinstită; bucură-te, Fecioară prea curată. Bucură-te, munte umbrit cu darul; bucură-te, cort; bucură-te, sicriu. Bucură-te, sfeşnice, care ai purtat dumnezeiasca lumină. Că solitoare de bucuria cea negrăită şi de veselia sufletelor credincioşilor te-ai făcut.

Catavasie: Acoperit-au cerurile bunătatea Ta, Hristoase, că ieşind din Chivotul sfinţirii Tale, din nestricata Maică, în Biserica slavei Tale, Te-ai arătat ca un Prunc în braţe purtat, şi s-au umplut toate de a Ta laudă.

Canonul cel întâi al cuviosului

Cântarea a 5-a

Irmos: Necredincioşii nu vor vedea.,.

Pe tine însuţi te-ai plecat legii lui Dumnezeu, că trupul tău purtătorule de Dumnezeu, ca pe un organ al sufletului ţi-ai robit, zburdarea trupului supu-nându-o duhului.

Veselindu-te ţi-ai săvârşit cărarea vieţii, şi frica lui Dumnezeu întru tine zămislind ai născut mântuirea celor rătăciţi, strălucindu-le ca un soare în pustie acoperit.

Alt Canon, al cuviosului

Cântarea a 5-a

Irmos: Pentru ce m-ai lepădat de la faţa Ta, Cel ce eşti Lumină neapusă şi m-a acoperit întunericul cel străin pe mine, ticălosul! Ci, Te rog întoarce-mă şi la lumina poruncilor Tale îndreptează căile mele.

Pe postnici la cerească cărare a bunei credinţe, Eftimie părinte i-ai povăţuit, şi la moştenirea cea nemuritoare întru cele de sus i-ai adus, stâlp de foc şi nor arătându-te prin raza Duhului.

Doctor foarte milostiv spre cei neputincioşi pe tine părinte lumii te-a dăruit Hristos, şi hrănitor flămânzilor prea slăvit, învăţător celor nepricepuţi, înţelepţitor celor necunoscători, celor rămaşi de părinţi şi săracilor sprijinitor.

Îndurat, milostiv şi purtător de curată cunoştinţă ai fost, tăind pricinile patimilor cu dumnezeieşti învăţături, şi înţelepţind părinte şi învăţând pe ucenicii tăi, şi neputinţele sufletelor tămăduind.

Slavă...

Pretutindenea răspândind razele minunilor tale, pe toţi i-ai luminat, şi ca magnetul i-ai atras la învăţăturile tale, înnoindu-le obişnuinţele, şi voinţele sufletelor îndreptându-le cu curăţia sufletului.

Şi acum..., a Născătoarei

Adevărată Născătoare de Dumnezeu, toţi pe tine te mărturisim, ceea ce eşti de Dumnezeu dăruită, noi care prin naşterea ta ne-am mântuit de naşterea cea stricăcioasă, şi la viaţa cea mai bună iarăşi ne-am chemat, pentru milostivirea milei Dumnezeului nostru.

Catavasie: Când a văzut Isaia, în vedenie pe Dumnezeu pe Scaun Preaînalt, de Îngerii Slavei înconjurat, a strigat: vai mie, ticălosul. Că am văzut mai înainte pe Dumnezeu Întrupat, pe Cel ce stăpâneşte pacea şi lumina cea neînserată.

Canonul cel întâi al cuviosului

Cântarea a 6-a

Irmos: Venit-am întru adâncurile...

Precum de demult pe fiii cei din roabă prin baia naşterii celei de a doua, fii i-ai făcut, Şi acum cu rugăciunile tale de Dumnezeu purtătorule, sfărâmă jugul robiei noastre.

Pusu-te-a pe tine ispravnic înţelept şi învăţător celor nepricepuţi, şi izgonitor duhurilor celor viclene, de Dumnezeu purtătorule, darul lui Dumnezeu, cel ce S-a sălăşluit cu lucrarea întru tine.

Alt Canon, al cuviosului

Cântarea a 6-a

Irmos: Curăţeşte-mă, Mântuitorule, că multe sunt fărădelegile mele şi Te rog ridică-mă din adâncul răutăţilor. Căci către Tine, am strigat şi mai auzit, Dumnezeul mântuirii mele.

Putere prea mare de la Dumnezeu luând, mulţimile vrăjmaşilor draci le-ai gonit, tămăduind de necăjirea lor pe toţi cei ce aleargă la tine cu credinţă.

Fericit ai fost cu adevărat părinte Eftimie, sărăcie de bogăţie făcătoare şi plângere de bucurie agonisindu-ţi cuvioase, prin care Împărăţia Cerurilor ai moştenit.

Slavă...

Lepădat-ai cinstea cea de pe pământ şi slava cea lesne veştejitoare, şi viaţa cea pururea veşnică şi moştenirea cea nestricăcioasă, prea fericite ai luat, în lăcaşurile cereşti sălăşluindu-te prea adevărat.

Şi acum..., a Născătoarei

Doamnă a toate şi Stăpână pe tine te numim, că adevărat pe Cela ce este Dumnezeu, L-ai născut negrăit, pe Cel ce a făcut toate şi le ţine şi le cuprinde, ceea ce eşti cu totul fără prihană.

Catavasie: Strigat-a ţie, văzând bătrânul, cu ochii mântuirea, care a venit popoarelor de la Dumnezeu, Hristoase, Tu eşti Dumnezeul meu.

Condac, glas 8:

Podobie: Ca nişte pârgă a firii...

Întru cinstită naşterea ta, bucurie făptura a aflat, şi întru dumnezeiască pomenirea ta, cuvioase, veselie a luat pentru multe minunile tale, din care dă sufletelor noastre din destul şi ne curăţeşte de spurcăciunea păcatelor, ca să cântăm: Aliluia.

Icos: Din inimă leneşă, laudă cum voi aduce eu ticălosul? Mă spăimântez! Şi voi lăuda pe marele Eftimie. Dar nădăjduindu-mă spre rugăciunile lui, cu bucurie şi cu multă osârdie voi începe cântare, şi tuturor voi spune viaţa şi naşterea lui, şi cum părinţii acestuia au cântat: Aliluia.

Sinaxar

În această lună, în ziua a douăzecea, pomenirea prea cuviosului părintelui nostru, Eftimie cel mare.

Stih: Ce obştesc este ţie Eftimie şi vieţii de pe pământ,
Ridică-te spre îngerii cei ce înstrăinaţi de viaţă sunt.
În această lună, în a douăzecea zi,
Eftimie de a vieţui conteni.

Acest prea cuvios părintele nostru şi marele Eftimie, a fost pe vremea împărăţiei lui Graţian, născându-se în Melitina, mitropolia ce este în Armenia, din părinţi de bun neam, anume: Pavel şi Dionisia, ca marele Ioan, din pântece sterp şi neroditor.

Pentru aceasta şi-a avut şi numele după făgăduinţă, viind glas de sus la părinţii lui să se bucure şi să se afle în voie bună, când se rugau ca să le dea fii.

Pe acesta după moartea tatălui său, l-a dus maica sa la Eutropiu marele episcop al Melitinei, şi a fost rânduit de dânsul la ceata clericilor.

Deci făcându-se iscusit spre adunarea sfintelor învăţături şi întrecând pe toţi cei de potriva lui cu nevoinţa faptelor celor bune, fost-a silit să se hirotonisească preot, şi să primească grija sfintelor mânăstiri şi a schiturilor.

Deci fiind de douăzeci şi nouă de ani, s-a dus la Ierusalim şi s-a sălăşluit într-una din peşterile muntelui, împreună cu prea cuviosul Teoctist în care a vindecat pe mulţi din grele boli, şi zic că şi acesta cu numele Domnului din foarte puţine, pâini a hrănit patru sute de oameni călători ce nimerise la mânăstirea lui.

Şi nu numai el dezlegând sterpiciunea cu puterea lui Dumnezeu s-a născut, ci şi pe alte femei care nu năşteau, prin ruga sa le-a făcut bine roditoare de prunci.

Şi acesta ca marele Ilie a deschis porţile Cerului şi a tămăduit pământul care era bolnav de nerodire, şi a vădit strălucirea cea dinlăuntru a sufletului prea cuviosului, stâlpul cel de foc, pe care când slujea jertfa cea fără de sânge, l-au văzut cei ce stau împrejur; se pogora de la Cer şi sta lângă sfântul până săvârşea sfânta Jertfă.

Încă şi aceasta, că vedea cu gândul gândurile şi aşezarea celor ce mergeau să se împărtăşească cu dumnezeiasca împărtăşire, care dintr-înşii mergeau cu curată cunoştinţă şi care era întinat. Cu adevărat grăiesc că acesta era un semn al celei desăvârşit curăţeniei sale.

Acest fericit ajungând la nouăzeci şi şapte de ani, a răposat întru Domnul, în zilele împăratului Leon cel mare.

Însă era la chip cuvios şi la fire fără de răutate, la faţă albineţ, la stat om de cinste, cărunt la păr, barba lăsată în jos până la brâu.

Şi zic pentru dânsul şi aceasta, că vrând să moară un monah care se părea multora a fi întreg înţelept şi ţinut de pofte, iar n-a fost aşa, ci mai vârtos dimpotrivă neastâmpărat şi neînfrânat. Că a văzut fericitul un înger trăgându-i sufletul dintr-însul cu o ostie, auzind împreună şi glas, care vădea ascunsele ruşini ale monahului.

Şi se face pomenirea lui în sfânta biserică cea mare.

Tot în această zi, Sfinţii mucenici Vas, Evsevie, Eutihie şi Vasilid.

Stih: Mâinile lui Vas, de mâinile gelatului s-au tăiat.
Mâinile sfinţite de ale celui spurcat.
Toate mădularele lui Evsevie, cu securea le-a tăiat.
Însă el întru dreapta credinţă a rămas netăiat.
Pe Eutihie in trei părţi l-a despărţit.
Pe cel ce dumnezeieştile trei feţe a cinstit.
Vasilid nevoind a se despica,
Spre plăcerea nevoitorilor altoit peste pântece a se spinteca.

Aceştia erau pe vremea lui Diocleţian împăratul, plini de bogăţie şi senatori. Au crezut în Hristos şi au primit Botezul, şi văzând pe episcopul Teopemt că rabdă întru munci şi că minuni lucrează cu puterea lui Hristos, aduşi fiind şi ei înaintea împăratului, mai întâi li s-au luat brâiele, apoi au primit feluri de chipuri de moarte.

Căci Sfântul Vas fiind băgat într-o groapă până la mijloc şi tăindu-i-se mâinile şi tot trupul măcelărindu-i-se, şi-a dat duhul.

Iar Sfântul Evsevie fiind spânzurat cu capul în jos, a fost tăiat în bucăţi cu securi.

Iar Sfântul Eutihie, fiind întins cu sila la patru stâlpi, s-a spintecat în trei.

Iar Sfântului Vasilid cu cuţitul i-au spintecat pântecele; şi aşa au primit cununa muceniciei.

Tot în această zi, Sfinţii mucenici Inna, Pinna şi Rima.

Stih: Căldură primească, pe nevoitorii gerului arătat,
Inna, Pinna, Rima cei ce au înghețat.

Aceşti trei mucenici erau de la un loc despre miazănoapte. Deci fiind prinşi de barbarii închinători de idoli, au fost duşi la stăpânitorul lor, care auzind pe mucenici că mărturisesc pe Hristos, i-au osândit pe ei ca să-şi săvârşească viaţa prin ger.

Şi dar au fost legaţi mai întâi sfinţii de stâlpi drepţi, care erau înfipţi în mijlocul răului pe vremea iernii. Când şi această apă fireşte mişcătoare şi curgătoare, nu se osebea de trupurile cele nemişcătoare şi grele, fiindcă era cu totul înghețată. Deci prin aşa muncă, şi-au dat fericiţii sufletele în mâinile lui Dumnezeu, şi au luat cununa muceniciei.

Tot în această zi, pomenirea fericitului Petru vameşul.

Stih: Hristos pe tine Petre, de la vamă te cheamă.
Mai întâi la bunătate, iar acum spre cerească desfătătoare hrană.

Acesta era pe vremea împăratului Iustinian, încredinţându-i-se toată ocârmuirea Africii, a stătut patriciu. Dar cu totul crud fiind şi nemilostiv, era cunoscut de toţi şi numit fidolas (adică scump); deci odată unul din săraci spre cercare apropiindu-se de el, cerea milostenie, iar el apucând o pâine (căci atuncea se întâmplase să-i aducă brutarul pâinile ce i le gătise), cu mânie asupra săracului, ca cu o piatră a aruncat cu acea pâine.

Deci n-au trecut două zile, şi patriciul a căzut în boală, şi vedea că are să dea răspuns de cele ce a făcut. Apoi i se părea că vede o cumpănă şi că despre partea stângă a ei, se adunau oarecari negri şi puneau faptele lui cele rele, iar despre partea dreaptă vedea oarecari bărbaţi, cu haine albe îmbrăcaţi şi minunaţi la faţă, care nu aflau ce alt bun să pună ca să vină cumpăna dreaptă deopotrivă cu cealaltă, decât numai pâinea aceea ce o aruncase cu mânie asupra săracului.

Acestea văzându-le Petru, şi-a venit întru sine, şi îndată ce s-a ridicat din boală, a împărţit la săraci nu numai averea sa toată, ci şi hainele ce purta le-a dat unui sărac.

Şi fiindcă a văzut în visul său pe Hristos purtând acele haine, pentru aceasta fericitul s-a vândut şi pe sine la un argintar, şi preţul l-a dat săracilor.

Deci fiindcă vedea fericitul că în urmă are să se cunoască cine este, pentru aceasta vrând să fugă din casa stăpânului său, a zis către portarul care era surd şi mut: întru numele lui Hristos auzi-mă şi-mi deschide poarta. Şi, o minune!

Surdul şi mutul auzea şi vorbea; deci deschizându-i-se, a ieşit şi s-a dus la Ierusalim.

De acolo ducându-se, a mers la Constantinopol. Unde a şi adormit în Domnul, şi s-a îngropat la locul numit al boului în însăşi casa sa.

Tot în această zi, pomenirea Sfinţilor mucenici Tirs şi Agni.

Stih: Tirs şi Agni, pentru că pe Hristos au iubit,
Şi moartea pentru el, foarte cu bucurie o au primit.

Tot în această zi, pomenirea prea evlaviosului împărat Leon cel mare, din Tracia cel numit Marcel.

Stih: Pe credinciosul Leon, pe marele împărat,
Împăratul Hristos, stăpânitorul Cerului l-a încununat.

Tot în această zi, pomenirea Sfintei mucenițe Anna.

Stih: Anna, pe gânditorul Mire dorind.
Prin mucenicie aproape de el se află stând.

Tot în această zi, Sfântul noul mucenic Zaharia, care a mărturisit în Palea-patra a Peloponesului, la anul o mie şapte sute optzeci şi doi, despărţindu-se în două, s-a săvârşit.

Stih: Prin lăţimea părţilor tale întru lăţimea Cerului ai locuit,
Şi de acolo şi răsplătirile o Zaharie ai dobândit!

Cu ale lor sfinte rugăciuni, Doamne miluieşte-ne şi ne mântuieşte pe noi, Amin.

Canonul cel întâi al cuviosului

Cântarea a 7-a

Irmos: Coconii cei tineri în Babilon...

Văzutu-te-ai în mijlocul norului, părinte, cu focul cel mai presus de fire acoperit, ca un dumnezeiesc de cele cereşti tăinuitor, strigând: Bine eşti cuvântat, Doamne Dumnezeul părinţilor noştri.

Datu-ţi-a ţie cele mai presus de fire din destul, părinte, Făcătorul firii, arătându-ţi voinţele sufletului cuvioase, celor ce voiau să se cuminece cu trupul Domnului tău.

Pe Unul care şi după dumnezeiasca întrupare, este Unul-Născut în două firi cinstindu-L ai strigat: Bine eşti cuvântat, Doamne Dumnezeul părinţilor noştri.

Alt Canon, al cuviosului

Cântarea a 7-a

Irmos: De pogorârea lui Dumnezeu focul s-a ruşinat în Babilon, oarecând. Pentru aceasta tinerii în cuptor cu picioare vesele, ca într-o grădină verde, săltând au cântat: Binecuvântat eşti Dumnezeul părinţilor noştri.

Priveliştе postniciei şi învăţătoare de sfinţenie părinte viaţa ta s-a arătat, prin înfrânarea cea desăvârşită, cu cei fără de trupuri unindu-te, şi strigând Eftimie: Bine eşti cuvântat, Dumnezeul părinţilor noştri.

Sabie de amândouă părţile ascuţită, Hristos pe tine te-a arătat, care inimile vrăjmaşilor şi taberele drăceşti ai junghiat, şi ai veselit sufletele celor ce cântă: Bine eşti cuvântat Dumnezeul părinţilor noştri.

Slavă...

De Lumina cea întreit strălucitoare umplându-te părinte, a doua lumină cu împărtăşirea închipuindu-te, Celei dintâi te-ai arătat Eftimie, raze răspândind celor ce cântă: Bine eşti cuvântat, Dumnezeul părinţilor noştri.

Şi acum..., a Născătoarei

Ca luceafărul de dimineaţă ai răsărit, pe Soarele dreptăţii având, care din întunericul necunoştinţei lumea ai curăţit cu razele cunoştinţei de Dumnezeu, căruia cântăm: Bine eşti cuvântat, Dumnezeul părinţilor noştri.

Catavasie: Pe Tine, Cel ce ai răcorit în foc pe tinerii cei ce Dumnezeu Te-a numit, şi în Fecioară nestricată Te-ai sălăşluit, lăudăm pe Dumnezeu Cuvântul, cântând cu bună credinţă: Bine este cuvântat, Dumnezeul părinţilor noştri.

Canonul cel întâi al cuviosului

Cântarea a 8-a

Irmos: Pe tinerii cei bine...

Lui Dumnezeu pe tine sfinţindu-te, şi aprinzându-ţi cuptorul cunoştinţei inimii, Eftimie bucurându-te, ţi-ai întors toată viaţa ta ca o jertfă fără prihană, cântând lui Hristos: Pe Domnul lăudaţi lucrurile, şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Fiu făcându-te prin dumnezeiescul dar, ca o moştenire ai luat ştiinţa celor ce vor să fie, că firea înfrânându-ţi, firea ai covârşit, prin mai înainte cunoştinţă, spre săvârşire sârguindu-te Eftimie; pe Domnul lăudaţi lucrurile, şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Alt Canon, al cuviosului

Cântarea a 8-a

Irmos: De şapte ori a ars cuptorul chinuitorul caldeilor pentru cinstitorii de Dumnezeu. Dar, văzându-i pe aceştia mântuiţi de o Putere mai mare, Făcătorului şi Mântuitorului a strigat: tineri binecuvântaţi-L, preoţi lăudaţi-L, popoare prea înălţaţi-L întru toţi vecii.

Înfrânare prea tare agonisindu-ţi prea fericite, la viaţa cea prea înaltă ai ajuns, făcându-te lăcaş de încăpere Duhului Celui de viaţă Făcător, şi darurilor celor ce izvorăsc de acolo din destul, cântând neîncetat: Noroade prea înălţaţi-L pe El întru toţi vecii.

Mutându-te ai ajuns la Sion, cetatea cea prea înaltă şi la lăcaşurile cele veşnice ai venit, moştenirea cerească din ostenelile tale aflând, cu cetele îngereşti cânţi: Tineri binecuvântaţi, preoţi lăudaţi, noroade prea înălţaţi pe Hristos în veci.

Cu totul strălucit fiind ca soarele, pustietăţile ai luminat şi pe dracii cei cu chipuri întunecate i-ai gonit, şi stâlp cu totul luminos până la Cer înalt te-ai făcut, cu raze făcătoare de minuni strălucind, şi neîncetat strigând: Preoţi lăudaţi, noroade prea înălţaţi pe Hristos în veci.

Binecuvântăm pe Tatăl, şi pe Fiul şi pe Sfântul Duh, Domnul.

Cu prea sfinţite fapte prin viaţă fiind împodobit, bunătatea cea prea înaltă ai plinit, prin îndreptarea învăţăturilor luminos făcându-te, şi tâlcuitor teologiei celei adevărate, neîncetat strigând: Preoţi binecuvântaţi, noroade prea înălţaţi pe Hristos în veci.

Şi acum..., a Născătoarei

Mireasă dumnezeiască, cu totul fără prihană, pe cei ce scapă la tine, scoate-i din robia patimilor, şi neatârnare singură stăpânitoare dă Stăpână Bisericii ortodocşilor, celor ce cântă cu credinţă: Preoţi binecuvântaţi, noroade prea înălţaţi pe Hristos în veci.

Catavasie:

Să lăudăm, bine să cuvântăm şi să ne închinăm Domnului, cântându-I şi prea înălţându-L pe Dânsul întru toţi vecii.

În focul cel mistuitor uniţi fiind tinerii, cei ce au fost cei dintâi în cinstirea de Dumnezeu, dar de văpaie nefiind vătămaţi, cântare dumnezeiască au cântat: binecuvântaţi toate lucrurile Domnului pe Domnul şi prea înălţaţi-L întru toţi vecii.

Canonul cel întâi al cuviosului

Cântarea a 9-a

Irmos: După naştere, Curată...

Izvor de tămăduiri şi mai înainte de moarte şi în sicriu cuvioase adormit întreg aflându-te, ca pe un viteaz purtător de biruinţă te fericim.

Împăratului pământesc pe tine cel din înălţime, ajutor te-a făcut asupra vrăjmaşilor şi turmei tale, împotrivă a multor feluri de ispite, părinte cuvioase.

Alt Canon, al cuviosului

Cântarea a 9-a

Irmos: Înfricoşatu-s-a de aceasta cerul şi marginile pământului s-au minunat, că Dumnezeu S-a arătat oamenilor Trupeşte; şi pântecele tău s-a făcut mai desfătat decât cerurile. Pentru aceea pe tine, Născătoare de Dumnezeu, voievozii cetelor îngereşti şi omeneşti te măresc.

Arătatu-ţi-a ţie Hristos dezlegarea ta spre Dânsul cea mult rodită, părinte, ca şi de demult lui Moise văzătorului de Dumnezeu, căruia următor prin fapta bună făcându-te, ai despărţit marea patimilor şi ai trecut neoprit la pământul făgăduinţei, pe cei potrivnici biruindu-i.

Pornitu-s-a în pustie apă, şi în pământul cel însetat baltă s-a făcut, cu rugăciunile tale părinte, prefăcându-se, că cetele sihaştrilor într-însa au locuit ca nişte izvoare. Latura Iordanului a înflorit ca crinul, adăpat fiind cu lacrimile.

Mutatu-te-ai ca şi Ilie râvnitorul, cu căruţa faptelor bune suindu-te la Cer, unde viaţa ta arătat s-a scris cuvioase, şi acum înaintea Stăpânului stând, pomeneşte pe cei ce săvârşesc cu credinţă pomenirea ta cea de lumină purtătoare şi sfinţită.

Viaţa ta prea fericite îngerească a fost, şi petrecerea ta prea strălucită, de Dumnezeu înţelepţite, şi sufletul tău prea luminat de Dumnezeu văzător şi credinţa ta cea bună. Că dumnezeieştilor dogme tâlcuitor ai fost, de Dumnezeu văzătorule, şi propovăduitor învăţăturii ortodoxe te-ai arătat.

Slavă...

Rugător şi îmblânzitor către Dumnezeu pe tine părinte te pun înainte cu osârdie, ca să te rogi şi să-mi ceri iertare de păcate şi de greşeli şi tăiere datoriilor mele, dumnezeieştilor îndurări urmând, cu nădejdea rugăciunii tale de Dumnezeu înţelepţite fiind întărit.

Şi acum..., a Născătoarei

Turn de mântuire fii mie, Curată, oprind taberele dracilor şi mulţimea ispitelor şi a nevoilor gonind, şi năvălirea patimilor departe împrăştiind şi curată slobozenie dându-mi, şi îndestularea dumnezeieştilor daruri dăruindu-mi.

Catavasie: În lege, în umbră şi în Scriptură, închipuire vedem noi credincioşii, toată partea bărbătească ce deschide pântecele, sfânt lui Dumnezeu este. Deci pe Cuvântul cel mai înainte născut, Fiul Tatălui Celui fără de început, Cel Întâi-Născut din Maică fără ispită bărbătească, Îl slăvim.

Luminânda:

Podobie: Femei auziţi glas...

Din pântece te-a sfinţit Dumnezeu părinte cuvioase, ca şi pe Ieremia de demult şi pe Samuil, de Dumnezeu purtătorule, prooroc dumnezeiesc arătându-te de minuni făcătorule Eftimie, locuitorule împreună cu îngerii. Cu care pomeneşte pe toţi cei ce te laudă pe tine cu credinţă.

Slavă...,

Altă **Luminândă**, asemenea:

Dumnezeiescul înger a vestit naşterea ta din pântece sterp, precum odinioară a vestit odrăslirea Mergătorului înainte. Pentru aceasta te-ai şi făcut asemenea lui, Eftimie, botezător crescut în pustie, fără avere, fără casă, strălucind cu toate darurile.

Şi acum..., a Născătoarei

În două voi şi în două firi, ceea ce eşti cu totul fără prihană şi într-un Ipostas ai născut pe Dumnezeu negrăit, care pentru noi a sărăcit de bunăvoie până la răstignire, şi nouă ne-a dăruit bogăţia Dumnezeirii, de Dumnezeu Născătoare Fecioară.

La Laude

Stihirile pe 4, glas 8:

Podobie: O, prea slăvită minune! Izvorul vieţii în mormânt se pune, şi scară către Cer mormântul se face; veseleşte-te Ghetsimanì, a Născătoarei de Dumnezeu sfântă casă. Să strigăm credincioşii, pe Gavriil având începător cetelor: cea plină de dar bucură-te, cu tine este Domnul, Cel ce dă lumii prin tine mare milă.

Cuvioase părinte Eftimie, lăsând cele de pe pământ, lui Hristos ai urmat, slăvite, nesocotind mai mult cele stricăcioase decât cele ce vor să fie. Şi în pustie ca într-o cetate locuind, taberele drăceşti ai pierdut. O, cine ar putea să spună pururea slăvite, după adevăr, căldura sufletului tău cea către Domnul. (de două ori)

Cuvioase părinte Eftimie, tu te-ai arătat îndreptarea călugărilor şi lauda şi îndulcirea ortodocşilor şi luminos luminător lumii. Că de înfricoşările vicleanului vrăjmaş nu te-ai spăimântat, în peşteră locuind. O, darul ce este întru tine, fericite, prin care arătat ai călcat toată înălţimea dracilor.

Cuvioase părinte Eftimie, tu cu adevărat sufletul ţi-ai înălţat către Dumnezeu şi cu pustnicia sfinte, simţirile ţi-ai curăţit, şi cu neîncetate rugăciuni, prea fericite, vieţii celei nemuritoare te-ai învrednicit, podoaba postnicilor pururea slăvite! De tine Hristos bucurându-se, te-a primit în lăcaşurile cele fără materie.

Slavă..., glas 8

Mulţimile călugărilor pe tine îndreptătorul te cinstim, Eftimie părintele nostru, că prin tine pe cărarea cea dreaptă cu adevărat a umbla am cunoscut. Fericit eşti că lui Hristos ai slujit şi ai biruit puterea vrăjmaşului. Cela ce eşti cu îngerii

împreună vorbitor, cu drepţii şi cu cuvioşii împreună locuitor. Cu care roagă-te Domnului, să miluiască sufletele noastre.

Şi acum..., a Născătoarei

Stăpână primeşte rugăciunile robilor tăi, şi ne mântuieşte pe noi de toată nevoia şi necazul.

Slavoslovia cea mare. Ecteniile şi Otpustul. Ceasul întâi şi cel desăvârşit otpust.

La Liturghie

Fericirile din Canonul cel dintâi al Sfântului, Cântarea a 3-a pe 4, şi din Canonul cel de-al doilea, Cântarea a 6-a pe 4. Prochimen, glasul al 7-lea: Scumpă este înaintea Domnului, moartea cuvioşilor Lui... Stih: Ce voi răsplăti Domnului... Apostol, către Evrei: Fraţilor, ascultaţi pe învăţătorii voştri... Aliluia, glasul al 6-lea: Fericit bărbatul care se teme de Domnul. Stih: Puternică pre pământ va fi sămânţa lui... Evanghelia de la Luca: În vremea aceea, stătut-a Iisus la loc şes... Chinonicul: Întru pomenire veşnică va fi...

Canon de rugăciune către Sfântul cuvios Eftimie cel mare (1)

Troparul Sfântului cuvios Eftimie cel mare, glasul al 4-lea: Veseleşte-te pustiu care nu rodeai, bucură-te ceea ce nu aveai durere; că bărbatul doririlor Duhului ţi-a înmulţit ţie fii, sădindu-i cu dreapta cinstire de Dumnezeu şi hrănindu-i cu înfrânarea, spre împlinirea faptelor bune. Cu ale cărui rugăciuni, Hristoase Dumnezeule, mântuieşte sufletele noastre.

Cântarea l, glasul al 4-lea

Irmos: Nu este asemenea Ţie...

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Eftimie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Dezlegat-ai întristarea celor ce te-au născut în chip minunat, făgăduit fiind de Dumnezeu mai înainte de naşterea ta ca un dar, numit cu numele bucuriei.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Eftimie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Glas de mulţumire, cuvioase, înalţă acum Biserica, primindu-te pe tine ca pe un vlăstar prevestitor de paşnică bucurie, de la Dumnezeu.

Cântarea a 3-a

Irmos: Nu întru înţelepciune şi în putere şi în bogăţie ne lăudăm, ci întru Tine, Înţelepciunea Tatălui cea Ipostatică, Hristoase. Că nu este sfânt afară de Tine, Iubitorule de oameni.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Eftimie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Ceea ce te-a născut pe tine, râvnind la cuviosia Anei, te-a adus ca şi pe Samuel cel de demult jertfă vie lui Dumnezeu, celui ce şi mai înainte de zămislire te-a mărit.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Eftimie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

De prisosul dragostei celei către Dumnezeu fiind aprins, cu cuget prea cucernic ţi-ai înfrânt patimile, cuvioase. Pentru aceasta dumnezeiescul har s-a odihnit întru tine.

Cântarea a 4-a

Irmos: Plecat-ai cu pogorârea Ta, Hristoase...

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Eftimie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Păzindu-ţi mintea neschimbată, din scutece ai arătat viaţa ta suire la Dumnezeu; de care apropiindu-te, părinte, te-ai înălţat din putere în putere.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Eftimie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Iubit-ai smerenia lui Hristos şi de aceea pribeag spre Cetatea cea primitoare de Dumnezeu făcându-te, împreună te-ai răstignit, în gând, cu Cel ce a pătimit pe Cruce pentru tine.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Eftimie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

După Lege voind a lupta te-ai dezbrăcat de lume; şi gol luptându-te cu potrivnicul, după asemănarea lui Hristos ai ridicat în pustiu semn de biruinţă.

Cântarea a 5-a

Irmos: Nelegiuiţii nu vor vedea...

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Eftimie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Plecatu-te-ai Legii lui Dumnezeu; că ţi-ai robit trupul, purtătorule de Dumnezeu, ca pe un organ al sufletului, supunând duhului cugetul trupului.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Eftimie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Veselindu-te ai străbătut cărarea vieţii; şi frica lui Dumnezeu zămislind, ai născut mântuire celor rătăciţi, strălucindu-le ca un soare, în pustiu ascuns.

Cântarea a 6-a

Irmos: Venit-am întru adâncurile...

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Eftimie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Precum de demult pe fiii roabei cu naşterea din nou prin baia botezului i-ai înfiat şi acum, cu rugăciunile tale, de Dumnezeu purtătorule, sfărâmă jugul robiei noastre.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Eftimie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Harul lui Dumnezeu cel ce S-a Sălăşluit în chip lămurit întru tine, te-a pus pe tine iconom înţelept, învăţător al celor nepricepuţi şi izgonitor al duhurilor celor viclene, de Dumnezeu purtătorule, prea cuvioase părinte Eftimie.

Condac, glasul al 8-lea:

Podobie: Ca nişte pârgă a firii...

Întru cinstita naşterea ta, făptura a aflat veselie; şi întru dumnezeiasca pomenirea ta, cuvioase, bucurie a primit de pe urma multelor tale minuni; din care dai destul şi sufletelor noastre şi ne curăţeşte de spurcăciunea păcatelor, ca să cântăm: Aliluia.

Cântarea a 7-a

Irmos: Tinerii în Babilon...

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Eftimie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Văzut ai fost înăuntrul norului, părinte, acoperit de Focul cel mai presus de fire, ca un dumnezeiesc cunoscător al Tainelor, strigând: bine eşti cuvântat Doamne, Dumnezeul părinţilor noştri.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Eftimie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Datu-ţi-a ţie, părinte, din destul, cele mai presus de fire, Făcătorul firii, văzând de mai înainte înclinările sufletelor celor ce voiau să se împărtăşească cu trupul Domnului tău, cuvioase.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Eftimie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Pe Unul, care şi după Dumnezeiasca Întrupare este Unul-Născut în două firi, cinstindu-L, Sfinte Eftimie, ai strigat: bine eşti cuvântat Doamne, Dumnezeul părinţilor noştri.

Cântarea a 8-a

Irmos: Pe tinerii cei bine credincioşi...

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Eftimie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Lui Dumnezeu pe tine hărăzindu-te şi aprinzându-ţi căminul cugetului, părinte Eftimie, bucurându-te, ţi-ai jertfit toată viaţa ca pe o jertfă fără prihană, cântând lui Hristos: pe Domnul lucrurile lăudaţi-L şi prea înălţaţi-L întru toţi vecii.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Eftimie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Înfiat fiind prin dumnezeiesc har, ca o moştenire ai primit cunoaşterea celor viitoare; că firea înfrânându-ţi, ai covârşit-o prin mai înainte cunoaştere, spre sfârşit sârguindu-te, Sfinte părinte Eftimie. Pe Domnul lucrurile lăudaţi-L şi prea înălţaţi-L întru toţi vecii.

Cântarea a 9-a

Irmos: După naştere, Curată...

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Eftimie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Izvor de tămăduiri fiind şi mai înainte de moarte şi după ce ai fost pus în sicriu, cuvioase, te fericim, ca pe un viteaz purtător de biruinţă.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Eftimie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Pe Cel dintru înălţime fă-L Ajutător ocârmuitorilor celor de pe pământ, împotriva celor potrivnici şi turmei tale, împotriva feluritelor ispite, părinte cuvioase.

Sedealna, glasul al 8-lea. **Podobie:** Pe Înţelepciunea şi Cuvântul în pântecele tău zămislind fără ardere, Maica lui Dumnezeu, în chip de negrăit ai născut pe Cel

ce a făcut toate şi în braţele tale ai avut pe Cel ce ţine toate şi la sân ai hrănit pe Cel ce hrăneşte lumea. Pentru aceasta, te rog pe tine, Preasfântă Fecioară, să mă izbăveşti de greşeli, când va fi să stau înaintea feţei Ziditorului meu, Stăpână Fecioară curată, atunci să-mi dăruieşti ajutorul tău, că pe tine te am nădejde eu, robul tău.

Cu untdelemnul înfrânării ţi-ai umplut duhovniceşte candela sufletului şi dorind după venirea cea pururea luminoasă a Mirelui tău, cu rugăciuni neadormite ai aşteptat-o, cuvioase; şi în Cămara Lui te veseleşti, fericite. Pentru aceasta, după vrednicie, ai primit desfătarea cea pururea vie şi săvârşirea de minuni, de Dumnezeu purtătorule părinte Eftimie. Roagă-te lui Hristos Dumnezeu să dăruiască iertare de greşeli celor ce prăznuiesc cu dragoste, sfântă pomenirea ta.

Sedealna Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, glasul al 8-lea. **Podobie:** Pe Înţelepciunea şi Cuvântul în pântecele tău zămislind fără ardere, Maica lui Dumnezeu, în chip de negrăit ai născut pe Cel ce a făcut toate şi în braţele tale ai avut pe Cel ce ţine toate şi la sân ai hrănit pe Cel ce hrăneşte lumea. Pentru aceasta, te rog pe tine, Preasfântă Fecioară, să mă izbăveşti de greşeli, când va fi să stau înaintea feţei Ziditorului meu, Stăpână Fecioară curată, atunci să-mi dăruieşti ajutorul tău, că pe tine te am nădejde eu, robul tău.

Sufletului meu celui umilit, Fecioară, care se arată fără de cârmă, înecându-se acum în tulburarea greutăţilor vieţii, sub povara păcatelor, prea curată, grăbeşte Născătoare de Dumnezeu, cu liniştea ta cea caldă şi dobândeşte-i iertare, căci se primejduieşte a ajunge în adâncul iadului. La limanul tău am alergat, Născătoare de Dumnezeu, ajută-mi, rugându-te Fiului tău şi Dumnezeu, să mi se dea iertare de păcate. Că pe tine nădejde te am, eu, robul tău.

Canon de rugăciune către Sfântul cuvios Eftimie cel mare (2)

Troparul Sfântului cuvios Eftimie cel mare, glasul al 4-lea: Veseleşte-te pustiu care nu rodeai, bucură-te ceea ce nu aveai durere; că bărbatul doririlor Duhului ţi-a înmulţit ţie fii, sădindu-i cu dreapta cinstire de Dumnezeu şi hrănindu-i cu înfrânarea, spre împlinirea faptelor bune. Cu ale cărui rugăciuni, Hristoase Dumnezeule, mântuieşte sufletele noastre.

Cântarea l, glasul al 8-lea

Irmos: Pe prigonitorul Faraon...

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Eftimie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cu rugăciunile şi cu cererile tale rugând cu umilinţă pe Dumnezeu, risipeşte întunecatul nor al întristării mele, prea fericite, cel ce eşti plin de veselie şi de bucurie şi te găseşti înaintea Împăratului tuturor.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Eftimie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Ca un alt Samuel, dat de Dumnezeu şi făgăduit mai înainte de zămislire, părinte, te-ai arătat tuturor Bisericilor, cuvioase, potrivit cu chemarea ta, aducându-le la tine, precum se cuvine, cu lumina bucuriei.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Eftimie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Părinţii tăi, făcând rugăciuni şi cereri către Dumnezeu, dar dumnezeiesc te-au primit pe tine şi vlăstar purtător de lumină, care ai vestit cu naşterea ta strălucirea dreptei cinstiri de Dumnezeu şi înfruntarea eresurilor.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Tu din pruncie te-ai afierosit, cuvioase, Dăruitorului Dumnezeu; şi spre Dânsul privind şi povăţuit fiind cu poruncile Lui cele făcătoare de viaţă, de Dumnezeu purtătorule, la înălţimea cea prea înaltă a faptelor bune te-ai ridicat, prin credinţă.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Pe tine, Maica lui Dumnezeu, ocrotitoare având-te, nu ne vom înspăimânta de mulţimea vrăjmaşilor, care se luptă împotriva celor ce slăvesc cu evlavie pe Cel ce S-a născut din tine, pe Dumnezeul tuturor şi Domnul; pe Acela roagă-L pentru noi, să mântuiască sufletele noastre.

Catavasie: Pământul cel roditor de adâncime, uscat l-a trecut oarecând soarele; căci ca un zid s-a închegat apa de amândouă părţile, trecând poporul marea pedestru şi lui Dumnezeu cu plăcere cântăm: să cântăm Domnului, căci cu Slavă S-a prea slăvit.

Cântarea a 3-a

Irmos: Cel ce ai întărit dintru început cerurile cu înţelepciune şi ai întemeiat pământul pe ape, întăreşte-mă pe piatra poruncilor Tale, Hristoase; că nu este sfânt afară de Tine, Unule Iubitorule de oameni.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Eftimie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Din cea stearpă născându-te, ca un lucrător de multă bună rodire te-ai arătat, tăind spinii păgânătăţii, cuvioase şi semănând dumnezeiasca sămânţă a dreptei cinstiri de Dumnezeu.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Eftimie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Slujitor sfinţit al lucrurilor celor mai presus de fire şi tainice făcându-te, de Dumnezeu purtătorule, pe cei necredincioşi i-ai adus la Hristos; aceia cu dumnezeiască cuviinţă crezând învăţăturilor tale, prea cuvioase părinte Eftimie, au învăţat lucrurile cele mai bune.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Eftimie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Folosindu-te de gândirea cea înţeleaptă şi cucernică, ai ales îndată, în locul celor trecătoare şi stricăcioase, viaţa şi desfătarea cea veşnică, ucigându-ţi trupul cu cea mai aspră înfrânare, părinte Eftimie.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Cu sufletul aprins şi rănit de dorirea lui Hristos fugind de cursele demonilor cele arzătoare ca focul, te-ai luminat, părinte, cu harul cel răcoritor, biruitor făcându-te.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Graiurile dumnezeieştilor prooroci şi proorociile lor le-ai pecetluit, născând pe Cuvântul, cel ce a grăit printr-înşii şi a împlinit ale lor dumnezeieşti grăiri, ceea ce singură eşti binecuvântată, prea lăudată Maică.

Catavasie: Întărirea celor ce nădăjduiesc spre Tine, întăreşte Doamne Biserica Ta, care o ai câştigat cu scump sângele Tău.

Cântarea a 4-a

Irmos: Tu eşti Tăria mea, Doamne, Tu Dumnezeul meu, Tu Bucuria mea, Cel ce nu ai lăsat Sânurile Părinteşti şi a noastră sărăcie ai cercetat-o. Pentru aceasta cu proorocul Avacum strig către Tine: Slavă puterii Tale, Iubitorule de oameni.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Eftimie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Pe tine, părinte, cu totul te-ai afierosit lui Dumnezeu, tinzând către mărirea cea nemuritoare; şi la Dânsul ai alergat cu căldură prin trăire curată, prin pustnicie şi prin viaţă prea luminată, neîncetat strigând: Slavă puterii Tale, Iubitorule de oameni.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Eftimie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Iubind Izvorul bunătăţii, cuvioase, din toată puterea, pustnicilor te-ai făcut izvor de dumnezeieşti daruri, vindecând pe cei însetaţi. Că izvoare ai izvorât în chip minunat, întocmai ca şi Moise de demult în pustiu, prea fericite.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Eftimie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Arătându-te din cele nepătrunse ale Duhului, ai slobozit pe fiii roabei, zidindu-i din nou fii ai lui Dumnezeu, cu dumnezeiască cuviinţă, prin botezul înfierii. Că urmând vieţii dumnezeiescului Înaintemergător, botezător te-ai arătat, părinte Eftimie.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

De la Dumnezeu cu har fiind luminat, te-ai făcut cunoscut Sfinte Eftimie, celor ce nu te ştiau; căci cu adevărat nu se cuvenea ca fapta ta cea bună să se tăinuiască în pustiu şi să se acopere. Pentru aceasta Stăpânul a toate te-a arătat tuturor ca pe un Luceafăr purtător de lumină.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Bucură-te, prea cinstită; Bucură-te, Fecioară prea curată; Bucură-te, munte umbrit cu har; Bucură-te, cort; Bucură-te, chivot; Bucură-te, sfeşnic, care porţi dumnezeiasca Lumină; că te-ai făcut solitoare de bucurie negrăită şi de veselie sufletelor credincioşilor.

Catavasie: Acoperit-au cerurile bunătatea Ta, Hristoase, că ieşind din Chivotul sfinţirii Tale, din nestricata Maică, în Biserica slavei Tale, Te-ai arătat ca un Prunc în braţe purtat, şi s-au umplut toate de a Ta laudă.

Cântarea a 5-a

Irmos: Pentru ce m-ai lepădat de la faţa Ta, Cel ce eşti Lumină neapusă şi m-a acoperit întunericul cel străin pe mine, ticălosul! Ci, Te rog întoarce-mă şi la lumina poruncilor Tale îndreptează căile mele.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Eftimie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Mers-ai înaintea pustnicilor pe cărarea cerească a evlaviei, Sfinte părinte Eftimie; şi la moştenirea cea nepieritoare, întru cele de sus i-ai adus, stâlp de foc şi nor arătându-te, prin strălucirea Duhului.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Eftimie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Doctor prea îndurat al celor neputincioşi, părinte, te-a dăruit lumii Hristos; minunat hrănitor al flămânzilor, învăţător al celor nepricepuţi, înţelepţitor al celor nerecunoscători şi sprijinitor al celor orfani şi al săracilor.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Eftimie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Îndurător, milostiv şi purtător de cuget smerit ai fost; pricinile patimilor cu dumnezeieşti învăţături ai tăiat şi ai înţelepţit, părinte şi ai învăţat pe ucenicii tăi şi neputinţele sufletelor ai tămăduit.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Pretutindenea răspândind razele luminoase ale minunilor tale, pe toţi i-ai luminat; şi i-ai atras la învăţăturile tale, zidindu-le deprinderi bune şi îndreptându-le înclinările sufletelor cu curăţia cugetului.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Adevărată Născătoare de Dumnezeu te mărturisim pe tine, ceea ce eşti de Dumnezeu cu har dăruită, noi toţi, cei ce prin Naşterea ta ne-am mântuit din naşterea cea stricăcioasă şi la viaţa cea mai bună iarăşi am fost chemaţi pentru milostivirea milei Dumnezeului nostru.

Catavasie: Când a văzut Isaia, în vedenie pe Dumnezeu pe Scaun Preaînalt, de Îngerii Slavei înconjurat, a strigat: vai mie, ticălosul. Că am văzut mai înainte pe Dumnezeu Întrupat, pe Cel ce stăpâneşte pacea şi lumina cea neînserată.

Cântarea a 6-a

Irmos: Curăţeşte-mă, Mântuitorule, că multe sunt fărădelegile mele şi Te rog ridică-mă din adâncul răutăţilor. Căci către Tine, am strigat şi mai auzit, Dumnezeul mântuirii mele.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Eftimie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Putere foarte mare luând de la Dumnezeu, ai alungat mulţimile vrăjmaşilor demoni, vindecând de chinuirea lor pe toţi cei ce aleargă la tine cu credinţă.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Eftimie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Fericit cu adevărat ai ajuns, părinte Eftimie, dobândind sărăcia cea aducătoare de bogăţie şi tristeţea cea aducătoare de bucurie, cuvioase; prin care ai moştenit Împărăţia Cerurilor.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Lepădat-ai cinstea cea de pe pământ şi mărirea cea lesne pieritoare şi ai primit viaţa cea pururea veşnică şi moştenirea cea nestricăcioasă, prea fericite, sălăşluindu-te cu toată hotărârea în Corturile cele cereşti.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Doamnă a toate şi Stăpână pe tine te numim; că ai născut în chip de negrăit pe Cel ce este cu adevărat Dumnezeu; pe Cel ce toate le-a făcut şi pe toate le ţine şi le cuprinde, ceea ce eşti cu totul fără prihană.

Catavasie: Strigat-a ţie, văzând bătrânul, cu ochii mântuirea, care a venit popoarelor de la Dumnezeu, Hristoase, Tu eşti Dumnezeul meu.

Condac, glasul al 8-lea:

Podobie: Ca nişte pârgă a firii...

Întru cinstita naşterea ta, făptura a aflat veselie; şi întru dumnezeiasca pomenirea ta, cuvioase, bucurie a primit de pe urma multelor tale minuni; din care dai destul şi sufletelor noastre şi ne curăţeşte de spurcăciunea păcatelor, ca să cântăm: Aliluia.

Cântarea a 7-a

Irmos: De pogorârea lui Dumnezeu focul s-a ruşinat în Babilon, oarecând. Pentru aceasta tinerii în cuptor cu picioare vesele, ca într-o grădină verde, săltând au cântat: Binecuvântat eşti Dumnezeul părinţilor noştri.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Eftimie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Sălaş de nevoinţă pustnicească şi şcoală de sfinţenie s-a arătat, părinte, viaţa ta, unindu-te prin înfrânarea cea desăvârşită cu cei fără de trup şi strigând, Sfinte Eftimie: bine eşti cuvântat, Dumnezeul părinţilor noştri.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Eftimie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Sabie cu două tăişuri te-a arătat Hristos pe tine, care a înţepat inimile vrăjmaşilor şi a veselit sufletele celor ce cântă: bine eşti cuvântat, Dumnezeul părinţilor noştri.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Umplându-te de Lumina cea întreit strălucitoare, părinte, a doua lumină prin împărtăşire te-ai arătat, Sfinte Eftimie, închipuind pe cea dintâi şi raze luminoase răspândind celor ce cântă: bine eşti, cuvântat, Dumnezeul părinţilor noştri.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Ca un revărsat de zori de răsărit, având pe Soarele dreptăţii, care cu razele cunoaşterii de Dumnezeu a curăţit lumea din întunericul necunoştinţei. Căruia cântăm: bine eşti cuvântat, Dumnezeul părinţilor noştri.

Catavasie: Pe Tine, Cel ce ai răcorit în foc pe tinerii cei ce Dumnezeu Te-a numit, şi în Fecioară nestricată Te-ai sălăşluit, lăudăm pe Dumnezeu Cuvântul, cântând cu bună credinţă: Bine este cuvântat, Dumnezeul părinţilor noştri.

Cântarea a 8-a

Irmos: De şapte ori a ars cuptorul chinuitorul caldeilor pentru cinstitorii de Dumnezeu. Dar, văzându-i pe aceştia mântuiţi de o Putere mai mare, Făcătorului şi Mântuitorului a strigat: tineri binecuvântaţi-L, preoţi lăudaţi-L, popoare prea înălţaţi-L întru toţi vecii.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Eftimie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Ducând viaţă cu totul încordată, prea fericite, la Cugetarea cea prea înaltă ai ajuns; şi vas care cuprinde în sine pe Duhul cel Făcător de viaţă făcându-te, ai împărtăşit darurile cele ce izvorăsc de acolo din destul, cântând neîncetat: popoare, prea înălţaţi pe Hristos întru toţi vecii.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Eftimie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Mutându-te din viaţă, ai ajuns în Cetatea cea înaltă a Sionului; şi în Locaşurile cele veşnice poposind şi moştenirea cerească din ostenelile tale aflând, împreună cu Cetele îngereşti ai cântat: tineri binecuvântaţi, preoţi lăudaţi, popoare prea înălţaţi pe Hristos în veci.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Eftimie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Soare cu totul strălucitor fiind, ai luminat pustiurile; pe demonii cei cu chipuri întunecate i-ai alungat şi stâlp cu totul luminos şi înalt până la cer te-ai făcut, strălucind cu raze făcătoare de minuni şi neîncetat strigând: preoţi lăudaţi, popoare prea înălţaţi pe Hristos în veci.

Binecuvântăm pe Tatăl şi pe Fiul şi pe Sfântul Duh, Domnul.

Cu prea sfinţite fapte împodobit fiind în viaţă, la fapta bună cea dintru început ai ajuns şi strălucind cu învăţăturile cele drepte şi tâlcuitor al teologiei celei adevărate făcându-te, strigi neîncetat: preoţi binecuvântaţi, popoare prea înălţaţi pe Hristos în veci.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Mireasă dumnezeiască, cu totul fără prihană, scoate din robia patimilor pe cei ce scapă la tine, Stăpână; şi libertate de sine stăpânitoare dă Bisericii creştinilor,

care cântă cu credinţă: preoţi binecuvântaţi, popoare prea înălţaţi pe Hristos în veci.

Catavasie:

Să lăudăm, bine să cuvântăm şi să ne închinăm Domnului, cântându-I şi prea înălţându-L pe Dânsul întru toţi vecii.

În focul cel mistuitor uniţi fiind tinerii, cei ce au fost cei dintâi în cinstirea de Dumnezeu, dar de văpaie nefiind vătămaţi, cântare dumnezeiască au cântat: binecuvântaţi toate lucrurile Domnului pe Domnul şi prea înălţaţi-L întru toţi vecii.

Cântarea a 9-a

Irmos: Înfricoşatu-s-a de aceasta cerul şi marginile pământului s-au minunat, că Dumnezeu S-a arătat oamenilor Trupeşte; şi pântecele tău s-a făcut mai desfătat decât cerurile. Pentru aceea pe tine, Născătoare de Dumnezeu, voievozii cetelor îngereşti şi omeneşti te măresc.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Eftimie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Arătatu-ţi-a Hristos trecerea ta către Dânsul, cea mult dorită, părinte, ca şi odinioară lui Moise, văzătorului de Dumnezeu; căruia următor prin faptă bună făcându-te, ai despărţit marea patimilor şi ai trecut neîmpiedicat la pământul făgăduinţei, biruind pe cei potrivnici.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Eftimie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Izbucnit-a apă în pustiu şi pământul cel însetat ca un lac s-a făcut, schimbându-se prin rugăciunile tale, părinte. Că cetele sihaştrilor au locuit în pustiu, întocmai ca nişte râuri; ţinutul Iordanului a înflorit ca şi crinul, udat cu lacrimile tale.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Eftimie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Mutatu-te-ai ca şi râvnitorul Ilie, purtat fiind la cer de carul faptelor bune, acolo unde viaţa ta s-a înscris, în chip vădit, cuvioase; şi acum înaintea Stăpânului stând, pomeneşte pe cei ce săvârşesc cu credinţă pomenirea ta cea de lumină purtătoare şi prea sfinţită.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Eftimie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Viaţa ta îngerească a fost, preafericite şi petrecerea ta prea strălucită, de Dumnezeu înţelepţite; iar sufletul tău dumnezeiesc şi plin de lumină şi credinţa ta evlavioasă. Că ai fost tâlcuitor al dumnezeieştilor dogme, purtătorule de Dumnezeu şi propovăduitor al învăţăturii creştine te-ai arătat.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Rugător şi mijlocitor către Dumnezeu, care îmi mijloceşti iertare de păcate şi de greşeli; ca pe cel ce eşti următor milostivirilor dumnezeieşti, te pun cu osârdie înainte, nădăjduind în mijlocirea ta, înţelepţitule de Dumnezeu.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Turn de mântuire fii mie, Curată, nimicind taberele demonilor şi mulţimea ispitelor şi a nevoilor şi năvălirea patimilor departe alungând şi curată eliberare dăruindu-mi revarsă dumnezeieştile daruri din destul asupra mea.

Catavasie: În lege, în umbră şi în Scriptură, închipuire vedem noi credincioşii, toată partea bărbătească ce deschide pântecele, sfânt lui Dumnezeu este. Deci pe Cuvântul cel mai înainte născut, Fiul Tatălui Celui fără de început, Cel Întâi-Născut din Maică fără ispită bărbătească, Îl slăvim.

Sedealna, glasul al 8-lea. **Podobie:** Pe Înţelepciunea şi Cuvântul în pântecele tău zămislind fără ardere, Maica lui Dumnezeu, în chip de negrăit ai născut pe Cel ce a făcut toate şi în braţele tale ai avut pe Cel ce ţine toate şi la sân ai hrănit pe Cel ce hrăneşte lumea. Pentru aceasta, te rog pe tine, Preasfântă Fecioară, să mă izbăveşti de greşeli, când va fi să stau înaintea feţei Ziditorului meu, Stăpână Fecioară curată, atunci să-mi dăruieşti ajutorul tău, că pe tine te am nădejde eu, robul tău.

Cu untdelemnul înfrânării ţi-ai umplut duhovniceşte candela sufletului şi dorind după venirea cea pururea luminoasă a Mirelui tău, cu rugăciuni neadormite ai aşteptat-o, cuvioase; şi în Cămara Lui te veseleşti, fericite. Pentru aceasta, după vrednicie, ai primit desfătarea cea pururea vie şi săvârşirea de minuni, de Dumnezeu purtătorule părinte Eftimie. Roagă-te lui Hristos Dumnezeu să dăruiască iertare de greşeli celor ce prăznuiesc cu dragoste, sfântă pomenirea ta.

Sedealna Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, glasul al 8-lea. **Podobie:** Pe Înţelepciunea şi Cuvântul în pântecele tău zămislind fără ardere, Maica lui Dumnezeu, în chip de negrăit ai născut pe Cel ce a făcut toate şi în braţele tale ai avut pe Cel ce ţine toate şi la sân ai hrănit pe Cel ce hrăneşte lumea. Pentru aceasta, te rog pe tine, Preasfântă Fecioară, să mă izbăveşti de greşeli, când va fi

să stau înaintea feţei Ziditorului meu, Stăpână Fecioară curată, atunci să-mi dăruieşti ajutorul tău, că pe tine te am nădejde eu, robul tău.

Sufletului meu celui umilit, Fecioară, care se arată fără de cârmă, înecându-se acum în tulburarea greutăţilor vieţii, sub povara păcatelor, prea curată, grăbeşte Născătoare de Dumnezeu, cu liniştea ta cea caldă şi dobândeşte-i iertare, căci se primejduieşte a ajunge în adâncul iadului. La limanul tău am alergat, Născătoare de Dumnezeu, ajută-mi, rugându-te Fiului tău şi Dumnezeu, să mi se dea iertare de păcate. Că pe tine nădejde te am, eu, robul tău.

Acatistul Sfântului Eftimie cel mare

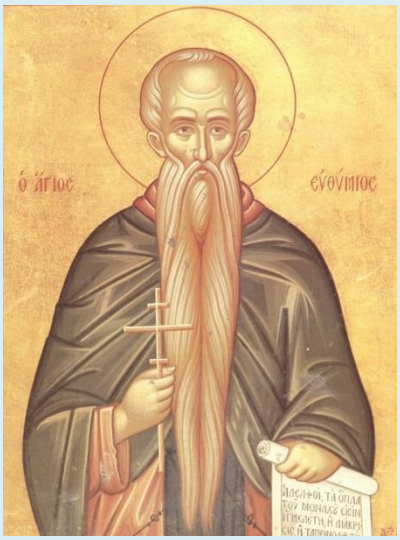

Rugăciunile începătoare

În numele Tatălui, şi al Fiului şi al Sfântului Duh. Amin.

Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !
Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !
Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !

Împărate ceresc, Mângâietorule, Duhul Adevărului, care pretutindenea eşti, şi toate le implineşti, Vistierul bunătăţilor şi Dătătorule de viaţă, vino şi te sălăşluieşte întru noi, şi ne curăţeşte pe noi de toată intinăciunea, şi mântuieşte, Bunule, sufletele noastre.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Preasfântă Treime, miluieşte-ne pe noi;
Doamne, curăţeşte păcatele noastre;
Stăpâne, iartă fărădelegile noastre;
Sfinte, cercetează şi vindecă neputinţele noastre, pentru numele Tău.

Doamne, miluieşte !
Doamne, miluieşte !
Doamne, miluieşte !

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Tatăl nostru, care eşti în ceruri, sfinţească-se numele Tău, vie împărăţia Ta, facă-se voia Ta precum în cer aşa şi pe pământ. Pâinea noastră cea spre fiinţă dă-ne-o nouă astăzi. Şi ne iartă nouă greşalele noastre, precum şi noi iertăm greşiţilor noştri. Şi nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăveşte de cel rău. Că a Ta este Împărăţia şi puterea şi slava, a Tatălui şi a Fiului şi a Sfântului Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Miluieşte-ne pe noi, Doamne, miluieşte-ne pe noi, că nepricepându-ne de nici un răspuns, această rugăciune aducem Ţie, ca unui Stăpân, noi, păcătoşii robii Tăi, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Doamne, miluieşte-ne pe noi, că întru Tine am nădăjduit; nu Te mânia pe noi foarte, nici pomeni fărădelegile noastre, ci caută şi acum ca un Milostiv şi ne izbăveşte pe noi de vrăjmaşii noştri, că Tu eşti Dumnezeul nostru şi noi suntem poporul Tău, toţi lucrul mâinilor Tale şi numele Tău chemăm.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Uşa milostivirii deschide-o nouă,binecuvântată Născătoare de Dumnezeu, ca să nu pierim cei ce nădăjduim întru tine, ci să ne mântuim prin tine din nevoi, că tu eşti mântuirea neamului creştinesc.

Crezul

Cred Într-Unul Dumnezeu, Tatăl Atoţiitorul, Făcătorul cerului şi al pământului, al tuturor celor văzute şi nevăzute.
Şi întru Unul Domn Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Unul-Născut, care din Tatăl S-a născut, mai înainte de toţi vecii. Lumină din Lumină, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat, Născut, nu făcut, Cel de o fiinţă cu Tatăl, prin care toate s-au făcut.
Care pentru noi oamenii şi pentru a noastră mântuire.S-a pogorât din ceruri Şi S-a întrupat de la Duhul Sfânt şi din Maria Fecioara Şi S-a făcut om.
Şi S-a răstignit pentru noi în zilele lui Pilat din Pont, Şi a pătimit şi S-a îngropat. Şi a înviat a treia zi după Scripturi .
Şi S-a suit la ceruri şi Şade de-a dreapta Tatălui. Şi iarăşi va să vină cu slavă, să judece viii şi morţii, A cărui Împărăţie nu va avea sfârşit.
Şi întru Duhul Sfânt, Domnul de viaţă Făcătorul, care din Tatăl purcede,
Cela ce împreună cu Tatăl şi cu Fiul este închinat şi slăvit, care a grăit prin prooroci.

Întru-una Sfântă Sobornicească şi apostolească Biserică,
Mărturisesc un botez întru iertarea păcatelor,
Aştept învierea morţilor şi viaţa veacului ce va să fie. Amin !

Condacul 1

Prea cuviosului și de Dumnezeu purtătorului părintelui nostru celui minunat întru fapte vrednice de fericire, cântări de laudă să-i împletim noi, fii săi. Luminătorului pustiei și povățuitorului călugărilor cu fapta și cu cuvântul, ca celui ce are îndrăzneală către Domnul, să-i strigăm: ***Bucură-te, Sfinte prea cuvioase părinte Eftimie!***

Icosul 1

Înger între oameni pe pământ ai petrecut, părinte Eftimie, înălțându-te în sus cu aripile smereniei, prea cuvioase, pentru care de la toți auzi unele ca acestea:
Bucură-te, înger pământesc;
Bucură-te, omule ceresc;
Bucură-te, înălțimea faptelor bune;
Bucură-te, a smereniei înălțime;
Bucură-te, al monahilor îndreptătorule;
Bucură-te, al tuturor povățuitorule;
Bucură-te, că înfrânare ai săvârșit;
Bucură-te, că poftele le-ai biruit;
Bucură-te, părinte al părinților;
Bucură-te, părtaşule al pustnicilor;
Bucură-te, că de tine s-au bucurat îngerii;
Bucură-te, că de tine s-au veselit cetele drepților;
Bucură-te, Sfinte prea cuvioase părinte Eftimie!

Condacul al 2-lea

Cu lumina cea neapropiată luminat fiind tu, cum vom începe a lăuda minunatele tale fapte de care şi îngerii s-au mirat, noi, cei din ţărână şi supuşii tuturor patimilor? Ci biruiţi de dragostea cea către tine, prea cuvioase părinte, te lăudăm, cântându-I lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icosul al 2-lea

Ca un soare ai strălucit în pustietăţi, părinte Eftimie, cu învăţăturile luminând pe cei ce veneau la tine cu suflet neîndoit; pentru aceasta auzi de la toţi aşa:
Bucură-te, cel plin de darul Preasfântului Duh;
Bucură-te, cel ce cu lumina cea neapropiată ai fost strălucit;
Bucură-te, precum un soare ai luminat;
Bucură-te, că izvoare de mântuire în pustie ai arătat;
Bucură-te, că prin tine mulţi s-au mântuit;
Bucură-te, că stâlp cu chipul focului te-ai arătat;

Bucură-te, că negura patimilor cu lumina cunoştinţei ai gonit;
Bucură-te, că Domnului cu suflet arzător ai slujit;
Bucură-te, cel ce mult te-ai nevoit;
Bucură-te, că tuturor pildă de fapte bune ai devenit;
Bucură-te, că mai înţelept decât toţi înţelepţii lumii acesteia te-ai dovedit;
Bucură-te, Sfinte prea cuvioase părinte Eftimie!

Condacul al 3-lea

Afierosit lui Dumnezeu din pântecele maicii tale ca un alt Samuil, părinte Eftimie, după numele tău te-ai făcut mângâiere credincioşilor, călugărilor toiag de întărire, ajutor celor ce cântă: ***Aliluia!***

Icosul al 3-lea

Veseliţi-vă! A zis părinţilor tăi îngerul Domnului - că prunc se va naşte vouă, numit cu numele 'veseliei' - şi apoi te-ai zămislit în pântece, aducându-le lor făgăduinţa şi din pruncie cu rugăciunea te-ai hrănit. Pentru care auzi de la noi unele ca acestea:
Bucură-te, că mai înainte de a te naşte Domnului ai fost afierosit;
Bucură-te, că prin rugăciunea părinţilor tăi ai fost dăruit;
Bucură-te, că şi îngerul în vedenie le-a zis lor: "veseliţi-vă';
Bucură-te, ramură bine crescută;
Bucură-te, cel numit cu numele veselie;
Bucură-te, păzitorule al curăţiei;
Bucură-te, că, prin tine, veselie sfintele biserici au luat;
Bucură-te, că născându-te maica ta de nerodire şi întristare s-a izbăvit;
Bucură-te, că şi ea, după moartea tatălui tău, Domnului a slujit;
Bucură-te, că diaconiţă a fi s-a învrednicit;
Bucură-te, Sfinte prea cuvioase părinte Eftimie!

Condacul al 4-lea

Din cea stearpă născându-te, lucrător mult roditor de bună rodire duhovnicească te-ai arătat, tăind spinii păgânătăţii, prea cuvioase şi dumnezeiasca sămânţă a bunei credinţe aruncând, cântai: ***Aliluia!***

Icosul al 4-lea

Naşterea ta, prea cuvioase părinte Eftimie, a fost vestită mai înainte de vreme de îngerul cel trimis, ca odinioară la Zaharia, care din pântecele sterp al Elisabetei a odrăslit pe Ioan, căruia următor te-ai arătat; pentru aceasta îţi strigăm:
Bucură-te, că la obicei cu marele Ioan Botezătorul te-ai asemănat;
Bucură-te, că iubitor de linişte ca marele Arsenie te-ai arătat;
Bucură-te, că în munţi nenumărate minuni ai săvârşit;
Bucură-te, că din boală pe mulţi ai vindecat;
Bucură-te, că îndrăciţi ai tămăduit;

Bucură-te, că multe suflete ai tămăduit;
Bucură-te, că pe aceştia la Cerească Împărăţie i-ai povăţuit;
Bucură-te, cel mult strălucit;
Bucură-te, mare luminătorule;
Bucură-te, cald folositorule;
Bucură-te, Sfinte prea cuvioase părinte Eftimie!

Condacul al 5-lea

De grijile lumeşti lepădându-te şi primind viaţa cea îngerească, cu înfrânarea sufletului te-ai împodobit şi dar de minuni de la Dumnezeu ai luat din destul cântând: ***Aliluia!***

Icosul al 5-lea

Prea cuvioase părinte, din pruncie cu osârdie spre fapta bună nevoindu-te, ai părăsit lumea şi toate cele din lume, părinţii şi bogăţiile, iubind viaţa cu sărăcie şi smerenie, pentru care auzi acestea:
Bucură-te, că cetatea Melitina ai părăsit;
Bucură-te, că în cetatea Domnului ai intrat;
Bucură-te, că din pruncie pe monahi ai iubit;
Bucură-te, că în ceata lor ai intrat;
Bucură-te, că prieten iubit pe cuviosul Teoctist cel minunat ai aflat;
Bucură-te, că împreună cu dânsul până la sfârşit ai petrecut;
Bucură-te, că într-un gând Domnului aţi slujit;
Bucură-te, că vieţuire înaltă aţi dobândit;
Bucură-te, că locaş de încăpere Sfântului Duh te-ai făcut;
Bucură-te, că firea înfrânându-ţi ca firea îngerească a ajuns;
Bucură-te, luceafăr mult strălucit;
Bucură-te, că la Ceruri pe mulţi ai suit;
Bucură-te, Sfinte prea cuvioase părinte Eftimie!

Condacul al 6-lea

Strălucit-au faptele tale cele bune ca soarele, pe pământ şi în cer, bună slugă a lui Hristos, Eftimie căci ne-ai propovăduit nouă credinţa în Hristos cea adevărată şi fără de prihană; pentru aceasta cântăm: ***Aliluia!***

Icosul al 6-lea

Cu toiagul crucii întărindu-te, prea cuvioase părinte pâraiele fărădelegilor le-ai uscat, şi din râul desfătării celei dumnezeieşti, şi din izvorul Raiului prea fericite adăpându-te, izvoare de mântuire în pustie ai arătat; pentru aceasta îţi strigăm:
Bucură-te, că ai fost începător de mângâiere Bisericii;
Bucură-te, că prin naşterea ta toate pornirile eretice le-ai izgonit;
Bucură-te, că prin cuvinte cu ereticii te-ai luptat şi i-ai dovedit;
Bucură-te, că tare înaintea lor ai stat;

Bucură-te, că pe Arie şi pe Nestorie i-ai lepădat;
Bucură-te, că pe mulţi din înşelăciunea lor i-ai scăpat;
Bucură-te, că mare luminător te-ai arătat;
Bucură-te, că pe mulţi scăpându-i de chinurile iadului la dreapta credinţă i-ai adus;
Bucură-te, că pe mulţi prin baia Botezului ai curăţit;
Bucură-te, că pe ei curaţi lui Hristos i-ai adus;
Bucură-te, că lumea ai luminat;
Bucură-te, că la cerească înălţime ca un finic te-ai suit;
Bucură-te, Sfinte prea cuvioase părinte Eftimie!

Condacul al 7-lea

Vrând pe tine a te sfinţi tot lui Dumnezeu, părinte, şi dorind slava cea nemuritoare, la El ai alergat cu căldură, prin vieţuire curată, prin pustinicie şi prin viaţa prea luminată, strigând: ***Aliluia!***

Icosul al 7-lea

Sărăcia Celui ce S-a născut din Fecioară cu adevărat luând, ai socotit cele trecătoare ca iarba, fericite părinte; pentru aceasta spre râvna vieţii îngereşti ai ridicat pe toţi cei ce-ţi strigăm ţie cu dragoste:
Bucură-te, mult nevoitorule;
Bucură-te, grabnic sprijinitorule;
Bucură-te, al tuturor ajutătorule;
Bucură-te, vieţuitorule cel mare al pustiului;
Bucură-te, vlăstar neveştejit al Meletinei şi al Armeniei;
Bucură-te, că din tinereţe lui Hristos ai urmat;
Bucură-te, că de trupul cel firesc te-ai lepădat;
Bucură-te, izbăvitorul multora din înşelăciune;
Bucură-te, dătătorul a râuri de tămăduiri;
Bucură-te, cel prin care Dumnezeu S-a prea mărit;
Bucură-te, cel prin care satana s-a ruşinat;
Bucură-te, că la ceruri cu învăţăturile tale ne-ai ridicat;
Bucură-te, Sfinte prea cuvioase părinte Eftimie!

Condacul al 8-lea

Păstorind cu vrednicie pe monahii cei din sfânta ta Lavră, îi învăţai zicând: Privegheaţi şi vă rugaţi ca să nu căderi în ispită; iar aceasta să ştiţi, că mai înainte de orice, se cade ca cei ce s-au lepădat de lume să nu aibă voia lor, ci să ţină smerita cugetare şi ascultare, grijindu-se de ceasul morţii şi pururea cântând lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icosul al 8-lea

Aprig dorind slava Împărăţiei Cerurilor, te-ai nevoit a-i aduce pe toţi la Hristos Mirele cel Veşnic, lămuriţi prin fapte bune, pentru care auzi unele ca acestea:
Bucură-te, cel ce prin pildele tale pe mulţi ai îndreptat;
Bucură-te, al dumnezeieştii Stăpâniri cea în Trei Sori tăinuitorule;
Bucură-te, al dumnezeieştii petreceri povăţuitorule;
Bucură-te, al celor căzuţi din păcate ridicare;
Bucură-te, al multora mântuire;
Bucură-te, că şi pe noi ne povăţuieşti a urma ţie;
Bucură-te, că poveţelor tale urmându-le adunăm sufletelor noastre bogăţie;
Bucură-te, cel prin care cuvioşii se îmbogăţesc;
Bucură-te, cel prin care oamenii se mântuiesc;
Bucură-te, dumnezeiasca mângâiere a tuturor;
Bucură-te, lumina minţii călugărilor;
Bucură-te, Sfinte prea cuvioase părinte Eftimie!

Condacul al 9-lea

Covârşeşti, cuvioase părinte, pe toţi cu blândeţea chipului şi cu smerita cugetare a inimii, pentru că darul Preasfântului Duh ai primit, după cum dumnezeiescul cuvânt ai zis: spre cine voi căuta, decât numai spre cel blând şi smerit cu inima, care ascultă de cuvintele Mele cântând: ***Aliluia!***

Icosul al 9-lea

În carul faptelor bune şezând, ca Ilie cel râvnitor te-ai mutat la cer unde viaţa ta arătat s-a scris, şi acum înaintea Stăpânului stând, pomeneşte-ne şi pe noi cei care îţi cântăm:
Bucură-te, că sfintele 40 de zile în pustie afară de lavră le-ai petrecut;
Bucură-te, că acolo mai mult te nevoiai;
Bucură-te, că marelui Ioan Botezătorul următor te-ai arătat;
Bucură-te, că precum Moise prin Marea Roşie, aşa peste patimi ai trecut;
Bucură-te, că pe veliar l-ai biruit;
Bucură-te, că în arşiţa zilei şi în frigul nopţii mult te-ai trudit;
Bucură-te, că sufletului tău hrana cea dumnezeiască i-ai câştigat;
Bucură-te, că Mântuitorului Hristos ai urmat;
Bucură-te, că taberele diavoleşti le-ai pierdut;
Bucură-te, că de năzucirile lor nu te-ai temut;
Bucură-te, că viaţa veşnică ai câştigat;
Bucură-te, ajutorul meu acum şi în ceasul morţii mele;
Bucură-te, Sfinte prea cuvioase părinte Eftimie!

Condacul al 10-lea

Venind în sfântă Lavra ta, din dumnezeiasca ta rânduială, ca la 400 de bărbaţi armeni, ai poruncit fraţilor să-i ospeteze pe ei, căci milostiv şi primitor de străini ai fost; pentru aceasta te lăudăm cântând lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icosul al 10-lea

Vrând Dumnezeu să te proslăvească pe pământ, ai înmulţit pâinile, pentru că, nefiind pâine decât pentru 10 bărbaţi, ai săturat atâta mulţime, zicând ucenicului tău Domeţian: Mergi, precum ţi-am zis că acestea zice Duhul Sfânt: vor mânca şi le va prisosi!" Pentru care auzi acestea:

Bucură-te, că Dumnezeu pe pământ te-a proslăvit;
Bucură-te, că prin cuvântul tău pâinile s-au înmulţit;
Bucură-te, că precum Mântuitorul în pustie 5000, aşa şi tu mulţime de 400 de bărbaţi ai săturat;
Bucură-te, că toţi de acestea s-au minunat;
Bucură-te, că până la 3 luni, uşa chelăriei nu s-a închis de mulţimea pâinilor;
Bucură-te, că binecuvântarea pentru vin şi untdelemn s-a făcut;
Bucură-te, de străini primitorule;
Bucură-te, al tuturor de cele cereşti ospătătorule;
Bucură-te, că multe minuni ai făcut;
Bucură-te, căci alergarea spre izbăvire bine o ai săvârşit;
Bucură-te, că după lege bine te-ai nevoit şi astfel ai luat cununa dreptăţii;
Bucură-te, că acum în cer cu îngerii locuieşti;
Bucură-te, că Împărăţia Cerească ai dobândit;
Bucură-te, Sfinte prea cuvioase părinte Eftimie!

Condacul al 11-lea

Secetă pe pământ fiind multă vreme şi toţi strâmtorându-se, veneau la tine căzând ca să îmblânzeşti pe Dumnezeu spre a da ploaie; iar tu le ziceai: Vrea Dumnezeu, fiilor, prin această pedeapsă să ne înţeleptească pe noi desăvârşit spre a-I cânta: ***Aliluia!***

Icosul al 11-lea

Aducând lui Dumnezeu, Jertfa cea fără de sânge cu multă vrednicie şi cu lumina din cer strălucindu-te, a acoperit împreună cu tine şi pe Domeţian, ucenicul tău; şi a rămas acea lumină de la începutul Slavosloveniei întreit sfinte până la împlinirea ei; pentru aceasta strigăm ţie:

Bucură-te, căci cu vrednicie ai fost preot lui Dumnezeu;
Bucură-te, că şi pe ucenicul tău asemenea ţie l-ai făcut;
Bucură-te, că daruri mari ai primit de la Dumnezeu;
Bucură-te, că aducând dumnezeieştile daruri, vedeai de multe ori pe îngeri împreună cu tine slujind;
Bucură-te, că dând fraţilor dumnezeieştile Taine, cunoşteai pe cei vrednici şi pe cei nevrednici;
Bucură-te, cunoscătorul celor ascunse;
Bucură-te, că aceste daruri, pentru a ta vrednicie, le-ai primit de la Dumnezeu;
Bucură-te, că şi pe pământ şi în cer te-ai proslăvit;
Bucură-te, că alergarea bine o ai săvârşit;

Bucură-te, părtaşule al cetăţenilor cereşti;
Bucură-te, că cerul l-ai descuiat cu rugăciunea ca şi măritul Ilie, proorocul;
Bucură-te, ajutorul celor ce se roagă ţie;
Bucură-te, Sfinte prea cuvioase părinte Eftimie!

Condacul al 12-lea
Mai înainte ţi-a arătat Mântuitorul Hristos mutarea ta cea mult dorită către Dânsul prea cuvioase părinte, ca odinioară lui Moise, văzătorul de Dumnezeu, căruia următor prin fapte bune făcându-te ai despărţit marea patimilor şi ai trecut neoprit la pământul făgăduinţei, cântând lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icosul al 12-lea
Izvor de tămăduiri, şi mai înainte, şi după moarte, prea cuvioase, pe tine dobândindu-te ca pe un părinte şi doctor al sufletelor şi al trupurilor noastre, îţi cântăm şi noi, fii tăi, zicând:
Bucură-te, mare făcătorule de minuni;
Bucură-te, izvor nesecat de tămăduiri;
Bucură-te, că ai încuiat pe demonul cel rău întru adânc;
Bucură-te, locuitorul cel ceresc;
Bucură-te, că asemenea lui Ilie, în carul faptelor bune la cer te-ai mutat;
Bucură-te, că şi pe ucenicul tău după şapte zile acolo l-ai chemat;
Bucură-te, că în viaţa şi după moartea ta Lavra nu o ai părăsit;
Bucură-te, că tuturor ne mijloceşti mântuirea înaintea Sfintei Treimi;
Bucură-te, trandafirul grădinii Raiului;
Bucură-te, primitorul multor daruri;
Bucură-te, că de acum cu îngerii dănţuieşti;
Bucură-te, că împreună cu toţi sfinţii şi cuvioşii te veseleşti;
Bucură-te, Sfinte prea cuvioase părinte Eftimie!

Condacul al 13-lea (de 3 ori)
O, prea cuvioase părinte primind de la noi, fiii tăi, această puţină cântare de laudă, ca pe o alcătuire de prunci, însă din dragoste fierbinte adusă, mijloceşte la Preasfânta Treime pentru noi, să ne învrednicim bucuriei celei veşnice, măcar de suntem şi nevrednici, ca să cântăm împreună cu tine lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Apoi se zice:

Icosul 1
Înger între oameni pe pământ ai petrecut, părinte Eftimie, înălțându-te în sus cu aripile smereniei, prea cuvioase, pentru care de la toți auzi unele ca acestea:
Bucură-te, înger pământesc;
Bucură-te, omule ceresc;
Bucură-te, înălțimea faptelor bune;

Bucură-te, a smereniei înălțime;
Bucură-te, al monahilor îndreptătorule;
Bucură-te, al tuturor povățuitorule;
Bucură-te, că înfrânare ai săvârșit;
Bucură-te, că poftele le-ai biruit;
Bucură-te, părinte al părinților;
Bucură-te, părtaşule al pustnicilor;
Bucură-te, că de tine s-au bucurat îngerii;
Bucură-te, că de tine s-au veselit cetele drepților;
Bucură-te, Sfinte prea cuvioase părinte Eftimie!

Condacul 1

Prea cuviosului şi de Dumnezeu purtătorului părintelui nostru celui minunat întru fapte vrednice de fericire, cântări de laudă să-i împletim noi, fii săi. Luminătorului pustiei şi povățuitorului călugărilor cu fapta şi cu cuvântul, ca celui ce are îndrăzneală către Domnul, să-i strigăm: ***Bucură-te, Sfinte prea cuvioase părinte Eftimie!***

După aceea se citeşte această rugăciune:

Rugăciune către Sfântul Eftimie

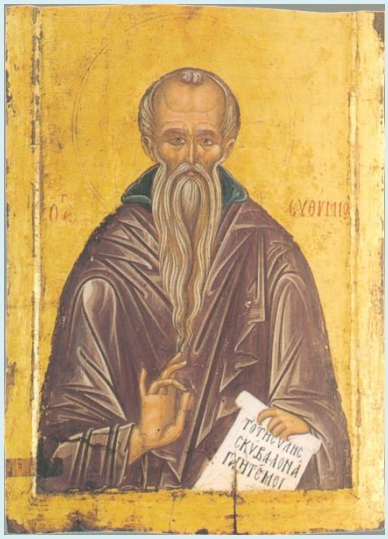

O, Sfinte prea cuvioase părinte Eftimie, mare nevoitorule şi cald folositorule, apucă înainte cu sfintele tale rugăciuni cele către milostivul Dumnezeu, roagă-te, îmblânzeşte-L, fă-L milostiv nouă celor ce cădem cu umilință la tine, cela ce din pruncie te-ai dat pe tine Domnului, rănindu-te de focul dragostei Lui, ai părăsit toate deşertăciunile lumeşti ca pe nişte gunoaie, Lui ai urmat cu toată dragostea, iubindu-L mai mult decât pe toate bunătăţile cele trecătoare ale lumii acesteia.

Pentru că luminându-ţi ochii sufletului tău, cu toată inima ai slujit ca un înger în trup Lui, care te-a şi prea mărit după multele tale trude şi osteneli cu darul minunilor Sale în viaţă şi după moarte, căci aşa prea măreşte Dumnezeu pe cei ce-L măresc cu laudă şi fapte bune.

Aşadar, Sfinte prea cuvioase părinte Eftimie, ca cel ce în cer fiind neîncetat te rogi cu prea curata Maică a lui Dumnezeu şi cu toţi sfinţii pentru întărirea sfintelor lui Dumnezeu, Biserici, a bunilor conducători şi a supuşilor lor, ca să asculte de legile ţării, pentru întărirea fraţilor şi a tot clerul ortodox şi cinul călugăresc şi pentru mântuirea tuturor dreptcredincioşilor creştini din toată lumea, roagă-te şi pentru noi ca să fim apăraţi de vrăjmaşii văzuţi şi nevăzuţi, fii solitor şi rugător pentru noi către Domnul Dumnezeu. Izbăveşte-ne de toată ispita neaşteptată şi de muncile cele veşnice, ca să aflăm milă în ziua Înfricoşatei Judecăţi şi să ne învrednicim acelor nespuse bunătăţi, privind şi prea mărind lumina cea prea dulce şi desfătată a feţei prea milostivului Dumnezeu: a Tatălui şi a Fiului şi a Sfântului Duh în veci. Amin.

Imnografie

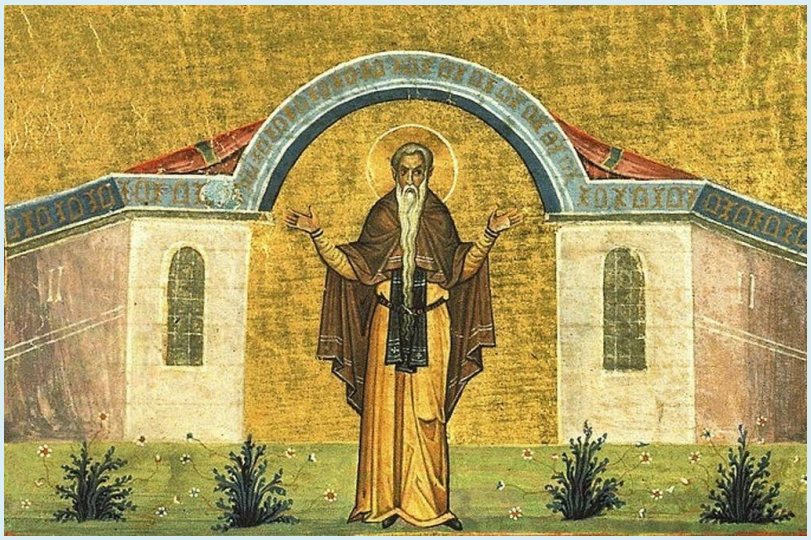

Condacul Sfântului cuvios Eftimie cel mare: Întru cinstită naşterea ta, făptura a aflat veselie; şi întru dumnezeiască pomenirea ta, cuvioase, bucurie a primit de pe urma multelor tale minuni; din care dai destul şi sufletelor noastre şi ne curăţeşte de spurcăciunea păcatelor, ca să cântăm: Aliluia.

Troparul Sfântului cuvios Eftimie cel mare: Veseleşte-te pustiu care nu rodeai, bucură-te ceea ce nu aveai durere; că bărbatul doririlor Duhului ţi-a înmulţit ţie fii, sădindu-i cu dreapta cinstire de Dumnezeu şi hrănindu-i cu înfrânarea, spre împlinirea faptelor bune. Cu ale cărui rugăciuni, Hristoase Dumnezeule, mântuieşte sufletele noastre.

Vieţile Sfinţilor - Viaţa cuviosului părintelui nostru Eftimie cel mare

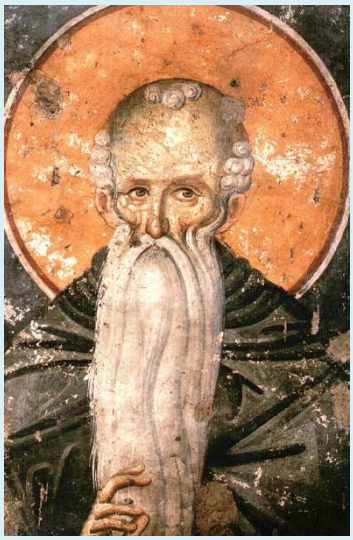

(scrisă de Chiril, monahul)

Eftimie, cetăţeanul cel ceresc, era fiu al împăraţilor care se numeau Pavel şi Dionisia, care erau oameni de bun neam şi împodobiţi cu toată faptă bună cea după Dumnezeu; având ca patrie şi locuinţa Melitine, Mitropolia cea vestită a armenilor.

Deşi, fericita Dionisia a trăit destui ani împreună cu bărbatul ei, dar fiind stearpă, nu năştea. Pentru aceea, în mare mâhnire petrecând amândoi, multă vreme s-au nevoit, rugându-se lui Dumnezeu să li se dăruiască fiu. Deci, mergând în apropiere de cetate, la biserica cea sfinţită de acolo a sfântului, slăvitului şi bunului biruitor mucenic Polieuct, a stăruit zile multe în rugăciune, după cum spune cuvântul de la cei vechi. Şi într-una din nopţi rugându-se ei singuri, li s-a arătat oarecare vedenie, zicându-le: "Veseliţi-vă, veseliţi-vă, pentru că iată v-a dăruit Dumnezeu fiu, numit cu numele veseliei, căci prin naşterea lui, dăruieşte Dumnezeu veselie Bisericilor Sale". Iar ei însemnând vremea vedeniei, s-au întors la casa lor; şi din vremea zămislirii, cunoscând că adevărate cele ale vedeniei, cum s-a născut copilul, l-au numit Eftimie, care se tălmăceşte veselie, făgăduind a-l afierosi lui Dumnezeu.

El s-a născut, precum am aflat, în luna august, în anul al patrulea al stăpânirii lui Graţian (367-383).

Iată că vedenia este adevărată, cei ce citesc să înţeleagă. Pentru că sfintele Biserici 40 de ani fiind întru mâhnire şi apărătorii dreptcredincioşi prigonindu-se, iar arienii, pe vremea lui Constantiu (337-361), luptând împotriva drept-credincioşilor, ca şi pe vremea lui Iulian (361-363) şi a lui Valens (364-378),

care a împărăţit după aceea în Răsărit, atunci Eftimie, cel cu numele veselie, toate supărările sfintelor Biserici le schimbă întru veselie.
Neîmplinindu-se a cincea lună, s-a ridicat luptătorul de Dumnezeu Valens şi, prădând barbarii Tracia, el s-a oştit asupră-le. Dar în puţină vreme făcând bătălia, Valens a pătimit pedeapsa de la Dumnezeu, pentru că în oarecare sat lângă Adrianopol din Tracia, desăvârşit fiind biruit şi el fugind, barbarii l-au ars împreună cu satul unde era, neîmplinindu-se încă întâiul an de la naşterea lui Eftimie.

După trei ani, tatăl său Pavel şi-a sfârşit viaţa, iar fericita Dionisia avea un frate bun cuvântător, care se numea Eudoxiu. Acesta fiind sfetnic şi mijlocitor la marele Otreie, care întru acea vreme îndrepta Sfânta Biserică din Melitine, şi care a strălucit la sfântul Sinod din Constantinopol, a adus pe copil la el, împlinind făgăduinţa şi ca o jertfă bine primită, afierosindu-l lui Dumnezeu, după cum mult vestita Ana a adus pe Samuil.

Iar prea sfinţitul episcop Otreie, văzând pe copil şi auzind de la scolasticul Eudoxiu vedenia cea arătată părinţilor şi cum că mai înainte de naştere maica sa l-a făgăduit lui Dumnezeu, şi apoi s-a făcut zămislirea prin rugăciune, minunându-se, a zis: "Într-adevăr, s-a odihnit Duhul lui Dumnezeu peste tânărul acesta".

Deci, primindu-l pe copil, botezându-l şi tunzându-l anagnost al bisericii celei de sub dânsul, l-a luat în episcopie, şi-l creştea, făcându-l ca un fiu al său. Iar pe fericita Dionisia, ca una ce se afla în slujba lui Dumnezeu, a hirotonisit-o diaconiţă a prea sfintei Biserici. Deci, Eftimie numărându-se în bisericescul catalog, şi Teodosie cel mare (379-395) luând sceptrul împărăţiei grecilor, printr-însul a dăruit Dumnezeu grecilor şi sfintelor biserici dumnezeiesc dar, plin de toată veselia; căci se cădea a se împlini vedenia arătată părinţilor pentru dânsul.

Trecând puţină vreme, şi înţelegând episcopul că a trecut de vârsta copiilor şi că trebuie a se îndeletnici cu învăţătura, l-a dat dascălilor, pentru a învăţa Sfintele Scripturi. Şi erau atunci între anagnoşti doi tineri de bun neam, cu întreaga înţelepciune împodobiţi şi cu toată priceperea încuviinţaţi, apoi iscusiţi în dumnezeiasca Scriptură şi la învăţătura cea din afară, care se numeau Acachie şi Sinodie; şi care, după multe pustniceşti nevoinţe, au primit arhieria sfintei biserici din Melitine, la vremea lor.

Aceştia, primind din mâna episcopului pe Eftimie, l-au învăţat desăvârşita cucernicie şi în puţină vreme pe mulţi din cei de o vârstă cu el i-a întrecut cu iubirea de învăţătură. Pentru că osârdia lui era mai presus de vârstă, încât se minuna Acachie de socoteala minţii lui cea luminată. Deci, sfinţitul acesta

tinerel primea învăţătura cea bună şi curată, pe care cuvântătorul de Dumnezeu Grigorie o numeşte învăţătură de ziuă - cum a zis dumnezeiescul David - opusă celei de noapte.

Apoi, învăţând dumnezeieştile Scripturi, dorea a fi următor al dumnezeieştilor şi îmbunătăţiţilor bărbaţi, dar se întrista când unii cântau deşertăciuni şi se depărtau de la dumnezeieştile cuvinte. Iar pildele lui Acachie, dascălul, urmându-le, nicidecum nu făcea pomenire de hrană de multe feluri.

Dar nu dorea nici slava deşartă, nici nu lipsea gura lui de la doxologia lui Dumnezeu, ci săvârşea slujba pravilei cu frică şi cu umilinţă la vremea rânduită, aducându-şi aminte că se cuvine a sluji lui Dumnezeu cu frică şi cutremur, iar nu cu râs şi cu şoptire, făcând sfânta biserică loc de asmodie; căci se cuvine cu cucernicie a intra în biserică cel ce voieşte a vorbi cu Dumnezeu prin rugăciune.

Iar în vremea liberă se îndeletnicea acasă în rugăciune şi în cântare de psalmi şi în citirea dumnezeieştilor cuvinte, petrecând toată ziua şi toată noaptea; ştiind că cel ce cugetă în legea Domnului ziua şi noaptea va fi ca pomul cel răsădit lângă izvoarele apelor, care rodul său va da la vremea sa.

Deci, da lui Dumnezeu rodul cel potrivit al fiecărei vremi, pentru că în vreme de ispită slujea lui Dumnezeu cu dragoste şi răbdare, iar în vreme de îndestulare, rodul lui era înfrânarea; apoi venind gânduri asupra lui de dezmierdare trupească, iarăşi odrăslea într-însul întreaga înţelepciune. Pentru că de înţelepciune purtând multă grijă, a păzit nestinsă făclia fecioriei, împodobită cu untdelemnul milosteniei.

Eftimie astfel nevoindu-se multă vreme, a ajuns la desăvârşirea faptelor bune; iar iconomia lui Dumnezeu astfel înţeleptindu-l şi prin multe din acestea făcându-l cunoscut, s-a făcut vestit din început. Fiind crescut precum s-a zis, apoi trecând prin toate treptele bisericeşti, episcopul din vremea aceea îl hirotoniseşte fără de voie preot al prea sfintei biserici din Melitine. După aceea, i se încredinţează a purta grijă şi a fi proestos al mânăstirilor celor dimprejurul cetăţii. Această grijă i s-a dat lui, fiindcă din copilărie era iubitor de monahi; şi fiindcă dorea liniştea la Mânăstirea Sfântul Polieuct şi la a sfinţilor 33 de mucenici, acolo a petrecut vremea cea multă.

În zilele Sfântului şi marelui Post se ducea în muntele ce era pustiu atunci, iar acum s-a zidit într-însul o mânăstire minunată, aproape de cetate, care de cei ce locuiesc aproape se numeşte a "Înălţării". Această pustie o iubea din ziua dumnezeieştilor arătări (Boboteaza), până la sărbătoarea Paştilor, urmând filosofia lui Ilie şi a lui Ioan. Pentru aceasta, precum s-a zis, i s-a dat în mână grija şi cârmuirea monahilor celor de acolo, iar această grijă socotind-o

împiedicare a faptei bune, urâtorul de slavă şi iubitorul de Dumnezeu Eftimie a ieşit din cetate şi s-a dus spre Ierusalim, poftind a locui în pustia de acolo.

Acest mare părinte Eftimie, povăţuindu-l Sfântul Duh, a venit în Ierusalim la 29 de ani ai vârstei sale, închinându-se Sfintei Cruci şi Sfintei Învieri, cum şi la celelalte cinstite locuri; apoi, mergând la purtătorii de Dumnezeu părinţi, cei de prin pustie, şi învăţând fapta bună şi petrecerea fiecăruia şi într-al său suflet pecetluind-o, a venit la lavra Fara, - ce se afla de şase stadii de la sfânta cetate; iubitor de linişte, a rămas într-o chilie pustnicească, afară din lavră, neavând nimic de ale acestui veac, pentru că a învăţat a lucra împletituri, ca să nu îngreuneze pe cineva, ci mai vârtos dintr-ale sale osteneli să dea celui ce are trebuinţă. Şi el lăsând toată grija pământească, o singură grijă avea, cum să placă lui Dumnezeu întru rugăciune şi în posturi.

Însă de toată faptă bună purtând grijă, ca un bun lucrător de pământ, tăia spinii patimilor din rădăcină, curăţind gândurile şi toată înălţarea ce se ridică împotriva cunoştinţei lui Dumnezeu, împlinind acel glas proorocesc, care zice: Înnoiţi-vă ogorul şi nu semănaţi peste spini.

El avea vecin pe un purtător de Dumnezeu ce se numea Teoctist, pe care iubindu-l atât de mult, s-a unit cu dânsul prin dragostea părintească, încât amândoi s-au făcut de o cugetare şi de un obicei, ca şi cum ar fi fost un suflet în două trupuri. Şi vestind unul altuia scopul cel după Dumnezeu, ieşeau în fiecare an după a şaptea zi a sfintelor dumnezeieşti arătări (Bobotеaza), spre pustia lui Cutila, ferindu-se de orice întâlnire omenească şi dorind în linişte a vorbi cu Dumnezeu prin rugăciune.

Şi acolo petreceau până la sărbătoarea Stâlpărilor, necurmat trudindu-şi trupul şi robindu-l, spre a aduce sufletului hrana cea duhovnicească. În aceasta covârşea marele Eftimie pe toţi cu răbdarea, cu blândeţea şi cu smerita cugetare a inimii. Pentru că a primit şi darul Sfântului Duh, după cum dumnezeiescul cuvânt a zis: Spre cine voi căuta? Fără numai spre cel blând şi liniştit şi care tremură de cuvintele Mele.

De aici îndrăzneala lui cea către Dumnezeu îi creştea în fiecare zi. Şi făcând cinci ani în Fara, a ieşit dimpreună cu fericitul Teoctist în vremea în care s-a obişnuit, spre Cutila; şi trecând prin pustie, a venit la un pârâu înfricoşat, foarte adânc şi anevoie de trecut. Aici văzând locul şi înconjurând râpele ce se aflau în munte, ca povăţuit de Dumnezeu, a găsit o peşteră minunată în râpa cea dinspre miazănoapte a pârâului şi suindu-se cu osteneala ca pe perete, de abia a putut a se urcă la dânsa.

Apoi, bucurându-se ca de un loc pregătit lor de Dumnezeu, au locuit într-însa, hrănindu-se cu buruienile ce se găseau pe acolo. Iar peştera aceea fiind mai înainte locuinţă de fiare, apoi, domesticindu-se prin dumnezeieştile laude şi prin neîncetatele rugăciuni ale cuvioşilor bărbaţi, a primit sfinţire de biserică a lui Dumnezeu. Deci, când a binevoit Dumnezeu a-i arăta pe aceştia, a trimis nişte păstori ai unuia care se numea Lazariul, spre a-şi aduce turmele sale lângă acel pârâu.

Acei păstori văzând pe părinţi arătându-se sus, în peşteră, atât de mult s-au spăimântat, încât s-au înfricoşat şi au fugit. Părinţii simţind temerea acelora, cu glas blând şi liniştit chemând pe aceştia, le ziceau: "Nu vă temeţi, fraţilor, suntem oameni ca şi voi, dar pentru păcatele noastre locuim acest loc". Atunci păstorii îndrăznind, s-au suit la dânşii în peşteră şi neaflând nimic de-ale acestui veac lângă dânşii, s-au dus la ale lor, minunându-se şi vestind la ai lor; iar de atunci slugile Lazariului le slujeau lor. Apoi şi părinţii cei de la Fara căutându-i, să vadă unde sunt, adeseori veneau la dânşii.

Deci, mai întâi s-au lepădat de lume şi au venit la dânşii doi fraţi, numiţi Marin şi Luca. Aceştia au fost învăţaţi de marele Eftimie monahiceşte spre a fi sârguincioşi ai petrecerii celei pustniceşti; după aceea, în vremurile cele din urmă, au strălucit la cei dimprejur şi au înfiinţat mănăstire.

Ei au adus pe cuviosul Teodosie, care s-a făcut mare începător al vieţii de obşte a acestei pustii şi arhimandrit. Dar în puţină vreme, străbătând vestea despre Eftimie, mulţi se adunau la dânsul şi auzind cuvântul lui Dumnezeu, pofteau a locui lângă dânsul.

Însă Eftimie fiind urâtor de slavă şi iubitor de Dumnezeu şi sârguindu-se a dobândi fericirea dintii, împreună cu ceilalţi, se depărta de acest lucru, ca de ceva străin şi trimitea pe fiecare din cei care se lepădau de lume la fericitul Teoctist, rugându-l foarte mult să aibă grijă de ei; iar el ascultând aceasta, a primit şi făcea toate după dorinţa marelui Eftimie. Deci, la început nu voia a face în locul acela viaţa de obşte, ci lavră, după chipul celor de la Fara.

Dar fiindcă a văzut că nimeni nu poate veni noaptea la biserică, pentru că era precum mai înainte s-a zis, anevoie de umblat prin locul acesta, după suire, a făcut acolo viaţă de obşte, având peştera ca biserică, în care liniştindu-se marele Efimie, era doctor de suflete, vindecând şi mângâind pe fiecare. Şi nici unul din fraţi nu tăinuia gândirea minţii, dar şi el având iscusire multă, îi învăţase să se împotrivească oricărui gând străin, zicând: ***"Fraţilor, pentru ce aţi venit a vă nevoi şi nu vă îngrijiţi de mântuirea voastră?" Se cuvine în fiecare ceas a ne trezi şi a priveghea, pentru că se zice: Privegheaţi şi vă rugaţi, ca să nu căderi în ispită. Iar aceasta s-o cunoaşteţi întâi, că se cade a nu avea voie cei ce s-au***

lepădat de viaţă, ci a ţine smerită cugetare şi ascultarea ca cea întâi rânduială; apoi a aştepta de-a pururea şi a se îngriji de ceasul morţii şi de înfricoşata zi a judecăţii: a se înfricoşa de îngrozirea focului celui veşnic, şi a dori slava Împărăţiei cerurilor.

Şi zicea iarăşi că monahii se cuvine a se osteni trupeşte, şi mai ales cei tineri, pentru păzirea celor dinăuntru, aducându-şi aminte de apostolul, care zice: Noaptea şi ziua lucrez, ca să nu îngreunez pe cineva şi mâinile acestea mi-au slujit mie, cum şi celor ce erau împreună cu mine.

Este greu celor din lume ca, ostenindu-se în locul lor, să hrănească copii şi femei, apoi să aducă şi pârga lui Dumnezeu şi să facă bine după putere, apoi, pe lângă aceasta, li se cer şi biruri; iar noi nici cele de nevoie trupului nu căutăm a le avea din lucrul mâinilor noastre, ci a culege osteneli străine, când mai ales porunceşte apostolul: Cel ce nu lucrează, nici să nu mănânce.

Acestea învăţând părintele nostru Eftimie, lumina pe fraţi. Şi a poruncit să nu vorbească nimeni în biserică, în vremea pravilei, ba încă nici în trapeză, când mâncau fraţii; şi nu-i plăcea când vedea pe vreun frate în chinovie, mai ales pe unul tânăr, vrând a se înfrâna mai mult decât obştea; pentru că zicea că ***înfrânarea cea bună cere a se împărtăşi cineva de hrană cât de puţină în vremea mâncării, însă inima a o păzi şi a da război în taină patimilor celor ascunse; căci arma monahului este cugetarea, dreapta judecată, smerita cugetare şi ascultarea cea după Dumnezeu.*** Cu nişte învăţături ca acestea hrănindu-se fraţii, adunau roduri, după vrednicia chemării.

***

Cele despre Terevon cel bătrân, într-un glas mi-au povestit toţi părinţii cei vechi, dar mai cu de-amănuntul mi-a spus nepotul lui şi cel de un nume cu el, vestitul în latura aceasta, adică începătorul saracinilor. Deci, acest bătrân Terevon, moşul celui tânăr, pe când era copilaş, fiind cuprins de boală, i-a paralizat toată partea cea dreaptă, de la cap până la picioare, şi mulţi bani cheltuind tatăl acestuia, care se numea Aspevet, nu i-au folosit nimic.

Acest Aspevet fiind elin, şi aflându-se sub persi, s-a făcut prieten grecilor, într-un chip ca acesta: la începutul prigoanei ce se făcuse atunci în Persia, pe la sfârşitul împărăţiei lui Iezdegerd I, împăratul perşilor (399-421), vrând vrăjitorii a vâna pe toţi creştinii, pe căpeteniile saracinilor cei de sub dânşii i-au pus pretutindeni în cale ca să nu scape la greci nimeni din creştinii cei din Persia. Aspevet fiind atunci căpetenie şi văzând cruzimea şi neomenia făcută creştinilor de către vrăjitorii din cetăţi, n-a împiedicat să fugă pe unii din creştini; iar mai vârtos făcea împotrivă, fiind pornit de milostivire, măcar că avea credinţa elinească de la strămoşi. Deci, fiind clevetit la împăratul Iezdegerd, a luat pe fiul

său Terevon, care era jumătate paralitic, pe toate rudeniile şi avuţia sa, şi a fugit la greci; apoi primindu-i Anatolie, voievodul de atunci al Răsăritului, i-au făcut prieteni grecilor, iar lui Aspevet i-a dat pe mână conducerea saracinilor din Arabia, care erau supuşi grecilor.

Deci, cum s-a sălăşluit în Arabia tânărul, având o vedenie în vis, a vestit pe tatăl său, iar acesta nelenevindu-se, a luat pe copil cu mulţime de barbari şi cu multe slugi; apoi, purtându-se de credinţă, a venit la locul cel înştiinţat în vis, unde locuiau cuvioşii bărbaţi Eftimie şi Teoctist.

Fraţii văzând mulţimea barbarilor, s-au temut; iar fericitul Teoctist văzând temerea ucenicilor, s-a pogorât către barbari şi a zis: "Cine sunteţi şi ce căutaţi?".
Ei au zis: "Căutăm pe Eftimie, robul lui Dumnezeu".

Cuviosul Teoctist le-a zis: "Până sâmbătă nu se întâlneşte cu nimeni, căci se linişteşte".

Atunci Aspevet luând mâna marelui Teoctist, i-a arătat pe copil chinuindu-se; iar copilul arătând spre tatăl său, a zis: "Eu de mai înainte primind boala aceasta în Persia, dar trecând prin toată ştiinţa doftoricească şi iscodirea vrăjitorească, şi nicidecum folosindu-mă, ci dimpotrivă, crescând durerea, am venit în cetatea aceasta, prin dumnezeiasca umilinţă. Apoi într-o noapte mâhnindu-mă, gândind la această boală, îmi ziceam: "O! Tereve, unde este deşertăciunea vieţii şi tot meşteşugul doctoricesc? Unde este nălucirea vrăjitorilor noştri şi puterea cinstirilor noastre? Unde sunt chemările şi facerile de basme ale astronomilor şi astrologilor? Unde sunt descântecele, farmecele şi bârfirile? Iată nici una dintr-acestea n-are tărie, de nu-şi va arăta Dumnezeu puterea".

Şi acestea gândind, m-am îndreptat la rugăciune şi cu lacrimi rugam pe Dumnezeu, zicând: "Dumnezeule cel mare şi înfricoşat, cel ce ai făcut cerul şi pământul, cu toată podoaba lor, dacă vei milui neputinţa mea şi mă vei izbăvi din această patimă amară, mă fac creştin, lepădându-mă de toată fărădelegea şi credinţa elinească. Şi cum am pus acestea în mintea mea, m-am cuprins de somn şi am văzut un monah cu barba până la mijloc, zicându-mi: "De ce pătimeşti?"

Iar eu arătându-mi patima, el a zis: "Împlineşte cele ce ai făgăduit lui Dumnezeu, şi te vei vindeca pe tine".

Apoi, zicând: "Câte i-am făgăduit lui Dumnezeu, le împlinesc, dacă mă voi vindeca de această patimă".

După aceea, mi-a spus: "Eu sunt Eftimie, care petrec în pustia Răsăritului de la Ierusalim, la zece mile de pârâul cel dinspre apus al căii Ierihonitenilor; deci, de

vrei a te vindeca fără zăbavă, vino la mine şi te va vindeca Dumnezeu, prin mine".

Sculându-mă, am povestit tatălui meu, şi atunci lăsând toate, am venit la dânsul. Şi vă rog, să nu ascundeţi pe doctorul cel arătat mie de Dumnezeu".

Toate acestea le-a spus fericitul Teoctist marelui Eftimie, care se liniştea acolo şi care socotind că este necuvios a se împotrivi dumnezeieştilor vedenii, s-a pogorât la dânşii şi rugându-se mult şi pecetluind cu semnul Sfintei Cruci pe Terevon, l-a făcut sănătos.

Iar bărbaţii spăimântându-se de a sa grabnica şi prea slăvită facere de minune, au crezut în Hristos, şi căzând toţi la pământ, se rugau a primi pecetea cea întru Hristos.

Iar purtătorul de semne Eftimie, înţelegând că ei din suflet au crezut lui Hristos, a poruncit a se face o mică scăldătoare într-un unghi al peşterii, care şi până acum se vede, şi chemându-i, i-a botezat în numele Tatălui, al Fiului, şi al Sfântului Duh.

Iar lui Aspevet i-a schimbat numele în Petru, căci pe el l-a botezat întâi şi după el pe unul Marin, frate al femeii lui, amândoi fiind împodobiţi cu pricepere şi îndestulaţi cu bogăţia. Şi astfel luminând şi întărind pe Terevon, cum şi pe ceilalţi, pe care ţinându-i la sine 40 de zile, a liberat pe aceşti nepoţi ai Sarei, pe care i-a făcut moştenitori ai făgăduinţei, prin Botez.

Dar Marin, unchiul lui Terevon, nu s-a mai depărtat de mânăstire, ci lepădându-se de lume, a rămas acolo toată vremea vieţii sale şi a bineplăcut lui Dumnezeu mult. Şi având mulţi bani, i-a dat spre a se zidi şi a se îmbogăţi mânăstirea. Astfel, în puţină vreme a strălucit în locul acela, încât s-a auzit numele lui în toată Palestina şi în eparhiile cele dimprejur.

&&&

Iar părintele nostru Eftimie, văzând pe mulţi că-l supără pentru tămăduire, şi aducându-şi aminte de liniştea cea mai dinainte, pe care o avea, când pustnicea deosebi, se întrista foarte mult şi greu suferea; pentru că astfel mulţi îl supărau şi îl slăveau. Fiind în mâhnire cel numit cu numele veseliei, căuta să fugă pe furiş spre Ruva.

Cunoscând aceasta fericitul Teoctist a pregătit pe fraţi să-l roage ca să nu-i părăsească; deci, vrând a-i mângâia, a făgăduit de astă dată că nu se va depărta.

Dar trecând puţine zile şi luând împreună cu sine pe unul mai tânăr, numit Dometian, fiind cu neamul melitinean, dar îmbunătăţit cu viaţa, a ieşit din chinovie şi s-a pogorât la Ruva; apoi trecând pustia cea dinspre miazăzi, pe lângă Marea Moartă, a venit la un munte înalt, despărţit de ceilalţi munţi, ce se chema al lui Marda, şi găsind în el un puţ cu apă, a zidit chilii; apoi a rămas acolo, hrănindu-se din buruienile ce se vedeau prin munte.

Zidind aici mai întâi biserica, ce se păstrează până acum şi aşezând într-însa jertfelnic, a ieşit de acolo. Apoi a venit în pustia Zifilor, voind a vedea peşterile în care a scăpat David din faţa lui Saul şi într-acele locuri s-a alcătuit de dânsul o mânăstire; iar pricina alcătuirii acelei mănăstiri se zice că a fost aceasta:

***

Un fiu al unui sătean, cap al satului, numit Aristovuliad, având duh rău, chema pe Sfântul Eftimie. Tatăl copilului auzind că sfântul este în ţinuturile lor şi ale Carpavarihenilor, căutându-l, au venit la dânsul. Cum a văzut tânărul pe sfântul, fiind tulburat de diavol, s-a vindecat; iar diavolul ieşind dintr-însul şi vestindu-se minunea, au venit mulţi din Aristovuliad şi de prin satele dimprejur, care i-au zidit mânăstire.

Şi adunându-se oarecare fraţi cucernici, au rămas lângă dânsul, dându-le Dumnezeu cele de trebuinţă trupului; iar unii din Zifei primind mai înainte eresul cel cu numele nebuniei, prin îndumnezeita lui învăţătură, depărtându-se de necuratul eres, au anatematizat pe Manent, născătorul acestuia, şi învăţând apostoleasca şi sobornicească credinţă, s-au luminat.

Pe lângă celelalte daruri ce a câştigat dumnezeiescul acesta Eftimie, a primit şi aceasta de la Dumnezeu: căci întâlnindu-se cu fiare mâncătoare de sânge şi veninoase, nu se vătăma; iar de aceasta nimeni să nu se îndoiască, ştiind cu siguranţă că Dumnezeu odihnindu-Se şi odihnind în vreun om, toate i se supun lui, ca şi lui Adam mai înainte de a călca porunca lui Dumnezeu.

Dar nu numai fiarele, ci şi cele care sunt ale firii se supun unuia că acestuia; apoi adeveresc cuvântul acesta cei ce au despărţit marea şi au înfrânt Iordanul, soarele l-au făcut să stea şi focul în rouă l-au prefăcut, cum şi alte mii de dumnezeieşti minuni ce s-au făcut. ***Deci, Dumnezeu care le-a făcut acestea cu minune, tot El a supus purtătorului de Dumnezeu Eftimie nu numai pe cele simţite, ci şi pe cele gândite (adică duhurile răutăţii). Pentru că unele ca acestea sunt din dumnezeieştile daruri.***

Deci, marele Eftimie văzându-se de mulţi supărat (pentru că era locuinţa aproape de sate), a zis lui Domeţian, ucenicul său: ***"Să mergem, fiule, să cercetăm pe cuviosul Teoctist şi pe fraţi".***

Şi ieşind din mânăstirea cea de lângă Capartariheni, a venit la sfântul loc în care în numele lui Dumnezeu s-a zidit sfântul locaş, ca de trei semne departe de al lui Teoctist, de trei ori fericitul.

Şi a iubit locul acesta foarte mult, pentru că era neted, liniştit şi îmbunătăţit, mai ales că fusese pustiu mai înainte de a se zidi în partea dinspre miazăzi atâtea mânăstiri; pentru că acum toată pustia este făcută de ucenicii lui ca o cetate. Deci, în acest loc a şezut în mare linişte, împreună cu ucenicul lui, într-o peşteră mică, în care acum este racla cinstitelor lui moaşte.

Iar cuviosul Teoctist cunoscând că s-a sălăşluit aici marele Eftimie, s-a suit cu sârguinţă să-l sărute; apoi îl ruga să se pogoare la locul lui.

Dar el, de dorul liniştii celei de acolo, n-a primit, ci numai în fiecare duminică săvârşeau slujba împreună.

Auzind Aspevet, care s-a numit Petru, că a sosit în părţile acelea marele Eftimie, a venit la dânsul cu mulţi saracini, bărbaţi, femei şi copii, şi-l rugau să le spună cuvânt de mântuire.

Iar bătrânul sfânt pe toţi (către Botez) făcându-i "chemaţi", i-a luat la mânăstirea de jos şi botezându-i, a rămas împreună cu ei şapte zile; apoi s-a suit cu ei la locul său.

Iar Petru aducând meşteri, au făcut o groapă mare cu două guri, care se păstrează în grădină şi au zidit schit; apoi bătrânului sfânt i-au făcut trei chilii şi paraclis, adică biserică în mijlocul chiliilor. Şi-l rugau cei ce odată erau ca nişte lupi ai Arabiei, iar după aceasta s-au făcut oile păstoriei lui Hristos celei cuvântătoare, a rămânea lângă dânsul.

Iar iubitorul de pustie Eftimie, n-a primit aceasta, pentru că foarte mult iubea liniştea; deci, luându-i la un loc potrivit, le-a zis: ***"Dacă voiţi cu totul a fi aproape de mine, rămâneţi aici".***

Şi este locul acela între amândouă mânăstirile; deci, însemnând biserica şi locaşurile împrejur, le-a dat voie a zidi biserica şi a rămânea acolo. Apoi îi cerceta adeseori, până ce le-a aşezat preoţi şi diaconi. După aceea, au venit şi cei ce s-au botezat mai înainte, şi au rămas acolo, cum şi alţii din apropiere venind se botezau la dânsul.

Şi aşa înmulţindu-se ei foarte mult, şi în multe cete întinzându-se, a rugat marele părinte Eftimie pe Iuvenalie, patriarhul Ierusalimului (422-458), să le hirotonisească episcop; iar patriarhul făgăduind acestea, l-a trimis pe Petru, tatăl lui

Terevon, ca unul ce se făcuse vrednic a povăţui suflete către mântuire; şi aşa s-a hirotonisit în Palestina Petru ca episcop al celor două schituri.

Şi se vedeau mulţime de barbari venind la marele Eftimie, botezându-se şi învăţându-i a se închina lui Dumnezeu. Acestea toate le-am spus despre saracini.

Dar marele Eftimie nu voia să fie viaţă de obşte în locul său, nici lavră, ci când venea cineva la dânsul, spre a se lepăda de lume, se trimitea de dânsul la locaşul cel de jos, către fericitul Teoctist; asemenea făcea şi cu cei ce voiau a aduce ceva. Deci, când a binevoit Dumnezeu a se locui schitul lui, a trimis întâi trei fraţi trupeşti, din latura Capadochilor, anume Cosma, Hrisip şi Gavriil, crescuţi în Siria, care erau împodobiţi cu toată priceperea duhovnicească; aceştia rugându-l a fi cu dânsul împreună, nu i-a primit, pentru că trei lucruri erau cele ce-l opreau: dorul liniştii lui, tinereţea vârstei lor, şi al treilea că Gavriil era famen din naştere.

Apoi, a văzut în noaptea aceea pe cineva zicându-i: "Primeşte pe fraţii aceştia, căci Dumnezeu i-a trimis, şi să nu mai întorci pe cineva care voieşte a se mântui".

Atunci sfântul primindu-i, a zis celui mai mare al lor, adică lui Cosma: ***"Iată eu precum mi-a poruncit Dumnezeu, am făcut. Deci, aceasta păzeşte-o ca pe fratele tău cel mai tânăr să nu-l laşi să iasă din chilie; pentru că nu este drept a vedea faţă femeiască în lavră, spre a nu da război vrăjmaşul. Iar pentru tine socotesc că nu vei zăbovi aici, căci după o vreme, vei păstori biserica din Scitopolis".***

După aceştia a primit pe un oarecare, care se numea Domnos, care era nepot al lui Iulian, arhiepiscopul Antiohiei. Iar în acele zile a primit şi pe alţi fraţi melitineni, nepoţi ai lui Sinodie, care împreună cu Acachie a crescut pe marele Eftimie, adică pe Ştefan, Andrei şi Gaian; apoi, şi pe alţi trei din Rait i-a primit, pe Ioan preotul, pe Talasie, şi pe Anatolie. După aceea, a primit şi pe un oarecare Chirion, care venise de la Tiberiada, şi a fost preot al cinstitei biserici din Scitopolis, a Sfântului mucenic Vasile. Pe aceşti unsprezece primindu-i, a dat voie lui Petru episcopul să le zidească mici chilii şi să împodobească biserica; şi astfel a aşezat lavra, după modelul Farilor.

Apoi, pogorându-se Iuvenalie arhiepiscopul în lavra, având cu sine pe Pasarion, care era atunci arhimandrit al monahilor şi pe luminatul Isihie, preotul şi dascălul bisericii, a sfinţit biserica lavrei, întru a şaptea zi a lunii mai, în al unsprezecelea indiction, la 52 de ani ai vârstei marelui Eftimie. Deci, sfinţindu-se lavra şi având preoţi pe Ioan şi pe Chirion, arhiepiscopul a hirotonisit diacon pe Domeţian şi Domnos, iar marele Eftimie s-a veselit cu duhul, mai ales văzând

împreună cu patriarhul pe Pasarion şi pe Isihie, cuvântătorul de Dumnezeu, care erau vestiţi luminători şi în toată lumea străluceau. Dar cel între Sfinţi Pasarion, încă neîmplinindu-se vremea de şapte luni, a răposat.

***

Părintele nostru Eftimie începând a alcătui lavra, şi fraţii cei 12 împreună cu dânsul fiind în multă strâmtorare de cele trupeşti, iar Domeţian din anul întâi punându-se econom al lor - s-a întâmplat că au venit mulţime de bărbaţi armeni, în număr ca la patru sute, abătându-se din cale de la sfânta cetate, spre Iordan, şi au venit la lavră; aceasta economisind-o Dumnezeu, ca să se arate fapta bună a lui Eftimie şi darul cel dat lui. Pe aceia văzându-i bătrânul, a chemat pe Domeţian şi a zis: ***"Pune înaintea oamenilor aceştia să mănânce".***

Iar el a zis: "Nu avem cinstite părinte mâncare ca să se sature zece oameni; deci, de unde am să dau pâini la atâta mulţime".

Iar cuviosul Eftimie fiind plin de proorocescul dar, a zis: ***"Mergi, precum ţi-am zis, căci aceasta zice Duhul Sfânt: vor mânca şi le va prisosi".***

Deci, ducându-se Domeţian în chelaria cea mică, care de către unii se chema cămara de pâine - unde erau puţine pâini - n-au mai putut a deschide uşa. Pentru că dumnezeiasca binecuvântare a umplut chelăria cu pâine până sus.

Deci, chemând pe oarecare din părinţi, a scos uşa din ţâţâni şi au ieşit pâinile afară din chelarie; asemenea şi pentru vin şi unt-delemn aceeaşi binecuvântare s-a făcut; deci, au mâncat şi s-au săturat, apoi trei luni n-au putut să aşeze uşa chelăriei. Pentru că, precum a izvorât vadra cu făină şi ulciorul de untdelemn al văduvei celei iubitoare de străini, - cum a zis Dumnezeu prin glasul proorocului, - în acelaşi chip şi pe dumnezeiescul acesta bătrân, prin osârdia iubirii de străini, l-a învrednicit întocmai.

Iar Domeţian minunându-se, s-a aruncat la picioarele învăţătorului, rugându-se a lua iertăciune, ca unul care a pătimit multe ca om.

Şi bătrânul ascultându-l pe dânsul, i-a zis: ***"Fiule, cela ce seamănă întru bine-cuvântare, asemenea va şi secera.Deci, iubirea de străini să n-o uităm, pentru că prin aceasta, - precum zice apostolul: neştiind oarecari oameni, au găzduit îngeri; şi cutează, că dacă voi şi cei împreună cu voi, pe toţi cei ce vin la voi, străini şi fraţi, de o credinţă, îi veţi primi după vrednicie, şi le veţi sluji, nu va părăsi Domnul locul acesta, de acum şi până în veac; pentru că o jertfă ca aceasta îi place lui Dumnezeu".***

De la minunea cea amintită, a început a se binecuvânta lavra în intrări şi ieşiri şi în multe feluri; pentru că înmulţindu-se fraţii, prin conlucrarea lui Dumnezeu şi ajungând până la 50, zidind şi chilii şi săvârşind Sfânta Liturghie în biserică, economul era nevoit a câştiga şi cele de trebuinţă; deci, a câştigat şi dobitoace pentru slujirea părinţilor.

***

Atunci era în lavră un oarecare asian de neam, cu numele Auxenţiu, care fiind rugat de econom să ia slujba dobitoacelor, n-a primit, fiind dat pentru acea slujbă; deci, neascultînd, economul a făcut pe preoţii Ioan şi Chirion să roage pe Auxenţiu să primească slujba; dar el n-a primit nici după rugămintea acestora.
Sosind sâmbăta, economul a spus marelui egumen cele despre Auxenţiu, după care trimiţând să-l cheme, i-a zis marele Eftimie: ***"Ascultă-mă, fiule, şi primeşte slujba".***

Iar el a răspuns: "Nu pot, cinstite părinte, pentru că sunt trei lucruri care mă opresc a săvârşi această: întâi, neobişnuinţa şi neştiinţa limbii de aici, al doilea, frica desfrânării, şi al treilea, ca nu cumva prin o slujire ca aceasta să nu mai pot şedea în chilie liniştit".

Marele Eftimie a zis: ***"Rugăm pe Dumnezeu a nu se vătăma de nici una din acestea; pentru că Dumnezeu nu este nedrept a uita ascultarea ta, mai ales ştiind că din poruncă şi frica Lui slujeşti robilor Săi, după tăria dată de la El; deci, ascultă pe Domnul, care a zis: Nu am venit a Mă sluji cineva, ci a sluji Eu; şi nu fac voia Mea, ci voia Tatălui celui ce M-a trimis."***

Acestea zicând, iar Auxenţiu încăpăţânându-se, n-a ascultat.

Atunci, răstindu-se prea blândul Eftimie, a zis: ***"Noi, o! fiule, te-am sfătuit ceea ce socotim a-ţi fi de folos, iar tu rămânând în nesupunere, vei vedea care este plată neascultării".***

Deci, îndată, Auxenţiu fiind cuprins de un cutremur, a căzut la pământ şi părinţii cei de faţă rugau pe marele Eftimie pentru dânsul.

Iar bătrânul a zis către dânşii: ***"Acum înaintea ochilor voştri s-a împlinit cuvântul dumnezeiesc, care zice: tot cel rău care ridică cuvinte împotrivă, Domnul trimite asupra lui înger nemilostiv".***

Dar fiind mult rugat de părinţi, prea milostivul bătrân, apucând de mână pe Auxenţiu, l-a ridicat; apoi pecetluindu-l cu semnul Crucii, l-a făcut sănătos.

Atunci Auxenţiu se ruga de iertăciunea greşelilor trecute şi pentru întărirea celor ce vor să fie. Şi îi zise sfântul: ***"Mare este plata supunerii, de vreme ce Dumnezeu voieşte mai bine ascultarea decât jertfa; iar neascultarea moarte lucrează".***

Şi făcând rugăciunea pentru dânsul, l-a binecuvântat; şi aşa Auxenţiu a primit slujba cu bucurie şi cu osârdie.

***

Cuviosul Chiriac sihastrul, cel ce strălucea în lavra cea veche a lui Suca, cu faptele bune după Dumnezeu, şi la 70 de ani s-a împodobit în aceeaşi lavră cu faptele monahiceşti, lepădându-se de lume la tinereţe, în chinovia marelui Eftimie, a petrecut împreună cu moştenitorii lui multă vreme. Apoi, învăţând cu dinadinsul toată petrecerea şi vieţuirea marelui Eftimie, cele mai multe din povestirile spuse în această scriere mi le-a predat mie, între care şi aceasta mi-a povestit:

Ca doi fraţi ai lavrei, anume Maron şi Climatie, pregătindu-se după înţelegere, voiau a se duce pe furiş noaptea din lavră, fără binecuvântarea sfântului. Dar i s-au descoperit cele despre dânşii; căci a văzut pe diavol punându-le frâu şi îi atrăgea în cursa purtătoare de moarte; dar îndată i-a chemat şi sfătuindu-i, le-a vorbit multe despre răbdare, spunându-le că pretutindeni este trebuinţă de luptă, cu ajutorul lui Dumnezeu ori şi unde suntem; pentru că şi Adam fiind în Rai, a călcat porunca lui Dumnezeu, iar Iov a păzit aceasta, fiind în gunoi. Apoi la această sfătuire a adăugat, zicând: ***"Că nu se cade a primi gândurile cele rele, care seamănă întristare ori uriciune, pentru locul în care suntem şi către cei împreună locuitori ori trândăvie sau mutarea în alte locuri sfătuiesc; ci se cuvine a ne trezi în tot ceasul şi a ne abate mintea de la meşteşugirile diavolilor, ca nu prin mutare, să se dezlege canonul nostru; pentru că sadul răsădindu-se adeseori, nu poate rodi, asemenea şi monahul nu face rod, mutându-se din loc în loc. Deci, dacă cineva încearcă a face bine în locul în care este şi nu poate, să nu creadă că în altă parte poate să-l facă; pentru că nu este locul cel ce se arată, ci felul voinţei.***

Dar, spre adeverirea celor zise, ascultaţi o povestire a unor bătrâni egipteni, care mi-au povestit-o mie: Era un frate care şedea într-o chinovie a Egiptului şi se supăra adeseori; deci, a ieşit din chinovie şi s-a dus într-un loc deosebit, gândind că neavând cu cine să se tulbure, va înceta de la dânsul patima mâniei; dar într-una din zile umplând paharul cu apă şi punându-l jos, s-a răsturnat, apoi umplând pe al doilea şi al treilea, iarăşi s-au răsturnat; deci, fratele fiind batjocorit de diavol, s-a mâniat pe pahar şi l-a sfărâmat".

Acest cuvânt zicând, Climatie, prin ispită diavolească, a râs, iar bătrânul luând-aminte cu îndrăzneală, a zis: ***"Te-ai batjocorit nebuneşte de diavol, frate, şi cu nepricepere te-ai pornit. Către plâns te-am chemat şi tu acum râzi; nu ai auzit pe Domnul mustrând pe cei ce râd, iar pe cei ce plâng, fericindu-i? Deci, cunoaşte că este nebunie monahului a grăi ceva, ori de a se porni afară de cuviinţă, ori a îndrăzni; pentru că părinţii hotărăsc că îndrăzneala este rea şi născătoare a tuturor patimilor".***

Zicând acestea sfântul şi întorcându-se de la Climatie, a intrat în chilia sa cea mai dinăuntru; iar Climatie căzând îndată cu faţa în jos, era cuprins de tremur şi de frică; apoi Domeţian minunându-se de cuvenita blândeţe a sfântului părinte, cum şi de asprime, adunând pe unii din părinţii cei cinstiţi, i-au adus înăuntru, împreună cu Maron, rugându-se pentru Climatie.
Atunci marele Eftimie, supunându-se rugăminţilor părinţilor, a ieşit şi a sculat pe cel ce zăcea acolo; apoi, cu puterea Sfintei Cruci i-a vindecat tremurarea, încetând şi scrâşnirea dinţilor. Deci, făcându-l sănătos, a dat şi sufletului datoria: ***"De acum înainte, ia aminte la tine cu dinadinsul şi nu defăima dumnezeieştile cuvinte şi învăţăturile părinţilor; fă-te cu totul văzător, după cum şi despre heruvimi ai auzit; că aşa este datoria monahului, ca în tot locul a se privi pe sine-şi şi neadormit a avea ochiul sufletului către păzirea sa, ca unul ce călătoreşte în mijlocul curselor deasupra".***

Cu asemenea învăţături înfruntându-i şi sfătuindu-i, iar pe ceilalţi întărindu-i şi cu pildă înfricoşându-i, i-a liberat în pace.

La anul 54 al vârstei marelui Eftimie, s-a făcut soborul a toată lumea, cel al treilea, din Efes (431). Deci, atunci Sinodie, cel mai sus pomenit, fiind cinstit bărbat şi preot al sfintei biserici celei din Melitine, venind spre închinăciune la Sfintele Locuri, a mers la lavră, poftind să vadă pe marele Eftimie; iar acesta avea trei nepoţi în lavră, pe Ştefan, pe Andrei, şi pe Gaian. Atunci, sărutând pe bătrân, i-a povestit cele împotriva păgânului eres al lui Nestorie, care după voia lui Dumnezeu, a ţinut puţină vreme scaunul Constantinopolului şi a tulburat lumea cu rele învăţături. Dar i-a povestit şi despre râvna şi dreapta credinţă a lui Chiril, arhiepiscopul Alexandriei şi a lui Acachie, episcopul Melitinei, şi cum că voieşte a se ţine sobor a toată lumea în Efes, contra lui Nestorie.

Sfântul s-a bucurat auzind despre Acachie, care l-a crescut pe dânsul în tinereţe. Deci, fericitul Sinodie binecuvântându-se de dânsul şi luând din lavra pe Ştefan, nepotul său, s-au suit în sfânta cetate şi a înduplecat pe arhiepiscop spre a-l hirotonisi. Deci, arhiepiscopul a hirotonisit pe acest Ştefan şi pe Cosma Capadocul, ca diaconi ai sfintei biserici a Învierii.

Iar episcopii adunându-se la sobor şi vrând a ieşi şi palestinienii împreună cu arhiepiscopul, marele Eftimie a poruncit lui Petru, episcopul saracinilor, care s-a dus la sobor, a urma în tot chipul lui Chiril, arhiepiscopul Alexandriei, şi lui Acachie, episcopul Melitinei; fiindcă erau drept-credincioşi şi împotriva păgânătăţii se nevoiau.

Deci, adunându-se soborul în Efes şi Nestorie rău credinciosul caterisindu-se, Petru, episcopul saracinilor, venind la lavră, toate cele întâmplate în sobor le-a povestit pe rând marelui Eftimie, care auzind cele făcute de răsăriteni, s-a întristat foarte mult despre Ioan episcopul Antiohiei, care fiind drept-credincios, s-a amăgit a lua parte cu apărătorii lui Nestorie.

Iar Domnos diaconul, întristându-se despre unchiul său, se ruga să fie lăsat până la Antiohia, spre îndreptarea unchiului său.
Iar marele Eftimie n-a voit a-l lăsa, zicând: ***"Nicăieri să nu te duci fiule, că nu-ţi foloseşte. Pentru că, deşi unchiul tău este puţin unit cu cei răi, dar Dumnezeu cunoscând îndreptarea lui, nu voieşte ca el să piară, ci puţin mai pe urmă îl va aduce de partea celor ce se mântuiesc. Deci şi tu, o! fiule, dacă vei răbda în locul unde te-a chemat şi nu te vei pleca gândurilor celor ce vor a te depărta de pustie, vei spori în fapte bune după Dumnezeu. Iar de nu mă vei asculta pe mine, întâia şedere a unchiului tău o vei urma, dacă te vei învoi cu cei răi".***

Aceasta a zis cel între sfinţi Eftimie. Iar Domnos neascultând porunca sfântului părinte, fără de binecuvântare s-a dus la Antiohia şi toate cele mai înainte proorocite de sfântul le-a pătimit. Însă pe urmă, venind la bătrânul, s-a pocăit, iar arhiepiscopul Iuvenalie a hirotonisit pe Ştefan Melitineanul ca episcop al Iamniei, iar pe Cosma Capadocul hirotonisindu-l preot, l-a făcut păzitor al Sfintei Cruci.

Slujitori ai marelui Eftimie, care au petrecut cu dânsul vreme destulă, le-au spus acestea lui Avva Chiriac, care mi le-a spus mie, zicând: Nu l-am cunoscut pe dânsul mâncând ori vorbind cu cineva fără de mare nevoie, afară de sâmbătă şi de duminică. Nu l-am văzut pe dânsul cumva dormind pe coastele sale, ci uneori şezând puţin, iar alteori o frânghie spânzurată într-un colţ al acoperamântului chiliei ţinând-o cu amândouă mâinile, se împărtăşea puţin de somn pentru nevoia firii; apoi cuvântul marelui Arsenie, zicând pentru somn: "Vino, slugă rea". Pentru că adeverea şi aceasta, cum că urma cele ale marelui Arsenie, care cu chip părintesc a crescut şi a pedepsit pe Arcadiu (395-408) şi pe Honoriu (395-423), împăraţii; şi pentru aceasta s-a numit tată al lor, şi în pustia cea din Egipt întru aceeaşi vreme cu faptele bune a strălucit.

Acestea cu plăcere le-a auzit marele Eftimie de la cinstiţii părinţi, care din Egipt veneau în multe feluri, povestind petrecerile aceluia, şi el auzind acestea, arăta toată sârguinţa spre a urma faptelor bune ale aceluia; liniştea lui, tăcerea şi smerita cugetare, simplitatea îmbrăcămintei, depărtarea de mâncare, răbdarea, la toate cum era Arsenie. Deci, râvna şi umilinţă lui, lacrimile, privegherile cele de toată noaptea, iubirile de pustie, urârea vorbirii, osârdia spre rugăciune, milostivirea şi înţelepciunea. Fiindcă a urmat cu toată sârguinţa petrecerea aceluia, s-a învrednicit şi de darurile ce erau întru acela, de împărtăşirea Sfântului Duh, de strălucirea dumnezeieştii lumini şi a darului celui înainte văzător.

Iar despre darurile cu care covârşea el, ne arată tămăduirea şi puterea asupra duhurilor celor necurate, care până astăzi le vedem izvorând la racla lui. Dar ***despre darul cel înainte văzător şi de unde au început razele acestuia a le trimite afară şi cum s-a arătat prea strălucit luminător, să spunem acum.***

***

Anastasie, un cleric al bisericii Sfintei Învieri, păzitor de vase şi horepiscop, ucenic şi împreună nevoitor făcându-se al celui între sfinţi Pasarion, dorea a vedea pe Sfântul Eftimie; şi aceasta spunând-o lui Fid, episcopul Iopei şi lui Cosma, păzitorul Crucii, s-a pogorât la dânsul, împreună cu ei având pe nepotul lui Fid episcopul care şi el se chema Fid, fiind anagnost al bisericii Sfintei Învieri, şi care a povestit acestea lui Avva Chiriac, celui ce mie mi le-a predat.

Deci, el călătorind şi de lavră apropiindu-se, s-a descoperit sfântului despre dânşii şi a chemat pe Hrisip, care era econom al lavrei şi i-a zis lui: ***"Găteşte-te, pentru că iată împreună cu fratele tău vine patriarhul".***

Iar după ce au venit ei, marele Eftimie răpindu-se cu ochii minţii, vorbea cu Anastasie ca şi cu patriarhul Ierusalimului. Cei de faţă erau întru mirare.

Iar Hrisip apropiindu-se deosebit, i-a zis bătrânului: "Cinstite părinte, nu este aici patriarhul, că acesta este Anastasie păzitorul de vase. Pentru că ia seama, că poartă haine vopsite, care este cu neputinţă a le îmbrăca patriarhul Ierusalimului".

Iar bătrânul minunându-se şi fără glas făcându-se, a zis: ***"Crede-mă, fiule, căci până când mi-ai grăit, îl vedeam pe dânsul purtând haine albe". Şi a zis în auzul tuturor: "Într-adevăr nu m-am amăgit, ci ceea ce Dumnezeu mai înainte a hotărât, aceasta o va săvârşi negreşit; pentru că negrăite sunt darurile Lui".***

***

Terevon saracinul, luând femeie dintr-al său neam şi multă vreme trăind împreună cu dânsul, n-a avut fiu, ea fiind stearpă; pe aceasta aducând-o la purtătorul de Duh Eftimie, îl ruga, zicând: "Ştiu să mă plec cinstite părinte, că te va asculta pe tine Dumnezeu, dacă te vei ruga; pentru că El face voia celor ce se tem de Dânsul. Deci, fiindcă atât de multă vreme a trecut şi nu m-am putut învrednici a avea fiu, pentru că aceasta era stearpă, te rog cinstite părinte, roagă pe Iubitorul de oameni să ne dăruiască nouă fiu".

Bătrânul înţelegând credinţa lor, i-a pecetluit de trei ori cu semnul Crucii, atingând cu mâna pântecele femeii şi a zis: ***"Mergeţi, bucurându-vă întru Domnul, pentru că iată vă dăruieşte prin iubirea Lui de oameni trei fii, parte bărbătească".***

Crezând dar cuvintele sfântului bătrân, s-au dus cu bucurie la ale lor; apoi a zămislit cea stearpă şi a născut întâi fiu pe Petru, tatăl lui Terevon; şi aceasta cu împreună glăsuire cei bătrâni mi le-au povestit, apoi a născut după Petru alţi doi fii, după proorocia părintelui purtător de Duh.

***

Un frate oarecare din lavră, de neam roman şi cu numele Emilian, odată într-o noapte ce se lumina spre duminică a fost supărat cumplit de diavolul desfrânării şi prin urâte năluciri, i-a tulburat mintea grozav. Deci, în ceasul cântării de psalmii cei de noapte, Sfântul Eftimie venind spre biserică, s-a întâlnit cu el la un loc întunecos.

Iar bătrânul a mirosit duhoarea diavolească şi bănuind a fi o lucrare a diavolului, a suflat, zicând: ***"Depărtează-te pe tine Dumnezeu, necuratule duh".*** Şi îndată fratele a căzut, făcând spume.

Apoi, poruncind sfântul a se aduce lumina, a zis părinţilor celor ce s-au adunat: ***"Priviţi acest frate, care din tinereţe până acum s-a purtat bine şi întru curăţia trupului a vieţuit; dar puţin rănindu-se cu dezmierdarea trupului, astfel s-a stăpânit de diavol. Pentru aceasta de-a pururea zic vouă: să ne înarmăm pe noi împotriva urâtei năluciri, pentru că cei ce se ispitesc de dezmierdări trupeşti, chiar neapropiindu-se de trupuri, totuşi cu mintea păcătuiesc. Deci, cu toată grija, fiecare din noi să-şi păzească judecata minţii sale, apoi cu grijă şi cutremur să lucreze mântuirea sa".***

Ascultaţi o povestire de suflet folositoare şi foarte adevărată, pe care mi-au povestit-o nişte bătrâni egipteni, venind la mine pentru unul ce se socotea sfânt de către toţi, iar în partea cea ascunsă a inimii supăra pe Dumnezeu cu învoirea, precum mi se pare, a gândurilor celor urâte, zicând astfel: că în cetatea lui venind un înainte văzător, l-a găsit greu bolnav şi pe toţi cetăţenii plângând şi

zicând: că dacă acest sfânt se va sfârşi, nu ne este de aici înainte nădejde de mântuire. Pentru că prin solirea lui, toţi ne mântuim.

Acestea auzindu-le înainte văzătorul acela, s-a dus cu sârguinţă a se binecuvânta de cel socotit sfânt şi când s-a apropiat, a văzut multă pregătire de lumânări, mulţime mare de clerici, şi chiar însuşi episcopul aşteptând ca să-l îngroape; apoi intrând la dânsul, l-a găsit încă răsuflând şi privind cu ochii minţii sale, a văzut pe tartorul iadului înfigând o suliţă de foc în inima lui şi cu mare chinuiri smulgând sufletul lui.

După aceasta, a auzit glas din ceruri, zicând: "În ce chip nu m-a odihnit pe mine sufletul lui nici o zi, nici tu să nu încetezi a chinui sufletul lui".

Iar acestea le-am povestit ca totdeauna în groază, să fim bine pregătiţi la ieşirea sufletului din trup, ca nu cândva cu iubirea de dezmierdare rănindu-se, în vremea ieşirii, nesuferit să ne chinuim. Pentru că acest frate, pe care îl priviţi spre înţelepciunea noastră şi a multor altora, a voit Dumnezeu a se stăpâni de diavol. Ci să rugăm pe Dumnezeu care l-a pedepsit şi nu l-a omorât, să izbăvească zidirea Sa, de bântuirea necuratului şi iubitorului de dezmierdare duh".

Deci, rugându-se părintele purtător de duh, a ieşit diavolul, strigând şi zicând: "Eu sunt duhul desfrânării". Şi a umplut tot locul de miros ca de pucioasă ce arde. Şi de atunci Emilian s-a izbăvit de gândul lui şi s-a făcut vas de alegere.

***

Apoi, într-acea vreme, fiind secetă pe pământ şi toţi tânguindu- se, văzând că se împlineşte proorocescul glas ce zice: Va fi cerul deasupra capului tău de aramă, iar pământul sub tine de fier; fericitul Teoctist şi părinţii lavrei marelui Eftimie strîmtorându-se, fiindcă gropile nu aveau apă, rugau pe marele Eftimie să mijlocească la Dumnezeu pentru ploaie.

Iar el nu voia, zicând: ***"Dumnezeu vrea prin această pedeapsă a ne înţelepţi pe noi".***

Acestea fiind astfel, s-a adunat nemărginita mulţime din sfânta cetate şi din satele dimprejur, la opt zile după dumnezeieştile Arătări (Botezul), mai ales înştiinţându-se că marele Eftimie voieşte a ieşi în pustie după obicei; deci ei ieşind, strigau: "Doamne miluieşte", având cu ei crucile satelor celor de aproape.

Iar auzind plângerile şi înştiinţându-se că seceta cea de faţă este pricina acestora, ieşind la ei a zis: ***Ce căutaţi la un om păcătos? Eu, o! fiilor, pentru mulţimea nelegiuirilor mele nu am îndrăzneala a mă ruga despre aceasta, pentru că***

însuşi Dumnezeu, care ne-a zidit, este bun şi iubitor de oameni şi îndurările Sale sunt peste toate locurile, dar păcatele noastre ne despart de El. Icoana Lui am întinat-o, robindu-ne poftelor şi dezmierdărilor celor multe; în lăcomie şi în zavistie petrecem şi suntem vrăjmaşi, urându-ne unii pe alţii. Pentru aceasta, El iuţindu-se, a adus asupră-ne această pedeapsă, ca prin ea înţeleptindu-ne şi prin pocăinţă făcându-ne mai buni, să ne apropiem cu frică de El şi astfel ne va auzi pe noi, precum este zis: aproape este Domnul de toţi cei ce-L cheamă pe El întru adevăr.

Iar ei auzind acestea, au strigat împreună cu un suflet, strigând: "Însuţi cinstite, părinte, roagă pentru noi pe Dumnezeu, pentru că credem că Domnul ascultă rugăciunea ta; pentru că face voia celor ce se tem de El ".

La aceste cuvinte plecându-se marele Eftimie, apoi luând pe părinţii cei de faţă şi poruncind poporului să se roage lui Dumnezeu mult, a intrat în locul de rugăciune, nefăgăduind ceva, ci căzând cu faţa la pământ, ruga pe Dumnezeu cu lacrimi a milui zidirea Sa şi a cerceta pământul cu milă şi cu îndurare şi a-l îndestula.

Deci, rugându-se el, fără veste a suflat vântul austru şi cerul s-a umplut de nori, s-a vărsat ploaie multă şi s-a făcut vifor groaznic.

Atunci sculându-se sfântul şi împlinind rugăciunea, a ieşit la dânşii şi le-a grăit: ***"Iată, Dumnezeu a ascultat rugăciunea voastră şi ne-a dat cererea şi v-a binecuvântat anul acesta mai mult ca pe ceilalţi; deci, luaţi-aminte cu dinadinsul la voi şi prin locurile unde slăviţi pe Dumnezeu, Cel ce a adus spre noi mila Sa".***

Şi astfel i-a liberat. După aceea, a început să cadă ploaia repede, încât multe zile n-a putut să se ducă în pustie, apoi s-a binecuvântat anul acela mai mult decât ceilalţi, după cuvântul părintelui, purtătorul de Duh.

***

Cuviosul Ioan, episcopul şi sihastrul, şi Talaleu preotul, care se nevoiau în lavra fericitului Sava, mi-au povestit, zicând că şi fericitul Sava şi mulţi alţi bătrâni se minunau de râvna cea prea fierbinte a marelui Eftimie pentru dogmele bisericeşti, măcar că el trăia cu multă smerenie şi adeverea că se întoarce de la tot eresul ce se împotrivea cuvântului cel drept slăvitor al credinţei, dar mai ales pe cele şase eresuri le ura cu desăvârşire, adică: ura rătăcirea maniheică şi se lupta vitejeşte contra celor ce cugetau ca Origen, care erau mulţi pe atunci, mai ales în locurile dimprejurul Cezareei şi care veneau către dânsul cu forme de cucernicie. El răsturna, batjocorind în tot chipul, credinţele greşite, dogmele odrăslite din acestea, fără Dumnezeu şi păgâne. Cât despre unirea lui Arie şi a lui Sabelie,

asemenea se întorcea şi ura viclenia lor, ca şi păgânătatea cea deopotrivă, fiind învăţat a adora o Unime în Treime şi pe Treime într-o Unime; Unime cu Dumnezeirea şi cu Fiinţa, nu cu Ipostasurile (persoanele), iar Treime nu cu fiinţele, după cum zice Arie, ci cu Ipostasurile, adică cu feţele. O singură Fiinţă dumnezeiască în trei persoane: Tatăl, Fiul şi Sfântul Duh, - aceasta propovăduia.

Nu numai atât, dar şi în taina cea despre Hristos, lepăda despărţirea lui Nestorie şi amestecarea lui Eutihie, mărturisind cu dreapta credinţă pe Dumnezeu Cuvântul, Cel unul din Sfânta Treime cea de o Fiinţă, - mărturisind că în zilele cele mai de pe urmă s-a întrupat din Duhul Sfânt, din Preacurata şi de Dumnezeu Născătoarea Maria; că S-a făcut om, că S-a născut dintr-însa în chip tainic, Domnul nostru Iisus Hristos, Cel împreună slăvit cu Tatăl şi cu Duhul Sfânt. Şi pe Ipostasul Lui, îl cunoştea alcătuit din două firi, din dumnezeire şi din omenire, dar nici o fire simplă, după Eutihie cel cu mintea vătămată; nici în două Ipostasuri (persoane), după Nestorie cel cugetător ca iudeii. Cunoscând cu dinadinsul deosebirea firii şi a Ipostasului, că Fiinţa însemnează pe cea cuprinzătoare şi de obşte dumnezeire, iar Ipostasul arată persoana cea deosebită.

Deci, sfântul acesta credea după Ipostas, că se face unire negrăită în feciorescul pântece; pentru că în Ipostasul lui Dumnezeu Cuvântul, a avut însufleţit trupul cel luat din fecioară şi nu după sufletul cel înfiinţat mai înainte, nici după trupul cel mai înainte zidit; pentru că nu este altul Hristos şi altul Dumnezeu Cuvântul, după rătăciţii născocitori; ci unul este Iisus Hristos, Domnul nostru, singur Fiu născut al lui Dumnezeu, deşi se ştia deosebirea firilor celor împreunate.

În anul 75 al vârstei marelui Eftimie, s-a făcut în Calcedon sobor (451), în care adunându-se mai toţi arhiereii lumii, pentru cele scornite din nou de Dioscor Alexandrinul în Efes, mai înainte cu doi ani, au scos din catalogul preoţilor pe însuşi Dioscor şi pe ceilalţi eretici; şi alcătuind hotarul credinţei, fiind de faţă în sobor ucenicii marelui Eftimie, - Ştefan, episcopul Iamniei şi Ioan, episcopul saracinilor, fiindcă acum Petru se săvârşise şi după aceea Avxolau murise în urgisire, ca unul ce se învoise cu Dioscor în Efes.

Aceştia luând hotarul credinţei cel alcătuit şi glăsuit de sobor, au venit în grabă la marele Eftimie, temându-se să nu se urgisească, precum s-a urgisit Avxolau, venind la soborul cel tâlhăresc. Deci, primindu-i pe aceştia părintele nostru Eftimie, şi citind hotarul credinţei, au primit mărturisirea credinţei întru dânsul, ca un cercetător al judecăţii celei drepte. Străbătând vestea că marele Eftimie a primit hotarul de credinţă cel glăsuit în Calcedon, voiau a-l primi toţi monahii, de nu i-ar fi oprit Teodosie, care cu formă era monah, iar cu fapta înaintemergător al lui antihrist.

Acesta venind în Palestina, a amăgit pe augusta Evdochia, fiind atunci de faţă, şi pe furiş, a atras pe toţi monahii, strigând asupra soborului din Calcedon, că ar fi răsturnat credinţa cea dreaptă şi ar fi întărit dogma lui Nestorie; şi astfel, uneltind necuratele sale ucideri, a răpit în chip barbar scaunul patriarhal al Ierusalimului, şi ostindu-se asupra dumnezeieştilor canoane, a hirotonisit mulţi episcopi. Aceştia făcând multe războaie şi ucideri, au putut stăpâni pe toţi, douăzeci de luni. Deci, mai toţi cetăţenii şi monahii pustiei urmau depărtării acestuia de la credinţă, numai ucenicii marelui Eftimie din toată pustia n-au voit a face aceasta.

Dar Teodosie, ca un cumplit, l-a chemat pe acesta ca pe un vestit; iar marele Eftimie nevoind a intra în sfânta cetate, a trimis la Teodosie pe arhimandriţii monahilor, pe Elpidie ucenicul şi diadohul marelui Pasarion, şi pe Gherontie, cel ce a moştenit pe fericita Melania, rugându-l să se unească cu dânsul. Venind aceştia şi începând a-l ruga, marele Eftimie a zis: ***"Să nu fie a mă atrage la necuratele ucideri ale lui Teodosie ori la reaua lui slăvire".***
Iar cei veniţi cu Elpidie şi cu Gherontie, au răspuns: "Dar suntem datori a ne împărtăşi cu dogmele lui Nestorie, care s-au întărit de soborul adunat în Calcedon, pentru cele două firi; căci unde am auzit, în dumnezeiasca Scriptură, ori am primit de la cineva din sfinţii părinţi, cum că Hristos este în două firi, cum zic ei?".

Marele Eftimie a zis: ***"Din toate cele ce s-au cercetat şi s-a făcut de acest sobor, n-am cinstit ceva; iar cât despre hotarul cel alcătuit de dânsul, nimic nu am a-l prihăni pentru rea slăvire, pentru că laudă credinţa celor 318 sfinţi părinţi din Niceea şi mărturiseşte a urma învăţătura neclintită şi nestricată".***

Apoi a învăţat a urma sfinţilor părinţi celor 150 din Constantinopol şi a celor din Efes, contra lui Nestorie rău credinciosul. Iar pe Chiril, întâiul şezător al Alexandriei, îl numeşte luptător şi învăţător al dreptei credinţe. Apoi pe Preasfânta Fecioara de Dumnezeu Născătoare o propovăduieşte, zicând că dintr-însa S-a născut după trup singurul născut Fiul şi Cuvântul lui Dumnezeu.

Deci, recunoaşte amândouă naşterile, adică pe cea veşnică din Tatăl şi fără trup şi pe cea sub vreme, din Fecioara Maică, cu trup însufleţit; după aceea, recunoaşte două firi în Hristos, dumnezeiască şi omenească, dar neamestecate, neschimbate, neîmpărţite şi nedespărţite. Iar cei ce îndrăznesc a împărţi, ori a despărţi unirea negrăită şi nedespărţită după Ipostas şi cei ce zic că prin trup s-a făcut schimbare în Cuvântul lui Dumnezeu, şi care socotesc trupul Celui singur născut a fi de o fiinţă cu dumnezeirea, cum şi cei ce zic că este amestecare a Cuvântului cu trupul, unii ca aceştia sunt ca şi păgânii. Drept aceea şi noi când auzim despre două firi în Hristos, nu socotim cu totul despărţire în ipostasul lui

Hristos cel unul alcătuit; dar mărturisim şi deosebirea firilor, după cum zice cel între sfinţi, Chiril al Alexandriei.

Zicând sfântul acestea, Elpidie le-a primit şi a mărturisit pe marele Eftimie, cum că cu dreapta credinţă toate le-a zis; şi că s-a îndepărtat îndată de împărtăşirea lui Teodosie. Iar Gherontie în nesupunere a rămas; şi astfel a venit la cel ce i-a trimis pe dânşii. Teodosie făcându-se stăpânitor al tuturor celor din Palestina, se sârguia cu cuvinte măgulitoare a stinge această scânteie a dreptei credinţe, care singura rămăsese pustie. Dar s-a amăgit şi, ca o săgeată căzând, a dat îndărăt şi ca de un sălbatic val de mare, izbindu-se, de un apărător şi părtinitor ca acesta al dreptei credinţe, s-a risipit. Însă de amăgiri nu s-a depărtat, ci şi pe alţii în multe feluri i-a trimis, încercându-se spre a-i îndupleca.

Văzând marele Eftimie neruşinarea lui Teodosie şi poruncind părinţilor a nu se împărtăşi cu necredinţa aceluia, s-a dus spre pustie şi aceasta cunoscând-o mulţi pustnici, scopului său i-au urmat.

Şi era într-acea vreme un mare pustnic, care a venit din Licia şi se chema Gherasim, care în patria sa având petrecerea cea monahicească şi arătând multe nevoinţe împotriva duhurilor vicleniei; apoi fiind de curând venit din patria sa, viaţa cea pustnicească o deprindea în pustia cea de lângă Iordan.

Deci, acesta împreună cu ceilalţi pustnici s-au rănit de reaua învăţătură a lui Teodosie; apoi, auzind mai de la toţi pustnicii despre darul marelui Eftimie, ce strălucea, au venit către dânsul la Ruva şi rămânând acolo destulă vreme, s-au înduplecat a primi hotărârea cea aşezată la soborul din Calcedon şi a se depărta de împărtăşirea lui Teodosie împreună cu alţi pustnici, cu Petru, cel cu porecla "tornit", cu Marcu, cu Iulon şi cu Silvan. Apoi a rămas acolo marele Eftimie, până ce a fugit Teodosie.

Acest luminat Eftimie, după doi ani întorcându-se de la Ruva la lavră, într-o sfântă duminică aducea jertfa cea fără de sânge lui Dumnezeu; dar Dometian sta de-a dreapta jertfelnicului şi ţinea ripida cea liturghicească. Deci, prinosul săvârşindu-se, Terevon saracinul stând aproape de jertfelnic, având mâinile rezemate pe colţul altarului, vede fără veste că pogorându-se foc din cer s-a întins deasupra jertfelnicului ca o pânză şi a acoperit pe marele Eftimie, cum şi pe fericitul Domeţian; şi a rămas de la începutul doxologiei celei întreit sfinte până la sfârşitul ei.

Iar această minune nimeni n-a văzut-o, fără numai cei ce erau înăuntrul focului, Terevon şi Gavriil, fratele lui Hrisip, care era famen din naştere, şi la 25 de ani, atunci se apropiase de Biserica întâi - precum mi-a povestit Avva Chiriac pustnicul, învăţând aceasta cu tot dinadinsul de la Terevon şi de la Gavriil.

Deci, de frică, Terevon a fugit înapoi, şi de atunci n-a mai gândit a se rezema pe colţul altarului, după obiceiul ce avea, făcând aceasta cu îndrăzneală şi cu semeţie, în vremea Proscomidiei, ci înapoi lângă uşa sta cu frică şi cu evlavie, în vremea slujbei, după porunca ce zice că se cade a fi cucernici fiii lui Israel şi nu defăimători.

Mi-au povestit părinţii, că şi acest dar a primit de la Dumnezeu luminatul Eftimie, încât din vederea trupului celui arătat, primea pornirile cele sufleteşti şi cunoştea cu ce gânduri se luptă fiecare şi pe care le biruieşte, cum şi de care se stăpâneşte. Asemenea avea darul, când aducea dumnezeieştile daruri, de a vedea de multe ori pe îngeri împreună cu dânsul slujind.

Şi povestea celor de lângă dânsul deosebi, zicând: ***"De multe ori am privit, când dădeam fraţilor dumnezeieştile Taine, pe unii din cei ce se apropiau de împărtăşire luminându-se, iar pe unii osândindu-se şi cu oarecare chip omorându-se, ca unii ce nu erau vrednici dumnezeieştii lumini".***

În fiecare zi mărturisea aceasta fraţilor, zicând: ***Luaţi aminte la voi, fraţi şi părinţi, şi fiecare din voi să se cerceteze pe sine şi astfel din pâine să mănânce şi din pahar să bea - după cum zice apostolul, - pentru că cel ce cu nevrednicie face această judecată lui mănâncă şi bea; căci pentru aceasta şi preotul care aduce jertfa cea fără de sânge lui Dumnezeu, mai înainte de a face începutul acesteia, tuturor mărturiseşte şi porunceşte, zicând: Sus să avem inimile. Apoi, făgăduirea poporului primind-o, cutează a aduce lui Dumnezeu prinosul.***

După aceea, mâinile la înălţime întinzându-le, aducând şi arătând tuturor taina cea iconomisită către mântuirea noastră, cu glas înalt, spre ascultarea a tot poporul, să zică: Sfintele, sfinţilor. Apoi să gândească: Fiindcă eu sunt om asemenea pătimaş, neştiind ale fiecăruia cele cugetate şi făcute, pentru aceea zic şi mărturisesc întru Domnul: Dacă cineva se cuprinde de lăcomia pântecelui, ori de gânduri urâte; dacă cineva se întunecă de ură, ori de pomenire de rău; dacă cineva se tulbură de zavistie, ori de iuţeală, dacă cineva este stăpânit de mândrie, să nu îndrăznească a se apropia de acest dumnezeiesc şi prea curat foc, mai înainte de a săvârşi sfinţenia, spălându-se şi curăţindu-se de toată întinăciunea trupului şi a duhului, prin pocăinţa cea cuviincioasă; pentru că sfintele acestea se dau sfinţilor, nu necuraţilor. Deci, câţi sunteţi astfel, apropiaţi-vă către Dânsul şi vă luminaţi şi feţele voastre nu se vor ruşina.

***

Iar fericita Evdochia amăgindu-se de învăţătura lui Teodosie şi despărţindu-se de sobornicească împărtăşire, apoi silindu-se cu toată sârguinţa a întări şi a ierta

pe cei învrăjbiţi, şi împotriva celor drept-slăvitori nevoindu-se, toţi monahii sfintei cetăţi şi ai pustiei se ţineau de aceeaşi rătăcire, măcar ca Teodosie fugise şi Iuvenalie îşi dobândise scaunul său.

Aceasta primind multe feluri de scrisori de la fratele său Valerie şi de la ginerele fiicei sale Olivrie, să se depărteze de împărtăşirea eutihienilor şi să se unească cu sobornicească Biserică, mai ales pentru cele supărătoare ce i s-au întâmplat, fiindcă atunci ginerele Olivrie fusese ucis în Roma, iar pe fiica şi nepoţii îi robise în Africa; de aceea, nevrând să calce soborul său şi pentru nepătimirea rudeniei să-şi vândă credinţa, pornindu-se de dragostea către Dumnezeu, a gândit să se îndeletnicească mai vârtos cu bărbaţii cei de Dumnezeu purtători şi să înveţe de la dânşii credinţa cea adevărată.

Deci, a trimis în Antiohia pe fericitul Anastasie horepiscopul, împreună cu alţi oameni, la marele Simion Stâlpnicul, care era mare luminător şi strălucea în lume, însemnându-i prin scrisori judecata minţii sale şi rugându-se a lua de la dânsul sfat plăcut lui Dumnezeu.

Iar Sfântul Simeon i-a răspuns, zicând: "Să cunoşti că diavolul, văzând bogăţia faptelor tale cele bune, a cerut a te cerne ca pe grâu; şi acel pierzător Teodosie, făcându-se încăpere şi unealtă a celui viclean, a înnegrit şi a tulburat sufletul tău cel iubitor de Dumnezeu; deci, îndrăzneşte, că nu s-a stins credinţa ta. Însă eu m-am minunat tare de aceasta că, având izvorul alăturea şi neştiindu-l, te-ai sârguit a aduce de departe aceeaşi apă; deci, ai acolo pe purtătorul de Dumnezeu Eftimie, urmează învăţăturile lui şi te vei mântui".

Auzind acestea fericita Evdochia, nu s-a lenevit; ci spunând că marele Eftimie nu voieşte a intra în cetate, s-a silit a zidi un turn la locul cel mai înalt al pustiei răsăritului, despre apusul lavrei lui, ca de 30 de stadii, vrând a se îndulci acolo mai des de dumnezeiasca lui învăţătură.

Şi a trimis pe Cosma, păzitorul Crucii, şi pe Atanasie horepiscopul, spre căutarea lui, care venind în lavră şi negăsindu-l, fiindcă auzise că s-a dus la Ruva, s-au dus către dânsul, având şi pe marele Teoctist, şi rugându-l mult şi de abia înduplecându-l, l-au adus în turnul cel zidit, în care loc s-a întemeiat locaşul lui Sholarie. Ea văzându-l pe sfântul, şi închinându-se cu bucurie, i-a zis: "Acum am cunoscut că Dumnezeu a cercetat nevrednicia mea prin venirea ta de faţă".

Sfântul bătrân binecuvântând-o, i-a zis: ***"Ia aminte, fiică, de acum înainte; pentru că fiind răpită de viclenia lui Teodosie, ţi s-au întâmplat în Italia cele rele şi vrăjmăşeşti, deci, depărtează-te de pricină cea fără de cuvânt şi primeşte celelalte trei sfinte şi a toată lumea soboare, adică cel adunat în Niceea împotriva lui Arie, cel adunat în Constantinopol împotriva lui***

Macedoniu şi cel adunat în Efes mai înainte împotriva lui Nestorie; apoi primeşte hotarul cel glăsuit de soborul a toată lumea, adunat în Calcedon, şi depărtându-te de împărăţia lui Dioscor, uneşte-te cu Iuvenalie, episcopul Ierusalimului". Zicând acestea, apoi rugându-se şi binecuvântând-o, s-a dus.

Ea, minunându-se de faptă bună a sfântului bărbat, a împlinit cu lucrul cele de dânsul grăite, primindu-le ca din gura lui Dumnezeu; pentru că intrând îndată în sfânta cetate, prin înştiinţarea lui Cosma şi a lui Anastasie, iar preoţii unindu-se cu arhiepiscopul, s-au împărtăşit cu sobornicească Biserică şi mulţime multă de mireni şi de monahi, care se rătăcise prin pilda lui Teodosie, dar care acum s-au întors către sobornicească împărtăşire.

Iar din cei doi arhimandriţi, Elpidie lepădând amăgirea, s-a unit cu Biserica; însă Gherontie rămânând în cea mai dinainte împotrivire, fără cuvânt a lăsat în urma sa popor destul, împreună cu doi monahi, Marcian şi Roman, care au ieşit din soborul lui Elpidie, rămânând întru amăgire, din care cel dintâi a alcătuit viaţa de obşte lângă Sfântul Betleem, iar celălalt, lângă satul Tecca.

Fericita Evdochia chemând pe fraţii păzitorului Crucii, în lavra marelui Eftimie, i-a pregătit a se hirotonisi preoţi ai Bisericii Sfintei Învieri. Luând şi pe Gavriil, l-a făcut egumen al cinstitei biserici a Sfântului întâiului mucenic Ştefan. Iar Hrisip a lăsat în Sfânta Înviere multe scripturi, vrednice de toată primirea. Apoi, fericita Vasa chemând pe Andrei, fratele lui Ştefan, episcopul Iamniei, din lavra marelui Eftimie, l-a aşezat egumen al muceniciei celei zidite de dânsa, adică a Sfântului Mina.

În anul 82 al vârstei marelui Eftimie, a venit la dânsul fericitul Sava, rugându-l a rămânea lângă dânsul; iar marele Eftimie primindu-l, l-a dat ucenicului său Domeţian, care după aceea chemându-l, i-a zis: ***"Nu este drept fiule, fiind tânăr, a rămâne în lavră, pentru că celor tineri mai vârtos le foloseşte viaţa de obşte".***

Căci marele Eftimie se ferea foarte mult a primi în lavra sa tineri fără barbă, pentru ispitele celui viclean; deci l-a trimis la fericitul Teoctist, împreună cu unul din părinţi, zicând: ***"Primeşte pe acest tânăr şi ia aminte de dânsul; căci precum văd, voieşte a spori în petrecerea monahicească".***

Această proorocie n-a greşit, pentru că fericitul Sava mult s-a silit şi s-a auzit numele lui de la marginile locurilor noastre până în alte părţi, ale cărui laude şi isprăvi nu este cu putinţă a le scrie în treacăt. Ci, de este plăcut lui Dumnezeu, vom povesti puţine despre dânsul în altă parte. Pentru că nici mie nu-mi este iertat a ascunde faptele plăcute lui Dumnezeu şi petrecerile lui cele istorisite mie

de cuvioşii bărbaţi; nici nu este drept ca viaţa păgânilor a se cinsti cu pomenirile, iar cei ce lângă noi au văzut dreapta credinţă, să se lase tăcerii şi uitării.

În vremea aceea, Leon (457-474), iubitorul de Hristos, luând împărăţia lui Marcian (450-457), un oarecare Timotei, cu porecla Eluros (adică mită sălbatică), a tulburat cetatea alexandrinilor; căci omorând în baptisteriu pe Proterie, întâiul şezător al cetăţii, a răpit scaunul cel patriarhicesc. De atunci, umplându-se de gâlceavă toată egipteneasca povăţuire, doi pustnici vrednici de pomenire, ieşind din Nitria, au venit în Palestina, atrăgându-se către purtătorul de duh Eftimie, din cauza veştii cea dată de dânsul pretutindeni, şi au rămas la dânsul fiecare într-o colibă separată; unul era capadocian cu neamul, iar cu numele Martirie, celălalt era Ilie, fiind din Arabia.

Pe aceşti doi foarte mult iubindu-i Eftimie, cel cu mintea luminată, mai des îi îndemna la vorbire; apoi având ochii prevăzători, mai înainte vedea că scaunul Sfântului apostol Iacob aveau să-l aibă la vremea sa, fiecare dintr-înşii. Pe aceştia îi luă împreună cu sine în pustia lui Cutila şi a lui Ruva, la paisprezece ale lunii ianuarie şi petreceau acolo cu dânsul până la sărbătoarea Floriilor, având cu ei pe pururea pomenitul Gherasim şi pe ceilalţi pustnici, care veneau în toate duminicile şi din mâinile marelui Eftimie se cuminecau cu prea curatele Taine. Dar fiindcă chiliie lavrei erau foarte strâmte şi fără îndestulare, pentru că astfel poruncise marele Eftimie a se face acestea, trecând o vreme oarecare, iar Ilie pogorându-se lângă Ierihon, şi-a zidit chiliile afară din cetate, unde acum s-au întemeiat mânăstirile lui cele sfinte şi strălucite. Iar Martirie găsind o peşteră spre apusul lavrei, ca la 15 stadii, se liniştea într-însa, unde a şi alcătuit o mânăstire prea strălucită.

În anul 83 al vârstei marelui Eftimie, Iuvenalie, arhiepiscopul, împlinind 44 de ani în patriarhie, a ajuns la sfârşitul vieţii. Iar Anastasie, cel de multe ori pomenit, s-a suit prin alegerea a tot poporul pe scaunul lui Iacob, la începutul lunii iulie. Acesta având scaunul şi de proorocia marelui Eftimie aducându-şi aminte, pe Fid, care mai înainte se pogorâse cu dânsul la lavră şi auzise proorocia, l-a făcut anagnost şi l-a hirotonisit diacon al Sfintei Învieri; apoi l-a trimis cu păzitorul crucii la marele Eftimie, înştiinţându-l împlinirea proorociei şi rugându-l a se pogorî şi a-l săruta.

Marele Eftimie i-a arătat aceasta, zicând: ***"Mie-mi este plăcut, prea cinstite părinte, a mă îndulci de-a pururea de a voastră petrecere aici; însă dacă mai înainte vă primeam şi nicidecum nu mă supăram, acum covârşeşte a mea neputinţă venirea fericirii voastre. Deci, rog pe a voastră sfinţenie a nu se osteni către a mea smerenie. Iar de porunceşti a veni, primesc cu bucurie şi de vă voi primi pe voi, pe tot cel ce va veni îl primesc, deşi nu mai este cu***

înlesnire a şedea în locul acesta". Acestea auzindu-le arhiepiscopul, a desluşit, zicând: "Dacă îl necăjesc pe dânsul, nu mă voi duce".

Terevon, fiind căpetenia saracinilor şi ducându-se la Bostra pentru o nevoie ce i se întâmplase, a căzut într-o ispită. Pentru că, fiind pârât de un oarecare boier şi de cel ce cârmuia dregătoria cea de acolo, a fost ţinut o vreme. Şi aceasta cunoscând-o marele Eftimie, scrie de trei ori fericitului Antipatru, celui ce atunci îndrepta Biserica Bostrenilor şi razele cunoştinţei de Dumnezeu pretutindeni le trimitea, punând sârguinţa a libera pe Terevon din legături, trimiţând cu scrisori pe Gaian, fratele lui Ştefan, episcopul Iamniei.

Iar cel între sfinţi Antipatru, primind scrisorile marelui Eftimie, liberând pe Terevon de toată nevoia şi de drum pregătindu-l, l-a trimis la marele părinte; iar pe Gaian ţinându-l, vrând a avea lângă dânsul neamul lui Eftimie, l-a hirotonisit episcop al cetăţii Midavenilor.

Fericita Evdochia a zidit multe biserici lui Hristos, iar mânăstiri şi case pentru scăpătaţi şi bătrâni a făcut câte nu este cu putinţă a le număra. Una din bisericile cele zidite de dânsa este în preajma locaşului marelui Eftimie, ca la 20 de stadii, numindu-se a Sfântului Petru. Întru aceasta poruncind a se face o groapă mare în zilele Sfintei Cincizecimi, s-a dus să cerceteze lucrul gropii, şi căutând, a văzut lavra marelui Eftimie lăţită, având chiliile cele monahiceşti împrăştiate în pustie; şi umilindu-se foarte mult şi gândind la cuvântul acela al Scripturii, care zice: Cât sunt de frumoase casele tale, Iacobe, şi corturile tale, Israile, a trimis pe egumenul Sfântului Ştefan, adică pe Gavriil, către marele Eftimie, rugându-l a veni şi a dobândi rugăciunea şi învăţătura lui.

Iar marele Eftimie i-a arătat Evdochiei, zicând: ***"Pe mine în trup a mă vedea să nu aştepţi. Iar tu, o ! fiică, ce te îngrijeşti pentru multe? Căci socotesc despre tine că mai înainte de iarnă către Domnul te vei duce. Deci, în vara aceasta să te pregăteşti de ieşirea din viaţă, apoi pe mine să nu mă pomeneşti nici în scris, nici nescris, ci când vei merge către Stăpânul tuturor, acolo pomeneşte-mă, că, cu pace, şi pe mine să mă ia, când El voieşte şi cum voieşte a Lui iubire de oameni".***

Acestea auzindu-le fericita, s-a întristat foarte, mai ales pentru cuvântul care a zis să nu mă pomeneşti în scris, pentru că vrea a-i lăsa cu diată un venit mare. Apoi, cu alergare mergând spre sfânta cetate, chemând pe arhiepiscop şi povestind cele grăite de marele Eftimie, neîmplinită fiind biserica Sfântului Ştefan, întâiul mucenic, a pregătit-o de a se sfinţi în 15 zile ale lunii iunie; şi la acestea mult venit a afierosit, apoi a aşezat domn a toată ocârmuirea pe Gavriil.
Deci, se ducea împrejur la toate bisericile cele de dânsa zidite, sfinţindu-le şi fiecăreia afierosind destul venit. Iar patru luni împlinindu-se după sfinţire, cu

dreaptă credinţă şi cu plăcere de Dumnezeu aşezându-se în mâinile lui Dumnezeu, şi-a dat duhul, în luna lui octombrie, în douăzeci de zile, în al patrusprezecelea indiction.

În anul al nouăzecilea al vârstei marelui Eftimie, marele nostru părinte Teoctist s-a îmbolnăvit de o grea boală şi a murit, în a treia zi a lunii septembrie, la începutul indictionului al cincilea, bătrân şi plin de zile.

Deci, sfinţitul Eftimie pogorându-se a-l cerceta pe dânsul şi văzându-l greu bolind, apoi îngăduind câteva zile după ce şi-a sfârşit alergarea şi către Dumnezeu s-a dus de trei ori fericitul, l-a îngropat.

Iar arhiepiscopul Anastasie, cunoscând că fericitul Teoctist s-a săvârşit şi că marele Eftimie şade la îngropare, după ce s-au coborât moaştele cinstitului părinte în pământ, arhiepiscopul săruta mâinile Sfântului Eftimie, zicând: "De multă vreme pofteam a săruta mâinile tale; şi iată că m-a învrednicit Dumnezeu. Acum te rog, cinstite părinte, mai întâi a te ruga lui Dumnezeu ca proorocia ta cea cu mine împlinită, până în sfârşit a se păzi; iar după aceea, a-mi scrie şi a porunci cele ce-ţi vor părea".
Iar marele Eftimie, cu cuviosul dar dat lui de Dumnezeu, răspundea: ***"Aceasta eu pe fericirea ta o rog a mă pomeni întru mijlocirile către Dumnezeu".***

Iar arhiepiscopul a zis: "Aceasta mai vârtos o cer eu şi nu încetez cerând, pentru că ştiu lucrarea dumnezeieştilor daruri ce sunt întru tine, şi am văzut puterea acestora".

Iar bătrânul cu smerită cugetare răspundea: ***"Iartă-mă, cinstite părinte, şi rugat fiind să ai grijă de această mânăstire".***

Arhiepiscopul zise: "Chiar fericitul Teoctist fiind în viaţă, tu apărai locul acesta şi pentru Hristos, din sălbatic l-ai făcut sfânt, cu puterea darului Sfântului Duh celui dintru tine; deci, acum ţie înainte aduc laudă". Acestea zicând arhiepiscopul şi ziua bună luându-şi de la dânsul, s-a suit la locul său.

Marele Eftimie judecând pe Marin, unchiul lui Terevon, că este îmbunătăţit şi vrednic a povăţui suflete către dumnezeiasca voie, deci, aşezându-l egumen al locaşului, a venit în lavra sa. Marin rămânând vreme de doi ani la egumenie, s-a sfârşit. Şi pogorându-se marele Eftimie, a pus pe Avva Marin în racla marelui Teoctist; iar pe un oarecare Loghin, vrednic de laudă, l-a aşezat egumen al locaşului.

Iar după sfârşitul marelui Teoctist, episcopul Schitopolei, Olimpie, sfârşindu-se, se hirotoniseşte Cosma, păzitorul Crucii, episcop al acelei mitropolii şi Hrisip ia

în mâini slujba păzitorului Crucii, ca proorocia marelui Eftimie pentru aceasta să se împlinească.

Pentru care şi mie păcătosului mi-a venit a zice stihul acela al Scripturii: Căci nu va face Domnul Dumnezeu lucrul, de nu-l va descoperi către robii Săi, proorocii. Deci, fericitul acesta Cosma a strălucit mult în a doua eparhie a palestinenilor, întărind 30 de ani biserica cea de acolo şi luminând-o după putere. Iar fratele acestuia, Hrisip, 12 ani a slujit nevinovat întru păzirea cinstitei Cruci, făcându-se minunat scriitor.

Asemenea încă şi Gavriil preotul, cum s-a zis, al Sfintei Învieri, şi egumenul Sfântului Ştefan, 24 de ani petrecând, zidindu-şi o mânăstire mică în valea cea de la răsărit a cinstitului munte al Sfintei Înălţări, se ducea acolo de la a opta zi a dumnezeieştilor Arătări (adică Botezul Domnului) şi se liniştea până la sărbătoarea Stâlpărilor, după predania Sfântului părintelui nostru Eftimie; şi sfârşindu-se în aceeaşi mânăstire, în zilele postului Patruzecimei, a fost îngropat acolo, fiind de 80 de ani, şi purtător de semne arătându-se. Şi fiind foarte isteţ şi iubitor de învăţătură, a învăţat a grăi drept şi a scrie după glasul romanilor, al elinilor şi al sirienilor. Acestea s-au zis despre ucenicii marelui Eftimie; iar acum mă întorc să spun despre părintele nostru.

***

Mi-a povestit cuviosul Ioan, episcopul şi sihastrul, cum şi părintele Talaleu preotul, zicând: "Odată, noi fiind în pustie, ne-a povestit fericitul Sava, zicând că atunci când eram în chinovie, după adormirea fericitului Teoctist, m-am suit împreună cu părintele Loghin, egumenul nostru, la marele Eftimie, în luna lui ianuarie, pentru ca să-l petrecem spre pustie; şi osârdnic văzându-mă, m-a luat şi pe mine cu el. Apoi, făcând în Ruva câteva zile, împreună cu Martirie şi cu Ilie, fiind acolo cu noi şi cel între sfinţi Gherasim, apoi luându-mă pe mine şi pe fericitul Domeţian, marele Eftimie s-a dus spre cea mai dinăuntru pustie; şi când pe aceasta o treceam, am venit la nişte locuri fără apă, hrănindu-mă cu rădăcini de melagri.

Iar eu fiind încă neispitit de petrecerea în pustie, am însetat foarte, încât nu mai puteam să umblu; iar marele Eftimie întorcându-se şi văzându-mă leşinând, s-a milostivit şi despărţindu-se de noi ca de o azvârlitură de piatră, a căzut cu faţa la pământ, rugând pe Dumnezeu şi zicând: ***"Doamne, Dumnezeul puterilor, dă apă în pământ însetat, potolind setea fratelui".***

Şi după rugăciune, luând sapa cea mică, pe care o purta pentru rădăcinile melagrilor, s-a apucat a săpa puţin. Deci, cum s-a arătat apa, m-a chemat şi mi-a arătat-o; apoi bând şi viindu-mi în mine, am slăvit pe Dumnezeu, care lucrează prin sfinţii Săi nişte minuni ca acestea".

Pe lângă altele câştigate de marele Eftimie, i s-a dăruit lui şi aceasta: a cunoaşte mai înainte ziua adormirii sale şi ce se va întâmpla locului său. Deci, eu nu voi pregeta a descoperi luminat şi povestirile părinţilor privind adormirea lui.

Într-a opta zi a dumnezeieştilor Arătări, în care era mai ales obiceiul lui a ieşi spre pustie, adunându-se cei ce aşteptau a-l petrece şi cei ce ieşeau împreună cu dânsul, între care erau Martirie şi Ilie, şi văzând că nici n-a rânduit, nici n-a pregătit, precum era obiceiul lui, i-au zis: "Nu ieşi mâine, cinstite părinte?"

Sfântul a răspuns, zicând: ***"Rămân săptămâna aceasta şi sâmbăta de cu noapte ies".*** Deci, mai înainte a înştiinţat sfârşitul său.

Iar marţi a poruncit a se face priveghere de toată noaptea pentru pomenirea Sfântului nostru Antonie, în care priveghere luând preoţii în diaconion (veş-mântărie) le-a zis: ***"De acum altă priveghere nu mai fac cu voi în acest trup, pentru că m-a chemat Dumnezeu. Deci, ieşind, trimiteţi la mine pe Domeţian şi adunaţi la mine dimineaţa pe toţi părinţii".***

Şi toţi la dânsul adunându-se, el a zis: ***"Fraţii mei iubiţi, eu merg pe calea părinţilor mei, poruncile acestea păziţi-le: ca început şi sfârşit a toată lucrarea bună, dragostea cea curată prin tot lucrul câştigând-o, căci ea este împreună legătură a desăvârşirii. Pentru că, precum nu se poate mânca pâinea fără sare, astfel este cu neputinţă fapta bună fără dragoste. Pentru că toată fapta bună prin dragoste şi smerită cugetare se întăreşte de ispitire şi de vreme; adică smerita cugetare înaltă, iar dragostea nu o lasă, din înălţime a cădea, de vreme ce s-a spus: Cel ce se smereşte pe sine, se va înălţa; iar dragostea niciodată nu cade. Şi mai mare este dragostea decât smerita cugetare. Căci pentru dragostea cea către noi S-a smerit pe Sine Dumnezeu Cuvântul, făcându-Se ca noi. De aceea, suntem datori necontenit de bunăvoie a ne mărturisi Lui şi a-I aduce laude şi mulţumiri, mai ales noi cei despărţiţi de lucruri lumeşti; şi nu numai pentru datoriile cele pentru El, dar şi pentru însăşi viaţa noastră, astfel fugind de tulburarea cea lumească. De aceea, curăţenia sufletului, curăţenia trupului şi dragostea cea curată cu toată sârguinţa s-o aducem Lui".***

Şi acestea spunându-le, îi întreba pe dânşii, zicând: ***"Pe care voiţi a-l avea egumen?"*** Iar ei cu împreună glăsuire au ales pe Domeţian. Atunci marele Eftimie zise: ***"Aceasta nu este cu putinţă, pentru că Domeţian nu rămâne după mine într-aceasta viaţă decât numai şapte zile".***

Şi spăimântându-se părinţii că, cu îndrăzneală îi înştiinţa, de mai înainte ce are să fie, au cerut ca egumen pe un oarecare Ilie, econom al mânăstirii, care era ierihonean cu neamul.

Iar marele Eftimie îi zice înaintea tuturor: ***"Iată toţi părinţii te-au ales părinte al lor şi păstor. Deci, ia aminte de sineţi şi de toată păstoria. Cunoaşte mai întâi aceasta, că Dumnezeu a binevoit a se face această lavră de obşte şi aceasta se va întâmpla nu după altă vreme".***

Şi a rânduit în care loc trebuia a se zidi chinovia; apoi a spus despre alcătuirea ei şi despre primirea de străini, despre sârguinţa pentru pravila cântării de psalmi, şi pentru a nu se lenevi de fraţii cei întru necazuri, cum şi de cei mai îngreunaţi de gânduri, ci a-i deştepta de-a pururea şi a-i sfătui. Şi acestea le zicea către cel ales ca egumen: "Propovăduieşte tuturor, zicând: ***"Fraţii mei iubiţi, poarta chinoviei ce o să se zidească să n-o închideţi pentru tot omul, căci binecuvântare vă va dărui Dumnezeu. Poruncile mele păziţi-le nevătămate, şi de voi afla îndrăzneală către Dumnezeu, aceasta va fi întâia cerere pe care o cer de la El, ca eu să fiu cu duhul împreună cu voi, până în veci".***
Zicând acestea, i-a slobozit pe toţi, afară de Domeţian. Deci, rămânând în diaconicon (veşmântărie) în noaptea sâmbetei, a adormit şi s-a dus la părinţii săi, bătrân şi plin de zile.

Se mai zice despre dânsul că avea chipul îngeresc, deprinderea bună, obiceiul prea blând, iar înfăţişarea trupului său era rotundă, luminoasă, albă şi cu ochii frumoşi. Dar era scund de statură şi cărunt de tot, având barbă mare, ajungând până la pântece, şi toate mădularele nevătămate. Pentru că nici ochii, nici dinţii lui nu s-au vătămat, ci tare şi osârdnic s-a sfârşit.

Iar săvârşirea lui s-a făcut în douăzeci ale lunii ianuarie, în indictionul al 11-lea de la zidirea lumii, adică de la care vreme a început, prin mişcarea soarelui, a se număra, anul cinci mii nouă sute şaizeci şi cinci (5965), iar de la întruparea lui Dumnezeu Cuvântul din Fecioară, anul patru sute şaizeci şi cinci (465), după anii cei scrişi de sfinţii părinţi Ipolit, cel vechi, şi cunoscut al apostolilor Epifanie Cipriotul şi Iron filosoful şi mărturisitorul.

Iar vremea vieţii lui celei în trup este astfel: Din descoperire născându-se şi de trei ani fiind s-a afierosit lui Dumnezeu, la începutul împărăţiei lui Teodosie cel mare (379-395); şi trecând toate treptele bisericeşti, a venit la Ierusalim, la 29 (douăzeci şi nouă) de ani ai vârstei sale. Şi făcând în pustie 67 de ani, în vremea lui Leon împăratul (457-474), la 16 ani ai împărăţiei lui a luat sfârşit viaţa lui.

Străbătând vestea în latura cea dimprejur, s-a adunat mulţime nenumărată de monahi şi de mireni; dar nu numai atât, ci şi prea sfinţitul arhiepiscop Anastasie luând mulţime de clerici şi de mireni, împreună cu ostaşi, au venit la lavră, cu care era împreună Hrisip, Gavriil şi Fid diaconul, şi pustnicii cei de pretutindeni au venit împreună, din care unul era şi dumnezeiescul Gherasim; şi înspăimânta pe toţi necurmarea minunilor.

Deci, mulţime nemărginită alergând împreună, se oprea la acel sfinţit trup de îngropare şi ajungând la al nouălea ceas, ostaşii, poruncindu-li-se de triarh, au împins mulţimea, şi astfel de-abia li s-a dat cale dumnezeieştilor părinţi să săvârşească cele legiuite pentru acel străduitor şi mult pătimitorul trup cu laudele cele cuviincioase să-l aşeze în sicriul cel bogat.

Lipsirea lui Eftimie le era tuturor pricină de multe lacrimi. Iar lui Martirie şi lui Ilie mai mare durere li s-a adăugat şi amar plângeau. Dar pe aceia mângâindu-i patriarhul prin Hrisip, păzitorul Crucii, şi cu cele cuviinciose sfătuindu-i, le-a poruncit a veni mai des la dânsul. Iar pe Fid diaconul, lăsându-l în lavră, i-a poruncit să înceapă zidirea. La sfânta cetate întorcându-se, a trimis material şi meşteri la lucru, ca acele fericite moaşte ale lui Eftimie să fie puse într-un loc, ce se află bun şi potrivit.

Iar Domeţian, ucenicul marelui Eftimie, ca un următor adevărat al vieţii lui, slujind peste cincizeci de ani sfântului, nu s-a depărtat deloc, ci a şezut lângă sicriu şase zile; ca unul care n-a preţuit viaţa cea de aici. Şi trecând săptămâna, Eftimie i se arătă lui noaptea, luminat cu vederea, zicându-i: "Vino, îndulceşte-te de slava cea gătită ţie; pentru că iată ne-a dăruit Dumnezeu nouă a avea de obşte şi petrecerea cea de aici".

Domeţian venind la pravilă, le-a vestit acestea fraţilor, şi astfel şi el întru bucurie şi nădejdea bunătăţilor, ce aveau să fie a părăsit viaţa.

Iar diaconul Fid, sârguindu-se cu foarte multe mâini de oameni, peştera, care la început avea pe Eftimie, în casă bună şi mare a desăvârşit-o, pe care a împărţit-o jumătate: parte pentru racla marelui părinte şi alta având racle de preoţi, de egumeni, şi de alţi cuvioşi bărbaţi.

Şi de vreme ce toate se săvârşiseră, lespedea de piatră care era să fie peste mormânt, încuietoarea şi celelalte, câte se cuvin a împodobi biserica, le-a trimis îndată patriarhul de la Ierusalim. După aceea şi însuşi patriarhul s-a pogorât la lavră şi acel trup sfânt al fericitului, cu făclii şi cu psalmi încredinţându-l mâinilor sale, la casa pe care el a înnoit-o, l-a mutat, şi în sfânta raclă cu cinste l-a aşezat; încât să nu se poată a se deschide cândva, nici a se lua ceva din moaştele sale iar cei ce veneau acolo cu credinţă, li se împlineau cererile.

Astfel, în şapte zile ale lunii mai s-a făcut mutarea moaştelor; apoi luând pe Martirie cu sine şi pe Ilie, în sfânta cetate iarăşi s-au întors şi i-a hirotonit preoţi, numărându-i cu clerul bisericii Sfintei Învieri.

Iar acum este vremea a povesti de când lavra lui Eftimie s-a prefăcut în viaţă de obşte. Dar este nevoie a lua puţin mai de sus cuvântul, ca astfel desluşit aflându-se, să facem povestirea.

***

Trecând un an după sfârşitul marelui Eftimie, Leon cel mare, iubitor de Hristos împărat, şi-a săvârşit viaţa, lăsând pe Leon nepotul, care era încă prunc, ca diadoh (urmaş) al împărăţiei. După ce acesta puţin (474) a vieţuit la împărăţie, Zenon, tatăl lui, l-a urmat (474-475; 476-491). Apoi acesta, izgonit fiind de un oarecare Vasilisc, care a luat împărăţia (475-476), a fugit în Isauria. Iar Vasilisc, apucând împărăţia, a făcut scrisoare înconjurătoare împotriva dumnezeiescului sinod celui din Calcedon. Pe acesta rezemându-se partea cea rămasă a dezbinaţilor din sfânta cetate, şi pe oarecare Gherontie, ca arhimandrit lor adăugindu-l, multe înnoiri împotriva Bisericii a făcut, şi nu mai puţin decât cele îndrăznite mai înainte, în vremea lui Teodosie II (408-450).

După aceasta, în al cincilea an, a murit Anastasie, patriarhul Ierusalimului (458-478), începându-se acum luna ianuarie. Apoi, Zenon, întorcându-se, a prins pe Vasilisc, care încă ţinea împărăţia, şi a câştigat iarăşi conducerea pe care o pierduse (476-491). Atunci a luat scaunul patriarhiei Ierusalimului Martirie (478-486), cel pomenit de cuvântul meu de multe ori. Acesta, chiar împăratului Zenon şi lui Acachie, partiarhul Constantinopolului (472-489), a scris despre cei dezbinaţi, despre hula acelora şi despre eresul cel vrednic de îndepărtat; şi lui Fid, diaconul, dându-i scrisorile în mână, nu puţine i-a poruncit să spună şi din gură.

Iar el, la Iope ajungând şi suindu-se într-o corabie care plutea, a ajuns la marea Părţilor, întâlnindu-se cu furtună mare şi vifor; iar la miezul nopţii a pătimit stricare de corabie. Şi acum aflându-se în primejdie, în mijloc de noian şi de neluminare de noapte, văzând că piere, Dumnezeu dându-i un lemn din întâmplare, a înnotat deasupra acestuia, şi deşteptându-se puţin dintr-o primejdie atât de mare, şi-a adus aminte de minunatul Eftimie şi îndată l-a chemat în ajutor pe acela, încât amândouă mâinile le întindea şi de multe ori numele aceluia îl striga.

Deci, lui, celui ce aşa de rău se afla, i s-a arătat marele Eftimie venind pe mare şi mergând pe valuri. Şi văzându-l, deodată a căzut spaimă peste Fid şi apoi l-a rugat să-l scape; iar sfântul, cum avea şi înainte obicei, i-a zis: ***"Nu te teme, eu sunt, Eftimie, robul lui Dumnezeu. Cunoaşte dar, cum că nu este calea***

aceasta înaintea lui Dumnezeu. Pentru că, de nici un folos nu va fi maicii Bisericilor. Pentru aceasta ţi se cade a te întoarce înapoi către cel ce te-a trimis pe tine şi a-i spune lui despre mine, şi nu te îngriji pentru despărţirea celor dezbinaţi. Pentru că nu va trece multă vreme şi în vremea ierarhiei tale, va fi unirea; apoi cei din Ierusalim toţi sub un păstor vor fi (care s-a şi împlinit). Iar tu către a mea lavră se cuvine a merge şi chiliile fraţilor chiar din temelie a le surpa, şi chinovie de iznoavă a zidi, în locul unde ai zidit cimitirul meu. Pentru că nu lavră, ci chinovie îi place mai vârtos lui Dumnezeu".

Acestea a poruncit Sfântul Eftimie lui Fid, cu rasa sa pe dânsul înfăşurându-l. Iar el răpindu-se asemenea lui Avacum şi din somn sculându-se, într-o clipeală la malul mării s-a întors. O! dumnezeiască iconomie! Şi apoi în sfânta cetate s-a aflat.

Astfel dar cu pre slăvire la casa să ajungând, căci a scos Dumnezeu acea rasă a lui Eftimie, cu care zbură atât de iute, ca cu nişte aripi, pe mare.

***

Acestea se cuvine a mai lua-aminte, pentru că urmează altă minune: Căci de oarecare mână răpindu-se rasa, nevăzută s-a făcut din mijloc.

Deci, venindu-şi întru sine Fid şi gândindu-se ce fel de cumplite nevoi îl ajunseseră cu viforul, întreitele învăluiri, noaptea, deznădăjduirea, şi câte rele al acestei furtuni, apoi cum s-a făcut dezlegarea acestei primejdii; după aceea, văzând pe marele Eftimie, când el se îneca, şi pe urmă cu rasa înfăşurându-l şi cum purtându-l prin văzduh, la casa sa l-a dus cu nesimţire. Acestea gândindu-le pentru sine şi Fid cu spaimă, a zis: "Acum am cunoscut că marele Eftimie este adevărată slugă a lui Dumnezeu şi de El trimiţându-se, m-a scos pe mine din primejdii".

Apoi, Fid a povestit maicii sale acestea. Iar ea cu dulceaţă ascultându-le pentru că iubea nu numai pe fiul, ci şi pe Dumnezeu; şi îndulcindu-se pentru povestirea celui mântuit, ea sfătuia pe fiu a împlini toate acestea.

Însă după aceea Fid, mergând la patriarh, i-a vestit şi lui toate. Şi acela foarte mult înspăimântându-se de povestirea cea mai presus de cuvânt, a zis: "Cu adevărat prooroc al lui Dumnezeu este marele Eftimie şi multă şi nespusă îi este îndrăzneala către El. Pentru că cele despre lavră şi înaintea noastră tuturor celor ce sunt martori, mai înainte le-a propoveduit, vrând întru Hristos a se săvârşi".

Acestea zicând, i-a încredinţat lui Fid zidirea chinoviei, făgăduind însuşi că-i va ajuta la lucru.

Deci, mâini multe de slujitori, de zidari şi de meşteri luând Fid, s-a pogorât la lavră şi a zidit chinovia; apoi împrejur a zidit-o şi a întărit-o pe dânsa, iar biserica cea veche a făcut-o trapeză şi mai din sus a zidit biserica cea nouă. După aceea, a zidit şi un turn înăuntrul chinoviei, solid şi frumos. Apoi a ajuns în mijlocul chinoviei a fi cimitirul. Şi împlinindu-se zidirea chinoviei şi împodobirea în trei ani, prin multe mâini şi sârguinţe, părinţii voiau a o sfinţi în aceiaşi zi întru care s-au mutat cinstitele moaşte ale părintelui nostru Eftimie şi s-au aşezat în cimitirul cel nou. Dar se strâmtorau că nu aveau apă, pentru că dând puţină ploaie în cetate, sterna (groapa) nu avea apă; şi venind luna mai (în acea pustie abia ploua iarna, precum ştiau cei de multă vreme), nu se aştepta ploaie.

Pentru aceasta, fiind în nedumerire egumenul Ilie şi diaconul Fid, au spus lui Avva Loghin al locaşului de jos şi lui Avva Pavel, care era egumenul oraşului, lui Martirie, să trimită dobitoacele de la amândouă mânăstirile, ca, împreună cu dobitoacele locaşului lor, să aducă apa de la Fara, şi se pregăteau să iasă noaptea de la toaca.
În acea noapte s-a arătat fericitului Ilie marele Eftimie, zicându-i: ***"Ce fac dobitoacele astăzi?"***

El a răspuns: "Se duc la Fara, pentru că nu avem apă".

Atunci l-a certat, zicând: ***"Pentru ce lenevidu-vă, n-aţi rugat pe Dumnezeu, puţin credincioşilor; nu va putea mâna Domnului să vă dea apă, Dumnezeu cel ce din piatră vârtoasă a scos apă poporului cel nesupus şi grăitor împotrivă şi însetat? Cel ce lui Samson a izvorât apă dintr-o falcă de măgar, nu vă va da şi vouă, celor ce aveţi trebuinţă? Cred că vă va da şi vouă, dacă veţi cere de la El cu credinţă, deci să nu trimiteţi dobitoacele la apă, ci aruncaţi grija voastră spre Dumnezeu, că astăzi, mai înainte de ceasul al treilea, se vor umplea cele două gropi ale voastre".***

Deci, sculându-se şi povestid vederea fericitului Fid şi tuturor celorlalţi, a trimis dobitoacele la locurile lor, şi, pe când răsărea soarele, s-a ridicat un nor şi s-a revărsat un nor de ploaie numai împrejurul mânăstirii şi mai înainte de ceasul al treilea s-au umplut cele două gropi mari, apoi îndată a încetat ploaia.

Arhiepiscopul Martirie, cunoscând minunea făcută, a venit la sfinţirea mânăstirii cu multă îndestulare şi s-a făcut priveghere cu strălucită lumină; apoi, făcând slujbă, a pus sub jertfelnic moaştele Sfinţilor bunilor mucenici biruitori Tarah, Prob, şi Andronic. Atunci, fiind a şaptea zi a lunii mai, care era acum la al doisprezecelea an după sfârşitul lui Eftimie, şi trecând câtăva vreme, i s-a încredinţat diaconului Fid episcopia cetăţii, care se cheamă a Dorilor.

***

Un oarecare drumeţ străin, fiind primit în mânăstire şi ducându-se la biserică pentru rugăciune, şi privind toate cele dintr-însa, apoi intrând la miezul nopţii la mormântul sfântului şi văzând tăbliţa de argint ce era deasupra lui, cu mâinile necurate a răpit-o, după cum spune cuvântul, şi a fugit noaptea tâlhăreşte. Dar dintre toţi cei din mănăstire nimeni n-a cunoscut furtişagul, ci le erau necunoscute cele întâmplate.

Iar dimineaţa, Procopie, care era portar, şi care mai dobândise de la sfântul mare vindecare, ducându-se de la poartă puţin mai înainte, a găsit pe străin, o! minune! stând înlemnit înaintea mânăstirii.

Nedumerindu-se şi neavând ce să facă, a descoperit portarului taina, şi acela l-a dus la mânăstire, şi a făcut minunea să se mărturisească înaintea tuturor fraţilor care erau martori.

Şi povestea acel străin astfel: "Că a furat tăbliţa de argint a moaştelor, pe la miezul nopţii, şi a ieşit împreună cu dobitoacele; dar mergând foarte grabnic nu mai puţin decât treizeci de stadii, n-a mai putut trece hotarele mânăstirii".

Iar noi luând tăbliţa, ne-am minunat de puterea purtătorului de semne părinte. Iar bărbatului aceluia dându-i merinde, fiindcă era lipsit, i-am dat liberate.

&&&

Deci şi eu nevrednicul robul lui, făcându-mi-se bine de multe ori de la dânsul sufleteşte şi trupeşte şi văzând facerile de bine cele ce izvorăsc din racla lui, înspăimântându-mă cu mintea, mă gândeam la el, cum a trecut viaţa aceasta omenească şi câte fapte a săvârşit Sfântul acesta Eftimie, care, bine plăcând lui Dumnezeu, a dobândit un dar ca acesta. Şi de aici o dorinţă prea fierbinte mi-a venit, să învăţ şi să scriu petrecerea lui cea trupească. Şi întrebam cu sârguinţă pe părinţii purtători de Dumnezeu, cei mai vechi, din pustia aceasta, care s-au înştiinţat cu dinadinsul despre Eftimie cel mare şi o vreme s-au făcut împreună nevoitori ai întru tot lăudatului Sava. Şi câte am putut afla şi învăţa de la fiecare dintre aceştia, nu numai minunile şi petrecerile marelui Eftimie, ci şi vieţuirea şi petrecerea celui între sfinţi Sava, fiind în multe feluri de hârtii, le-am scris acele povestiri amestecate şi nepuse în rânduială.

Trecând puţină vreme şi adunându-se în Constantinopol sfântul sobor al cincilea a toată lumea (553), şi anatematizându-se de dânsul învăţăturile lui Origen şi ale lui Nestorie, apoi cei ce locuiau mai înainte în lavra cea nouă ajutând celor ai eresului lui Origen, s-au depărtat de la sobornicească împărtăşire şi din lavra cea nouă i-au gonit, în care au locuit drept slăvitorii părinţi, după ce s-au dus aceia

din lavra fericitului Sava şi din alte binecredincioase şi fără de prihană mânăstiri.

Deci, atunci depărtându-mă de chinovie, cu socoteală şi epitropia dumnezescului Ioan, episcopul şi sihastrul, m-am sălăşluit în lavra cea nouă, având cu mine hârtiile scrise despre Eftimie şi Sava; şi am rămas în această nouă lavră, liniştindu-mă doi ani, nedepărtându-mă de îndeletnicirea cu acele hârtii; dar începutul alcătuirii nu mă pricepeam a face, ca un neînvăţat cu învăţătura din afară şi ca un neiscusit în dumnezeieştile cuvinte şi zăbavnic cu limba.

Dar Dumnezeul minunilor, cel ce a înfipt toată limba şi celor netrecute le da trecere, apoi lucrurile cele grele le netezeşte, şi limbile gângavilor le face a grăi luminat, a făcut minune şi cu a mea smerenie, prin ajutorul lui Eftimie şi al lui Sava, slugile Sale, căci eu din nedumerirea cuvintelor, voiam a părăsi hârtiile. Deci, făcând rugăciuni prea fierbinţi, într-una din zile, cum şedeam pe obişnuitul meu scaun şi aveam hârtiile în mâini, pe la al doilea ceas din zi, fiind cuprins de somn, mi s-au arătat cuvioşii părinţi Eftimie şi Sava cu podoaba cuviincioasă părinţilor şi obişnuita lor, şi am auzit pe cel între sfinţi Sava zicând către marele Eftimie: "Iată Chiril al tău are hârtiile în mâini şi arată sârguinţa prea fierbinte, dar trudindu-se atâta, nu putea face începutul alcătuirii".

Iar marele Eftimie a răspuns: ***"Cum va putea face alcătuire pentru noi, neavând încă darul de cuvânt rostitor întru deschiderea gurii".***

Iar cel între sfinţi Sava a zis: "Dă-i lui, părinte, darul".

Înduplecându-se marele Eftimie şi scoţând din sânul său un alabastru de argint cu miere, apoi scoţând miere din alabastru, mi-a dat de trei ori în gura mea. Iar cele luate în gură prin miere, erau în chip de untdelemn, iar gustul mai dulce decât mierea; şi într-a-devăr a fost arătarea dumnezeiescului cuvânt, pentru că zicea: Cât sunt de dulci gurii mele cuvintele Tale, mai mult decât mierea! Încât eu deşteptându-mă din acea nespusă vedenie, încă având duhovnicească mireasmă şi dulceaţă pe buze şi în gură, am început îndată înainte cuvântarea acestei scrieri de faţă. Şi astfel, cu un dar ca acesta, am povestit cuvântul despre marele Eftimie, silindu-mă şi de darul lui rezemându-mă, şi făgăduinţă a o împlini; cum şi cele despre vieţuirea şi petrecerea lui Sava, cetăţeanul cel ceresc, întru al doilea cuvânt.

Rog dar pe amândoi, pe lângă darul cel dat, a face şi mijlocire pentru mine şi a cere curăţirea greşelilor mele, ca să fiu păzit, eu, păcătosul şi ticălosul, atât aici, cât şi la învierea ce va să vie, ca să aflu milă înaintea scaunului lui Hristos; Căruia se cuvine slavă, împreună cu Tatăl şi cu Sfântul Duh, în veci. Amin.

Sfântul Eftimie cel mare - drumul spre sfințenie

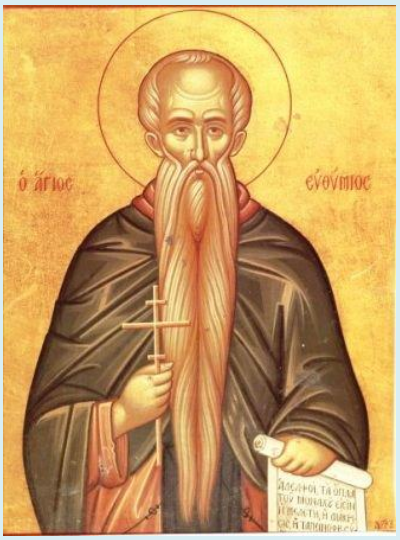

Cunoscut pentru înțelepciunea lui și mulțimea de minuni făcute, Sfântul Eftimie este cel care l-a primit pe Sfântul Sava cel sfințit și i-a prorocit că va ajunge conducătorul pustnicilor din Palestina, luându-l cu sine la ostenelile pustnicești. Sfântul Eftimie cel mare reușea, prin rugăciune, să vadă gândurile oamenilor, pe cei bolnavi să îi vindece, iar pe femeile sterpe să le ajute să dea naștere pruncilor, mijlocind la Dumnezeu pentru aceasta.

***

Sfântul Eftimie cel mare s-a născut după rugăciuni îndelungate, din părinți sterpi, în secolul al IV-lea, în Melitina (Armenia).

Faptul că venirea sa pe lume a fost o minune o arată însuși numele lui, căci în limba greacă se traduce „voie bună”, iar părinții lui au auzit glas de sus care le spunea să se bucure și să fie cu voie bună.

După ce tatăl său a murit, Sfântul Eftimie a ajuns în ceata clericilor, fiind silit să se hirotonească preot și să poarte de grijă mănăstirilor.

La împlinirea vârstei de 29 ani, tânărul a decis să se retragă și a mers la Ierusalim, nevoindu-se într-o peșteră împreună cu Sfântul Teoctist. Aici darurile sale au fost folosite din plin, fiind vindecați mulți oameni de boli grele și, de asemenea, multe dintre femeile care nu puteau să aibă copii reușeau, pentru rugăciunile sfântului, să dea naștere.

Cuviosul Eftimie era și înainte-văzător, încât știa dacă cei care se apropie de Sfânta Împărtășanie au gânduri curate sau nu, așa cum a văzut și că sufletul unui călugăr care părea a fi drept, dar în ascuns era păcătos, a fost luat cu o suliță de către un înger.

Altădată, pe când construise Lavra, a hrănit 400 de oameni călători cu doar câteva pâini.

Era și un apărător vehement al dogmelor, luptând împotriva eresurilor lui Nestorie.

Cumpătat în toate, cuviosul Eftimie nu vorbea decât dacă era nevoie, mai ales sâmbăta și duminica, iar de dormit nu dormea niciodată pe pat, ci fie ședea puțin, fie se ținea cu mâinile de o frânghie spânzurată într-un colț al chiliei, odihnindu-se preț de câteva clipe.

La vârsta de 97 de ani, Sfântul Eftimie s-a mutat la cele veșnice.

Sinaxar - Pomenirea prea cuviosului părintelui nostru Eftimie cel mare

În această lună, în ziua a douăzecea, pomenirea prea cuviosului părintelui nostru Eftimie cel mare.

Acest cuvios părinte, Eftimie cel mare, a trăit pe vremea împăratului Graţian. S-a născut în Melitina, în cuprinsul mitropoliei Armeniei, din pântece sterp şi neroditor, ca şi Sfântul Ioan Botezătorul. Părinţii lui, Pavel şi Dionisia, erau oameni cucernici. Numele şi l-a primit potrivit cu făgăduinţa de sus, căci pe când părinţii lui se rugau să aibă fii, glas de sus a venit spunându-le să se bucure şi să fie cu voie bună (iar numele Eftimie pe elineşte înseamnă voie bună).

După moartea tatălui său, a fost dus de maica lui la Evtroiu, marele episcop al Melitinei, şi acesta l-a rânduit în ceata clericilor. Având aplecare către învăţăturile cele sfinte şi întrecând în nevoinţe şi în săvârşirea faptelor bune pe toţi cei deopotrivă cu el, a fost silit să se hirotonisească preot şi să primească purtarea de grijă a sfintelor mănăstiri şi schituri.

Când a ajuns în vârsta de 29 de ani, s-a dus la Ierusalim şi s-a sălăşluit într-una din peşterile din munte, împreună cu cuviosul Teoctist (prăznuit la 3 septembrie). Aici a izbăvit pe mulţi din boli grele.

Se zice că şi el a hrănit, cu puţine pâini mici, patru sute de oameni călători, care veniseră la mănăstirea lui.

Şi pe multe femei, care nu năşteau le-a făcut roditoare, cu ruga lui, aşa cum şi el, cu puterea lui Dumnezeu, se născuse din cea care vreme îndelungată fusese stearpă.

Ca şi Ilie a deschis porţile cerului şi a tămăduit pământul de nerodire.

Strălucirea lăuntrică a sufletului acestui cuvios a vădit-o şi stâlpul de foc, care se pogora din cer, când cuviosul slujea, şi sta lângă el până se sfârşea Sfânta Jertfă, văzut fiind de toţi cei din jurul lui.

El vedea cu mintea şi gândurile celor ce se apropiau de Sfânta Cuminecătură, cunoscând pe cel ce venea cu cugetul curat şi pe cel ce era întinat, iar acesta era semnul curăţiei celei mai desăvârşite.

Acest fericit ajungând la nouăzeci şi şapte de ani s-a mutat către Domnul, în zilele împăratului Leon cel mare.

Era cuvios la chip; la fire fără de răutate, alb la faţă, vioi la trup, dar stăpânit, cărunt la păr şi avea barbă lungă până la brâu.

Se mai spune despre el că, la moartea unui călugăr care trecea drept om înţelept şi înfrânat, dar care în fapt era cu totul altfel, fericitul a văzut un înger trăgându-i sufletul din el cu o suliţă, şi a auzit şi glas care vădea faptele ruşinoase cele ascunse ale monahului.

Arhid. Ştefan Sfarghie - Sinaxar - Sfântul cuvios Eftimie

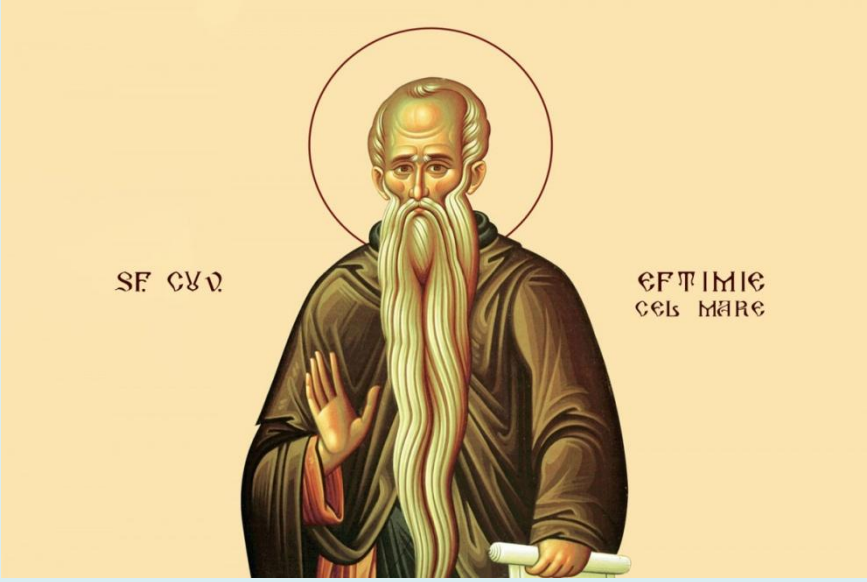

Sfântul cuvios Eftimie († 473) a trăit pe vremea împăratului Teodosie cel mare (379-395), ajungând până în zilele împăratului Leon I (457-474). El era de neam din Melitina, cea dintâi cetate a Armeniei, din părinţi dreptcredincioşi, Pavel şi Dionisia, născut din făgăduinţă, ca marele Ioan Botezătorul şi Înaintemergătorul Domnului, purtând numele de „veselie”, căci Eftimie înseamnă veselie.

După moartea tatălui, mama sa l-a încredinţat fratelui ei, care era preot, iar acesta l-a dus la casa episcopului Armeniei, care l-a crescut cu dragoste şi cu dascăli de seamă, rânduindu-l de copil printre slujitorii Bisericii.

Fiind de 29 de ani, s-a dus la Ierusalim şi a rămas într-o mănăstire numită Fara, unde l-a cunoscut pe cuviosul Teoctist.

După cinci ani a ieşit din Mănăstirea Fara şi s-a sălăşluit într-o peşteră din râpa unui munte din pustie, către Iordan.

Pentru nevoinţele sale, marele Eftimie a primit de la Dumnezeu darul facerii de minuni şi al proorociei.

A fost descoperit de nişte păstori şi multă lume a început să vină la el.

Cuviosul Eftimie era cunoscut şi cinstit de cei trei mari îndrumători ai vieţii pustniceşti din vremea lui: Sfântul Simeon stâlpnicul, Sfântul Sava cel sfinţit şi Sfântul Teodosie şi toţi patru apărau dreapta credinţă statornicită la Sinodul al 4-lea Ecumenic de la Calcedon din anul 451.

Sfântul Eftimie a prorocit că doi dintre ucenicii săi, Ilie (494-516) şi Macarie (544-554, 564-574), vor fi patriarhi ai Ierusalimului, lucru care s-a întâmplat întocmai.

La vârsta de 97 de ani s-a mutat în pace la Domnul.

Iulian Dumitraşcu - Calendar Ortodox - Sfântul cuvios Eftimie cel mare; Sfinții mucenici Vas și Eusebiu; Sfinții mucenici In, Pin și Rim

1. Cuviosul părinte Eftimie era de neam din cetatea Melitina Armeniei şi s-a născut în anul 377 din părinţi bine credincioşi, Pavel şi Dionisia, fiind născut din făgăduinţă şi primind, la botez, numele de Eftimie, care în limba greacă, înseamnă ,,veselie”.

După moartea tatălui său, mama sa l-a încredinţat fratelui ei, care era preot, iar acesta l-a dus la episcopul Armeniei, care l-a crescut cu dragoste, punându-l să înveţe de la dascăli de seamă şi rânduindu-l, de copil, printre slujitorii Bisericii.

Deci, deprinzând bine Sfintele Scripturi, viaţa curată şi toată învăţătura credinţei, la vreme potrivită a fost făcut preot, iar episcopul i-a dat în seamă grija mănăstirilor şi a schiturilor din toată mitropolia Armeniei.

Fiind el de 29 de ani, s-a dus la Ierusalim şi, închinându-se la Sfintele Locuri, s-a sălăşluit acolo, aproape de Ierusalim, într-o mănăstire numită Fara, unde a cunoscut pe cuviosul Teoctist, care a devenit sfătuitorul său de o viaţă şi de un gând. Şi, înţelegând ei că nu pot fi izvor de har pentru alţii decât sfinţindu-se mai întâi pe ei înşişi, au alergat împreună la adâncul însingurării de lume, căutând să se facă mai întâi ei plăcuţi şi apropiaţi ai lui Dumnezeu.

Drept aceea, după cinci ani au ieşit din Fara şi au mers de s-au sălăşluit într-o peşteră din râpa unui munte din pustie, către Iordan. Şi au locuit acolo mulţi ani, în viaţă aspră de sihaştri, trudindu-şi neîncetat trupul şi dorind a vorbi în linişte cu Dumnezeu prin rugăciune, aducând astfel sufletului lor hrana duhovnicească întru răbdare, bunătate şi gând smerit.

Iar, din nevoinţa aceasta, a primit marele Eftimie de la Dumnezeu harul Sfântului Duh, darul facerii de minuni şi al proorociei.

Deci, când a binevoit Dumnezeu, au fost descoperiţi de nişte păstori. Şi au început a veni la ei mulţi care se lepădau de lume. Şi au întemeiat mănăstire de obşte şi lavră de sihaştri, că mulţi auzind pe fericitul Eftimie, nu voiau să se îndepărteze de locul unde era el. Şi mulţi îl căutau şi îl împresurau, iar bolnavii aşteptau tămăduire.

Însă el dorea a fi mai mult cu Dumnezeu, prin liniştea rugăciunii în pustie. De aceea, luând pe ucenicul său Dometian, a ieşit din chilia sa şi a venit în munţii dinspre Marea Moartă. Şi, găsind o fântână cu apă, a ridicat chilii şi a rămas acolo o vreme.

Dar şi acolo, văzându-se împresurat de mulţime, s-a întors la chilia sa, la cuviosul Teoctist. Şi era în pustie toată săptămâna, iar sâmbăta şi Duminica se întâlnea cu cei care-l căutau, şi multe fapte şi semne minunate a lucrat Dumnezeu prin el.

Cuviosul Eftimie era cunoscut şi cinstit chiar şi de cei trei mari îndrumători ai vieţii pustniceşti din vremea lui: Simeon stâlpnicul, Sava cel sfinţit şi Teodosie din Palestina; şi toţi patru apărau dreapta credinţă statornicită la Sinodul din Calcedon (451), vorbind împotriva ereticilor din vremea aceea, mai ales împotriva monofiziţilor.

Iar fericitul Eftimie a întors la dreapta credinţă chiar şi pe împărăteasa Evdochia (†460), care căzuse şi ea în rătăcirea lui Eutihie.

Şi s-a sfârşit acest sfânt şi mare părinte, prorocind că doi dintre ucenicii lui, anume Ilie (494-516) şi Macarie (544-552, 564-574), vor fi patriarhi ai Ierusalimului, lucru care s-a întâmplat întocmai.

N-a căutat niciodată vreo mărire omenească, ci toată viaţa a rămas un simplu iubitor de străini şi un îndrumător de sihaştri. Astfel a adormit în Domnul la 20 ianuarie, în anul 473, fiind cinstit de atunci în toată Biserica Ortodoxă la aceeaşi dată.

Astăzi, părţi importante din moaştele sale se găsesc la Mănăstirile Marea Lavră şi Iviron din Muntele Athos, dar şi în alte locaşuri ale lumii creştine.

Tropar, glasul 4: Veseleşte-te pustiu care nu rodeai, bucură-te ceea ce nu aveai durere; că bărbatul doririlor Duhului ţi-a înmulţit ţie fii, sădindu-i cu dreapta

cinstire de Dumnezeu şi hrănindu-i cu înfrânarea, spre împlinirea faptelor bune. Cu ale cărui rugăciuni, Hristoase Dumnezeule, mântuieşte sufletele noastre.

2. Sfinții mucenici Vas și Eusebiu - Acești sfinți mucenici au pătimit în timpul împăratului Dioclețian (284-305). Erau senatori și oameni bogați. Au crezut în Domnul nostru Iisus Hristos și au primit sfântul botez.

Fiind de față în Nicomidia în momentul când episcopul Teopempt a pătimit și mărturisind și ei că sunt creștini, au fost supuși supliciilor împreună cu cinci slujitori ai lor, primind în cele din urmă cununa muceniciei.

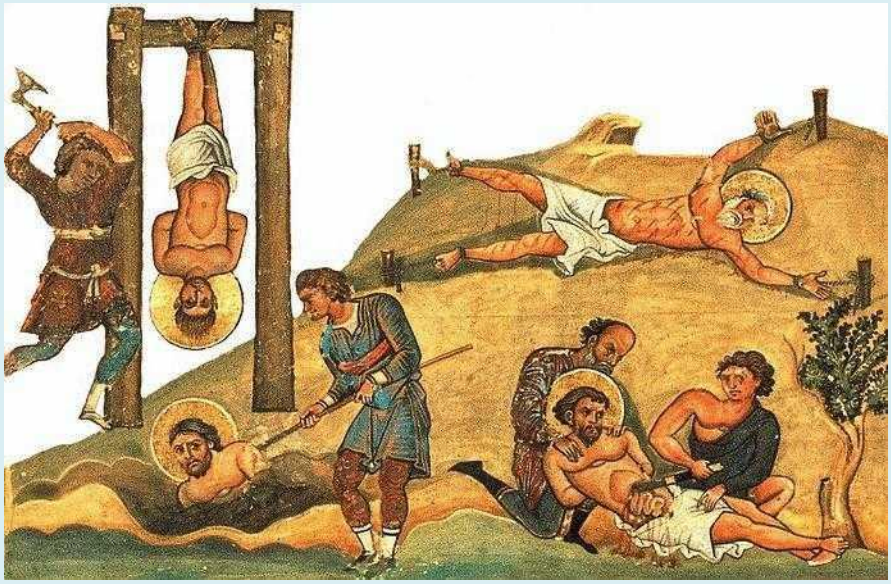

3. Sfinții mucenici In, Pin și Rim, de neamul lor dintr-o ţară de la miazănoapte, fiind prinşi de barbarii închinători la idoli, au fost duşi la stăpânitorul locului, care, văzând că mucenicii mărturisesc pe Hristos, i-a osândit să piară prin înghеţare.

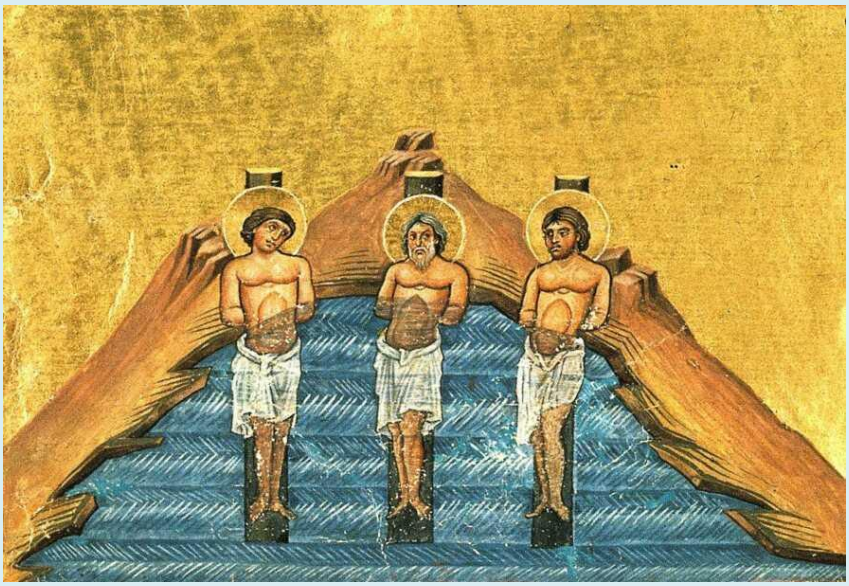

Proloage - Pomenirea prea cuviosului părintelui nostru Eftimie cel mare (473)

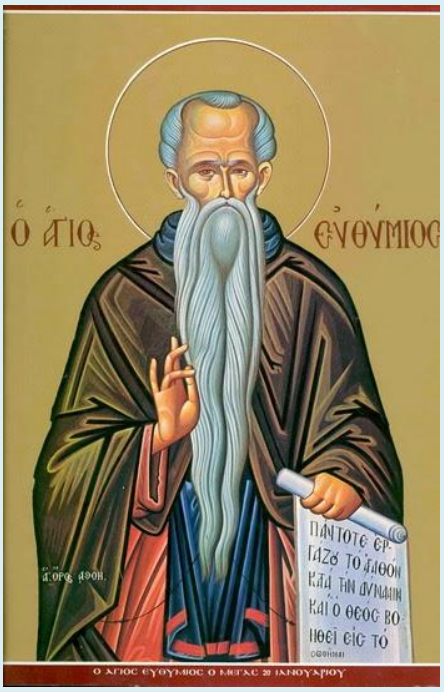

Luna ianuarie în 20 zile:Pomenirea prea cuviosului părintelui nostru Eftimie cel mare (473)

Acest prea cuvios, părintele nostru, marele Eftimie, a trăit în vremea împărăţiei lui Teodosie cel mare (379- 395), ajungând până în zilele lui Leon împăratul (457-474). Şi era de neam din Melitina, mitropolia Armeniei, din părinţi bine credincioşi, Pavel şi Dionisia, născut din făgăduinţă, ca marele Ioan Botezătorul, purtând nume de veselie, că Eftimie veselie înseamnă.

Pe acesta, după moartea tatălui său, mama sa l-a încredinţat fratelui ei, care era preot, iar acesta l-a dus la casa episcopului Armeniei, care l-a crescut cu dragoste şi cu dascăli de seamă, rânduindu-l de copil printre slujitorii bisericii, după puterile sale.
Şi, deprinzând bine Sfintele Scripturi, viaţa curată şi toată învăţătura credinţei poruncită creştinilor de Mântuitorul Hristos, la vreme potrivită, a fost făcut preot, iar episcopul i-a dat în seamă grija mânăstirilor şi a schiturilor din toată Mitropolia Armeniei.

Deci, fiind el de 29 de ani, s-a dus la Ierusalim şi, închinându-se la Sfintele Locuri, s-a sălăşluit acolo, aproape de Ierusalim, într-o mânăstire numită Fara, unde a cunoscut pe cuviosul Teoctist, prietenul său de viaţă şi de gând, fiind unul cu altul ca un singur suflet în două trupuri. Şi înţelegând ei că nu pot fi izvor de har pentru alţii, decât sfinţindu-se mai întâi pe ei înşişi, au alergat

împreună la adâncul însigurării de lume, căutând să se facă, ei mai întâi plăcuţi şi de aproape lui Dumnezeu.

Drept aceea, după cinci ani au ieşit din Fara şi au mers de s-au sălăşluit într-o peşteră din râpa unui munte din pustie, către Iordan. Şi au locuit acolo mulţi ani, în viaţă aspră de sihaştri, necurmat trudindu-şi trupul şi dorind în linişte a vorbi cu Dumnezeu prin rugăciune, aducând astfel în sufletul lor hrana cea duhovnicească întru răbdare, în bunătate şi în gândul cel smerit al inimii. Şi, din petrecerea aceasta, a primit marele Eftimie de la Dumnezeu darul Sfântului Duh, darul facerii de minuni şi al proorociei.

Deci, când a binevoit Dumnezeu, au fost descoperiţi de nişte ciobani. Şi au început a veni la ei mulţi care se lepădau de lume. Şi au întemeiat mânăstire de obşte şi lavră de sihaştri, că mulţi auzind pe fericitul Eftimie, nu voiau să se îndepărteze de locul unde era el. Şi mulţi îl slăveau şi îl împresurau, iar bolnavii aşteptau tămăduire printr-însul. Şi el aprig dorea puterile lui Dumnezeu, prin liniştea rugăciunii în pustie.

Drept aceea, luând pe ucenicul său Dometian, a ieşit din chilia sa şi a venit în munţii dinspre Marea Moartă. Şi, găsind un puţ cu apă, a ridicat chilii şi a rămas o vreme acolo.

Dar şi acolo, văzându-se împresurat de mulţime, s-a întors la chilia sa, la ava Teoctist. Şi petrecea în pustie toată săptămâna, iar Sâmbăta şi Duminica se întâlnea cu cei care-l căutau, şi multe fapte şi semne minunate a lucrat Dumnezeu printr-însul, cum arată pe larg viaţa lui.

Şi era cunoscut şi cinstit Eftimie de cei trei mari îndrumători ai vieţii pustniceşti din Ţara Sfântă, în vremea lui: Sfântul Simeon Stâlpnicul, fericitul Sava cel sfinţit şi Sfântul Teodosie; şi toţi patru apărau dreapta credinţă împotriva rătăcirilor din vremea aceea.

Iar fericitul Eftimie a întors la dreapta credinţă, până şi pe împărăteasa Evdochia, care căzuse în rătăcirea lui Eutihie.

Şi s-a sfârşit acest sfânt Părinte, proorocind că doi din ucenicii lui Elie şi Macarie, vor fi patriarhii Ierusalimului, lucru care s-a întâmplat întocmai.

Şi n-a căutat niciodată vreo mărire omenească, ci, toată viaţa, a rămas un simplu iubitor de străini şi un îndrumător de sihaştri.

Deci, acest fericit, ajungând la 97 de ani, a răposat întru Domnul în zilele împăratului Leon cel mare.

Cuvânt din viaţa Sfântului Eftimie

Sfântul Părinte Eftimie cel mare, fiind în Lavră în multă lipsă şi neajungere, pentru că toate le împărţea în milostenii, răbda sărăcia cea pentru Domnul, împreună cu fraţii. Deci, s-a întâmplat ca, patru sute de oameni pogorându-se de la Ierusalim spre Iordan, s-au abătut în dreapta şi au venit în Lavră, ca o încercare, iconomisind Pronia lucrul acesta, precum se pare, ca să se arate fapta cea bună a sfântului şi darul cel dat lui de sus.

Şi, văzându-i, bătrânul a chemat pe Dometian şi a zis: "Pune înaintea oamenilor acestora să mănânce."

Iar el a zis: "Nu are chelăria cinstite părinte, ca să sature nici zece oameni. Deci, de unde am să dau pâine la atâta mulţime?"

Iar cuviosul Eftimie, plin de dar proorocesc, a zis: "Mergi şi fă precum ţi-am zis, că acestea zice Duhul Sfânt: "Vor mânca şi le va prisosi."

Deci, ducându-se Dometian la chelăria cea mică, care se cheamă cămara de pâine, unde fuseseseră doar puţine pâini, acum n-a mai putut deschide uşa, că din dumnezeiasca binecuvântare, chelăria era plină până sus, că se vărsau pâinile afară din chelărie şi, neputând deschide, a chemat pe unii din părinţi şi au scos din ţâţâni uşa.

Asemenea, şi la vin şi la untdelemn, aceaşi binecuvântare s-a făcut. Şi au, mâncat şi s-au săturat şi până la trei luni n-au putut să aşeze uşa chelăriei.

Că, precum Dumnezeu n-a contenit a izvorî vadra făinii şi ulciorul cu untdelemn văduvei celei iubitoare de străini, prin glasul proorocului, în acelaşi chip, cu adevărat, şi dumnezeiescului acestui bătrân, pentru osârdia iubirii de străini, o dăruire deopotrivă, întocmai i-a făcut.
Iar Dometian, minunându-se s-a aruncat pe sine la picioarele bătrânului, rugându-se a lua iertăciune ca unul ce oarecare împotrivire omenească pătimise.

Şi, ridicându-l pe dânsul, bătrânul i-a zis: "Fiule, cela ce seamănă în binecuvântare, în binecuvântare va şi secera." Deci, iubirea de străini să nu o uităm, pentru că, prin acestea, precum zice apostolul, neştiind, unii au găzduit în loc de străini, pe îngeri. Şi cutează, că, dacă voi, şi cei împreună cu voi, veţi sluji după vrednicie pe toţi cei ce vin la voi, străini şi fraţi, primindu-i cu credinţă, nu va părăsi Domnul locul acesta de acum şi până în veac. Că o jertfă ca aceasta îi place lui Dumnezeu.

Cuvânt din viaţa Sfântului Eftimie, despre ascultare

În Lavra Sfântului Eftimie era un iconom, care se nevoia să câştige cele de trebuinţă pentru obşte. Şi a câştigat astfel încă şi dobitoace spre slujirea părinţilor.

Şi era în Lavră un călugăr, de neam din Asia, cu numele de Auxentie. Şi, fiind el rugat de iconom să ia slujba dobitoacelor, pentru că era priceput la această slujbă, nu a primit. Deci, neascultând pe iconom, acesta a făcut pe Ioan şi Chirion preoţii să-l roage pe Auxentie să primească slujba. Iar el, nici la rugămintea acestora nu s-a plecat.

Şi, venind sâmbăta, a arătat iconomul bătrânului stareţ cele despre Auxentie căruia, trimiţând şi chemându-l i-a zis marele Eftimie: "Ascultă-ne pe noi, fiule, şi primeşte slujba aceasta."

Iar el răspundea: "Nu pot, cinstite părinte, că trei pricini mă opresc pe mine a primi această slujbă: întâi, neobişnuinţa cu locurile de aici şi neştiinţa limbii, al doilea, frica desfrânării, şi al treilea, ca nu cumva prin această slujire, să nu mai pot sta liniştit în chilie."

Iar marele Eftimie a zis : "Ne rugăm lui Dumnezeu să nu fii vătămat de nici una din acestea. Că nu-i nedrept ca să uite ascultarea ta, cunoscând mai ales că, din poruncă şi cu frică de Dânsul slujeşti robilor Lui, cu tăria cea de la Dânsul dată. Ascultă deci pe Domnul nostru Iisus Hristos, care a zis: "Nu am venit să fiu slujit, ci să slujesc Eu. Şi, nu fac voia Mea, ci voia Tatălui Celui ce m-a trimis pe Mine." Acestea zicându-le şi lăsându-l la voia lui, Auxentie n-a ascultat.

Atunci, răstindu-se prea blândul Eftimie a zis: "Noi, fiule, te-am sfătuit ceea ce socotim a-ţi fi de folos, dar tu, rămânând la nesupunere, vei vedea acum care este plata neascultării."
Deci, îndată Auxentie fiind cuprins de un tremur nefiresc, a căzut la pământ, iar părinţii cei de faţă rugau pe bătrân pentru dânsul.

Iar stareţul a zis către dânşii: "Acum înaintea ochilor voştri s-a împlinit cuvântul proorocesc, care zice: "Tot cel rău ridică cuvânt împotrivă, iar Domnul trimite asupra lui înger nemilostiv."

Şi fiind şi mai mult rugat de părinţi, prea milostivul bătrân l-a apucat de mână pe Auxentie şi l-a ridicat şi, pecetluindu-l cu semnul crucii, l-a făcut sănătos.

Şi s-a rugat atunci Auxentie de iertarea greşelilor celor din trecut şi pentru întărirea faţă de cele viitoare.

Iar sfântul i-a zis lui: "Mare este plata supunerii, de vreme ce Dumnezeu mai mult voieşte ascultarea decât jertfa. Iar neascultarea moarte lucrează." Şi, făcând rugăciune pentru dânsul, l-a binecuvântat.

Şi aşa Auxentie a primit slujba cu tragere de inimă şi cu bucurie.

Cuvânt din Pateric, despre faptele cele fără milostenie şi fără dragoste

Mers-au odinioară trei fraţi la Schit, la un bătrân sfânt şi i-a zis lui unul dintre ei: "Am învăţat, părinte, Testamentul cel Vechi pe de rost."

Şi i-a răspuns bătrânul: "Ai umplut văzduhul de vorbe."

Iar cel de al doilea a zis: "Eu mi l-am şi scris, Testamentul cel Vechi şi cel Nou."

Şi i-a zis bătrânul: "Şi tu ai umplut ferestrele de hârtii."

Iar cel de al treilea a zis: "Şi mie mi-a crescut muşchi pe vatra focului."

Şi bătrânul a zis: "Şi tu ai gonit iubirea de străini de la tine. Dar de voiţi să vă mântuiţi, dragoste către toţi să aveţi şi de milostenie să purtaţi grijă."

Dumnezeului nostru slavă, acum şi pururea şi în vecii vecilor! Amin.

O minune a Sfântului cuvios Eftimie cel mare

Un oarecare drumeţ străin a fost primit în mănăstirea Sfântului cuvios Eftimie cel mare. Ducându-se la biserică pentru rugăciune şi privind toate cele dintr-însa, apoi intrând la mormântul sfântului, a zărit tăbliţa de argint ce era deasupra lui. Cu mâinile necurate a răpit-o, după cum spune cuvântul, şi a fugit noaptea, tâlhăreşte. Dar dintre toţi cei din mănăstire, nimeni n-a cunoscut furtişagul.

Însă dimineaţa, Procopie, care era portar, şi care mai dobândise de la sfântul mare vindecare, ducându-se de la poartă puţin mai înainte, a găsit pe străin, o! minune, stând înlemnit înaintea mănăstirii.

Nedumerindu-se şi neavând ce să facă, a descoperit portarului taina, şi acela l-a dus la mănăstire, şi a făcut minunea să se mărturisească înaintea tuturor fraţilor care erau martori.

Şi povestea acel străin că a furat tăbliţa de argint a moaştelor pe la miezul nopţii şi a ieşit împreună cu dobitoacele. Dar, mergând foarte grabnic, nu mai puţin decât treizeci de stadii, n-a mai putut trece hotarele mănăstirii.

Iar călugării luând tăbliţa, s-au minunat de puterea purtătorului de semne părinte. Şi bărbatului aceluia dându-i merinde, fiindcă era lipsit, i-au dat liberate.

20 ianuarie: Cuviosul Eftimie cel mare

Sfântul Eftimie cel mare, Bizanţ, 950-960, ilustraţie de evanghelie

Sfântul Eftimie cel mare era de loc din cetatea Melitene a Armeniei (n.tr. actualul oraș Malatya din Anatolia de Est a Turciei), pe lângă care curge fluviul Eufrat. Părinții săi, Pavel și Dionisia, erau creștini cinstitori de Dumnezeu de spiță aleasă. Trecuseră mulți ani de căsătorie și ei tot nu aveau nici un copil - cuprinși de tristețe își îndreptară rugile fierbinți către Dumnezeu spre a fi binecuvântați cu un prunc. In cele din urmă, avură o vedenie în care li se spunea: „Veseliți-vă! Dumnezeu vă va binecuvânta cu un fiu ce va aduce mare bucurie la toată Biserica.” Copilul primi, așadar, numele Eftimie („voie bună”).

Nu trecu multă vreme și tatăl lui Eftimie se stinse din viață, iar mama sa, voind a-și împlini făgăduința de a-și afierosi copilul lui Dumnezeu, îl dădu în grija fratelui ei, preotul Eudoxie, pentru a primi creșterea și educația cuvenită. Acesta, la rândul său, se înfățișă cu copilul dinaintea episcopului Eutroius al Melitene care îl primi cu dragoste. Văzându-i buna purtare, episcopul l-a hirotesit în scurtă vreme citeț.

Mai târziu, Sfântul Eftimie intră în cinul călugăresc și fu hirotonit preot. In același timp, primi sarcina de a veghea asupra tuturor mănăstirilor fortificate.

Adeseori Sfântul vizita și mănăstirea Sfântului Polieuct, iar în timpul Postului mare se retrăgea la pustie. Răspunderea față de bunul mers al mănăstirilor nu-i permitea, însă, felul de viață ascetic dorit, intrând în contradicție cu dorința sa de liniștire, astfel că luă hotărârea de a părăsi în taină cetatea pentru a merge la Ierusalim. După ce se închină la Sfintele Locuri, merse să cerceteze Părinții Pustiei.

Găsind o chilie singuratică în Lavra Tharan, se sălășlui acolo, câștigându-și traiul de zi cu zi din împletirea de coșuri. In apropiere, îl avea ca vecin pe Sfântul Teoctist (pomenit pe 3 septembrie) ce împărtășea aceeași dragoste de viețuire ascetică. Aveau aceeași râvnă de a plăcea lui Dumnezeu și de a petrece în nevoințe duhovnicești, fiecare dintre ei căutând cu dinadinsul să facă voia celuilalt. Aveau o asemenea dragoste unul pentru celălalt încât păreau să aibă același suflet și aceeași voință.

În fiecare an, după Bobotează, se retrăgeau în pustia Cutilei (nu departe de Ierihon). Intr-o zi, intrară pe firul unei râpe adânci și înfricoșătoare prin care curgea un râu. Văzând o peșteră deasupra unei culmi, luară hotărârea de a rămâne acolo. Cu toate acestea, Domnul căutând spre folosul mai multora, făcu în scurt timp cunoscut sălașul celor doi nevoitori.

Păstorii ce își mânau pe acolo turmele ajunseră deasupra peșterii și văzură sihaștrii. Întorcându-se în sat le vorbiră celorlalți despre pustnicii ce trăiau acolo.

Oamenii ce căutau folos duhovnicesc începură să vină la peșteră, aducând de mâncare schimnicilor. Treptat, în preajma peșterii a fost ridicată o mănăstire. Au venit aici și câțiva dintre monahii Lavrei Tharan, printre care Marin și Luca. Sfântul Eftimie a încredințat stăreția obștii în curs de creștere prietenului său Teoctist.

Cuviosul îi îndemna adesea pe frați să păstreze paza gândurilor: „Oricine voiește să ducă această viețuire monahicească, trebuie să își lepede voia proprie. Trebuie să fie ascultător și smerit, și cu cugetul la ceasul cel de pe urmă. Trebuie să se cuprindă de frica Judecății și de focul cel veșnic, și în toată vremea să caute Împărăția Cerurilor.”

Sfântul îi învăța pe monahii tineri cum să stăruie cu gândul la Dumnezeu în timp muncesc: „Dacă mirenii muncesc pentru a se hrăni pe sine și pe familiile lor, pentru a face milostenie și a aduce prinos lui Dumnezeu, oare noi călugării nu suntem datori să ne câștigăm singuri pâinea cea de toate zilele, luptând astfel împotriva trândăviei? Nu trebuie să ne punem nădejdea în milostenia altora.”

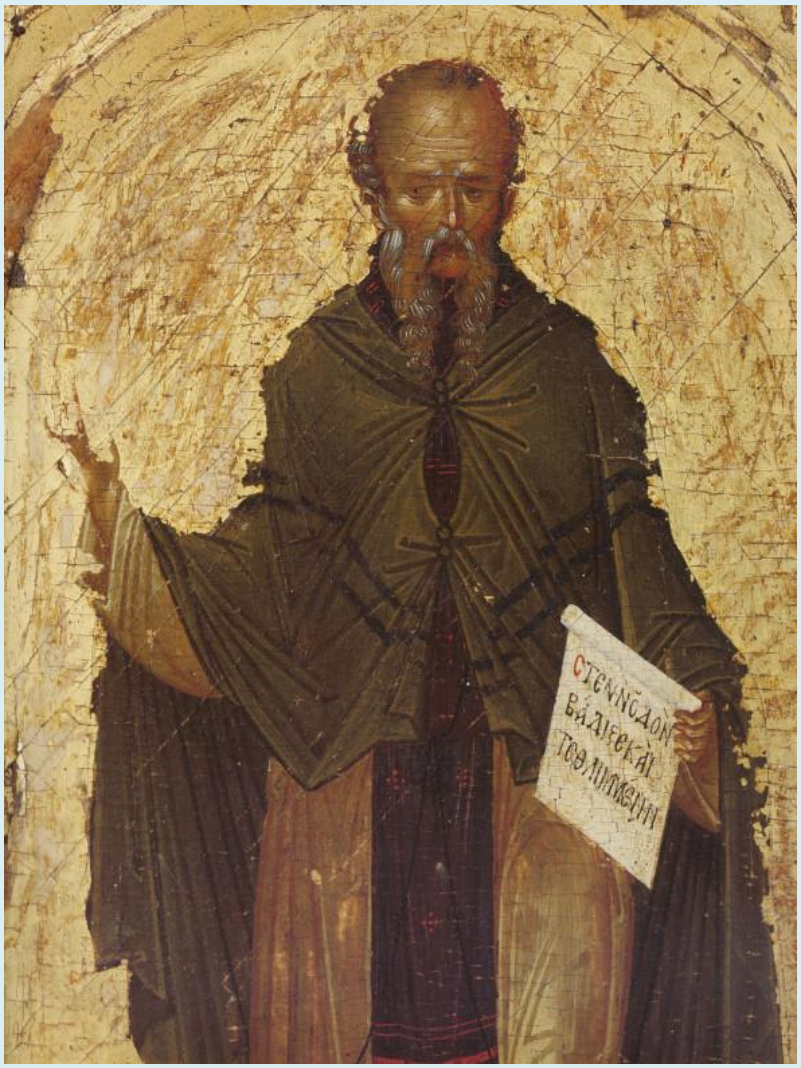

Sfântul Eftimie cel mare, icoană de la mănăstirea Hilandar, Athos, sec. XV

Sfântul cerea ca monahii să păstreze tăcerea în biserică în timpul slujbelor, precum și la trapeză în timpul meselor. Atunci când vedea călugări tineri postind mai mult decât alții, le spunea să își taie voia și să urmeze rânduiala postului. Îi încuraja să nu atragă atenția asupra lor printr-un post prea aspru, ci să mănânce cu măsură.

În toți acești ani, Sfântul Eftimie a adus la adevărata credință o mulțime de sarazini, printre care și căpetenia Aspebet dimpreună cu fiul acestuia Terebon pe care Sfântul Eftimie îl ridicase din boală. Aspebet primi numele de botez Petru, ajungând mai târziu să fie episcop al sarazinilor.

Vestea minunilor săvârșite de Sfântul Eftimie se răspândea cu iuțeală. Veneau la el oameni de pretutindeni ce căutau să se tămăduiască, iar Sfântul dăruia fiecăruia vindecare. Fugind de orice slavă și cinstire lumească, Sfântul părăsi în taină mănăstirea, luând cu sine doar pe ucenicul său cel mai apropiat, Dometie.

Împreună cu acesta, se retrase în pustia Ruba, așezându-se pe Muntele Marda, lângă Marea Moartă.

În dorința sa de isihie, sfântul bătu în lung și în lat pustia Zif, găsindu-și în cele din urmă sălaș în peștera în care odinioară păstorul David se ascunsese de frica regelui Saul. Chiar aici, în apropierea peșterii lui David, Sfântul Eftimie se hotărî să întemeieze o altă mănăstire, zidind înăuntrul acesteia și o biserică.

În acest răstimp, Sfântul Eftimie a readus la dreapta credință mai mulți călugări ce îmbrățișaseră rătăcirea maniheistă - a săvârșit, de asemenea, multe tămăduiri minunate, uneori izgonind și duhurile necurate din trupurile celor chinuiți de demoni.

Pelerinii, însă, tulburau liniștea și pacea pustiei. Iubind mai mult decât orice liniștirea, sfântul hotărî să se întoarcă la mănăstirea Sfântului Teoctist. Dar pentru că în drum află un loc liniștit și neted pe culmea unui deal, rămase acolo. Pe acest loc avea să se ridice Lavra Sfântului Eftimie. O mică peșteră îi va sluji Sfântului drept chilie - la timpul cuvenit aceasta avea să îi fie și mormânt.

După o vreme, Sfântul Teoctist veni la Sfântul Eftimie însoțit de obștea sa, cerându-i să se întoarcă la mănăstire, dar pustnicul se împotrivi. Făgădui, însă, că va fi alături de ei la toate slujbele de duminică.

Sfântul Eftimie nu dorea să aibă pe nimeni aproape, nici nu urmărea să fie întemeietor de viață chinovială sau de lavră. Domnul, însă, i-a poruncit într-o vedenie să nu alunge pe cei ce vor veni la dânsul căutând să își mântuiască sufletele. După o bucată de vreme, în jurul său s-au strâns iarăși mai mulți frați, astfel că a pus bazele unei lavre după modelul Lavrei Tharan. In anul 429 d.Hr., pe când Sfântul Eftimie era în vârstă de cincizeci și doi de ani, patriarhul Juvenalie al Ierusalimului a târnosit biserica mănăstirii, înzestrând-o cu preoți slujitori și diaconi.
La început lavra era săracă, dar sfântul nădăjduia că Dumnezeu se va îngriji și de această dată de toate nevoile robilor săi. Odată, un convoi cam de vreo 400 armeni ce se îndreptau spre râul Iordan au trecut pe la lavra sfântului. Văzând aceasta, cuviosul Eftimie chemă trapezarul, poruncindu-i să ospăteze pelerinii. Trapezarul îi spuse, însă, că în mănăstire nu este destulă mâncare pentru atât de multă lume. Sfântul Eftimie stărui totuși în cererea sa. Ducându-se să vadă ce mai poate găsi în cămară, trapezarul află acolo o grămadă de pâine, găsind pline și vasele cu vin și ulei. Pelerinii mâncară pe săturate, și chiar la trei luni după aceea, ușa de la cămară nu putu fi închisă din pricina belșugului de pâine. Cantitatea de hrană rămăsese aceeași, întocmai cum odinioară se întâmplase cu făina din vas și cu uleiul din urcior în casa văduvei din Sarepta Sidonului (III Regi 17, 8-16).

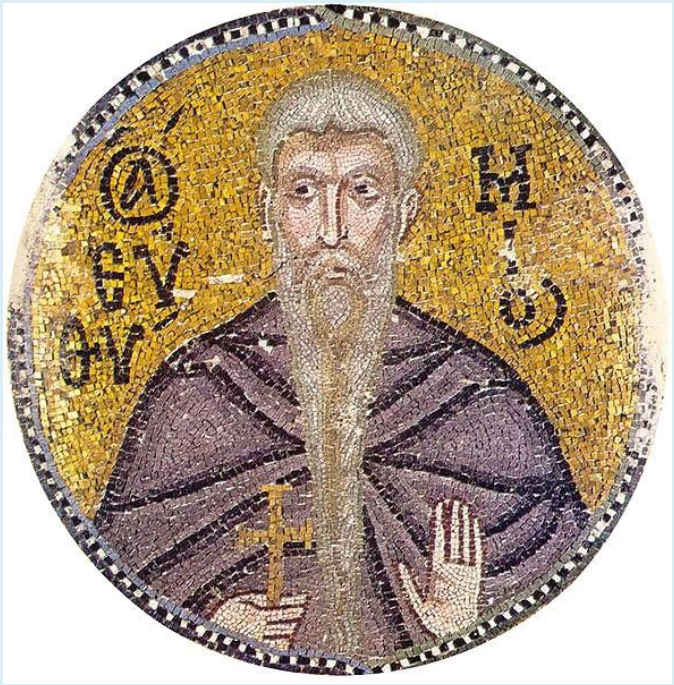

Cuviosul Eftimie cel mare – icoană mozaic de la mănăstirea Nea Moni, sec. XI

Într-una din zile, călugărul Auxentie nu mai vru să-și îndeplinească ascultarea ce îi fusese dată. În ciuda faptului că Sfântul Eftimie îl chemă la sine, poruncindu-i să se supună, el rămase la fel de îndărătnic. Sfântul strigă atunci cu putere: „Vei fi răsplătit pentru nesupunerea ta!” Un duh necurat îl stăpâni pe Auxentie, aruncându-l la pământ. Frații îl rugară într-un suflet pe Avva Eftimie să îi vină în ajutor, astfel că sfântul se îndură și îl tămădui pe nefericit, care, venindu-și în sine, îi ceru iertare și îi făgădui să se îndrepte pe sine. „Ascultarea”, spune Sfântul Eftimie, „este o mare virtute. Domnul nostru iubește ascultarea mai mult decât jertfa de sine, iar neascultarea aduce cu sine moartea.”

Altă dată, doi dintre frați ajunseră să fie copleșiți de asprimea vieții din mănăstire și, ca urmare, luară hotărârea de a fugi. Sfântul văzu într-o vedenie că aceștia urmau să cadă în mrejele diavolului. Îi chemă la sine și îi mustră, îndemnându-i să lepede voia cea de suflet vătămătoare. Le spuse: „niciodată nu trebuie să primim gândurile rele ce ne umplu de mâhniciune și ură față de locul în care viețuim, șoptindu-ne că în altă parte ar fi mai bine. Dacă cineva încearcă să facă ceva bun acolo unde locuiește dar nu duce acel lucru la capăt, să nu creadă cumva că schimbând locul i se va schimba norocul. Nu locul este cel ce aduce izbânda, ci credința și voința neclintită. Adeseori copacul strămutat nu mai dă roade.”

În anul 431 d.Hr., la Efes s-a întrunit cel de-al treilea Sinod Ecumenic în ideea combaterii învățăturii rătăcite a lui Nestorie. Sfântul Eftimie se numără atunci

printre cei ce se ridicau în apărarea Dreptei Credințe; fu, însă, adânc tulburat de faptul că arhiepiscopul Ioan al Antiohiei se afla de partea lui Nestorie.

În anul 451 d.Hr., cel de-al patrulea Sinod Ecumenic desfășurat la Calcedon era întrunit pentru a condamna erezia lui Dioscur care, în contradicție cu Nestorie, afirma că în Domnul Iisus Hristos este o singură fire, cea dumnezeiască (astfel se explică că erezia a fost denumită monofizită). Acesta învăța că prin Întrupare, firea umană a lui Hristos a fost absorbită de firea dumnezeiască.

Sfântul Eftimie primi toate hotărârile Sinodului de la Calcedon, văzând în acestea afirmarea Ortodoxiei. Vestea se răspândi cu mare iuțeală printre călugări și pustnici. Mulți dintre aceștia, până atunci părtași la credința rătăcită, urmară pilda Sfântului Eftimie, supunându-se hotărârilor Sinodului.

Datorită vieții sale ascetice și a mărturisirii ferme a Credinței Ortodoxe, Sfântul Eftimie a rămas în istorie cu supranumele de „cel mare”. Istovit de ieșirea în lume, Sfântul Avva se retrase pentru o vreme în adâncul pustiei. După întoarcerea lui în Lavră, unii dintre frați începură să vadă că în timp ce Sfântul slujea Sfânta Liturghie, văpăi de foc se pogorau din cer, înconjurându-l. Cuviosul însuși dezvălui câtorva dintre monahi faptul că adesea vede slujind alături de el un înger.

Sfântul avea darul înaintevederii și putea citi gândurile și așezarea duhovnicească a celorlalți doar în urma unei simple întrevederi. Atunci când monahii primeau Sfintele Taine, sfântul știa cine se apropie cu vrednicie și cine nu.

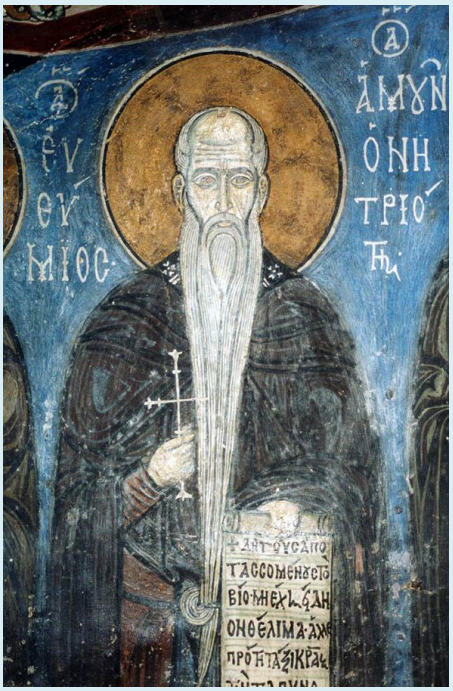

Cuviosul Eftimie cel mare – icoană frescă de la mănăstirea Sfântul Neofit, 1197

Pe când Sfântul Eftimie avea optzeci și doi de ani, tânărul Sava (viitorul Sfânt Sava cel sfințit, pomenit la 5 decembrie) intră în Lavra sa. Sfântul îl primi cu dragoste, iar apoi îl trimise la mănăstirea Sfântului Teoctist. Profeți atunci că Sfântul Sava va străluci prin virtuțile sale mai mult decât orice alt ucenic de al său.

Când cuviosul ajunse în vârstă de nouăzeci de ani, tovarășul și prietenul său de o viață Teoctist căzu răpus de o boală grea. Sfântul Eftimie se duse să-și vadă prietenul, rămânând la mănăstire pentru câteva zile. Își luă rămas bun de la tovarășul său, stându-i la căpătâi până ce acesta își dădu sufletul. După înmormântare, sfântul se întoarse în Lavra sa.

Dumnezeu îi descoperi cuviosului ceasul plecării sale. În Ajunul Prazniculuiui Sfântului Antonie cel mare (17 ianuarie), Sfântul Eftimie dădu blagoslovenie de a se sluji priveghere de toată noaptea. Când slujba luă sfârșit, luă deoparte preoții, spunându-le că nu va mai priveghea alături de ei, căci Domnul îl cheamă la sine.

La auzul unora ca acestea toți se umplură de jale, sfântul ceru însă obștii întregi să vină a doua zi la biserică pentru a-și lua bun rămas. Și începu a-i povățui: „Dacă mă iubiți, păziți poruncile mele (Ioan 14, 15). Dragostea este cea mai înaltă virtute și legătura desăvârșirii (Col 3, 14). Orișice virtute se întemeiază pe dragoste și smerenie. Însuși Domnul nostru Iisus Hristos s-a smerit pe Sine din dragoste pentru noi și s-a făcut om. De aceea, datori suntem să Ii aducem neîncetat slavă, noi monahii cu deosebire căci am ales a sta deoparte de ispitele și grijile lumești.”

„Luați aminte la voi înșivă și păstrați-vă sufletul și trupul în curăție. Luați parte la toate slujbele Bisericii și țineți tradiția și pravila obștii noastre. Dacă unul dintre frați e luptat de gânduri necurate, aduceți-l pe calea cea bună, aduceți-i alinare, învățându-l să nu mai cadă în mrejele diavolului. Primiți întotdeauna pe cei ce călătoresc. Găzduiți pe cei ce pribegesc. Ajutați cu tot ceea ce sunteți în stare pe sărmanii aflați în mare nevoie.”

După toate sfaturile date fraților întru mântuirea sufletului, sfântul le făgădui că va rămâne pururea în duh alături de ei și de toți ceilalți ce vor intra în mănăstire. Ceru apoi tuturor să plece, lăsând în preajma sa doar pe ucenicul Dometie. Rămase în altar pentru trei zile.

Pe 20 ianuarie, la anul 473 d.Hr., Sfântul Eftimie în vârstă de nouăzeci și șapte de ani se mută cu sufletul la cerești le lăcașuri.

O mulțime de monahi din toate mănăstirile, precum și din pustie veniră la Lavră pentru a lua parte la slujba de înmormântare a Avvei Eftimie - printre aceștia se afla și Sfântul Gherasim de la Iordan. Veni, de asemenea, patriarhul Anastasie dimpreună cu clerul său, ca și călugării din pustia Nitriei, Martirie și Ilie, care aveau să devină apoi Patriarhi ai Ierusalimului, după cum le proorocise Sfântul Eftimie.

Dometie rămase la mormântul Starețului pentru șase zile. În a șaptea zi, îl văzu pe sfântul său Avva înconjurat de slava lui Dumnezeu, fâcându-i semne: „Vino, copilul meu, Domnul Iisus Hristos vrea să fii cu mine.” După ce le povesti fraților vedenia sa, Dometie intră în biserică și cu bucurie mare își predă sufletul lui Dumnezeu. Fu îngropat lângă Sfântul Eftimie.

Moaștele Sfântului Eftimie au rămas la mănăstirea sa din Palestina, iar egumenul rus Daniil, aflat în pelerinaj, le-a văzut, dând mărturie de aceasta, în secolul al XII-lea.

http://www.pemptousia.ro/

Sfântul Eftimie cel mare şi pilda actuală a vieţii sale

Mândria Bisericii - monahismul. Exemplul cuviosului Eftimie cel mare de Dragoş Dâscă

Poate că nici un alt cuvânt despre monahism nu este atât de tainic şi plin de noime duhovniceşti precum este cel al Sfântului Isaac Sirul: „vieţuirea călugărească este mândria Bisericii” („Cuvinte despre nevoinţă”, X). Şi iată, se poate îndoi cineva de acest lucru când nu trebuie decât să privească la chipul vieţuirii sfinţilor pe care îi prăznuim în aceste zile de ianuarie: Sfântul Antonie (17), Sfinţii monahi-episcopi Atanasie şi Chiril (18), Sfântul Macarie Egipteanul (19), Sfântul Eftimie (20) şi Sfântul Maxim Mărturisitorul (21)? Toţi aceşti stâlpi ai Ortodoxiei au fost monahi; dar să nu trecem cu vederea faptul că au plecat din mijlocul unora ca noi, oameni de lume cuprinşi de griji şi amestecaţi în tumultul veacului. Mândria Bisericii sunt creştinii care Îl urmează pe Hristos în lepădarea de sine până la jertfă, iubirea de Dumnezeu şi de aproapele, iar monahii sunt cei care le împlinesc pe acestea într-un mod desăvârşit.

Să ne oprim asupra sfântului prăznuit astăzi de Biserica lui Hristos, Sfântul Eftimie cel mare, şi să vedem chipul în care vieţuirea sa adevereşte cuvântul Avvei Isaac Sirul. Cel ce-şi acordă un răgaz de la zăduful zilei şi citeşte Viaţa

cuviosului Eftimie va remarca o constanţă a felului său de a fi, o caracteristică a întregii sale vieţi: dorinţa de a nu-L întrista pe Dumnezeu.

Se spune că, pe când era adolescent, „dorea să fie următor al dumnezeieştilor şi îmbunătăţiţilor bărbaţi [i.e. monahi]… săvârşea slujba pravilei cu frică şi cu umilinţă, aducându-şi aminte că se cuvine să slujeşti lui Dumnezeu cu frică şi cutremur, iar nu cu râs şi cu şoptire… Se întrista când unii spuneau deşertăciuni îl îndepărtau de la dumnezeieştile cuvinte”.

Vedem că sufletul său încă de tânăr nu suferea atingerea vulgară a acestei lumi; nu lăsa ca zgura păcatului să se prindă de inima sa. Mulţi zic că sfinţii nu au trecut prin aceleaşi ispite care ne înfruntă pe noi, că aşa au fost ei aleşi din pântece, aleşi să fie sfinţi. Dar iată că şi tânărul Eftimie a fost ispitit prin intermediul colegilor de studii care îl îndemnau la glume, bârfe, vorbire deşartă. Dar nu a suferit să-şi strice buna aşezare a sufletului său: în cele lumeşti se simţea îndepărtat de Dumnezeu.
Biograful sfântului ne spune un alt lucru uimitor referitor la anii săi de tinereţe: „în vreme de ispită rodea lui Dumnezeu dragostea şi răbdarea, iar în vreme de îndestulare, rodul lui era înfrânarea. Venind asupra lui gânduri de dezmierdare trupească, iarăşi odrăslea într-însul înţelepciune”.

Acest paragraf ne aduce la o altă constantă a vieţii sale: căutarea înţelepciunii prin purtare înţeleaptă. În Sfântul Eftimie s-a întrupat cuvântul Scripturii care zice: „Eu, înţelepciunea, locuiesc împreună cu prevederea şi stăpânesc ştiinţa şi buna-chibzuială… Eu iubesc pe cei ce mă iubesc şi cei ce caută mă găsesc” (Pilde 8, 12, 17).

Tânărul Eftimie nu a făcut nevoinţe suprafireşti, nu a fost la limita omenescului. Dar a dorit partea cea bună, care nu s-a luat de la el când, cu trecerea anilor, a fost asaltat de ispite mult mai mari: prefacerea interioară prin constanta supraveghere a gândurilor şi a purtării sale, „pentru că de întreaga înţelepciune purtând multă grijă, a păzit nestinsă făclia fecioriei, împodobită cu untdelemnul milosteniei”.

Să luăm aminte la multa sa subţirime a minţii. Biograful spune că a biruit ispita desfrânării nu prin uscarea trupului şi purtarea de lanţuri şi haine de păr, ci prin înţelepciune. Adică, deşi tânăr, Sfântul Eftimie a arătat multă maturitate duhovnicească: ştia că războiul nostru, al creştinilor, este noetic. Minte împotriva minţii; duh împotriva duhului. Nevoinţa trupească e doar un mijloc pentru a uşura încordarea minţii în luptă. El putea opri gândul înainte de a intra în inimă dar nu fiindcă avea sfântul o putere căpătată de la naştere, ci fiindcă purtarea înţeleaptă şi osteneala de a-şi ţine gândul doar la cele plăcute lui Dumnezeu a

creat în el deprinderea binelui, o sensibilitate care reacţiona la primul atac al furnicoleului.

Şi mirenii pot fi smeriţi dar ei practică o smerenie cu limite impuse de nevoile familiei, de specificul serviciului, de datoria civică. Monahii însă sunt chemaţi să devină vase neîncăpătoare ale smereniei; chenoza lor este neîncetată. Nici în acest aspect Sfântul Eftimie nu a fost mai prejos. „Din copilărie iubitor de monahi", după terminarea studiilor Eftimie s-a călugărit. A fost făcut - să reţinem - fără voia sa preot, apoi proestos peste Mănăstirea Sfântului Polieuct. Dar fiindcă grijile îl împiedicau de la lucrarea faptei bune, „urâtorul de slavă" Eftimie a ales să redevină un simplu monah şi a plecat la Ierusalim, închinoviindu-se în Lavra Fara. Aici, ne spune biograful, „covârşea pe toţi cu răbdarea, blândeţea şi cu smerita cugetare a inimii".

Din nou remarcăm faptul că Sfântul Eftimie nu este lăudat pentru mari fapte ascetice, ci pentru lucrarea omului dinlăuntrul inimii (cf. Corinteni 4, 16).

Dacă iubirea de Dumnezeu a arătat-o cu prisosinţă sfântul în urmarea vieţii monahale, iubirea de aproapele e dovedită mai ales de următoarea întâmplare: Pe când se afla în pustie, a venit la el un elin păgân, Aspevet, cerându-i să-l tămăduiască pe fiul său paralitic. Sfântul nu i-a întors spatele îmbufnat că Aspevet nu a cerut mai întâi să îi vorbească de credinţa creştină, că nu i-a cerut să îi ţină un cuvânt despre semnificaţia icoanelor, ci, fără să îi adreseze nici un cuvânt elinului, l-a tămăduit pe fiul său bolnav. Cucerit de evlavia şi statura duhovnicească a cuviosului Eftimie, elinul a cerut să fie botezat.

Acesta este modelul ecumenismului autentic, singurul care poate să îi placă lui Hristos şi nu sincretismul pe cât de înşelător pe atât de vătămător din zilele noastre: nu a mers Eftimie la elini să caute „elemente comune" între religia păgână şi creştinism; nici nu i-a zis lui Aspevet: „Lasă, nu e nevoie să te botezi creştin, doar avem acelaşi Dumnezeu…", sau „Hai să ne rugăm împreună trei zile, o săptămână şi să vedem ce-o zice Dumnezeu după aia". Cuviosul Eftimie ne-a lăsat o pildă despre adevăratul ecumenism: atunci când creştinul este aproape de Hristos printr-o viaţă lăuntrică roditoare de gânduri şi fapte bune atunci şi cei de altă credinţă Îl pot vedea pe Hristos şi pot înţelege că El este singurul Mântuitor în lumina virtuţilor [pe care le observă în/] din viaţa creştinilor. Ecumenismul începe cu o viaţă trăită în Hristos şi se încheie în inima celui convertit de purtarea ta.

Monahismul este mândria Bisericii fiindcă monahii sunt creştinii care îşi îmbrăţişează credinţa fără rest. Nu lasă loc târguielii şi compromisului cu propriile jurăminte depuse la Taina călugăriei (aşa cum este numită şi considerată în Athos). Fidel Miresei sale, Biserica, Sfântul cuvios Eftimie cel mare nu a avut

decât o singură dorinţă, care îi străbate ca un fir roşu întreaga viaţă: de a nu-L întrista pe Dumnezeu.

Vom încheia acest cuvânt cu mărturisirea de credinţă a Sfântului Eftimie, care, în vremuri de prigoană a ales să nu-L întristeze pe Dumnezeu prin lepădarea de Ortodoxie. Cuviosul Eftimie: un pustnic din Fara, un părinte pentru mii de fii duhovniceşti, un creştin care a înţeles că nesocotirea dogmelor Îl alungă pe Dumnezeu din inimă.

Păsările răpitoare au şi acum cuiburi, vulpile prea multe vizuini iar Fiul Omului găseşte prea puţine inimi neîntinate de făţărnicie, inimi unde să-Şi plece capul.

„Mărturisirea de credinţă" a Sfântului Eftimie referitoare la Sinodul de la Calcedon (451): „Din toate cele ce s-au cercetat şi s-a făcut de acest sobor, n-am citit ceva; iar cât despre hotarul cel alcătuit de dînsul, nimic nu am a-l prihăni pentru rea slăvire, pentru că laudă credinţa celor 318 Sfinţi Părinţi din Niceea şi mărturiseşte a urma învăţătura neclintită şi nestricată. Apoi învaţă a urma Sfinţilor Părinţi celor 150 din Constantinopol şi a celor din Efes, contra lui Nestorie rău credinciosul. Iar pe Chiril, întâiul şezător al Alexandriei, îl numeşte luptător şi învăţător al dreptei credinţe. Apoi pe Preasfânta Fecioară de Dumnezeu Născătoare o propovăduieşte, zicând că dintr-însa S-a născut după trup singurul născut Fiul şi Cuvântul lui Dumnezeu. Deci, recunoaşte amândouă naşterile, adică pe cea veşnică din Tatăl şi fără trup şi pe cea sub vreme, din Fecioara Maică, cu trup însufleţit; după aceea, recunoaşte două firi în Hristos, dumnezeiască şi omenească, dar neamestecate, neschimbate, neîmpărţite şi nedespărţite. Iar cei ce îndrăznesc a împărţi, ori a despărţi unirea negrăită şi nedespărţită după Ipostas şi cei ce zic că prin trup s-a făcut schimbare în Cuvântul lui Dumnezeu, şi care socotesc trupul Celui singur născut a fi de o fiinţă cu dumnezeirea, cum şi cei ce zic că este amestecare a Cuvântului cu trupul, unii ca aceştia sunt ca şi păgânii. Drept aceea şi noi când auzim despre două firi în Hristos, nu socotim cu totul despărţire în ipostasul lui Hristos cel unul alcătuit; dar mărturisim şi deosebirea firilor, după cum zice cel între sfinţi, Chiril al Alexandriei".

Părintele Agapie Corbu despre fanatism, fanatici şi reacţia faţă de societatea apostaziată

"…O altă chestiune, iarăşi, esenţială pe calea sfinţeniei este credinţa ortodoxă. Şi ne prezintă [Sfântul] Chiril şi pe Sfântul Eftimie, şi pe Sfântul Sava şi pe ceilalţi, având multă râvnă către credinţa ortodoxă, dar, în acelaşi timp zice, "fiind fără fanatism".

Zice despre Sfântul Eftimie că era plin de blândeţe în ceea ce priveşte dreapta credinţă, dar era şi plin de râvnă pentru aceasta. Şi, întâmplările de atunci, diferitele scandaluri pe teme hristologice, diferitele "partide" care se creaseră atuncea au produs mare tulburare, şi la un moment dat chiar s-a urcat pe tronul Ierusalimului un eretic care l-a izgonit pe patriarhul ortodox, un oarecare Teodosie, iar Eftimie, pentru că nu vroia să producă scandaluri, să se pună în fruntea oamenilor, să transforme Biserica în câmp de luptă, s-a retras în pustie, în adâncul pustiei şi lucra prin rugăciune - lucru care s-a dovedit a fi foarte rodnic pentru Biserică, pentru că la câteva luni acest Teodosie a fost îndepărtat şi a revenit patriarhul ortodox Iuvenalie.

Aşadar şi această credinţă ortodoxă - da, pe de-o parte o păzim cu scumpătate, dar, pe de altă parte fără fanatism, pentru că deja fanatismul nu mai este ortodox, şi atuncea cădem într-o contradicţie: pretindem că suntem ortodocşi, dar ne lipseşte Ortodoxia.

- Ce să înţelegem prin a nu fi fanatici? Dacă aşteptăm din partea Bisericii un cuvânt hotărât împotriva unor patimi, înseamnă că putem fi numiţi fanatici?

- Păi depinde de modul în care se face cuvântul. Fanaticul este cel care, în general, din cauză că e fixat pe o anumită problemă devine obtuz, nu mai vede nimic altceva. Şi nu se bazează fanaticul pe puterea şi lucrarea lui Dumnezeu.

Acuma ştiţi scandalul cu Vatopedi. Dacă Vatopedi ar fi o mănăstire fanatică, ar începe cu scandaluri, cu demonstraţii, cu pancarte. Credeţi că le-ar fi greu să mobilizeze, cum zice Hristos: credeţi că mi-e greu să mă rog să vină, să trimită Tatăl, douăsprezece legiuni de îngeri? Aşa putea şi mănăstirea asta, dar nu face, că nu-i mănăstire fanatică. Dacă ar fi zelotistă nici nu vreau să-mi imaginez ce s-ar întâmpla.

Aşadar fanaticul, din câte cred eu, nu ia în considerare lucrarea lui Dumnezeu.

Ce face [Sfântul] Eftimie? Efitmie se retrage în Panherimos, zice Chiril, adică în pustia cea mai adâncă, până ce va trece scandalul. Şi este un verset, care acuma se va tot citi în fiecare duminică, în fiecare săptămână la Utrenie din Isaia, şi anume: "Ascunde-te, poporul meu, cât de cât - cât de puţin - până ce urgia va fi trecut".

Şi regăsim acest verset în Apocalipsă, unde se spune că poporul lui Dumnezu să nu se facă părtaş păcatelor care bântuie în cetatea Babilonului, cetate care de fapt este societatea, adică nu un anumit oraş, cutare sau cutare oraş. Este societatea contemporană apostaziată, căzută de la Dumnezeu. Fie că e în România, fie că e în Rusia, fie că e în America, e o societate care nu mai funcţionează pe principiile creştin-ortodoxe. Că ea este compusă dintr-o majoritate ortodoxă, asta e altceva, dar nu înseamnă că ea funcţionează, că la temelia ei stau principiile Bisericii. De asta se vorbeşte şi de separarea Bsiericii de Stat

Aşadar asta înseamnă să nu fii fanatic: să laşi şi lucrarea lui Dumnezeu. Tu să ţii cu fermitate credinţa ta, dar până la urmă Dumnezeu este cel care conduce istoria şi să-I lăsăm Lui dreptul acesta, să nu I-l răpim.

Şi ceea ce aduce tulburare în suflet, tot ceea ce tulbură duhul rugăciunii tinde să vină de la un anumit zel nebun, de care vorbeşte şi Sfântul Isaac Sirul: "vătămarea care vine din partea zelului celui nebun".

Aşadar nu există numai un fanatism din acesta, în domeniul patimilor, ştiu eu, de tipul: "Biserica ar trebui să vină cu metode de inchiziţie şi să pună capăt răului în lume", ci există şi un zel nebun, care-i pândeşte şi pe pustnici, şi pe călugări prin mănăstiri, un fanatism din acesta duhovnicesc".

(Extras din conferinţa Părintelui Agapie Corbu de la Alba-Iulia, din 23 feb. 2012, "Sfântul Chiril de Scythopolis şi sfinţenia astăzi")

20 ianuarie: Sfântul Eftimie cel mare, ajutătorul femeilor ce nu pot avea copii!

Sfântul Eftimie cel mare s-a născut în secolul al IV-lea în Melitina Armeniei. Deși fericita Dionisia a trăit destui ani împreună cu bărbatul ei, dar fiind stearpă, nu năştea. Pentru aceea, în mare mâhnire petrecând amândoi, multă vreme s-au nevoit, rugându-se lui Dumnezeu să li se dăruiască fiu, ceea ce până la urmă s-a și întâmplat.

Încă de la vârsta de 29 de ani s-a retras într-o peșteră la Ierusalim. Cu rugăciunile lui mulți se vindecau de boli grele iar femeile ce nu puteau să aibă copii, cu rugăciunile lui dobândeau copii.

De asemenea, sfântul era înainte văzător, încât, atunci când venea cineva, el știa dinainte ce fel de gânduri avea acel om.

Odată, Sfântul Eftimie a săturat patru sute de călători cu doar câteva pâini.

Altădată, ajungând un drumeț la mănăstirea Sfâtului Eftimie, a intrat acolo unde erau moaștele sfântului și, văzând tăblița de argint de deasupra acestora, a luat-o și a fugit din mănăstire. A doua zi, dimineață, Procopie, portarul mănăstirii, l-a găsit pe drumeț încremenit cu tăblița în mână la o distanță de 30 de stadii. Procopie l-a dus în mănăstire iar acesta și-a mărturisit păcatul înaintea întregii obști. Călugării, bucuroși de minunea Sfântului Eftimie, au luat tăblița, i-au dat merinde de drum bărbatului, căci era sărac, și l-au eliberat.

Sfinte cuvioase Eftimie roagă-te pentru noi!

Eftimie cel mare ține bărbații sănătoși

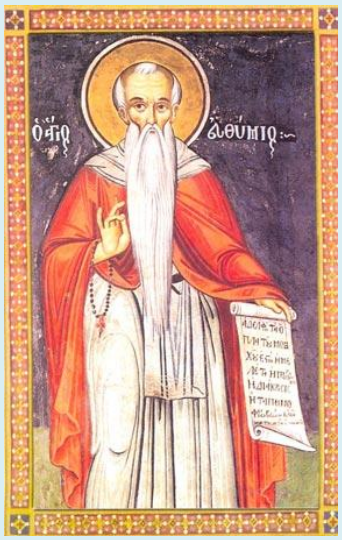

de Mirela Barbă

Eftimie cel mare este unul dintre sfinții mai puțin populari, însă respectați în popor. Este pomenit pe 20 ianuarie, în Biserica Ortodoxă.

Sfântul cuvios Eftimie cel mare este prăznuit, în Biserica Ortodoxă, pe 20 ianuarie. Este unul dintre sfinții respectați în popor, fiind protectorul livezilor și recunoscut drept vindecător de boli grave.

Eftimie cel mare e făcător de minuni

A văzut lumina zilei în ținutul armenesc Melitina, pe vremea împăratului Gratian, după ce părinții lui, oameni vrednici și credincioși, se chinuiseră mult să aducă pe lume copii. Dar rugile lor îndelungate și fierbinți au fost auzite în cele din urmă, iar Dumnezeu le-a dăruit un fiu. Eftimie a cunoscut viața bisericească încă din copilărie, după moartea tatălui său, când a fost dus la Episcopia Melitinei și lăsat în grija preoților. Datorită aplecării sale către credință, a fost hirotonit preot.

La vârsta de 29 de ani, a ajuns la ierusalim și a viețuit într-o peșteră, alături de cuviosul Teoctist.

A săvârșit minuni nenumărate, reușind chiar să hrănească și să sature sute de oameni cu numai câteva pâini. A vindecat boli grele, a adus ploaia la vreme de secetă și a transformat pământul neroditor în teren fertil.

A trecut la cele veșnice la vârsta de 97 de ani, prevestindu-și ziua morții.

Cine vrea să aibă livezi roditoare, să nu sufere de friguri, de pagube și de primejdii trebuie să țină sărbătoarea Sfântului Eftimie cel mare, pe 20 ale lunii. Bărbații trebuie să-i respecte ziua, ca să fie sănătoși.

Icoana Maicii Domnului „Vlahernskaya” (Vlahernitissa)

Traducere și adaptare: Mihai-Alex Olteanu
Sursa: http://oca.org

Icoana Maicii Domnului Vlahernskaya este prăznuită pe 2 iulie (Așezarea veș-mântului Născătoarei de Dumnezeu în Vlaherne), pe 7 iulie și în sâmbăta a cincea din Postul mare (Sâmbăta Imnului Acatist).

Această icoană a Preasfintei Născătoare de Dumnezeu a fost descoperită la Ieru-salim de împărăteasa Evdochia, în timpul vieții Sfântului Eftimie cel mare (prăz-nuit pe 20 ianuarie), în vreme ce Sfântul Iuvenalie (prăznuit pe 2 iulie) era patriarh al Ierusalimului. Sfânta icoană a fost adusă la Constantinopol, unde

Sfânta împărătească Pulheria a așezat-o în Biserica din Vlaherne, acolo unde era păstrat și Veșmântul Născătoarei de Dumnezeu (prăznuit pe 2 iulie).

Această sfântă icoană este de tip Hodighitria (Îndrumătoarea). De aceea, icoana mai este numită și icoana Maicii Domnului Hodighitria din Vlaherne sau icoana Maicii Domnului „Cea care arată calea” din Vlaherne.

În anul 626, patriarhul Serghie al Constantinopolului (610-631) a purtat icoana Domnului Vlahernskaya în procesiune pe zidurile Constantinopolului, atunci când orașul a fost asediat de avari.

În amintirea acestei izbânde și a altora care au fost câștigate prin mijlocirea Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, a fost stabilită o sărbătoare anuală în sâmbăta a cincea a Postului mare (Sâmbăta Imnului Acatist al Maicii Domnului).

Prima prăznuire a avut loc în Biserica din Vlaherne, Constantinopol. În secolul al IX-lea, sărbătoarea a fost inclusă în Tipicul cel mare al Sfântului Sava cel sfințit de la Mănăstirea Studion.

Mai târziu, această sărbătoare a fost introdusă și în Triod, și a devenit universală pentru Biserica Ortodoxă.

După căderea Constantinopolului în anul 1453, icoana Maicii Domnului din Vlaherne a fost mutată în Sfântul Munte Athos.

Icoana a stat în Athos până în anul 1654, când a fost trimisă de călugării din Sfântul Munte la Moscova, în semn de mulțumire pentru țarul Alexei Mihailovici.

https://doxologia.ro/cinstirea-icoanei-maicii-domnului-vlahernskaya-vlahernitissa

Orthodoxwiki - Eftimie cel mare

Sfântul Eftimie cel mare - icoană din sec. XVII,
de la Mănăstirea Dionisiu, Muntele Athos

https://ro.orthodoxwiki.org/Eftimie_cel_Mare

Prea cuviosul părintele nostru Eftimie cel mare (în grecește Άγιος Ευθύμιος ο Μέγας,Euthymios; n. 377 - d. 20 ianuarie 473) a fost un sfânt monah ortodox care a trăit în Palestina la sfârșitul secolului al IV-lea și începutul secolului al V-lea. Biserica Ortodoxă îl face prăznuiește pe 20 ianuarie.

Viața

Eftimie s-a născut în timpul consulatului lui Grațian în anul 377 d.Hr., în luna august. El era originar din Melitene, capitala civilă și bisericească a provinciei

romane Armenia Inferior (în prezent Malatya, Turcia) [1], fiind fiul unor părinți pioși și credincioși numiți Pavel și Dionisia. Pentru că Dionisia era stearpă, ea și cu soțul ei, Pavel, s-au rugat cu fervoare la Dumnezeu să le dea un copil. Atunci ei au avut o vedenie: au auzit vocea unui înger care le-a spus să se veselească pentru că odată cu nașterea copilului toate ereziile vor fi desființate iar pacea va cuprinde Biserica lui Dumnezeu. De aceea, acest sfânt a fost botezat cu numele de Eftimie (grec. Ευθύμιος,Euthymios care înseamnă „voioșie" sau „voie bună").

Când tatăl lui Eftimie a murit, mama sa l-a dat în grija lui Otrie, episcop de Melitene, care l-a trecut în rândul clerului, ca citeț. Deoarece era ager în studiile sale și îi depășea pe toți ceilalți în virtuți și viață ascetică, el a fost hirotonit preot și însărcinat cu supravegherea sfintelor sihăstrii și mănăstiri.

La vârsta de douăzeci și nouă de ani, el a mers la Ierusalim, unde a locuit împreună cu Sfântul Teoctist în peștera unui munte, situată în apropierea lavrei monahale numită Faran (în prezent Ein Fara), la aproximativ șase kilometri est de Ierusalim. [2][2][3] În acea perioadă, Sfântul Eftimie a vindecat mulți oameni de boli.

De asemenea, se povestește că sfântul a hrănit patru sute de oameni, care veniseră la mănăstire, cu doar câteva pâinici. Mai mult, nu numai că a vindecat sterilitatea mamei sale prin nașterea sa, ci prin rugăciune a făcut alte femei sterpe să aibă copii.

În plus, el a deschis porțile cerului, cum a făcut și Sfântul Ilie înaintea sa, aducând ploaie într-o perioadă de secetă.

În timpul unei Sfinte Liturghii, cei prezenți au putut vedea o coloană de lumină care le-a arătat lumina interioară a sufletului îndumnezeit al lui Eftimie. Această lumină a rămas peste sfânt până la sfârșitul Sfintei Liturghii.

Un alt semn, de mai târziu, al purității și castității sfântului a fost acela că el putea vedea cu ochii sufletului dispoziția și starea sufletelor care veneau la Sfânta Împărtășanie.

---

[1] *Lives of all saints commemorated on January 20*

[2] *Attwater, Donald and Catherine Rachel John. The Penguin Dictionary of Saints. 3rd edition. New York: Penguin Books, 1993. ISBN 0-14-051312-4.*

Ott, Michael. St. Euthymius. The Catholic Encyclopedia. Vol. 5. New York: Robert Appleton Company, 1909.

O altă relatare despre clarvederea Sfântului Eftimie are legătură cu un călugăr care era pe moarte. Din afară, acest călugăr părea să fie un sfânt precaut și reținut, dar în inima sa el era desfrânat și nestăpânit deoarece a permis ca osteneala sa să fie îndulcită cu gânduri rușinoase. Deci, acest călugăr fiind aproape de sfârșit, binecuvântatul Eftimie a văzut un înger luând cu forța sufletul mizerabilului călugăr cu o suliță cu trei vârfuri. Imediat, sfântul a auzit o voce care i-a arătat toate gândurile ascunse și rușinoase ale călugărului muribund.

În anul 451, atunci când Sinodul IV Ecumenic, de la Calcedon, a condamnat ereziile lui Eutihie și Dioscor, aceasta s-a datorat și autorității spirituale a Sfântului Eftimie asupra sihaștrilor și monahilor din întregul orient. Prin eforturile sale el a reușit să o convingă pe împărăteasa Aelia Eudoxia, văduva lui Teodosie al II-lea (care murise în anul 450) să renunțe la erezia monofizită și să revină la dreapta credință - Ortodoxia.

Când Eftimie a ajuns la vârsta de nouăzeci și șase de ani (în 473 d.Hr., 20 ianuarie), el a adormit întru Domnul. La înmormântarea lui a slujit patriarhul Anastasie I al Ierusalimului, care a trebuit să aștepte o zi întreagă ca să poată încheia slujba, până ce călugării și credincioșii din Țara Sfântă și-au luat rămas bun de la sfântul monah trecut la Domnul.

Posteritatea

Sfântul Eftimie cel mare a înființat numeroase comunități monastice în întreaga Palestină și a fost totodată conducătorul spiritual al mai multor altor comunități întemeiate sau conduse de prieteni și/sau ucenici ai săi, care s-au construit așadar și s-au hrănit din aceeași "școală" sau tradiție spirituală. Printre acestea, cele mai importante au fost [3]:

- *Mănăstirea lui Teoctist (421 - sec. XII). Fondată împreună cu prietenul și împreună nevoitorul său, avva Teoctist în pustia Cutila, inițial ca lavră, transformată la scurt timp chinovie pentru monahii începători. Descoperită de Féderlin en 1894.*
- *Lavra de la Marda (~426-sec. VI-VII). Așezată pe muntele Marda (probabil Masada), la sud de Marea Moartă, avva Eftimie curăță aici izvorul și zidește o biserică. Descoperită de Lagrange în 1894.*

---

[3] *După: S. Vailhé, "Répertoire alphabétique des monastères de Palestine", Revue de l'Orient chrétien, 4 (1899), 512-542 et 5 (1900), 19-48, 272-292; Y. Hirschfeld, "List of the Byzantine Monasteries in the Judean Desert", Christian Archaeology in the Holy Land - New Discoveries (SBF coll. maior 36), Jérusalem, 1990, 1-89; Chiril de Schitopolis, Viețile pustnicilor palestinei, trad. de ierom. Agapie Corbu, ed. Sf. Nectarie, 2013.*

- *Mănăstirea Caparbarica (~ 426-sec. VII). Întemeiată de Sfântul Eftimie în "pustia Zif", în apropierea locurilor unde se spunea că David se refugiase, urmărit de regele Saul. Descoperită de Y. Hirschfeld în 1985].*
- *Lavra lui Eftimie (428-sec. XII). Întemeiată în pustia Ruva, ca la trei stadii de Mănăstirea lui Teoctist și unde s-au păstrat multă vreme moaștele Sfântului Eftimie, a fost sfințită de patriarhul Iuvenalie al Ierusalimului. Descoperită de Furrer în 1880 (vizitată de Guérin în 1874).*
- *Lavra lui Marinus sau a lui Fotinus (~ 440-sec. VII). Întemeiată probabil de avva Marinus, ucenic al Sfântului Eftimie, convertit de acesta la creștinism și egumen al mănăstirii cuviosului Teoctist după moartea acestuia. Descoperită de Corbo în 1955.*
- *Mănăstirea lui Luca (~ 440-sec. VII). Descoperită de Vailhé în 1900.*
- *Turnul Evdochiei, Mănăstirea lui Ioan Scholarul (~ 455-sec. VII). Zidită pe locul unde împărăteasa Evdochia a zidit un turn-cisternă, la circa zece stadii de lavra Sfântului Eftimie și unde s-a nevoit mai târziu un ucenic al Sfântul Sava cel sfințit. Descoperită de Furrer în 1880.*
- *Lavra lui Gherasim (~455-sec. XII?). Întemeiată de cuviosul Gherasim de la Iordan între Ierihon și Iordan, legat de cuviosul Eftimie printr-o strânsă prietenie duhovnicească, a fost după moartea avvei Teoctist o altă mănăstire unde se pregăteau frații începători înainte de intrarea în lavra Sfântul Eftimie. Descoperită de Féderlin în 1903, mănăstirea a fost restabilită și funcționează în prezent ca mănăstire de maici.*
- *Mănăstirea Sfântului Petru (459-sec. VII). Descoperită de Schneider în 1934.*
- *Mănăstirea lui Martirie (~465-sec. VII). Întemeiată de viitorul patriarh Martirie al Ierusalimului ca o chilie monahală pentru sine însuși, când acesta se retrage după o vreme de viețuire acolo din lavra Sfântului Eftimie; mănăstirea se afla la circa zece stadii de Lavra Sfântului Eftimie. Descoperită de van Kasteren în 1890. În prezent ruinele mănăstirii, redescoperite, au devenit un sit turistic, în orașul israelian Ma'aleh Adumim.*
- *Mănăstirea lui Ilie (~465-sec. VII). Întemeiată de avva Ilie, un ucenic al Sfântului Eftimie, originar din Arabia, în afara zidurilor Ierihonului. Descoperită de Féderlin în 1903.*
- *Mănăstirea lui Gavriil. (~465-sec. VII). Probabil mănăstirea Sfântului Ștefan, construită cu sprijinul împărătesei Evdochia și așezată sub ascultarea lui Gavriil, un ucenic al Sfântului Eftimie împreună cu frații lui Cosma de Schitopolis și Crisip), eunuc din naștere, care trăise o vreme singur în apropierea lavrei cuviosului Eftimie. Descoperită de Corbo în 1951.*

Imnografie

Tropar (glasul al 4-lea): Veselește-te, pustie, care nu nășteai, bucură-te, ceea ce nu aveai dureri! Că ți-a înmulțit ție fii, bărbatul doririlor duhovnicești, cu bună credință sădindu-i, cu înfrânarea hrănindu-i, spre săvârșirea bunătăților. Cu ale cărui rugăciuni, Hristoase Dumnezeule, împacă viața noastră.

Condac (glasul al 8-lea): Întru cinstită nașterea ta, făptura a aflat veselie; și întru dumnezeiască pomenirea ta, cuvioase, bucurie a primit de pe urma multelor tale minuni; din care dă din destul și sufletelor noastre și ne curățește de spurcăciunea păcatelor, ca să cântăm: Aliluia!

St Euthymius Monastery, Maale Adumim.

Iconografie

Dionisie din Furna arată că Sfântul cuvios Eftimie cel mare se zugrăvește ca un bărbat bătrân, înalt, cu capul pleșuv, doar cu puțin păr cărunt, cu barba foarte lungă („până la coapse") și albă, cu chipul palid și căutătura cuvioasă, poartă un înscris care zice: „Fraților, armele călugărului sunt acestea: îndeletnicirea cu

faptele bune, rugăciunea, socotința, smerita cugetare și ascultarea cea după Dumnezeu”.

Iar atunci când este zugrăvit în trapeza mănăstirii, este înfățișat alături de Sfântul Antonie cel mare și, fiind întors spre masă, poartă o hârtie pe care stă scris: „Trapeza care tace deplin și grăiește slavă, și cu singura îndestulare se află, se laudă de sfinții îngeri”. [4]

https://www.alamy.com/israel-west-bank-the-monastery-of-euthymius-was-a-laura-in-palestine-founded-by-saint-euthymius-the-great-in-420-image276836746.html

[4] *Dionisie din Furna, Erminia picturii bizantine, Editura Sophia, București, 2000, pp. 158, 183, 195, 236. ISBN 973-99692-0-8.*

Pr. Silviu Cluci - Chilia „Sfântul Eftimie” din regiunea Sfântul Nil, Athos

Nu departe de peştera athonită „Sfântul Nil”, în partea stângă a potecii care urcă de la Schitul Kavsokalivia către Marea Lavră, se află Chilia ascetică a Sfântului Eftimie.

Chilia „Sfântul Eftimie” (Foto: pr. Silviu Cluci)

Chilia „Sfântul Eftimie” și Chilia „Întâmpinării Domnului” - vedere dinspre chilia Panaghia (Foto: pr. Silviu Cluci)

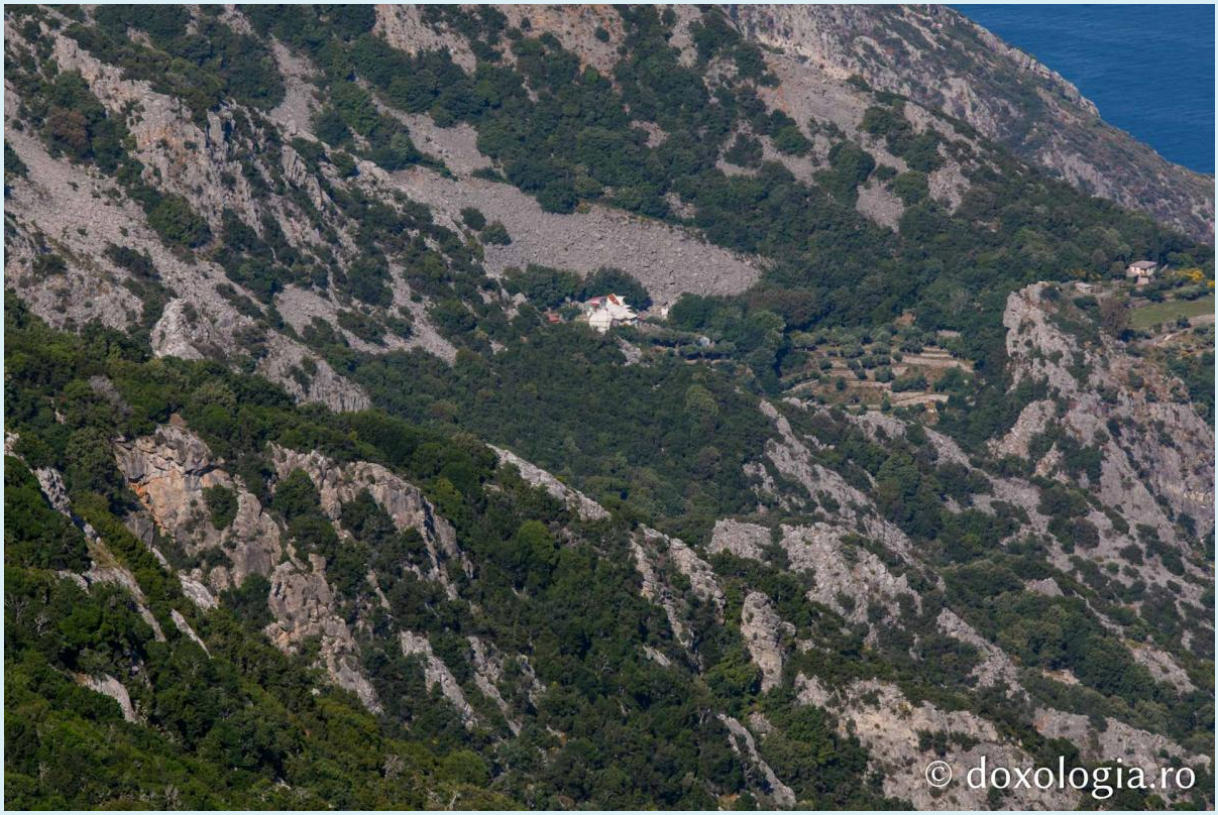

Chilia „Sfântul Eftimie” - vedere de pe vârful Carmel (Foto: pr. Silviu Cluci)

În primele decenii ale secolului al XX-lea, aici au locuit doi fraţi: ieromonahul Nectarie şi monahul Gherasim.

Într-o zi ploioasă, ieromonahul Nectarie a ieşit din peşteră să adune melci, ajungând aproape până la jumătatea drumului spre chilia Sfântului Artemie, care se află la o distanţă de aproximativ o oră de mers pe jos faţă de chilia lor. A mers în partea stângă a stâncilor şi astfel s-a găsit în faţa unei peşteri care răspândea o mireasmă îmbietoare şi o bucurie duhovnicească. Când şi-a terminat treaba pentru care plecase, adică să adune melci, s-a întors la chilia lor. I-a spus şi fratelui său, monahului Gherasim, despre descoperirea peşterii şi despre mireasma care izvora din aceasta, precum şi despre bucuria duhovnicească pe care a simțit-o. Monahul Gherasim i-a cerut să meargă imediat în locul unde a găsit peştera. Când au ajuns la acel loc, cu toate încercările pe care le-au făcut, nu au putut să găsească peştera.

Astăzi, Chilia Sfântul Eftimie numără câţiva vieţuitori.

(Foto) Închinare la peştera Sfântului Nil, izvorâtorul de mir (12 noiembrie) - Athos:
https://doxologia.ro/locuri-sfinte/inchinare-la-pestera-sfantului-nil-izvoratorul-de-mir-athos-galerie-foto

Pr. Silviu Cluci - Lexicon athonit - Lavră

În spaţiul ortodox, lavra desemnează cele mai importante şi mai populate mănăstiri. La început, primele lavre cuprindeau un grup de chilii sau peșteri în care trăiau sihaștri reuniți în jurul unei biserici centrale și, uneori, a unei trapeze.

Marea Lavră (Foto: Silviu Cluci)

În antichitate, lavra (în limba greacă λάβρα) denumea o parte a oraşului sau un perimetru populat, înconjurat de ziduri de apărare.

Mai apoi, în secolul al IV-lea, termenul de lavră apare în denumirea uneia dintre mănăstirile întemeiate de Sfântul Hariton mărturisitorul - Vechea Lavră, cunoscută și sub numele de Shuqa (cerc), datorită modului de aşezare a chiliilor, ridicate una lângă alta, iar nu risipite.

În secolul al V-lea, Sfântul Eftimie cel mare (377-473) a pus bazele a numeroase comunități monastice în întreaga Palestină, folosind modelul de lavră al Sfântului Hariton mărturisitorul.

Un sistem asemănător a fost introdus de Sfântul Gherasim de la Iordan către anul 460, cu șaptezeci de chilii ridicate în jurul unei chinovii. După o vreme petrecută în viața de obște, călugării se îndreptau apoi spre viața pustnicească.

La anul 478, Sfântul Sava cel sfințit (†532), în apropierea peşterii sale de pe Cheile Kedronului, a întemeiat o mănăstire mare care a primit numele său - Lavra Mar Saba (Lavra Sfântului Sava), cunoscută în sursele mai vechi drept Marea Lavră. Viaţa monahală continuă şi astăzi în Lavra Sfântului Sava.

Principala caracteristică a monahismului de tip lavriot era rugăciunea individuală săvârșită în chilie de fiecare călugăr, spre deosebire de monahismul de tip chinovial, unde majoritatea slujbelor se săvârșeau în comun.

În Sfântul Munte Athos, Marea Lavră este numele dat mănăstirii întemeiate de Sfântul Athanasie Athonitul. Înainte de Sfântul Atanasie, monahismul athonit era unul de tip pustnicesc, semi-anahoretic și lavriot. Deşi era o mănăstire cu viaţă de obşte, Sfântul Atanasie a păstrat numele de „lavră" mănăstirii ctitorită de el, din cauza opoziţiei pustnicilor athoniţi.

În Grecia, pe lângă Marea Lavră, acest titlu îl mai poartă Mănăstirea Aghia Lavră din Kalavryta.

În Rusia, titlul de Lavră a fost acordat mai multor mănăstiri: Lavra Adormirii Maicii Domnului din Poceaev (în 1833), Lavra Peşterilor din Kiev (în 1688), Lavra Sfintei Treimi a Sfântului Serghie din apropiere de Moscova (în 1744), Lavra Aleksandr Nevski din Sankt Petersburg (datând din 1797).

În Georgia, Mănăstirea Sfântul David din Garejieste este singura care a purtat acest titlu.

În România, denumirea de lavră a avut-o doar Mănăstirea Neamţ în vremea Sfântului Paisie Velicicovschi.

Nicolae Pintilie - Candela Sfântului Eftimie cel mare din pustiul Iordanului

Dacă, în Egipt, monahismul are reprezentanţi pe Sfinţii Antonie şi Pahomie, mediul palestinian se bucură de Sfântul Eftimie cel mare şi de Sfântul Sava cel sfinţit. Spre deosebire de părinţii egipteni, care duceau o viaţă sihăstrească, Sfântul Eftimie cel mare a fost cel care a pus bazele unei comunităţi în care totul era la comun. Rugăciunea, biserica, masa, îndeletnicirea zilnică - toate erau gândite în scopul unităţii.

Armean de origine, Sfântul Eftimie a trăit în secolul al IV-lea, perioadă în care Biserica era tulburată de nenumărate erezii, de la arianism, până la monofizism. Însă, în timp ce unii episcopi au făcut concesii puterii imperiale, mănăstirea Sfântului a fost mereu păstrătoare a Sfintei Ortodoxii.

Aflat astăzi în Israel, aşezământul este situat între Ierusalim şi Ierihon, în valea Iordanului. Deşi acolo se află, în prezent, un important şantier arheologic, câţiva monahi ţin încă aprinsă candela Sfântului Eftimie.

Săpăturile au scos la iveală un întreg ansamblu monahal, ce îşi are începutul în secolul al IV-lea. Biserica centrală, una dintre cele mai vechi din lume, este înconjurată de un zid care are, la subsol, 150 de camere foarte mici, asemănătoare unor celule de închisoare. Erau chiliile monahilor care, după rânduiala Sfântului Eftimie, duceau o viaţă austeră şi foarte aspră.

În centrul complexului, sub nivelul solului, se află gropniţa mănăstirii. Din cauza terenului arid, aşezământul a deţinut doar trei morminte. Părinţii care treceau la Domnul erau înmormântaţi în unul dintre ele, iar după şapte ani, osemintele le erau depuse în subsolul bisericii. Din rânduiala lui Dumnezeu, timp de 1600 de ani, niciodată nu au existat probleme legate de ocuparea, mai devreme, a unuia dintre aceste trei locuri.

Nicolae Pintilie - Sfântul Eftimie cel mare - Schitul eroilor români

Foto: pr. Silviu Cluci

Primii creştini, în plină epocă a persecuţiilor romane, trăiau bucuria întâlnirii liturgice cu Hristos în locuri ascunse şi bine tăinuite - de cele mai multe ori în catacombe şi în mormintele martirilor. După libertatea acordată de către Sfântul Constantin cel mare, practica de a fi săvârşită Euharistia pe mormintele sfinţilor mucenici a fost păstrată ca o reminiscenţă a perioadei de grea încercare.

Astăzi, practica liturgică a păstrat acest obicei materializat într-un obiect numit Antimis, o pânză ce are cusută, într-un colţ, o bucăţică din moaştele unui sfânt martir. Însă, mai există şi locuri în care Sfintele Altare au fost ridicate pe locul sfinţit de sângele sfinţilor. Un astfel de loc este şi schitul Sfântului Eftimie cel mare, din apropierea oraşului Târgu Ocna.

Aşezat într-un pământ care a fost apărat cu preţul vieţii de către regimentul 27 Infanterie, schitul a fost ridicat în memoria ostaşilor căzuţi la Oituz, Mărăşeşti şi Mărăşti, în luptele primului război mondial - atunci când Regatul României a pierdut aproximativ 14.000 de ostaşi.

Faptele de vitejie nu au fost uitate, soarta întregii Europe fiind salvată în aceste locuri. Oamenii au înfipt în pământul însângerat Cruci din lemn de mesteacăn,

care să aducă aminte că, pe acele meleaguri, s-a scris o filă din istoria noastră naţională. Crucile au putrezit sub povara istoriei, au mai fost înlocuite ici şi colo, dar era nevoie de un monument care să răzbată peste ani. Soluţia, găsită cu binecuvântarea episcopului Eftimie al Romanului, a fost una minunată - o mănăstire. Un Altar în care să fie pomeniţi neîntrerupt eroii neamului nostru.

Lucrările au început în anul 2000, în doar patru ani ridicându-se pe dealul Cireşoaiei o adevărată aşezare monahală.

O biserică tradiţională maramureşeană, cu o înălţime de 22 metri, un corp de chilii şi camere pentru pelerini, alcătuiesc complexul schitului Sfântului Eftimie cel mare.

Într-un cadru natural mirific, în apropierea staţiunii balneo-climaterice Slănic Moldova, dar şi a Salinei Târgu Ocna, schitul îşi împlineşte cu vrednicie misiunea de a fi loc de reculegere duhovnicească. Acelaşi schit ne aminteşte că, dacă astăzi ne bucurăm de libertate, este meritul unor oameni care şi-au dat viaţa pentru noi.

© doxologia.ro

Mănăstirea Sfântul cuvios Eftimie cel mare - Cireşoaia - Tg.Ocna

Este singura mănăstire din Mitropolia Moldovei si Bucovinei închinată acestui sfânt.

Mănăstirea a fost construită în anul 2000 la punctul numit Cireşoaia, în partea de vest a cartierului Poieni, la o altitudine de 600 metri , înscriindu-se în aceeaşi curbă de nivel cu Mănăstirea Măgura Ocnei.

Scopul pentru care a fost ridicată a fost acela de a omagia şi a întreţine cultul eroilor în zona Cireşoaia.

De numele Cireşoaiei se leagă amintirea luptelor sângeroase ale Regimentului 27 Infanterie Bacău şi a glorioaselor atacuri ale Vânătorilor de Munte din timpul primului război mondial.

Îngerul pustiei, Sfântul Eftimie cel mare, a fost cinstit la Schitul de pe masivul Cireșoaia

Luna ianuarie este cu precădere o lună a sfinților monahi, îngeri în trup care și-au dedicat întru totul viața lor lui Dumnezeu. Mari stâlpi ai Ortodoxiei, întemeietori de obști monahale și ctitori de lavre sfinte, acești sfinți cuvioși au lepădat toate cele lumești și trecătoare și le-au dorit cu toată ardoarea pe cele cerești, veșnice. Un înger în trup a fost și Sfântul cuvios Eftimie cel mare, înger al pustiei, prăznuit de Biserica Ortodoxă în data de 20 ianuarie.

Din rânduiala lui Dumnezeu și având binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte arhiepiscop Ioachim, pe masivul Cireșoaia străjuiește Schitul „Sfântul cuvios Eftimie cel mare”, singurul locaș de închinare din Mitropolia Moldovei și Bucovinei care are ca ocrotitor acest mare înger al pustiei. Și anul acesta un sobor numeros de preoți au răspuns invitației părintelui stareț, protosinghelul Claudiu Panțîru, pentru a-l sărbători și cinsti pe sfântul ocrotitor al locașului de închinare ridicat pe locul unde mii de ostași s-au jertfit pentru unitatea și demnitatea poporului român în prima conflagrație mondială.

După slujba Utreniei și Acatistul Sfântului cuvios Eftimie, împreună cu poporul cel dreptcredincios prezent la sărbătoarea muntelui Cireșoaia, a fost săvârșită Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie, sub protia părintelui protosinghel Teodor Ambăruș. În cadrul slujbei, au fost pomeniți vrednicul arhiepiscop romașcan

Eftimie Luca, eroii neamului nostru și, mai ales, cei care, dintre ei, așteaptă învierea cea de obște pe acele meleaguri.

În cuvântul de învățătură, părintele Andrei-Silviu Neicu a evidențiat câteva idei ce se desprind din pericopa rânduită în Duminica a XXIX-a după Rusalii: „Mântuitorul Hristos trebuia să plinească și Legea Veche. Preoții, în acea perioadă, erau cei mai culți oameni din popor și aveau și rol de medici. De aceea, pentru a nu încălca Legea, Mântuitorul, vindecându-i pe cei 10 leproși, le cere să se arate preoților.

Un al doilea motiv este faptul că elitele poporului de atunci, care erau închistate în Legea mozaică fără să cunoască Legea harului, trebuia să înțeleagă că există un singur Dumnezeu vindecător, și nu un principiu al Legii care trebuia pus mai presus de orice.

Un al treilea lucru pe care vrea sa-l scoată în evidență Mântuitorul este acela că nu impune recunoștința. Vindecarea vine, iar ca recompensă ar fi trebuit să vină mulțumirea. Însă mulțumirea vine doar de la unul singur și de ce? Pentru că Dumnezeu nu alterează libertatea omului de a răspunde”.

Totodată, părintele a subliniat faptul că și creștinii prezenți la sărbătoare, alături de cler, au venit să-I mulțumească lui Dumnezeu pentru toate darurile primite, urcând pe Masivul Cireșoaia.

În partea a doua a cuvântului de învățătură, au fost prezentate aspecte din viața Sfântului cuvios Eftimie cel mare: „Se spune că la înmormântarea Sfântului Eftimie, patriarhul Ierusalimului a trebuit să aștepte o zi întreagă pentru ca toți monahii din toată Palestina să se închine la catafalcul Sfântului Eftimie cel mare. Atât de mulți discipoli a avut acest mare sfânt…

Un discipol al Sfântului cuvios Eftimie este și părintele protosinghel Claudiu, care, deși venit din Nordul Moldovei, s-a încumetat să urce aici și să aducă mulțumire lui Dumnezeu, nu doar pentru el, ci pentru această flacără nestinsă care este jertfa eroilor neamului. Și precum odinioară Învățătorul, așa și părintele Claudiu nu a încercat nici să ridice biserici și temple, ci Cruci și semne în memoria celor căzuți fără de cruce și fără de mormânt, care s-au jertfit și și-au oprit mersul lor aici”.

Jertfa tuturor creștinilor prezenți la sărbătoarea de pe masivul Cireșoaiei a fost răsplătită, ca în fiecare an, la sfârșitul Sfintei Liturghii printr-o agapă frățească, organizată prin osteneala și bunăvoința părintelui stareț Claudiu.

Ne rugăm să avem cu toții binecuvântarea acestui înger în trup, îngerul pustiei care, alături de alți mari stâlpi, au susținut și vor susține până la sfârșitul veacului, prin rugăciunile lor, învățătura cea dreaptă pe care ne-a lăsat-o Hristos.

(Pr. Elisei Roncea)

Constantin Ciofu - Rugăciuni în cinstea Sfântului Eftimie cel mare, la Cireşoaia

În fiecare an, pe 20 ianuarie, Biserica Ortodoxă îl prăznuieşte pe Sfântul cuvios Eftimie cel mare. Acest sfânt ocroteşte biserica schitului de pe masivul Cireşoaia, din judeţul Bacău.

Sfântul cuvios Eftimie cel mare a fost cinstit prin rugăciune la Schitul Cireşoaia, din judeţul Bacău. Preoţii din Târgu Ocna au păstrat tradiţia participării la hram, astfel că în dimineaţa zilei de 20 ianuarie 2016, au pornit în pelerinaj spre aşezarea monahală, ridicată în amintirea miilor de români care şi-au dat viaţa pentru glia străbună în primul război mondial.

În acest urcuş s-au alăturat şi bunii credincioşi care au dorit astfel să-l cinstească pe Sfântul Eftimie şi să aducă slavă Preabunului Dumnezeu pentru toate binefacerile primite.

După cum ne-a relatat preotul Vasile Panţâru de la Biserica „Buna Vestire“ din Târgu Ocna, drumul până la schit a fost anevoios, însă nu imposibil. Având credinţă în suflet, slujitorii sfintelor altare şi oamenii cu dragoste faţă de Biserica Mântuitorului Hristos au biruit această Golgotă a Eparhiei Romanului şi Bacăului, aşa cum în urmă cu un secol ostaşii români au izbutit în luptele sângeroase ce s-au dat pe aceste meleaguri. „Am venit cu drag să ne rugăm

împreună cu protosinghelul Claudiu Constantin Panţâru, stareţul Schitului Cireşoaia. Am trăit cu toţii o bucurie mare în cadrul Sfintei Liturghii, datorită atmosferei frumoase.

Predica din cadrul slujbei a fost adresată de preotul Constantin Gines, slujitor la Biserica Precista din Târgu Ocna, care a făcut referire la viaţa Sfântului Eftimie cel mare. După ce i-am pomenit pe eroii neamului, a urmat o agapă frăţească", ne-a transmis preotul Vasile Panţâru.

Zonă de puternică spiritualitate creştină

De numele Cireşoaiei se leagă amintirea luptelor sângeroase ale Regimentului 27 Infanterie Bacău şi a glorioaselor atacuri ale Vânătorilor de Munte din timpul primului război mondial. Amplasamentul se află la o altitudine de circa 600 de metri, înscriindu-se în aceeaşi curbă de nivel cu Mănăstirea Măgura Ocnei.

Monumentele de la Coşna, Cireşoaia, Măgura şi cimitirele de la Poieni şi de la Biserica „Sfântul Nicolae" sunt mărturia recunoştinţei generaţiilor care au urmat faţă de jertfa celor 14.000 de ostaşi căzuţi în vara anului 1917 pentru apărarea gliei străbune.

Menirea acestei mănăstiri, într-o zonă geografică unde se află zeci de locaşuri de cult şi de monumente istorice, zonă de puternică spiritualitate creştină, alături de Mănăstirea Măgura Ocnei şi de monumentele eroilor, este de a omagia şi a întreţine cultul eroilor în zona Cireşoaia, ca una ce a fost martora unora dintre cele mai dramatice şi sângeroase lupte din primul război mondial.

(Foto) Singura mănăstire din Mitropolia Moldovei și Bucovinei închinată Sfântului Eftimie cel mare

foto: Pr. Silviu Cluci

Singura mănăstire din Mitropolia Moldovei și Bucovinei închinată Sfântului Eftimie cel mare a fost construită în anul 2000 la punctul numit Cireşoaia, în partea de vest a cartierului Poieni din Târgu Ocna. Scopul pentru care a fost ridicată a fost acela de a omagia şi a întreţine cultul eroilor în zona Cireşoaia. De acest nume se leagă luptele sângeroase ale Regimentului 27 Infanterie Bacău şi glorioasele atacuri ale Vânătorilor de Munte din timpul primului război mondial.

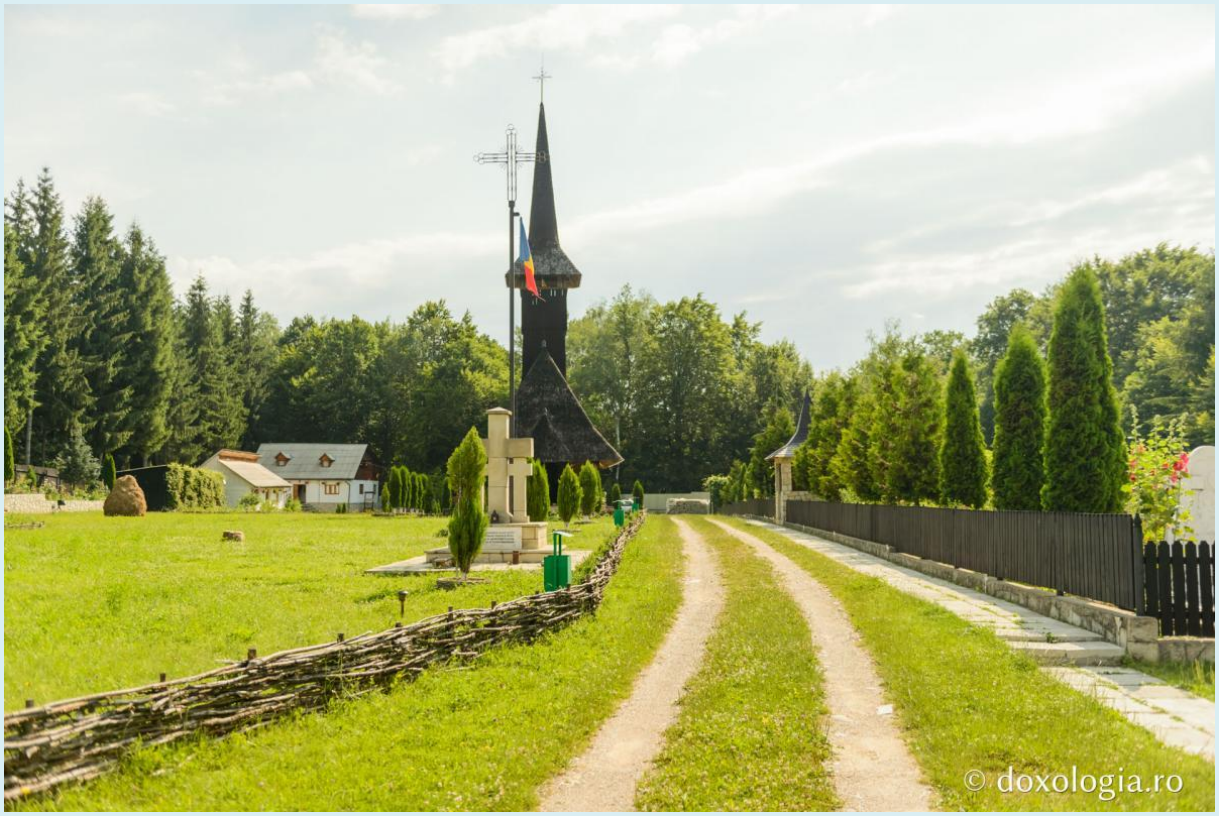

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

(Foto) Închinare în Paraclisul Sfântul Eftimie din Basilica Sfântului Dimitrie din Tesalonic

foto: Pr. Silviu Cluci

Paraclisul Sfântului Eftimie de secol nouă sau zece se află lipit de colţul sud-estic al basilicii Sfântului Dimitrie. Bisericuța este cunoscută mai ales pentru picturile sale murale datate la începutul secolului al XIV-lea.

Ο ΑΓΙΟ ΕΥΘΥΜΙΟ
© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

COLECȚIA ACATISTE ȘI VIEȚI DE SFINȚI

143

Viața și Acatistul Sfântului Cuvios EFTIMIE CEL MARE

Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă

„Veselește-te, pustie care nu rodeai! Bucură-te, ceea ce nu aveai durere! Că bărbatul dorirorilor Duhului ți-a înmulțit ție fii, sădindu-i cu dreapta cinstire de Dumnezeu și hrănindu-i cu înfrânarea, spre împlinirea faptelor bune. Pentru rugăciunile lui, Hristoase Dumnezeule, mântuiește sufletele noastre.”

Troparul Sfântului Cuvios
Eftimie cel Mare

www.editurapatriarhiei.ro
ISBN 978-973-616-424-8

Icoane

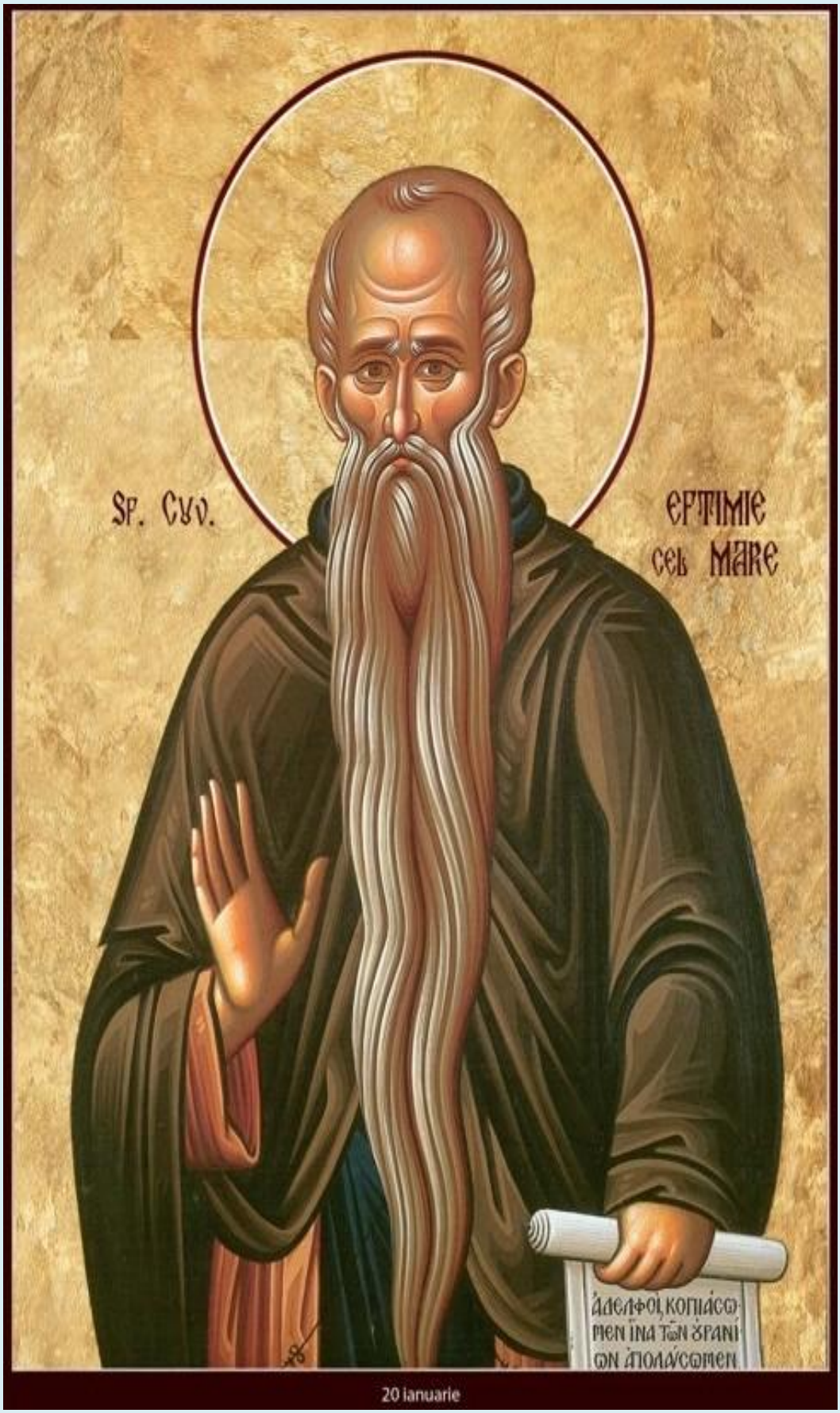
Sf. Cuv.
EFTIMIE
cel Mare
ἀδελφοί, κοπιάσω-
μεν ἵνα τῶν ὀρανί
ων ἀπολαύσωμεν
20 ianuarie

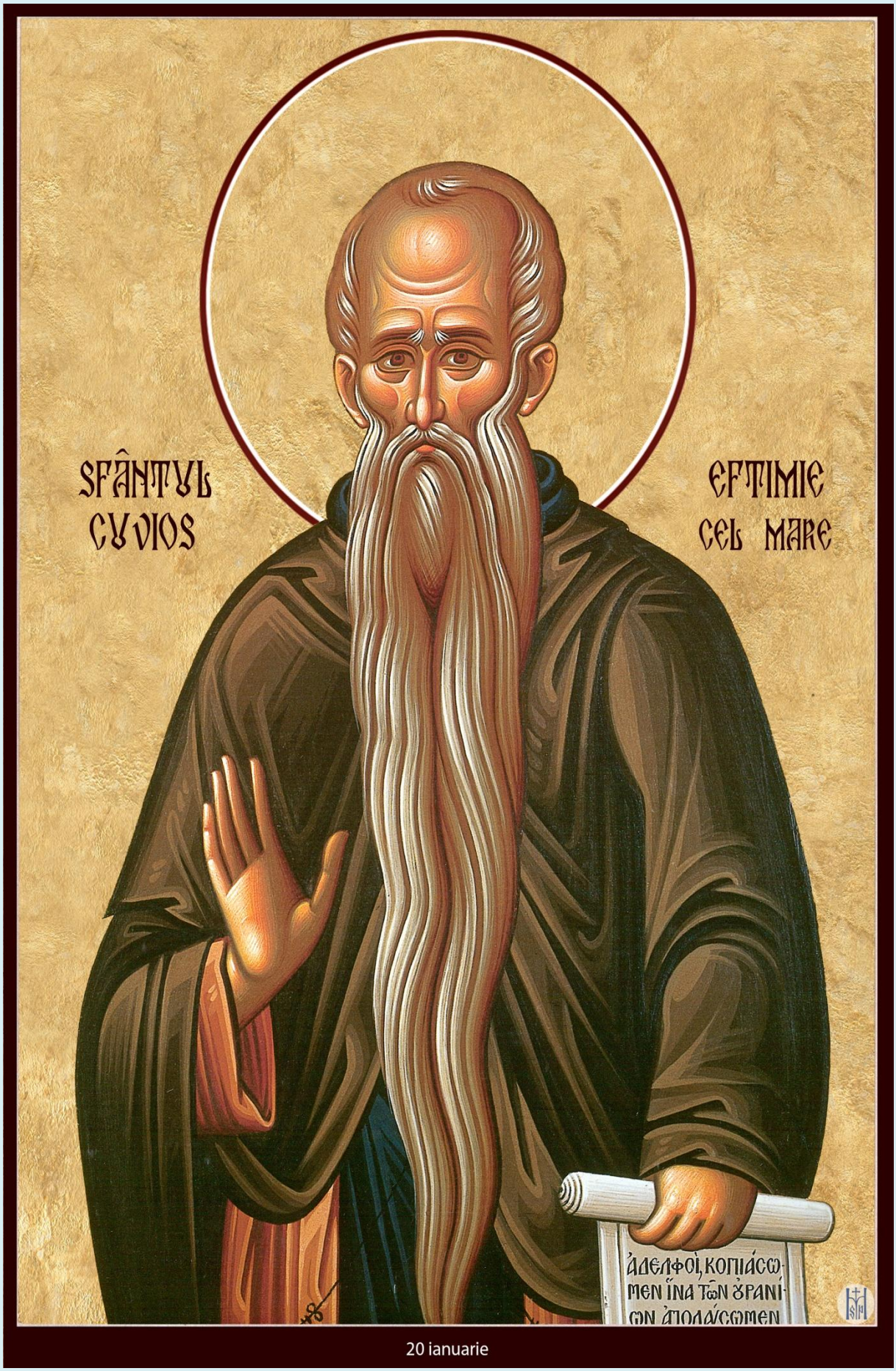
SFÂNTUL
CUVIOS
EFTIMIE
CEL MARE
ἀδελφοί, κοπιάσω-
μεν ἵνα τῶν οὐρανί-
ων ἀπολαύσωμεν

20 ianuarie

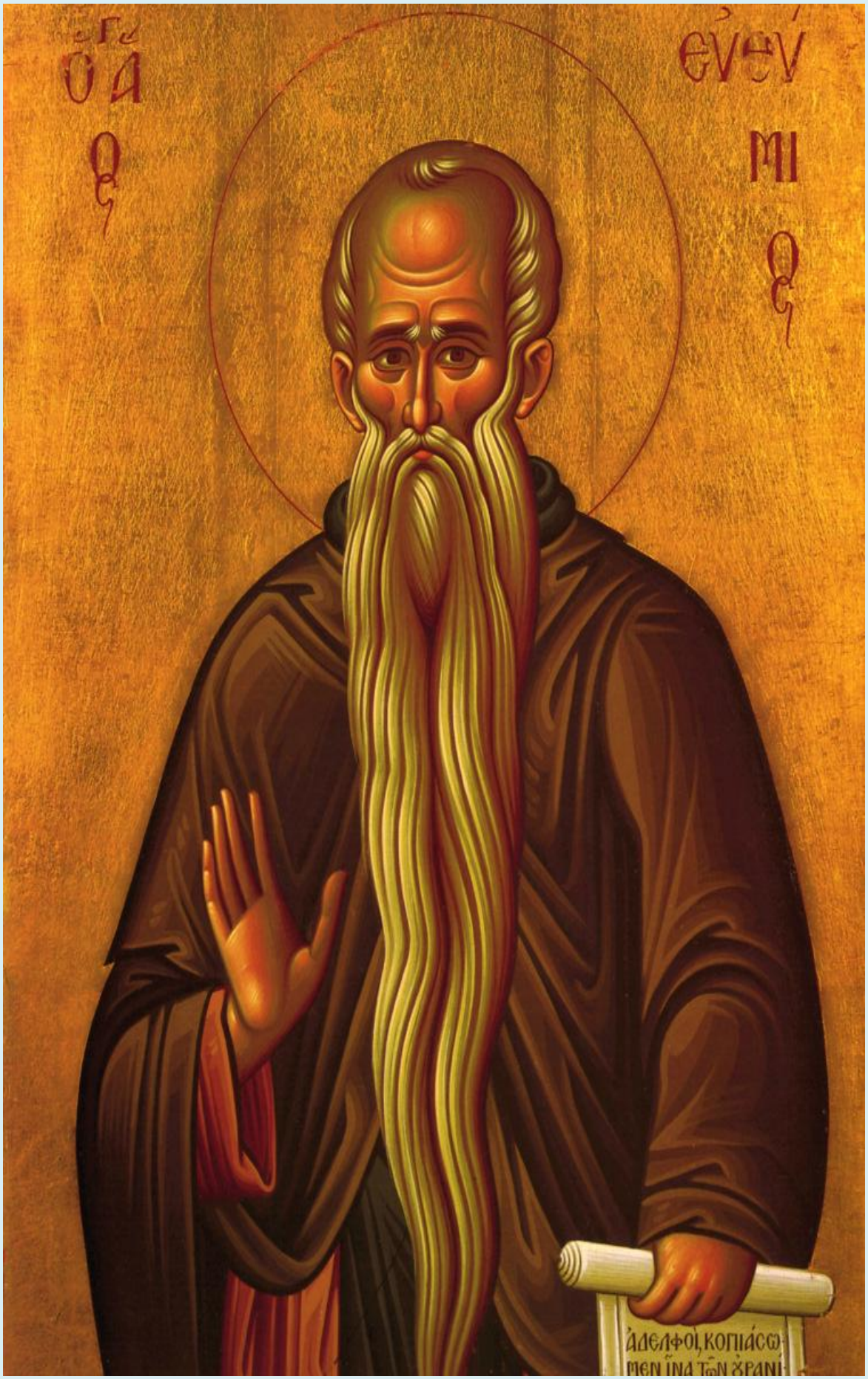
ΑΔΕΛΦΟΙ, ΚΟΠΙΑΣΩ-
ΜΕΝ ΙΝΑ ΤΩΝ ΟΥΡΑΝΙ

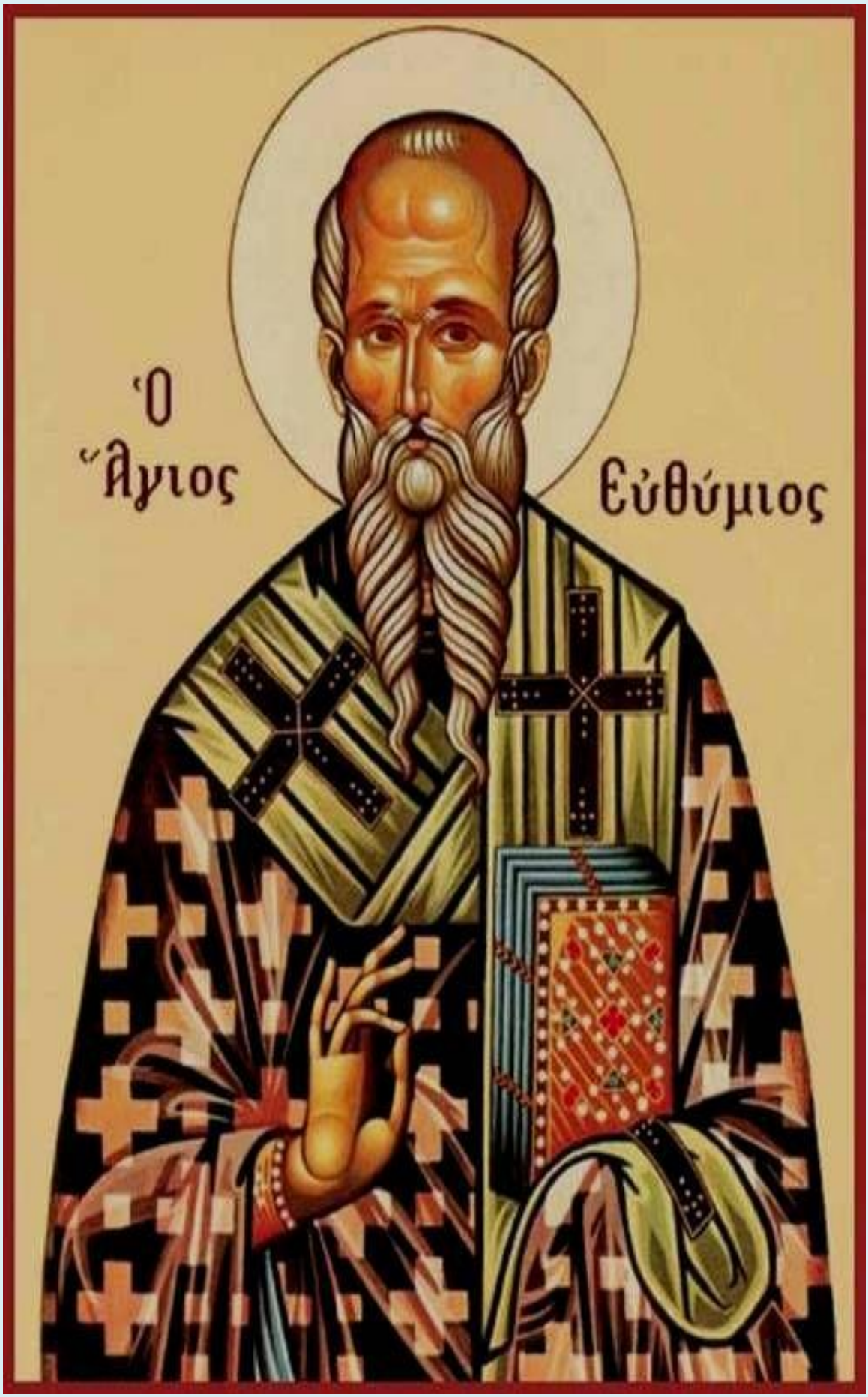
Ὁ
Ἅγιος
Εὐθύμιος

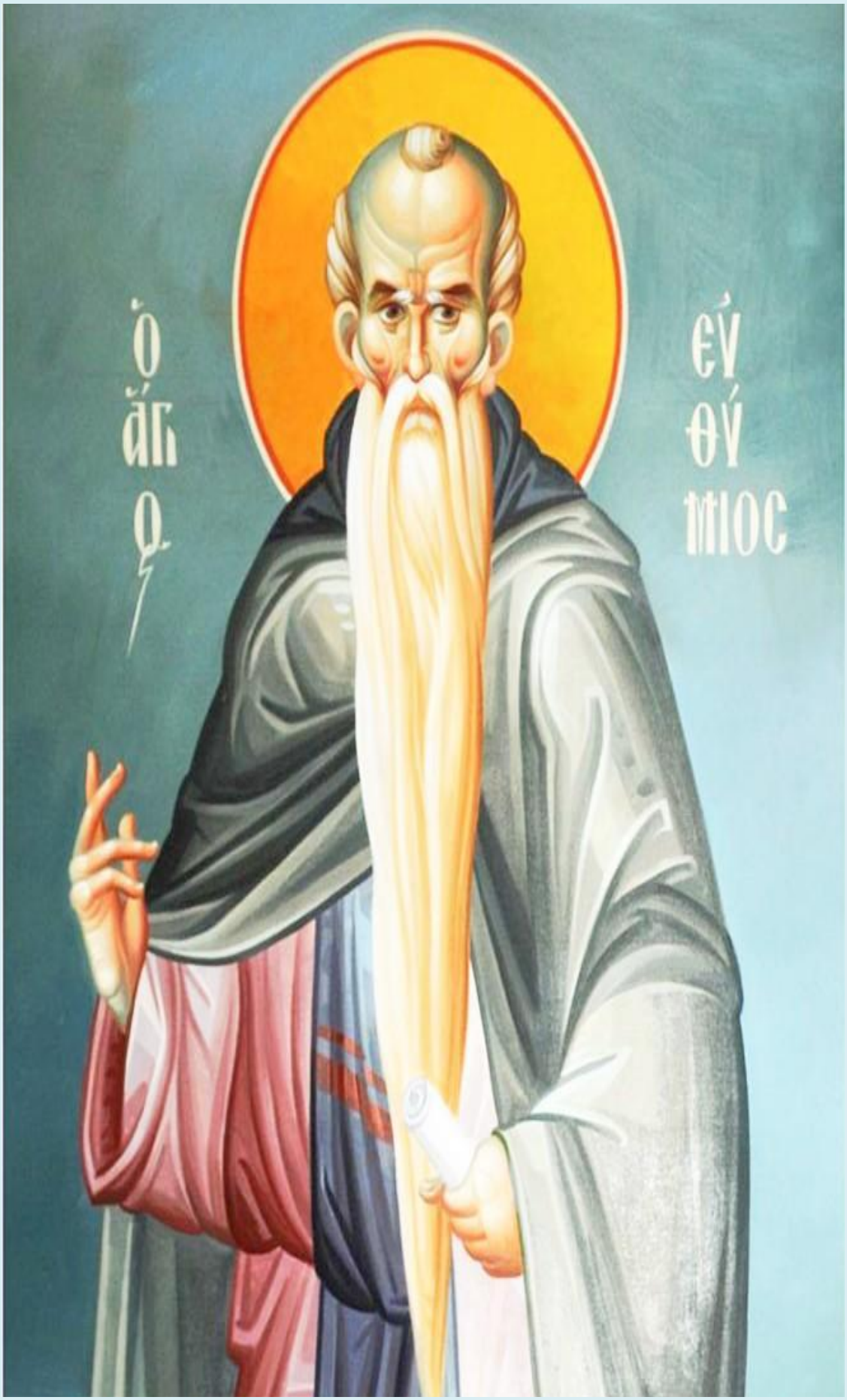
Ὁ ἅγι ος
εὐ θύ μιος

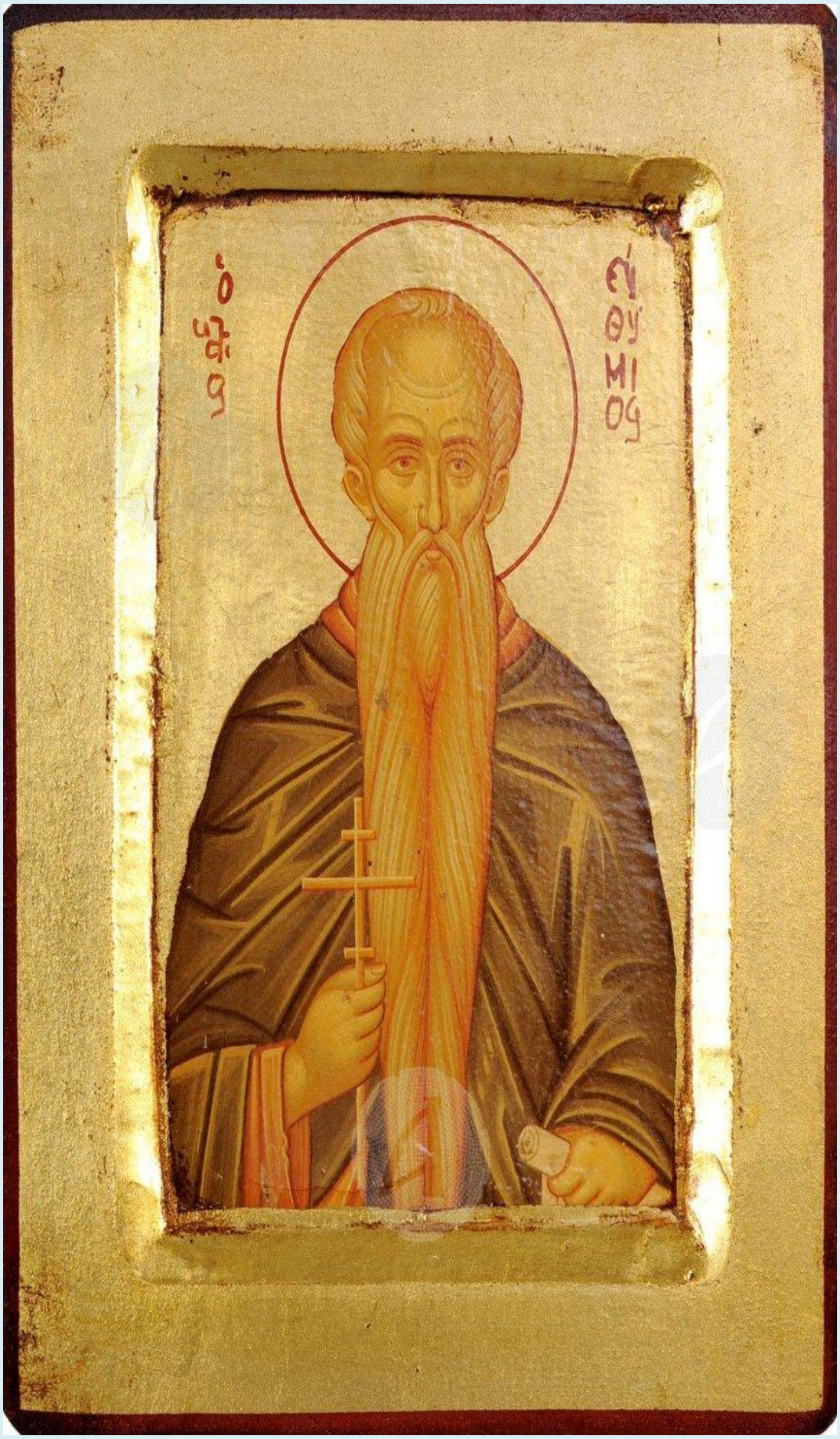
Ὁ ΑΓΙΟΣ
Ὁ ΟΣΙΟΣ

SF. CUV.
EFTIMIE
CEL MARE

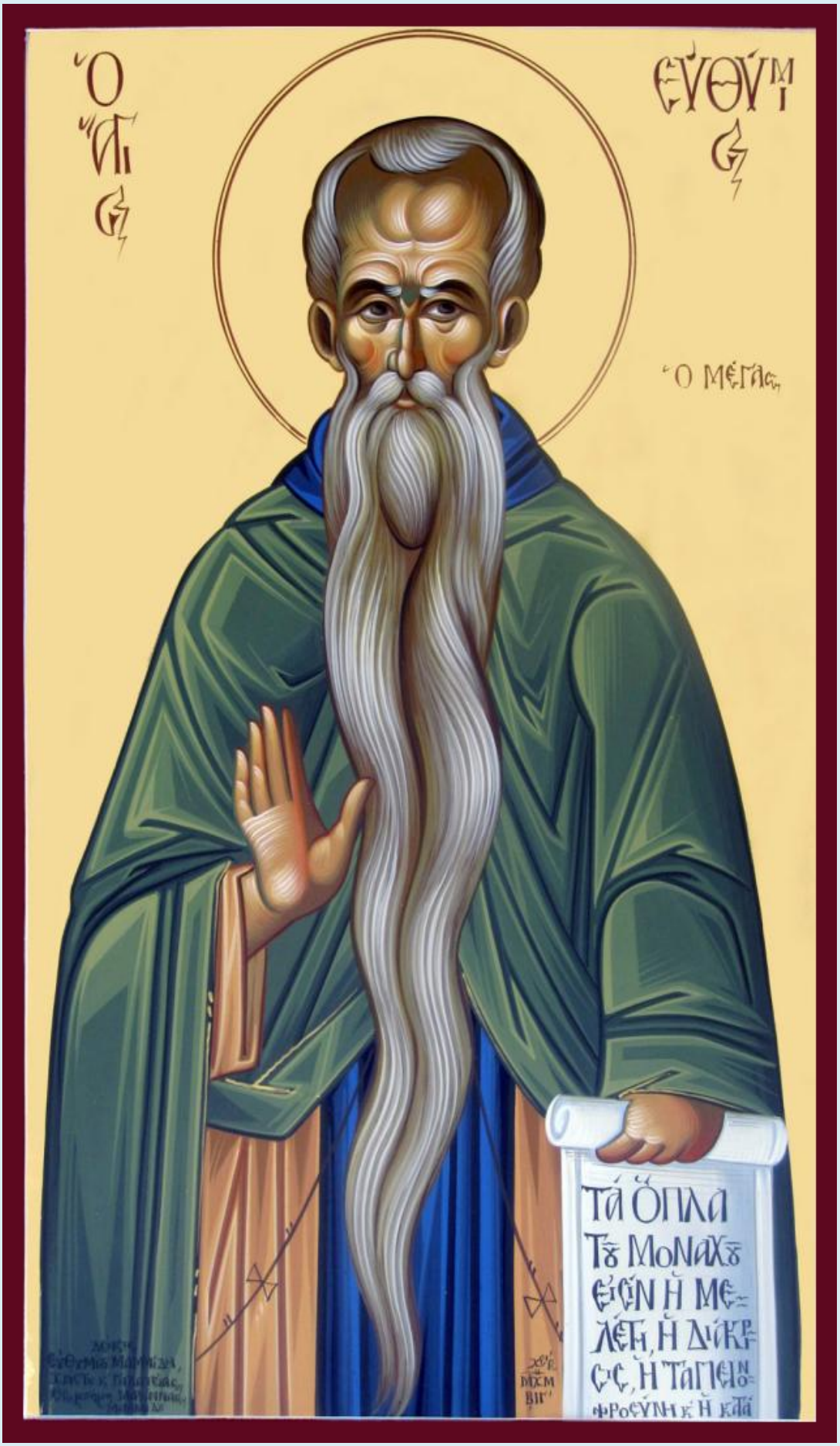
Ὁ Ἅγιος
Εὐθύμιος
Ὁ Μέγας
Τὰ ὅπλα
τοῦ μοναχοῦ
εἶναι ἡ με-
λέτη, ἡ δάκρ-
υσις, ἡ ταπει-
νοφροσύνη καὶ

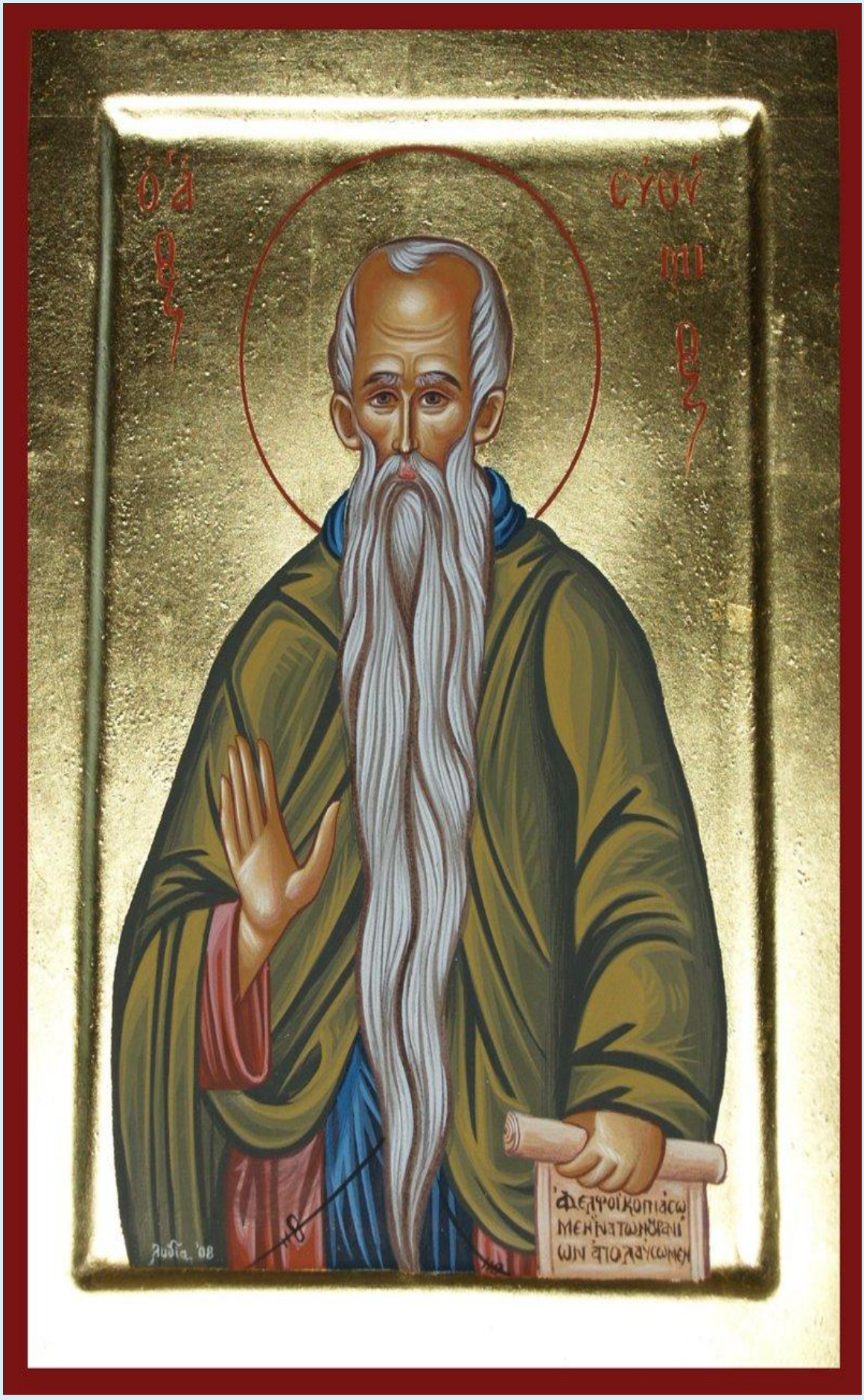

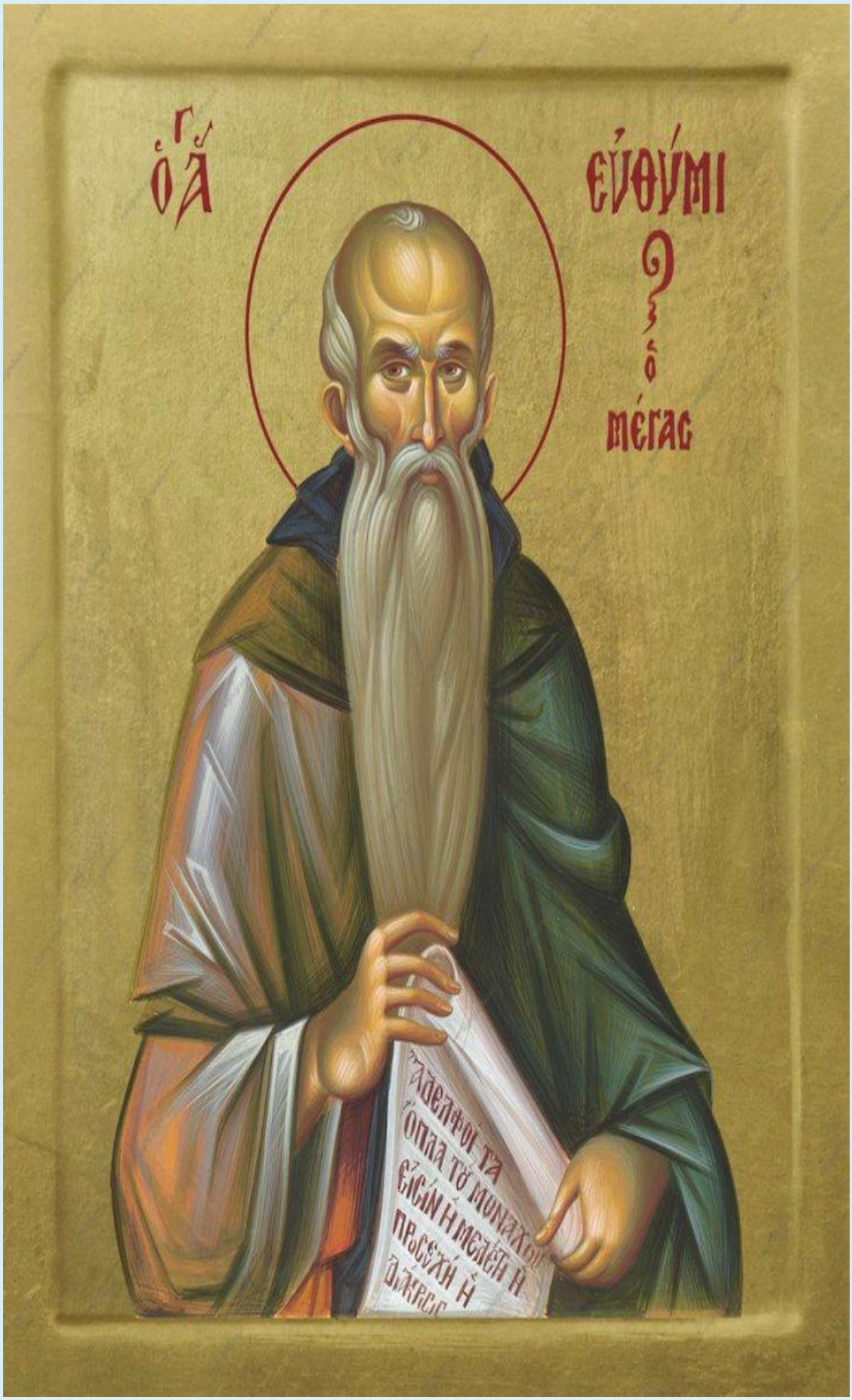
ὁ Ἅ
ΕΥΘΥΜΙ
Ο
ΜΕΓΑΣ

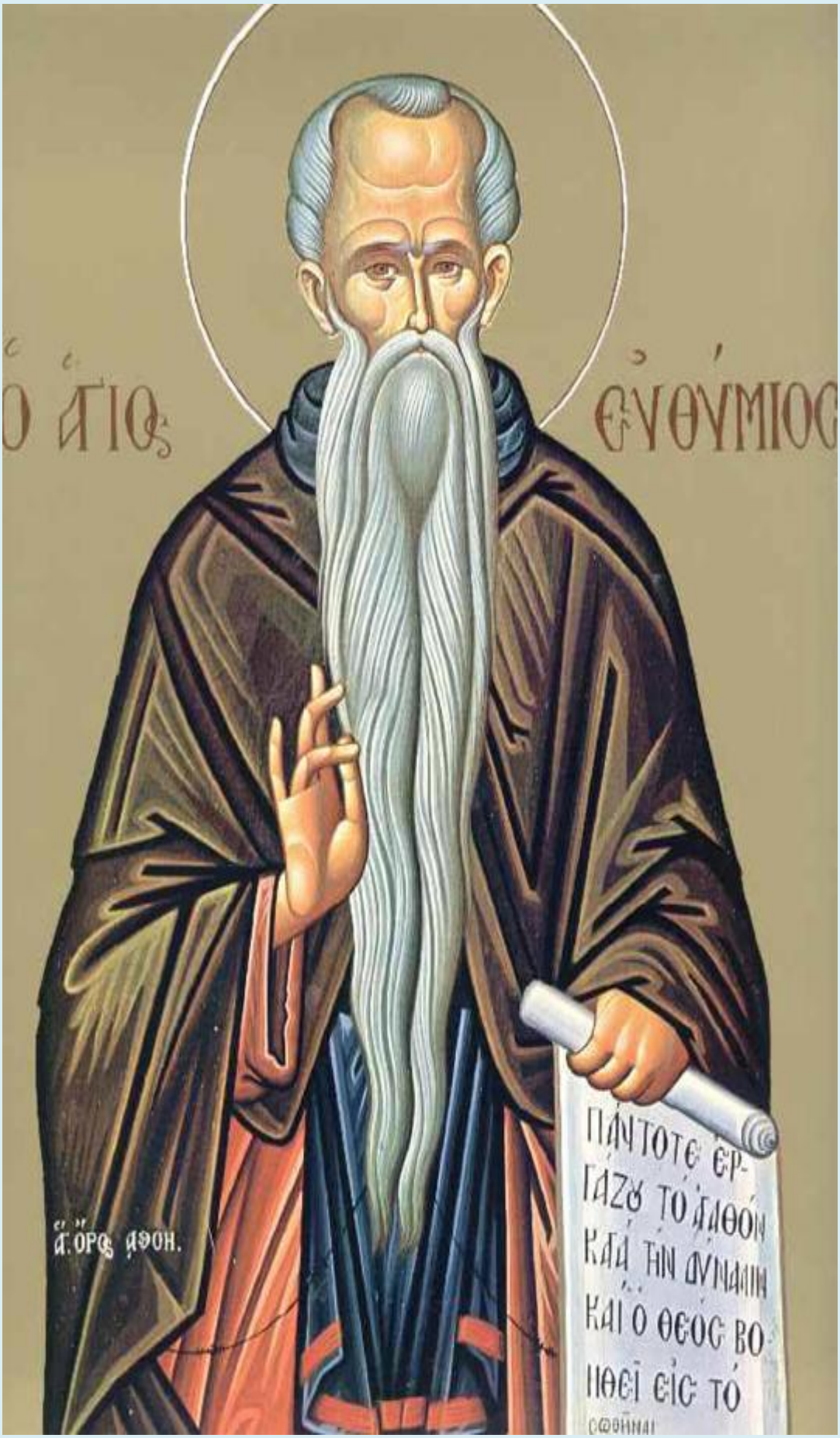
Ο ΑΓΙΟΣ
ΕΥΘΥΜΙΟΣ
ΠΑΝΤΟΤΕ ΕΡ-
ΓΑΖΟΥ ΤΟ ΔΙΚΑΙΟΝ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΔΥΝΑΜΙΝ
ΚΑΙ Ο ΘΕΟΣ ΒΟ
ΗΘΕΙ ΕΙΣ ΤΟ

Ὁ ἅγιος
Ἐνθύμιος
ἐπίσκοπος
Μαδύτου

ΟΣΙΟΣ ΕΥ ΘΥΜΙΟΣ

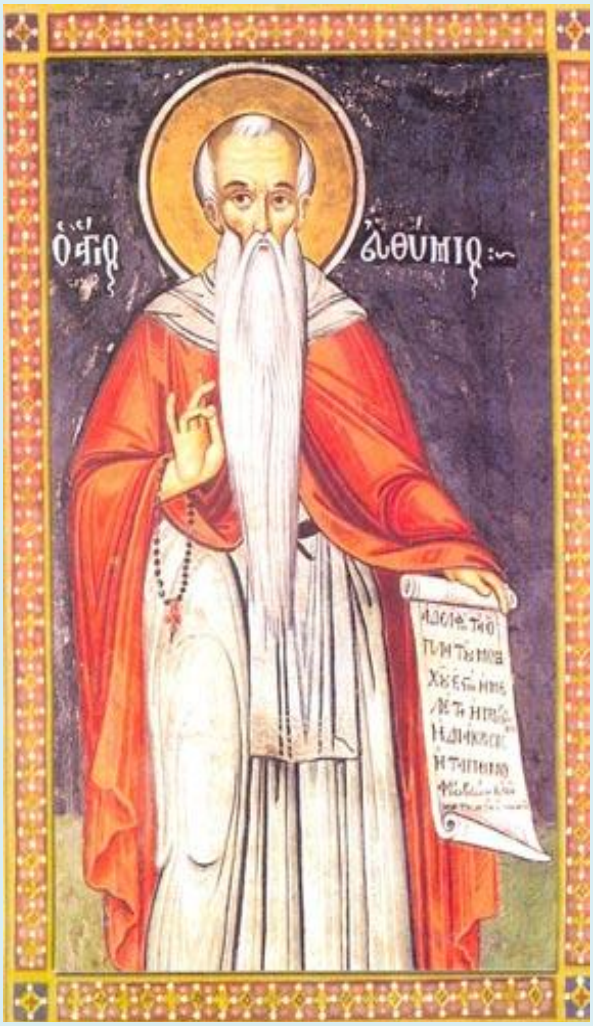

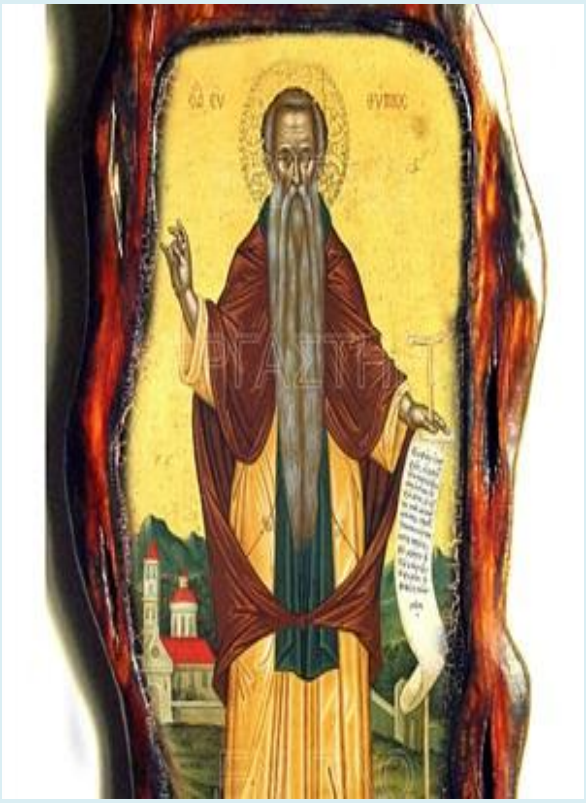

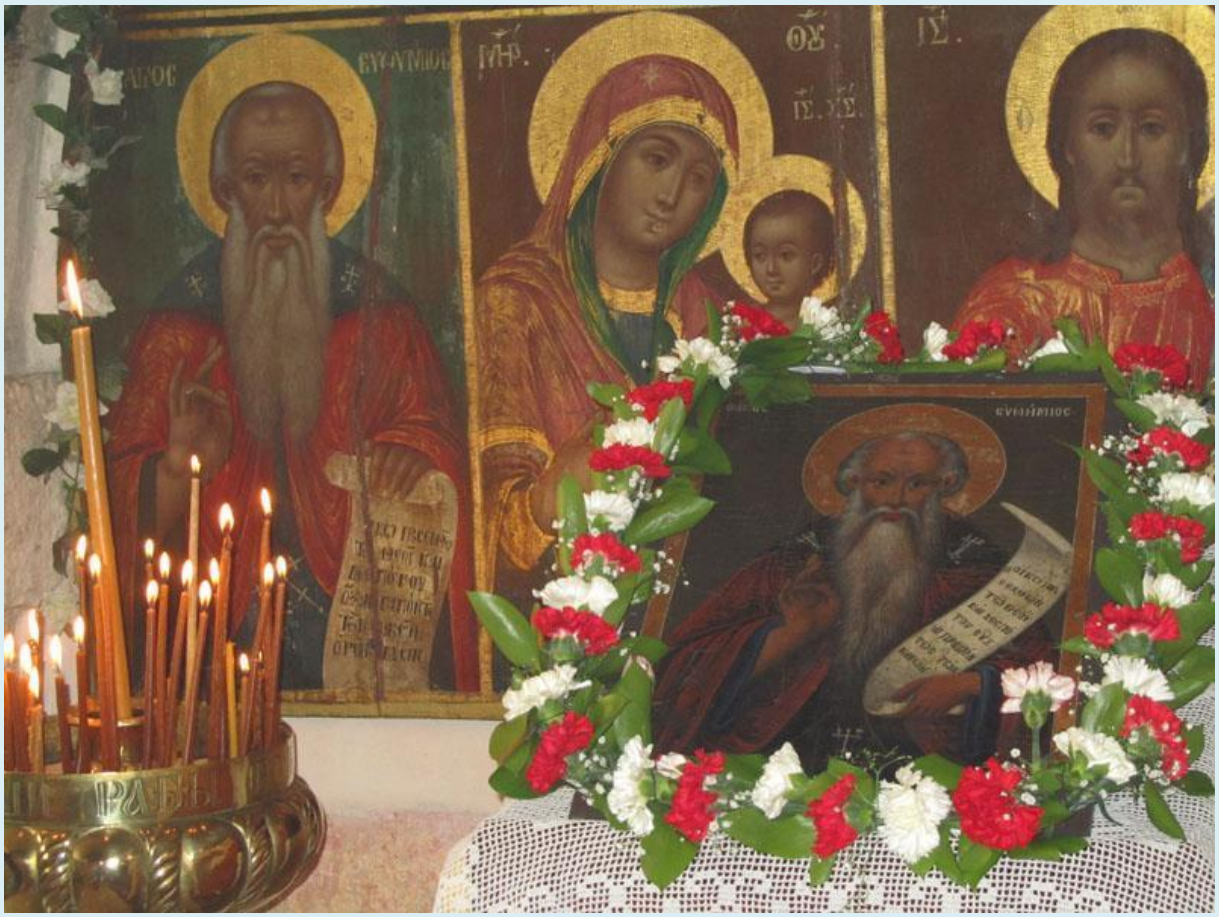

Ὁ ἅγιος 12 Δεκ
Σπυρίδων
Τριμυθοῦντος
Ὁ ἅγιος 17 Ἰαν
Ἀντώνιος
ὁ Μέγας
Ὁ ἅγιος 20 Ἰαν
Δέησις
Δέησις

St. Euthymios the great, St. Anthony the great, and St. Sabbas the sanctified

Ο ΑΓΙΟΣ
ΕΥΘΥΜΙΟΣ
Ο ΜΕΓΑΣ
ΑΔΕΛΦΙ
ΤΑ ΟΠΛΑ
ΤΟΥ ΜΟΝΑ
ΧΟΥ ΕΙΣΙΝ
Η ΜΕΛΕ
ΤΗ Η ΠΡ
ΣΕΥΧΗ
Η ΔΙΑΚΡΙ

©Athineon.com

20 ianuarie

Sfântul Cuvios

Eftimie cel Mare

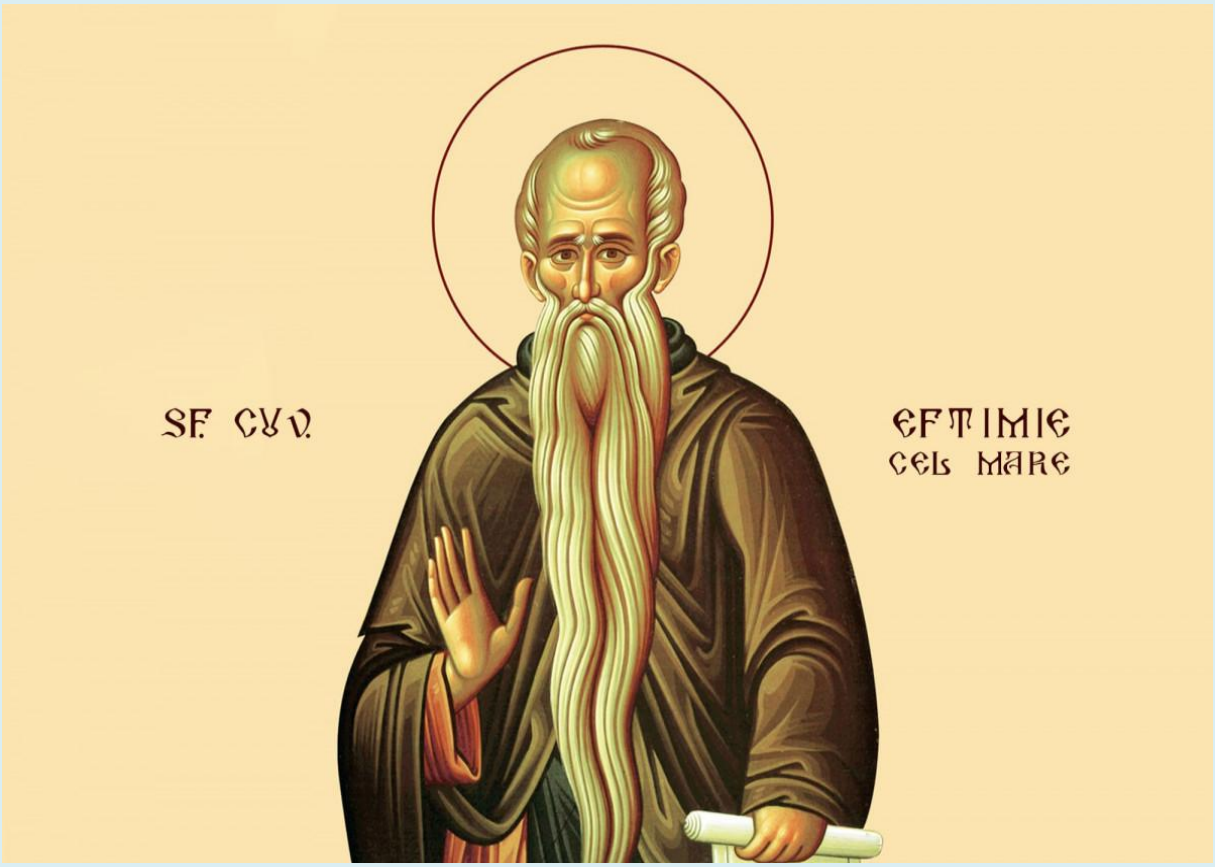

Troparul Sfântului Cuvios Eftimie cel Mare

20 Ianuarie - Glasul 4

Veseleşte-te pustiu care nu rodeai,
bucură-te ceea ce nu aveai durere;
că bărbatul doririlor Duhului
ţi-a înmulţit ţie fii, sădindu-i
cu dreapta cinstire de
Dumnezeu şi hrănindu-i cu
înfrânarea, spre împlinirea
faptelor bune. Cu ale cărui
rugăciuni, Hristoase
Dumnezeule, mântuieşte
sufletele noastre.

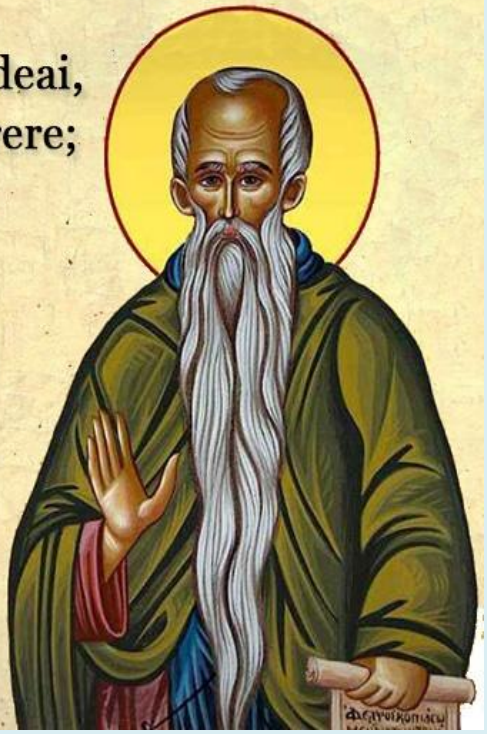

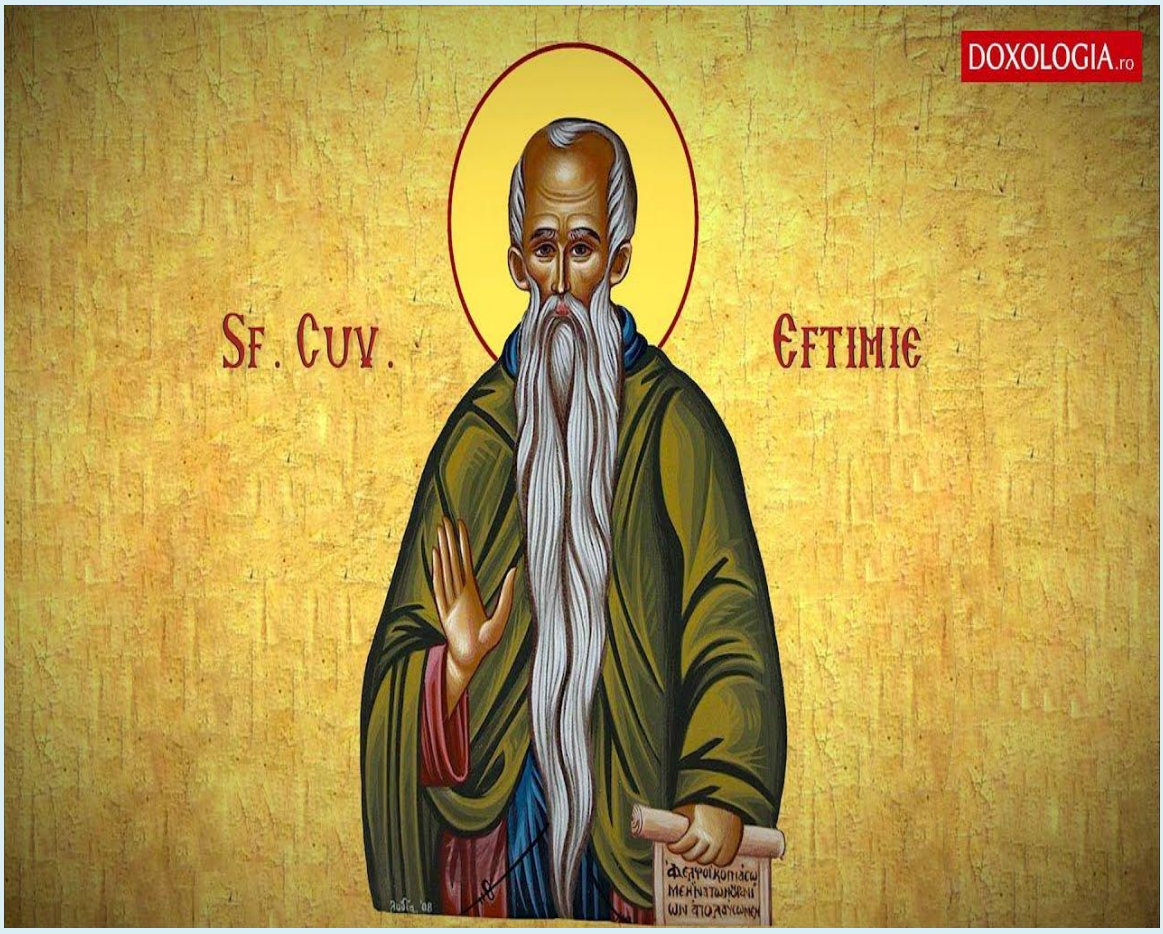

Bucură-te, Sfinte prea cuvioase părinte Eftimie!